

دیدار ما و رهنمودها

سخنان مرجع عالیقدر

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

در دیدار با طبقات مختلف مردم

سرشناسه	: صافی گلپایگانی، لطف‌الله.
عنوان و نام پدیدآور	: دیدارها و رهنمودها: سخنان مرجع عالیقدر حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در دیدار با طبقات مختلف مردم / لطف‌الله صافی گلپایگانی.
مشخصات نشر	: قم: دفتر تنظیم و نشر آثار حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی، ۱۳۹۵.
شابک	: ۹-۳۸-۷۸۵۴-۶۰۰-۹۷۸: ۲۲۰۰۰ ریال.
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا.
یادداشت	: کتابنامه.
عنوان دیگر	: سخنان مرجع عالیقدر حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی در دیدار با طبقات مختلف مردم.
موضوع	: صافی گلپایگانی، لطف‌الله -- پیام‌ها و سخنرانی‌ها.
شناسه افزوده	: دفتر تنظیم و نشر آثار حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی.
رده‌بندی کنگره	: الف ۱۳۹۵ آ ۲۵ ص / ۵ / BP۱۵۳
رده‌بندی دیوبی	: ۲۹۷ / ۹۹۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۵۰۹۷۵۱

دفتر تنظیم و نشر آثار

حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی رحمته‌الله

- نام کتاب : دیدارها و رهنمودها
- مؤلف: حضرت آیت‌الله العظمی لطف‌الله صافی گلپایگانی مدظله‌الوارف
- چاپ اول: ربیع الاول ۱۴۳۸ / پاییز ۱۳۹۵
- شمارگان: ۳۰۰۰
- بهای: ۲۲۰۰۰ تومان
- شابک: ۹-۳۸-۷۸۵۴-۶۰۰-۹۷۸
- سایت الکترونیک: www.saafi.net
- پست الکترونیک: saafi@saafi.net
- آدرس پستی: قم / انقلاب ۶ / پلاک ۱۸۱
- تلفن: ۳۷۷۵۵۵۴۳ (۰۲۵)

الله اعلم
بما نزلنا من
القرآن

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۲۱
شمه‌ای از زندگانی حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی.....	۲۳
پدر بزرگوار و مادر مکرمه معظم‌له.....	۲۳
تحصیلات.....	۲۳
اساتید معظم‌له.....	۲۴
از دید بزرگان.....	۲۴
امتحان طلاب.....	۲۵
تألیفات.....	۲۶

قرآن

۱. اعجاز جاودانه قرآن.....	۳۳
راه نجات امت.....	۳۴
طراوت جاودانه قرآن.....	۳۴
یگانه کتاب آسمانی در عالم.....	۳۵
اعلان ۱۴۰۰ ساله.....	۳۶
چادر یا جهاد.....	۳۸
۲. هدایت‌های قرآن.....	۴۰
ملاک درجات در قیامت.....	۴۰
قرآن، برنامه هدایت بشر.....	۴۱
زنانی که بر میلیون‌ها مرد فضیلت دارند.....	۴۲

۶.....دیدارها و رهنمودها

- ۴۴..... لعن قرآن بر تلاوت کنندگان بی عمل
- ۴۴..... برخی از پیام‌های قرآن
- ۴۵..... چادر زن برتر از عبای مرجع تقلید
- ۴۶..... ۳. اهمیت حفظ قرآن
- ۴۷..... خطبه حضرت فاطمه علیها السلام از پشت پرده
- ۴۸..... لعنت خدا بر زنان شبیه مردان
- ۵۰..... ۴. اهتمام به قرآن
- ۵۰..... کودکان امروز، بزرگان فردا
- ۵۱..... هر حرفی ده حسنه
- ۵۳..... ۵. اهمیت تعلیم و تعلم قرآن و وظایف زنان
- ۵۶..... عذاب شوخی با زن بیگانه
- ۵۷..... یا لیتنی کنت معهم
- ۵۷..... خاطره‌ای از سفر به هند

اهل بیت علیهم السلام

- ۶۱..... ۶. شخصیت امیر مؤمنان علیه السلام
- ۶۴..... ۷. شخصیت و فضائل امیر مؤمنان علیه السلام
- ۶۴..... امیرالمؤمنین علیه السلام صراط و میزان
- ۶۶..... امیرالمؤمنین علیه السلام حجة الحجج علیه السلام
- ۶۸..... ۸. ولایت امیر مؤمنان علیه السلام و حبّ و بغض فی الله
- ۶۹..... ایمان محبت است و محبت ایمان
- ۷۰..... محکم‌ترین دستگیره ایمان
- ۷۲..... ۹. عظمت خطبه حضرت فاطمه زهرا علیها السلام و ارزش حافظان قرآن
- ۷۳..... معجزه علمی اهل بیت علیهم السلام

فهرست مطالب.....	۷
۱۰. عظمت خطبه حضرت فاطمه زهرا <small>علیها السلام</small> و اهمیت احیای شعائر اسلامی.....	۷۷
۱۱. عظمت حادثه عاشورا و وظایف مبلغین.....	۸۰
نقش تبلیغی حوزه از سال ۱۳۴۰ ق.....	۸۲
۱۲. شخصیت امام صادق <small>علیه السلام</small> و اهمیت برنامه‌ریزی در بودجه.....	۸۴
چهار هزار شاگرد مکتب امام صادق <small>علیه السلام</small>	۸۵
هزاران فرع فقهی در کلام امام صادق <small>علیه السلام</small>	۸۶
بودجه یا آینه کشور.....	۸۷
۱۳. تخریب بقیع یا تخریب تاریخ اسلام.....	۸۹
تاریخ اسلام بدون پشتوانه.....	۸۹
آثار مکه و مدینه حافظ تاریخ اسلام بود.....	۹۰
سؤالات بی‌پاسخ.....	۹۱
۱۴. ولادت حضرت مهدی <small>علیه السلام</small>	۹۴
چادر شما مقدس‌تر از عباى من.....	۹۶
۱۵. وظایف شیعیان در عصر غیبت.....	۹۸
کلام محدثین بزرگ اهل سنت در مورد ائمه اثنی عشر <small>علیهم السلام</small>	۹۹
اسامی دوازده امام در مسجدالنبی <small>صلی الله علیه و آله</small>	۱۰۰
بعد فکری اعتقاد به حضرت ولی عصر <small>علیه السلام</small>	۱۰۱
بعد عملی اعتقاد به حضرت ولی عصر <small>علیه السلام</small>	۱۰۲
منتظران ظهور یا برترین از همه زمان‌ها.....	۱۰۲
۱۶. اهمیت حفظ هویت اسلامی در عصر غیبت.....	۱۰۵
تلاش جهان کفر برای تغییر هویت اسلامی مسلمانان.....	۱۰۶
هفتاد سال تلاش بی‌ثمر دشمنان اسلام در ترکیه.....	۱۰۷
۱۷. دشواری حفظ دین در آخرالزمان.....	۱۰۸

۸ دیدارها و رهنمودها..... ۸

- ۱۰۸..... امتحانات در آخرالزمان
- ۱۱۰..... سوابق درخشان اهالی مازندران
- ۱۱۲..... ۱۸. حتمی بودن ظهور و فتنه‌های آخرالزمان
- ۱۱۳..... بشارت همهٔ انبیا به ظهور حضرت ولیّ عصر علیه السلام
- ۱۱۵..... مراسم جشن یا اعلان حضور
- ۱۱۶..... ضرورت حفظ قداست مراسم جشن
- ۱۱۷..... جاهلیتی نظیر جاهلیت اولی
- ۱۱۹..... ۱۹. لزوم حفظ ارتباط با حضرت ولیّ عصر علیه السلام و اهمیت دین‌داری در عصر غیبت
- ۱۲۱..... ۲۰. سفارش به تقوا و راه تقرب به حضرت ولیّ عصر علیه السلام
- ۱۲۲..... راه مستقیم در کلام پیامبر صلی الله علیه و آله
- ۱۲۴..... قلب‌ها در تصرف حضرت ولیّ عصر علیه السلام
- ۱۲۵..... القائنات شیطانی و الهامات ربّانی
- ۱۲۷..... ۲۱. امتحانات عصر غیبت
- ۱۳۱..... ۲۲. حضرت ولیّ عصر علیه السلام در قرآن و روایات و امتحانات عصر غیبت
- ۱۳۲..... القاب امام زمان علیه السلام در سیصد روایت
- ۱۳۳..... طوبی للصابرین
- ۱۳۵..... مبدأ همهٔ فیض‌ها، حضرت ولیّ عصر علیه السلام
- ۱۳۵..... یکصد آیه در مورد حضرت ولیّ عصر علیه السلام
- ۱۳۷..... ۲۳. ضرورت شناخت ابعاد مهدویت و چگونگی تألیف کتاب منتخب الاثر
- ۱۳۸..... قلب‌ها در تصرف حضرت ولیّ عصر علیه السلام
- ۱۳۹..... ضرورت شناخت متمهدی‌ها
- ۱۴۰..... از نوشتن مطالب ضعیف پرهیز کنید

فهرست مطالب.....۹

بشارت به ظهور در کتب آسمانی.....۱۴۱

داستان تألیف «منتخب الاثر».....۱۴۱

سه سال تلاش شبانه‌روزی.....۱۴۲

مراحل دشوار تألیف منتخب الاثر.....۱۴۲

چند هزار ساعت کار در بازنگری.....۱۴۲

نماز

۲۴. اهمیت نماز.....۱۴۷

الله اکبر یا ندای ملک و ملکوت.....۱۴۷

همین یک آیه کافی است.....۱۴۸

تلاش دشمنان برای تضعیف هویت دینی مسلمانان.....۱۵۰

۲۵. آثار و برکات نماز.....۱۵۲

نماز یا ارتباط عبد و معبود.....۱۵۳

تقوا

۲۶. سفارش به تقوا و عمل به دستورات اسلام.....۱۵۹

دعوت خدا و رسول به حیات طیبه.....۱۶۰

هدف بعثت انبیا.....۱۶۱

تسلیم حکم خدا همانند ابراهیم و اسماعیل.....۱۶۲

مقایسه امر به معروف و نهی از منکر با دیگر کارها.....۱۶۳

حوزه‌های علمیه

۲۷. اهمیت تبلیغ و وظایف حوزه‌های علمیه.....۱۶۷

وظایف حوزه‌های علمیه.....۱۶۷

جلوگیری از تحریف دین.....۱۶۸

۱۰ دیدارها و رهنمودها.....

- نگرانی شدید آیت‌الله بروجردی قدس سره..... ۱۶۸
- عکس‌العمل آیت‌الله بروجردی قدس سره در برابر یک مجله..... ۱۶۹
- مبارزه با بدعت‌ها و فرقه‌های ضاله..... ۱۶۹
- سفر از حق به سوی خلق..... ۱۷۰
۲۸. سابقه درخشان حوزه علمیه اصفهان..... ۱۷۳
- مبارزه مجلسی با بدعت‌ها..... ۱۷۳
- وقتی به نجف رفتم مستغنی بودم..... ۱۷۴
- حوزه‌های جامع الاطراف..... ۱۷۴
- قبرستان تخت فولاد یا آینه پرافتخار تاریخ..... ۱۷۴
۲۹. گفتگو با حضرت آیت‌الله العظمی صافی در مورد وضع معیشتی علمای گذشته و والد معظّم له و مبارزات ایشان و علما با رضاخان..... ۱۷۶
- سفرهای با نان و ترشی..... ۱۷۷
- قرض برای جشن نیمه شعبان..... ۱۷۷
- مبارزات سیاسی مرحوم والد و نامه‌های مرحوم مدرس به ایشان..... ۱۷۸
- داستان جالب برخورد تند با امیر مفخم..... ۱۷۸
- استخاره عجیب مرحوم والد..... ۱۷۹
- داستان غم‌انگیز برداشتن عمامه..... ۱۸۱
- عمامه را از سر ما برداشتند..... ۱۸۲
- ممنوعیت مراسم جشن نیمه شعبان..... ۱۸۲
- ذلت پهلوی را خواهید دید..... ۱۸۲
۳۰. اهمیت تحصیل علوم دینی و وظایف طلاب و روحانیون..... ۱۸۴
- فضیلت یک ساعت حضور در مجلس علم..... ۱۸۵
- مقامی پس از انبیا، اولیا و ائمه علیهم السلام..... ۱۸۷

فهرست مطالب.....۱۱

- ۱۸۷.....شکایت به امیرمؤمنان علیه السلام
- ۱۸۸.....سختی‌های حوزه در دوران پهلوی
- ۱۸۸.....حکایتی از مرحوم آیت‌الله گلپایگانی
- ۱۸۹.....یا حساب خودت را بکن یا نامه ما را بده
- ۱۹۱.....۳۱. ارزش علم و سفارش به اخلاص
- ۱۹۳.....برای این مقام یک قدم بر نداشتیم
- ۱۹۳.....انسان مظهر اسماء الحسنی
- ۱۹۵.....۳۲. ضرورت خدمت‌رسانی به حوزه‌های علمیه
- ۱۹۶.....اگر درس نخوانید هیچ حجتی در پیشگاه امام زمان علیه السلام ندارید
- ۱۹۶.....امروز حوزه از زمان حاج شیخ خلوت‌تر است
- ۱۹۷.....این دستگاه حضرت ولی عصر علیه السلام است
- ۱۹۸.....داستان مراسم ازدواج ما
- ۱۹۹.....۳۳. استفاده از فرصت‌ها در تحصیل علم و عمل
- ۱۹۹.....حکایتی از آیت‌الله العظمی بروجردی قدس سره
- ۲۰۰.....از اول شب تا صبح بیدار بودم
- ۲۰۱.....محاسبه روزانه
- ۲۰۲.....ارتباط با حضرت ولی عصر علیه السلام را نگه دارید
- ۲۰۲.....وظایف شیعیان در عصر غیبت
- ۲۰۳.....تفکر یا وسیله کمال
- ۲۰۴.....موعظه موسی بن جعفر علیه السلام به هارون
- ۲۰۵.....هرکسی می‌رسید می‌گفت چرا طلبه شدی؟!
- ۲۰۶.....۳۴. آثار و برکات ملبَس شدن طلاب به لباس روحانیت
- ۲۰۷.....شرایط گذشته و حال

۱۲.....دیدارها و رهنمودها	
۲۰۸.....	۳۵. ارزش و مسئولیت حوزه‌های علمیه
۲۰۹.....	رمز بقای تشیع
۲۱۰.....	سفرهای از مشرق تا مغرب
۲۱۰.....	دو بال علم و اخلاق
۲۱۲.....	۳۶. اهمیت تحصیل علم و لزوم ارتباط با حضرت ولی عصر <small>علیه السلام</small>
۲۱۲.....	عالم، اشرف مخلوقات
۲۱۳.....	ضرورت حفظ قداست «مهدیه»
۲۱۵.....	۳۷. وظایف حوزه‌های علمیه و سابقه درخشان حوزه علمیه مشهد
۲۱۶.....	تلاش علمای شیعه
۲۱۶.....	سابقه درخشان حوزه علمیه مشهد
۲۱۸.....	تاریخ زندگانی آیت‌الله العظمی گلپایگانی <small>رحمته الله علیه</small>
۲۱۸.....	ضرورت توجه به اهمیت حوزه علمیه مشهد
۲۱۹.....	۳۸. تجلیل از علمای بزرگ گلپایگان و خوانسار در گذشته و وظایف امروز روحانیت
۲۱۹.....	امام زمان <small>علیه السلام</small> در انتظار اعمال شما
۲۲۰.....	ضرورت آشنایی با مکاتب گوناگون
۲۲۱.....	رجال بزرگ خوانسار
۲۲۱.....	رجال بزرگ گلپایگان
۲۲۲.....	سفرهای دشوار علمای گذشته

تعلیم و تربیت

۲۲۵.....	۳۹. نقش معلّم در تعلیم و تربیت
۲۲۷.....	۴۰. اهمیت تعلیم و تربیت در اسلام
۲۲۷.....	رجال ممتاز، از مناطق محروم

۱۳.....	فهرست مطالب.....
۲۲۸.....	شریف‌ترین شغل در اسلام.....
۲۲۹.....	نفس‌های شما هم عبادت است.....
۲۳۱.....	۴۱. اهمیت تعلیم و تربیت و وظایف معلّمان.....
۲۳۳.....	بدترین آفت در جامعه.....
۲۳۴.....	۴۲. نقش معلّم و والدین در تعلیم و تربیت.....
۲۳۶.....	داستانی از دانشجویان مصری.....
۲۳۸.....	۴۳. هماهنگی علم و عمل و توجه به اخلاق در تعلیم و تربیت.....
۲۳۸.....	وضعیت مدارس غرب.....
۲۴۱.....	۴۴. نقش تعلیم و تربیت در اصلاح جامعه.....
۲۴۳.....	۴۵. خدمات دانشجویان خارج از کشور به اسلام.....
۲۴۵.....	۴۶. اهمیت امر به معروف و نهی از منکر در تعلیم و تربیت.....
۲۴۶.....	مراتب دین‌شناسی.....
۲۴۶.....	خداوند مربی تمام کائنات.....
۲۴۸.....	فرهنگی مبتذل‌تر از حیوان.....
۲۴۸.....	دهه فجر یا دهه شکر به دور از گناه.....
۲۴۹.....	هشدار، هشدار!!.....
۲۵۱.....	۴۷. ارزش علم و اخلاق و مسئولیت دانشجویان مسلمان.....
۲۵۲.....	نواغ عالم از میان مسلمین.....
۲۵۲.....	آمریکا مظهر علم بدون اخلاق.....
۲۵۳.....	تنها انتظار ما از دانشجویان.....
۲۵۳.....	گرفتن گواهی پایان تحصیلات مهم نیست.....
۲۵۵.....	۴۸. وظیفه دانشجویان و وحدت حوزه و دانشگاه.....
۲۵۵.....	در تحصیل علم توقف نداشته باشید.....

۱۴.....دیدارها و رهنمودها

- ۲۵۶.....دانشجویان یا فرزندان حضرت ولی عصر علیه السلام
- ۲۵۶.....چرا با دانشگاه وحدت نداشته باشیم؟
- ۲۵۷.....حفظ هویت دینی
۴۹. **تعلیم و تربیت و جایگاه معلّم در اسلام**.....۲۵۹
- ۲۶۰.....پاداش معلّم با خدا است
- ۲۶۱.....اگر یک نفر به وسیله تو هدایت شود
- ۲۶۱.....تأثیر معلّم بر شاگرد
- ۲۶۲.....هیچ‌گاه معلّمینم را فراموش نمی‌کنم
- ۲۶۲.....دعای برای معلّم در کنار دعا برای پدر و مادر
- ۲۶۳.....رمز پیشرفت اسلام در گذشته
- ۲۶۳.....یک دستور تربیتی
۵۰. **اهمیت مسائل تربیتی و وظایف معلّمان**.....۲۶۵
- ۲۶۶.....شغل انبیا علیهم السلام
۵۱. **اهتمام به فراهم شدن رضایت خاطر حضرت ولی عصر علیه السلام در تحصیل علم**
- ۲۶۸.....
- ۲۶۹.....همه چیز به حساب حضرت ولی عصر علیه السلام
- ۲۷۰.....حفظ هویت اسلامی
۵۲. **نقش معلّمان متدین و وظیفه‌شناس در تعلیم و تربیت**.....۲۷۱
- ۲۷۱.....معلّمان سدی در برابر رضاخان و محمدرضا
- ۲۷۲.....نامه یک دبیر به آیت‌الله بروجردی قدس سره
- ۲۷۲.....یا لیتنی کنت معکم
۵۳. **اهمیت تعلیم و تربیت و لزوم استفاده از فرصت‌ها**.....۲۷۴
- ۲۷۵.....خود را کم حساب نکنید

فهرست مطالب.....۱۵

نیروهای مسلح

۵۴. حفظ مسائل اسلامی در نیروهای مسلح.....۲۷۹
۵۵. اهمیت استقلال نیروهای مسلح.....۲۸۱
۵۶. ارزش جهاد و شهادت و هدف از تأسیس سپاه پاسداران.....۲۸۳
- مجاهدی کم‌نظیر.....۲۸۴
- هدف از تأسیس سپاه پاسداران.....۲۸۵
۵۷. اهمیت حفظ امنیت در جامعه.....۲۸۶
۵۸. ارزش و اهمیت نیروهای مسلح.....۲۸۸
- همه چیز باید در اسلام ذوب شود.....۲۸۹
۵۹. اهمیت نیروهای مسلح و ضرورت توجه به جنبه‌های اخلاقی.....۲۹۱
۶۰. ضرورت ثبات قدم در نیروهای مسلح.....۲۹۴
۶۱. تفاوت ارتش اسلام و ارتش دیگران.....۲۹۶
۶۲. اهمیت کار نیروهای مسلح.....۲۹۸
- اگر این دریا نبود دنیا را فتح می‌کردم.....۲۹۸
- اینها فرشته‌اند یا انسان؟.....۲۹۹
۶۳. جایگاه نیروهای مسلح و لزوم تقویت همه‌جانبه قوای نظامی.....۳۰۱

جوانان

۶۴. اهمیت دوران جوانی.....۳۰۵
- داستان زید بن حارثه.....۳۰۶
۶۵. اهمیت تربیت جوانان.....۳۰۸

بانوان

۶۶. لزوم حفظ هویت اسلامی و دینی و موقعیت زن در اسلام.....۳۱۳
- دشمنان، هویت ما را نشانه گرفته‌اند.....۳۱۳

۱۶.....دیدارها و رهنمودها

- ۳۱۴.....هنر حقیقی و هنر مبتذل
- ۳۱۶.....موقعیت زن در قرآن
- ۳۱۷.....موقعیت زن قبل از اسلام
- ۳۱۷.....استاد دانشگاه ایتالیا
- ۳۱۹.....۶۷. وظایف بانوان در حفظ سنت‌های اسلام
- ۳۲۲.....۶۸. شخصیت زن در اسلام
- ۳۲۳.....ضرورت حفظ هویت اسلامی
- ۳۲۴.....زن در قرآن
- ۳۲۶.....حجاب، جهاد بانوان
- ۳۲۸.....۶۹. وظایف زنان در مورد حجاب و عفت
- ۳۳۰.....زنان آخرا الزمان در پیشگویی امیرمؤمنان علیه السلام

هویت اسلامی

- ۳۳۳.....۷۰. حیات حقیقی انسان و تأکید بر حفظ هویت اسلامی
- ۳۳۶.....تأثیر موسیقی کمتر از مواد مخدر نیست
- ۳۳۷.....۷۱. اهمیت پزشکی و ضرورت رعایت اخلاق اسلامی و حفظ حجاب
- ۳۳۸.....خود را به خدا بفروشیم
- ۳۴۰.....پزشکی خدمت است
- ۳۴۱.....بالاترین عبادت
- ۳۴۱.....یک حدیث برای پزشک معالج در لندن
- ۳۴۲.....اخراج استاد دانشگاه به خاطر حجاب
- ۳۴۲.....محلات لندن یا بمبئی
- ۳۴۳.....چادر شما مقدس‌تر از عباى من
- ۳۴۳.....سفر هند

مسائل سیاسی

۷۲. استقامت در دین تنها راه مقابله با توحش استعمارگران مدعی تمدن ۳۴۷
- همه تمدن عراق را ویران کردند..... ۳۴۷
- شما از همه وحشی‌ترید..... ۳۴۷
۷۳. ضرورت پایبندی به اصول اسلام..... ۳۵۰
- کلمه ملی جامع‌تر است یا اسلامی؟..... ۳۵۱
- اسپانیا را چگونه تغییر دادند؟..... ۳۵۲
- محکم بایستید و بگویید ما مسلمانیم..... ۳۵۲
- ما بر سر حرف خود ایستادگی نکردیم..... ۳۵۲
- حرمت امام‌زاده را حفظ نکردند..... ۳۵۳
۷۴. ارزش انفاق در اسلام..... ۳۵۴
- از تو قرض خواستم به من قرض ندادی؟!..... ۳۵۶
- شیعیان امام زمان عجله الله فرجه..... ۳۵۷
۷۵. نقش روحانیت در دفاع از دین و نظام اسلامی و ضرورت مبارزه با بدعت‌ها
در همه ابعاد..... ۳۵۸
- روحانیت حافظ دیانت مردم..... ۳۵۸
- نگهداری انقلاب دشوارتر از انقلاب کردن..... ۳۶۰
۷۶. اهمیت آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و ارزش شغل پرستاری..... ۳۶۲
- ضرورت برنامه‌ریزی در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای..... ۳۶۲
- اهمیت سرمایه‌گذاری در بخش آموزش عملی..... ۳۶۳
- عزت اسلام مرهون زحمات دانشمندان مسلمان..... ۳۶۳
- حفظ هویت اسلامی در سفر به کشورهای دیگر..... ۳۶۴
- مسلمان شدن گروهی از مردم کره..... ۳۶۴

۱۸.....دیدارها و رهنمودها

- ۳۶۵.....اهمیت شغل پرستاری
- ۳۶۵.....پرستار افتخاری
- ۳۶۶.....اولاد امام زمان عجل الله فرجه را پرستاری می کنید
- ۳۶۷.....۷۷. ارزش شغل پرستاری
- ۳۶۸.....شرمنده‌ام که این افتخار برایم حاصل نشده
- ۳۶۸.....داستانی از آیت الله بروجردی رحمته الله
- ۳۶۹.....محل قرب پروردگار
- ۳۷۰.....۷۸. ارزش شغل پرستاری و اهمیت تعاون در جامعه
- ۳۷۲.....سابقه مسلمین در تأسیس بیمارستان
- ۳۷۴.....۷۹. اهمیت کشاورزی و عمران و نقش آن در خودکفایی و آبادانی جامعه
- ۳۷۴.....خودکفایی، اساس تمدن جامعه
- ۳۷۷.....۸۰. نقش بازار در حمایت از اسلام
- ۳۷۹.....۸۱. مقام شهید در اسلام و ضرورت حفظ و حراست از دستاوردهای خون شهدا
- ۳۸۰.....کاش یکی از شهدا بودم
- ۳۸۱.....حفظ دستاورد خون مقدس شهدا
- ۳۸۲.....همه در برابر شهدا مسئولیم
- ۳۸۳.....همه قدردان شهدا
- ۳۸۴.....۸۲. دفاع از مقدسات اسلام در مقابل هجوم منحرفین
- ۳۸۵.....تهدید آمیزترین آیه قرآن
- ۳۸۶.....فقیه را چه گناه؟
- ۳۸۸.....۸۳. اهمیت ازدواج در اسلام و وظایف زن و شوهر
- ۳۸۸.....آثار و برکات ازدواج
- ۳۹۰.....حقوق و وظایف زن و مرد نسبت به همدیگر

فهرست مطالب.....۱۹

۸۴. اهمیت ازدواج در اسلام.....۳۹۱

ازدواج، آیه الهی.....۳۹۱

نقش ازدواج در تمدن بشری.....۳۹۱

ازدواج، عبادتی مهم.....۳۹۲

برخی از خصوصیات رفتاری والدین معظم له.....۳۹۴

مسائل قضایی

۸۵. اهمیت قضا در اسلام و وظایف قضات.....۳۹۹

اعتبار قضا حتی در خلافت خلفای جور.....۴۰۰

محاكمه حاکم شهر.....۴۰۰

قضات بغداد و اندلس.....۴۰۱

ممکن است شورای نگهبان هم اشتباه کند.....۴۰۱

باید دست قاضی در هنگام نوشتن حکم بلرزد.....۴۰۲

فهرست‌ها

فهرست آیات.....۴۰۷

فهرست روایات.....۴۱۵

فهرست منابع.....۴۲۳

پیشگفتار

طبقات مختلف مردم، اعم از علما و روحانیون، فرهنگیان، دانشجویان، دانش‌آموزان، مسئولان لشکری و کشوری، نهادها و اداره‌های دولتی، بازاریان و اقشار دیگر از سراسر کشور، همه هفته جهت دیدار با مرجع عالیقدر حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی منظره‌الوارف به محضر ایشان شرفیاب می‌شوند و در این ملاقات‌ها، از رهنمودهایی که معظم‌له ارائه می‌فرمایند استفاده می‌کنند.

با توجه به اهمیت سخنان معظم‌له، بخشی از این دیدارها به صورتی که پیش روی دارید، جهت استفاده عموم تقدیم می‌گردد. امید است این خدمت ناچیز مورد قبول درگاه ملائک‌پاسبان حضرت بقیةالله الاعظم ارواح العالمین له الفداء قرار گیرد.

لازم به ذکر است که مجموعه کتاب در موضوعات دوازده‌گانه به صورت زیر گردآوری شده است:

۱. قرآن

۲. اهل بیت علیهم‌السلام:

زندگانی و شخصیت حضرت امیرمؤمنان علیه‌السلام

زندگانی و شخصیت حضرت فاطمه زهرا علیها‌السلام

زندگانی و شخصیت حضرت امام جعفر صادق علیه‌السلام

زندگانی و شخصیت حضرت ولی عصر علیه‌السلام

۳. نماز

۴. تقوا

۵. حوزه‌های علمیه

۲۲.....دیدارها و رهنمودها

۶. تعلیم و تربیت

۷. نیروهای مسلح

۸. جوانان

۹. بانوان

۱۰. هویت اسلامی

۱۱. مسائل سیاسی

۱۲. مسائل قضایی

شمّه‌ای از زندگانی

حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدّ ظلّه العالی

آیت‌الله العظمی حاج شیخ لطف‌الله صافی، در شهر مذهبی و مجتهدخیز گلپایگان که مرکز علما و دانشمندان بزرگ بوده است، دیده به جهان گشود.

پدر بزرگوار و مادر مکرّمه معظّم‌له

والد معظّم‌شان، حضرت آیت‌الله مرحوم آخوند ملا محمدجواد صافی از علمای بزرگ، و اوتاد زمان، و صاحب تألیفات ارزشمندی در فقه و اصول و کلام و اخلاق، و شرح و تفسیر احادیث و نیز ادبیات و شعر بودند.

ایشان از هم‌دوره‌های مرحوم آیت‌الله العظمی بروجردی رحمته‌الله و مورد احترام بسیار ایشان بودند که حتی یک وقتی به ایشان فرمودند: «من یک شب هم شما را (از دعا) فراموش نمی‌کنم».

والده مکرّمه ایشان، بانوی فاضله و شاعره و فانیه در ولایت اهل‌بیت علیهم‌السلام بنت مرحوم آیت‌الله آخوند ملا محمدعلی، هم‌حجره و شریک بحث مرحوم آیت‌الله العظمی میرزای شیرازی اعلی‌الله‌مقامه بودند.

تحصیلات

معظّم‌له تحصیلات خویش را در رشته‌های ادبیات، کلام، تفسیر، حدیث و سطح (مکاسب) و (کفایه) در گلپایگان، ابتدا در خدمت عالم جلیل آخوند ملا ابوالقاسم مشهور به «قطب»، و سپس در محضر والدشان ادامه دادند، و از سال ۱۳۶۰ هجری قمری به قم

۲۴.....دیدارها و رهنمودها

حرم اهل بیت علیهم السلام مهاجرت نموده، و با حضور در مجالس درس و بحث اساتید بزرگ حوزه و مطالعه و تدریس و تحقیق، به تکمیل تحصیلات و تحقیقات علمی خویش پرداختند. ایشان مدّتی به نجف اشرف مشرف شده و در جوار حرم مطهر باب مدینه علم حضرت علی علیه السلام از محضر چند تن از مراجع بزرگ و فقهای عالیقدر استفاده نمودند.

اساتید معظّمه

در قم، حضرات آیات:

۱. آقای حاج سیدمحمدتقی خوانساری.
 ۲. آقای حاج سیدمحمد حجّت کوه‌کمره‌ای.
 ۳. آقای حاج سیدصدرالدین صدر عاملی.
 ۴. آقای حاج سیدمحمدرضا موسوی گلپایگانی.
- در نجف اشرف، حضرات آیات:

۱. آقای حاج شیخ محمدکاظم شیرازی.
۲. آقای حاج سیدجمال‌الدین هاشمی گلپایگانی.
۳. آقای حاج شیخ محمدعلی کاظمی خراسانی.

و لیکن استادی که در ساختار شخصیت علمی و فکری معظّم‌له اثر بسیار سازنده‌ای داشته، و وجود علمی ایشان به او وابستگی کامل دارد، زعیم عالیقدر شیعه آیت‌الله العظمی بروجردی قدس سره است که ایشان مدّت هفده سال از آن حضرت در دروس و مباحث رسمی و در خلوت و جلوت و مناسبت‌های مختلف استفاده کرده، و از اصحاب خاصّ استفتای ایشان بوده‌اند، و در موارد بسیاری، پاسخ به مسائل مهمّ و یا تحقیق برخی از مباحث را به شخص ایشان ارجاع می‌فرمودند.

از دید بزرگان

حضرت آیت‌الله العظمی آقای حاج سیدجمال‌الدین هاشمی گلپایگانی که از مراجع

شمه‌ای از زندگانی حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مد ظله العالی ۲۵

بزرگ عصر خود در نجف اشرف بودند، در تاریخ سوم جمادی الأولى ۱۳۷۵ هجری قمری برای معظّم له اجازه اجتهاد صادر نموده، و مرقوم نموده‌اند که ایشان به بالاترین درجه اجتهاد و استنباط در احکام شرعیه نایل گردیده‌اند، و در آن اجازه بسیار عالی، ایشان را با القاب: العالم، العلم، العظیم، العلام، الفاضل، الکامل، الهمام، علم الأعلام و حجّة الاسلام، یاد فرموده و ستوده‌اند.

حضرت آیت الله العظمی آقای شیخ محمدعلی کاظمی خراسانی رضوان الله علیه مقرر مرحوم محقق نائینی، استاد آیت الله العظمی صافی در نجف، در نامه خود که در تاریخ یازدهم شوال ۱۳۶۴ هجری قمری از نجف به گلپایگان فرستاده‌اند، وی را با عنوان والای «عَلِمُ الْعِلْمِ وَمَنَارُهُ» یاد کرده و ایشان را که نجف را ترک کرده بودند به نجف فرا خوانده و این گونه مرقوم فرموده‌اند:

«مفارقت امثال سرکار از نجف اشرف و خلوّ جامعه علمیه از آن، موجب تأثر است، چون امروز جامعه علمیه حاجت به امثال سرکار دارد که استعداد ذاتی را با حفظ ظاهر و التزام به نوامیس شرع مطهر دارا و واجد هستید، علی هذا حتی المقدور اسباب حرکت را فراهم فرمایید. امید است بر عزم مراجعت باقی باشید و جلداً سرکار را از حضرت حجة الاسلام آقای والد دامت برکاته تقاضا می‌کنم».

امتحان طلاب

معظّم له مدت ها از ناحیه مرحوم آیت الله العظمی آقای بروجردی رحمته الله امتحان خارج طلاب و فضلا را بر عهده داشتند.

در سال ۱۳۵۸ هجری شمسی ایشان و مرحوم آیت الله العظمی آقای حاج شیخ مرتضی حائری رحمته الله از استان مرکزی به نمایندگی مجلس خبرگان برای تدوین قانون

۲۶.....دیدارها و رهنمودها

اساسی جمهوری اسلامی ایران انتخاب شدند، و همواره مواضع سیاسی و انقلابی و مذهبی ایشان مورد توجه نمایندگان منتخب در مجلس خبرگان بود، به طوری که وقتی فقیه گرانقدر مرحوم آیت الله العظمی حائری قزوینی^(ره) به عللی استعفا نمودند، در جلسه علنی اعلام کردند: «رأی آیت الله صافی، رأی من می باشد».

معظم له از طرف بنیانگذار جمهوری اسلامی حضرت امام خمینی قزوینی^(ره) به عضویت فقهای شورای نگهبان انتخاب شده، و مدتی مسئولیت دبیری آن شورا را عهده دار بودند، که نظرات و مواضع مهم ایشان در شورای نگهبان در حفظ هویت اسلامی نظام و پاسداری از احکام، معروف و مشهور می باشد.

تألیفات

تألیفات و آثار معظم له بیش از ۱۵۰ مجلد می باشد که به برخی از مهم ترین آنها اشاره می کنیم:

۱. منتخب الأثر فی الامام الثانی عشر^(ع) (سه جلد).
۲. مع الخطیب فی خطوطه العریضة.
۳. صوت الحق ودعوة الصدق.
۴. لمحات فی الكتاب والحديث والمذهب (سه جلد).
۵. بیان الأصول (سه جلد).
۶. أمان الأمة من الضلال والاختلاف.
۷. العقيدة بالمهدية.
۸. جلاء البصر لمن يتوکل الائمة الاثنی عشر^(ع).
۹. القرآن مصون عن التحریف.
۱۰. رسالة قيمة حول عصمة الأنبياء والأئمة^(ع).
۱۱. عنوان صحيفة المؤمن.

۱۲. سبط المصطفى.
۱۳. ارث الزوجة.
۱۴. التعزیر؛ أحكامه و ملحقاته.
۱۵. الاحكام الشرعية ثابتة لا تتغير.
۱۶. مع الشيخ جاد الحق فی إرث العصبه (مسألة التعصیب).
۱۷. ایران تسمع فتجیب.
۱۸. رسالة فی حکم نكول المدعى علیه عن اليمين.
۱۹. حديث افتراق المسلمين على ثلاث وسبعين فرقة.
۲۰. من لهذا العالم؟
۲۱. رسالة فی تفسیر آیه التطهير.
۲۲. رسالة فی ضرورة وجود الحكومة أو ولاية الفقهاء فی عصر الغيبة.
۲۳. بحث حول الاستقسام بالأزلام (مشروعية الاستخارة).
۲۴. بين العلمين الشيخ الصدوق والشيخ المفيد.
۲۵. رسالة القرعة (التداعي فی مال من دون بينة ولا يد).
۲۶. النقود اللطيفة على الكتاب المسمى بالأخبار الدخيلة.
۲۷. رسالة فی البداء.
۲۸. إلى هدى كتاب الله.
۲۹. فقه الخمس.
۳۰. فقه الحجّ (چهار جلد).
۳۱. البكاء على الإمام الحسين عليه السلام.
۳۲. تفسیر آیه الإنذار.
۳۳. هداية العباد (دو جلد).
۳۴. جامع الأحكام (دو جلد).
۳۵. ولاية تكوينی و ولاية تشريعی.

۳۶. پرتوی از عظمت امام حسین علیه السلام.
۳۷. شهید آگاه.
۳۸. الهیات در نهج البلاغه.
۳۹. رساله فی معاملات مستحدثه.
۴۰. نیایش در عرفات.
۴۱. راه اصلاح یا امر به معروف و نهی از منکر.
۴۲. سیر حوزه‌های علمی شیعه.
۴۳. نوید امن و امان.
۴۴. پاسخ به ده پرسش.
۴۵. سفرنامه حج.
۴۶. عالی‌ترین مکتب تربیت و اخلاق یا ماه مبارک رمضان.
۴۷. اصالت مهدویت.
۴۸. تجلی توحید در نظام امامت.
۴۹. پیرامون معرفت امام.
۵۰. عقیده نجات بخش.
۵۱. به سوی دولت کریمه.
۵۲. ندای اسلام از اروپا.
۵۳. به سوی آفریدگار.
۵۴. انتظار، عامل مقاومت و حرکت.
۵۵. فروغ ولایت در دعای ندبه.
۵۶. وابستگی جهان به امام زمان علیه السلام.
۵۷. معرفت حجت خدا.
۵۸. در آرزوی وصال.
۵۹. زندگانی بوداسف.

۶۰. اعتبار قصد قربت در وقف.

۶۱. تفسیر آیه فطرت.

۶۲. زندگانی جابر بن حیان.

۶۳. پیرامون روز تاریخی غدیر.

۶۴. مقدمه‌ای بر ترجمه کتاب «مقتضب الأثر».

۶۵. امامت و مهدویت.

۶۶. حول دیات ظریف ابن‌ناصح.

۶۷. شرح حدیث عرض دین.

۶۸. رمضان در تاریخ (حوادث تاریخی).

۶۹. نگرشی بر فلسفه و عرفان.

۷۰. معارف دین (سه جلد).

۷۱. باورداشت مهدویت.

۷۲. استفتائات پزشکی.

۷۳. استفتائات حجّ (مشمول بر هزار مسأله).

۷۴. حاشیه بر عروة الوثقی.

۷۵. رساله توضیح المسائل.

۷۶. مناسک حجّ.

۷۷. احکام نوجوانان.

۷۸. مناسک عمره مفرده.

۷۹. حدیث بیداری (مجموعه پیام‌ها).

۸۰. صراط مستقیم.

۸۱. فخر دوران.

۸۲. ارمغان مشهد.

۸۳. زن در پرتو اسلام.

قرآن

اعجاز جاودانه قرآن^۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ * يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ
السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾^۲
﴿وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا عَلَىٰ فَتُونَا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ وَادْعُوا
شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ * فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ
الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾^۳

تشکر می‌کنم از حضور شما در این بیت علم و مرجعیت، بیت مرحوم آیت‌الله
العظمی آقای گلپایگانی، و تبریک عرض می‌کنم به سبب اینکه شما در این برهه از
زمان، در مقام ارتباط با قرآن کریم، و مفاهیم و مقاصد آن هستید تا در این رشته‌ها،
آگاهی و معرفت کامل فراهم نمایید.
البته این کمال توفیق و سعادت است که انسان با حقایق قرآن آشنا شود، کتابی که

۱. دیدار جمعی از حافظان قرآن دارالقرآن اصفهان و شیراز با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی

در تاریخ ۸ فروردین ۱۳۸۷.

۲. مانده، ۱۵-۱۶. «از طرف خدا، نور و کتاب آشکاری به سوی شما آمد، که خداوند به وسیله آن کسانی را که
به دنبال خشنودی او هستند، به راه‌های سلامت هدایت می‌کند، و آنان را از تاریکی‌ها به سوی روشنایی بیرون
می‌برد، و به راه راست هدایتشان می‌نماید.»

۳. بقره، ۲۳ - ۲۴. «و اگر در آنچه بر بنده خود نازل کرده‌ایم شک دارید، چنانچه راست می‌گویید سوره‌ای مانند
آن بیاورید، و گواهان خود را غیر خدا فراخوانید؛ پس اگر نکرديد که هرگز نمی‌توانید، از آتشی که هیزم آن،
مردمان و سنگ‌ها هستند و برای کافران آماده شده، بپرهیزید.»

۳۴.....دیدارها و رهنمودها

مشمول بر تمام مبانی سعادت بشر، و آنچه مورد نیاز بشر در سعادت دنیا و آخرت است، مشتمل بر تمام جهات معنوی، ظاهری، دنیوی و اخروی انسان است.

راه نجات امت

هرچه کمبود و نقصان در ما باشد، به واسطه دوری و فاصله گرفتن از قرآن مجید و عترت است، همان طوری که حضرت رسول ﷺ فرمودند:

«إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ كِتَابَ اللَّهِ وَعِتْرَتِي مَا إِنْ تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا أَبَدًا»^۱

این نص بسیار قاطع و محکمی است که اگر امت اسلام به این دو امانت پیغمبر تمسک داشته باشند هرگز گمراه نمی‌شوند، و همیشه در هدایت و سعادت خواهند بود؛ و اگر از این دو ثقل شریف دوری کنند و به آن تمسک نکنند، خسران دنیا و آخرت برای آنها فراهم می‌شود.

طراوت جاودانه قرآن

برای ما بسیار مغتنم، و ارزشمند است که هم خواهران و هم برادران در مسیر ارتباط با قرآن و حفظ قرآن مجید قرار گرفته‌اند؛ کتابی که تا روز قیامت همیشه زنده و مورد استفاده است، و همیشه هرکس به این کتاب مراجعه کند، مطلب تازه‌ای از آن استفاده می‌کند.

هرکس اگر هزار مرتبه هم قرآن را خوانده باشد، وقتی مجدداً قرآن را می‌خواند گویا بار اول است که آن را قرائت می‌کند. تازگی و طراوت قرآن مجید همیشگی است، بلکه روزبه‌روز زیادتر می‌شود. هرچه فهم بشر بیشتر شود، تازگی قرآن زیادتر می‌شود.

یکی از خصوصیات حضرت هادی علیه السلام این است که تفسیری بر قرآن دارند که ۱۲۰

۱. صافی گلپایگانی، امان الأمة من الضلال و الاختلاف، ص ۱۲۳ - ۱۳۶.

اعجاز جاودانه قرآن..... ۳۵

جزء است، البته متأسفانه الآن در دسترس نیست. شخصی از آن حضرت سؤال می‌کند، چرا قرآن هرچه خوانده می‌شود و در اطراف حقایق و مطالب آن بحث می‌شود طراوتش کم نمی‌شود بلکه بیشتر می‌شود؟

حضرت فرمود:

«لَأَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَمْ يَجْعَلْهُ لَزْمَانَ دُونَ زَمَانٍ وَلَا لِنَاسٍ دُونَ نَاسٍ فَهُوَ فِي كُلِّ زَمَانٍ جَدِيدٌ وَعِنْدَ كُلِّ قَوْمٍ غَضٌّ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ»^۱

برای اینکه قرآن کتابی نیست که برای یک زمان یا یک ملت و جمعیت آمده باشد بلکه برای همه زمان‌ها و ملت‌ها است بنابراین در هر زمانی جدید و نزد هر جمعیت و ملتی تازه است تا روز قیامت.

انسان هر بار قرآن را می‌خواند مثل این است که تازه حال نخوانده است هر وقت به آیات و هدایت‌های قرآن که در رشته‌های مختلف است مراجعه می‌کند، در اثر مراجعه فراوان، فهم، معرفت، دانش، بینش و بصیرتش زیادتیر می‌شود و از کوری، نادانی، و جهالتش کاسته می‌شود.

یگانه کتاب آسمانی در عالم

انسان افتخار دارد که با کتاب خداوند متعال، آشنا باشد یگانه کتابی که امروز در دنیا به خداوند متعال استناد دارد و به تمام معنا کتاب الله است، این معجزه باقیه پیغمبر اکرم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ است یعنی الآن هم معجزه است، الآن هم همان اعلام تحلی که از روز اول گفته شد باقی است، اینکه قرآن فرموده است:

۱. مجلسی، بحار الانوار، ج ۲، ص ۲۸۰، ح ۴۴؛ ج ۱۷، ص ۲۱۳، ح ۱۸؛ ج ۸۹، ص ۱۵، ح ۸ (این روایت از امام کاظم و امام رضا و امام هادی عَلَيْهِمُ السَّلَام نقل شده و این بزرگواران از امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام نقل کرده‌اند)؛ رجوع کنید به: صدوق، عیون اخبار الرضا عَلَيْهِ السَّلَام، ج ۱، ص ۹۳، ح ۳۲؛ طوسی، الامالی، ص ۵۸۰ - ۵۸۱؛ خطیب بغدادی، تاریخ بغداد، ج ۶، ص ۱۱۵.

﴿لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ
كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا﴾^۱؛

و یا در آیه دیگر می فرماید:

﴿وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ﴾^۲.

برحسب این آیه، هر سوره‌ای از سوره‌های قرآن مجید یک معجزه است؛ یعنی ۱۱۴ سوره، ۱۱۴ معجزه است؛ بلکه می‌شود بگوییم هر آیه‌ای از آیات قرآن مجید یک معجزه است و کسی نمی‌تواند مثل آن را بیاورد.

به قول بعضی از بزرگان یکی از خبرهای غیبی قرآن مجید که مرور زمان آن را ثابت کرد همین است که در ادامه می‌فرماید:

﴿فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ﴾^۳.

اعلان ۱۴۰۰ ساله

روز اول که فرمود: ﴿وَلَنْ تَفْعَلُوا﴾، اختصاص به مردم زمان حضرت رسول ﷺ نداشت و به همه نشان داد که این آیه در قرآن مجید اعلان به تمام بشریت است و تا امروز و تا روز قیامت هم کسی نتوانسته و نخواهد توانست مثل قرآن را بیاورد هم خود قرآن معجزه است و هم این آیه یک خبر غیبی است که روزبه‌روز صدق آن ظاهر می‌شود.

امیدوارم خداوند متعال به شما توفیق دهد تا بتوانید این وظیفه‌ای را که نسبت به قرآن دارید به خوبی انجام دهید.

این عنوانی را که برای خودتان انتخاب کردید، یعنی عنوان حافظ قرآن بسیار باافتخار است.

۱. اسراء، ۸۸ «اگر انس و جن اتفاق کنند که همانند قرآن را بیاورند، همانند آن را نخواهند آورد هرچند یکدیگر را در این کار کمک کنند».

۲. بقره، ۲۳ «اگر در آنچه بر بنده خود نازل کرده‌ایم شک دارید یک سوره همانند آن را بیاورید».

۳. بقره، ۲۴ «پس اگر نکرديد که هرگز نمی‌توانید از آتشی بترسید که هیزم آن، مردمان و سنگ‌ها هستند، پرهیزید».

اعجاز جاودانه قرآن..... ۳۷

علوم قرآن بسیار زیاد است، هر رشته‌ای را که انسان بخواهد کلیات آن در قرآن هست؛ توحید، پیغمبرشناسی، امام‌شناسی، اصول دین، فروع دین، اخلاق، احکام دین، همه اینها در قرآن مجید است، اگر کسی قرآنی شد سعادت دنیا و آخرت را برای خود فراهم کرده است.

روایاتی که در فضیلت حفظ و قرائت قرآن مجید است برای شما اسباب فضیلت و افتخار است.

امیدوارم بتوانید هم خودتان قرآنی باشید و هم دیگران را به قرآن دعوت کنید مخصوصاً خواهرها که در این زمان امتحانات بسیاری برای آنان پیش آمده است. بعضی از خانم‌ها آمده بودند پیش من، گفتم ببینید چقدر قرآن به اینکه موقعیت و شخصیت معنوی زن‌ها را در ردیف مردها قرار دهد اهتمام و تأکید دارد تا آنجا که می‌فرماید:

﴿إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ
وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ
وَالْمُتَّصِدِّقِينَ وَالْمُتَّصِدِّقَاتِ وَالصَّابِغِينَ وَالصَّابِغَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ
وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا
عَظِيمًا﴾^۱.

در این آیه ده مرتبه صفات زنان و مردان را تکرار می‌کند با اینکه می‌توانست یکبار بفرماید: «إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ» و یکبار هم بفرماید: «وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ» ولی مکرر می‌فرماید، «مسلمین، مسلمات، قانتین، قانتات، صابریین، صابرات، خاشعین، خاشعات، متصدقین، متصدقات»، تا آخر که می‌فرماید:

﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾^۲.

۱. احزاب، ۳۵. «مردان و زنان مسلمان، مردان و زنان باایمان، مردان و زنان مطیع فرمان خدا، مردان و زنان راستگو، مردان و زنان صابر و شکیبا، مردان و زنان باخشوع، مردان و زنان انفاق‌گر، مردان و زنان روزه‌دار، مردان و زنان پاک‌دامن، مردان و زنانی که بسیار یاد خدا می‌کنند، خداوند برای همه آنها مغفرت و پاداش عظیمی فراهم ساخته است.»

۲. احزاب، ۳۵.

آنچه باید مطلوب انسان باشد همین است که به قرب مقام خداوند متعال برسد هم زن و هم مرد و اگر به مقام تقرب خدا رسید به جایی رسیده است و الا به هر جا از این مقامات ظاهری برسد هیچ ارزشی ندارد و به هیچ کجا نرسیده است اینکه شغلی داشته باشد، وزیر یا وکیل باشد، آن هم با این اختلاط زن و مرد اینها ارزش نیست.

این آیه را مخصوصاً ملاحظه کنید و به خانم‌های دیگر تذکر دهید که قرآن می‌فرماید:

﴿وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسَأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ﴾^۱.

البته آیه راجع به زن‌های پیغمبر است اما در ادامه می‌فرماید:

﴿ذَلِكَ لِمَ أَطَهَّرْتُمُوهُنَّ وَأَتَّخِذْتُمُوهُنَّ حِجَابًا لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ﴾^۲؛

یعنی برنامه ارتباط زن نامحرم با مرد نامحرم، حرف زدن با هم و حضور در مجالس باید به صورتی باشد که دل زن و مرد از وساوس شیطانی پاک‌تر بماند.

اینکه خلوت مرد اجنبی با زن اجنبیه را حرام کرده‌اند روی همین جهت است. آیات

حجاب را مطالعه کنید:

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ

جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ﴾^۳.

اینها امتحاناتی است برای مردها، زن‌ها و جوان‌ها که در زمان ما پیش آمده است، حرف‌های مختلفی می‌زنند، شبهه‌ها القاء می‌کنند القائات دیگری می‌کنند، باید انسان در این زمان غیبت در امر دین استقامت داشته باشد.

چادر یا جهاد

همین چادری که شما دارید جهاد است و ثواب بسیاری دارد و مقاومت در برابر

۱. احزاب، ۵۳. «و هنگامی که چیزی از وسائل زندگی را از آنان می‌خواهید از پشت پرده بخواهید».

۲. احزاب، ۵۳. «این کار برای پاک‌ی دل‌های شما و آنها بهتر است».

۳. احزاب، ۵۹. «ای پیامبر به همسران و دخترانت و زنان مؤمنان بگو: روسری‌های بلند خود را بر خویش فرو افکنند این کار برای اینکه [آنها به عقیف بودن] شناخته شوند و مورد اذیت قرار نگیرند بهتر است».

اعجاز جاودانه قرآن..... ۳۹

تبلیغات سوء است، افتخار داشته باشید که حجاب و چادر دارید، تعلیمات اسلام را اجرا می‌کنید، و حافظ قرآن هستید.

امیدوارم همه موفق باشید و مورد توجه حضرت ولی عصر علیه السلام باشید و از کنیزان خاص و خالص حضرت زهرا علیها السلام محسوب شوید و راه حضرت زهرا علیها السلام و زنهای پاک و مقدس را که در اسلام اسباب افتخار بودند ادامه دهید و شخصیت اسلامی و کرامت اسلامی زن را حفظ کنید.

۲

هدایت‌های قرآن^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على سيدنا أبي القاسم محمد وعلى آله
الطيبين الطاهرين المعصومين سيما مولانا بقية الله في الأرضين، واللعن على
أعدائهم أجمعين إلى قيام يوم الدين.

قال الله تعالى:

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ
جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾^۲.

حقیر این آشنایی و ارتباطی که شما با قرآن مجید پیدا کرده‌اید، در حفظ و قرائت
قرآن و آشنایی با معانی و مفاهیم و مقاصد قرآن، به شما تبریک عرض می‌کنم، و
امیدوارم همه به وسیله قرآن به درجات بلند دنیا و آخرت نائل شوید.

ملاک درجات در قیامت

روز قیامت، درجات برحسب آیات قرآن است. اشخاصی که قرآن آموخته باشند و
حفظ کرده باشند، به حسب آیاتی که می‌توانند بخوانند به آنها گفته می‌شود:

۱. دیدار جمعی از دانش‌آموزان حافظ قرآن با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۲۶
فروردین ۱۳۸۷.

۲. احزاب، ۵۹. «ای پیامبر، به همسران و دختران و زنان مؤمنان بگو: روسری‌های بلند خود را بر خویش فرو
افکنند، این کار برای اینکه [آنها به عقیف بودن] شناخته شوند و مورد اذیت قرار نگیرند، بهتر است، و خداوند
همواره غفور و رحیم است».

هدایت‌های قرآن ۴۱

«إِقْرَأْ وَارْقُ»؛^۱

«بخوان و بالا برو».

هرکس، هرچه از قرآن بیشتر بخواند درجاتش بلندتر می‌شود، و به مراتب رفیعه نائل می‌گردد.

کسی که قرآن را به او موهبت کرده باشند و فرا گرفته باشد، اگر خیال کند کسی چیزی بهتر از او دارد، این بدگمانی نسبت به قرآن و خداوند متعال است، چون چیزی از قرآن و ولایت اهل بیت علیهم‌السلام بالاتر نیست.

هرکس اینها را داشته باشد، اگر دنیا را هم نداشته باشد همه چیز دارد، و به همه افتخارات نائل شده است، ولی اگر کسی این دو را نداشته باشد، حتی اگر همه مقامات و درجات و پست‌ها را هم داشته باشد، هیچ ندارد.

مفلس‌ترین اشخاص کسانی هستند که قرآن را ندارند، و از هدایت‌های اهل بیت علیهم‌السلام استفاده نکرده‌اند.

اگر کسی این افتخار برایش فراهم شده باشد، مثل شما که قرآن را حفظ کرده‌اید، هر مقدار که باشد حتی اگر یک آیه از آیات قرآن هم انسان حفظ داشته باشد، به همه دنیا ارزش دارد.

قرآن، برنامه هدایت بشر

﴿إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ﴾؛^۲

یعنی این قرآن به راهی که مستقیم‌ترین راه‌ها است هدایت می‌کند.

﴿قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ * يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ

السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾؛^۳

۱. کلینی، الکافی، ج ۲، ص ۶۰۶، ح ۱۰؛ صدوق، الامالی، ص ۴۴۱؛ همو، ثواب الاعمال، ص ۱۲۹؛ مجلسی، بحار

الانوار، ج ۸، ص ۱۸۶، ح ۱۵۲.

۲. اسراء، ۹.

۳. مائده، ۱۵-۱۶.

۴۲.....دیدارها و رهنمودها

می فرماید: از طرف خدا، نور و کتاب آشکاری به سوی شما آمد، که خداوند به وسیله آن کسانی را که به دنبال خشنودی او هستند، به راه های سلامت هدایت می کند، و آنان را از تاریکی ها به سوی روشنایی بیرون می برد، و به راه راست هدایتشان می نماید. چه چیزی از سعادت دنیا و آخرت وجود دارد که قرآن ما را به آن راهنمایی نکرده است؟ نهایت، همان طوری که در سوره بقره می فرماید:

﴿ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ﴾^۱؛

اشخاصی که پرهیزکار باشند، قدر قرآن، این نعمت بزرگ خداوند متعال را که به بشریت عطا فرموده است، می دانند و می توانند از برکات قرآن استفاده کنند.

﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُم لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾^۲؛

بعد از این آیات، بشر چه می خواهد؟ اگر بشر به همین یک آیه عمل کند، کافی است.

زنانی که بر میلیون ها مرد فضیلت دارند

بخوانید و به پیام های والای قرآن گوش فرا دهید. قرآن مجید به زن ها قدر و اعتبار داده است، و آنها را در کنار مردها ذکر می کند:

﴿أَيُّ لَأُضِيعَ عَمَلٌ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ﴾^۳؛

یا پیام آیه شریفه:

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾^۴؛

۱. بقره، ۲. «آن است کتابی که در آن هیچ تردیدی نیست، و مایه هدایت پرهیزکاران است».

۲. نحل، ۹۰. «همانا خدا به عدالت و نیکوکاری و بخشش به خویشاوندان فرمان می دهد و از کار زشت و ناپسند ستم باز می دارد. به شما اندرز می دهد، باشد که پند گیرید».

۳. آل عمران، ۱۹۵. «من عمل هیچ عمل کننده ای از شما را، زن باشد یا مرد، ضایع نخواهم کرد».

۴. نحل، ۹۷. «هرکس عمل صالحی انجام دهد درحالی که مؤمن باشد، خواه مرد یا زن، به او حیات پاکیزه می بخشیم، و پاداش آنها را به بهترین اعمالی که انجام می دادند خواهیم داد».

را بخوانید و با صدای بلند به همه جهانیان برسانید. اسلام، نه با مردها قوم و خویشی داشته و نه با زن‌ها، بلکه راه صحیح را برای هر دو بیان فرموده است که هر دو به مقامات و کمالات عالی علی‌السواء برسند. خیلی از بانوان در حیات طیبه از بیشتر مردها جلوتر هستند، و یکی از آنها بر میلیون‌ها مرد، شرافت و فضیلت دارد.

این امتیازات و راهنمایی‌هایی که در قرآن مجید برای بانوان آمده است، اگر به آن عمل کنند سعادت دنیا و آخرتشان فراهم می‌شود، قرآن می‌فرماید:

﴿وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ﴾^۱

این حجاب و چادر خیلی اهمیت دارد، از اوّل مواظب باشید حتی دختران کوچک خودتان را با چادر آشنا کنید تا خودشان را از نامحرم بیوشانند و از نامحرم، روگیری داشته باشند. در روایت است وقتی که از حضرت زهراء^{علیها السلام} پرسیدند برای زن چه حالتی بهتر است؟ فرمود: برای زن، بهترین حالت این است که مرد نامحرم او را نبیند، و او هم مرد نامحرم را نبیند.^۲

۱. احزاب، ۵۳. «و هنگامی که چیزی از وسایل زندگی را از آنان می‌خواهید از پشت پرده بخواید».
 ۲. اشاره به روایت: «روي عن علي^{عليه السلام} قال: كنا جلوساً عند رسول الله^{صلى الله عليه وآله} فقال: أخبروني أي شيء خير للنساء، فبينما بذلك كنا حتى تفرقتنا، فرجعت إلى فاطمة^{عليها السلام}، فأخبرتها الذي قال لنا رسول الله^{صلى الله عليه وآله} وليس أحد منا علمه ولا عرفه. فقالت: ولكني أعرفه؛ خير للنساء أن لا يرين الرجال، ولا يراهن الرجال. فقالت: فارجعت إلى رسول الله^{صلى الله عليه وآله}، فقلت: يا رسول الله^{صلى الله عليه وآله}، سألتنا أي شيء خير للنساء؟ وخيرهن أن لا يرين الرجال ولا يراهن الرجال. قال: من أخبرك فلم تعلمه وأنت عندي؟ قلت: فاطمة^{عليها السلام}. فأعجب ذلك رسول الله^{صلى الله عليه وآله} وقال: «إن فاطمة بضعة مني».

از امام علی^{عليه السلام} روایت شده است فرمود: نزد رسول خدا^{صلى الله عليه وآله} نشسته بودیم فرمود: مرا خبر دهید چه چیزی برای زن‌ها بهتر است؟ همه از جواب فرو ماندیم تا از همدیگر جدا شدیم، چیزی را که پیامبر خدا^{صلى الله عليه وآله} فرموده بود به فاطمه^{عليها السلام} خبر دادم و گفتم هیچ کدام جوابش را ندانستیم. ایشان فرمودند من جواب سؤال را می‌دانم. بهترین چیز برای زن‌ها آن است که مردها را نبینند و مردها هم آنها را نبینند. آن وقت خدمت رسول خدا^{صلى الله عليه وآله} برگشتم، عرض کردم یا رسول الله^{صلى الله عليه وآله} از ما پرسیدید چه چیزی برای زن‌ها بهتر است؟ بهترین چیز برای زن‌ها این است که مردها را نبینند و مردها نیز آنها را نبینند. فرمود: چه کسی شما را خبر داد، شما پیش من بودید. جوابش را ندادید؟ گفتم فاطمه^{عليها السلام} پیامبر^{صلى الله عليه وآله} از این جواب شگفت‌زده شد و فرمود: فاطمه پاره تن من است.

طبرسی، مکارم الاخلاق، ص ۲۳۳؛ متقی هندی، کنز العمال، ج ۱۶، ص ۶۰۲؛ حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۶۷، ح ۲۵۰۵۴، ص ۲۳۲، ح ۲۵۵۱۰؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۵۴.

۴۴.....دیدارها و رهنمودها

افتخار و کرامت زن در این است که حجاب و عفتش زیادتیر و کامل تر باشد. بهترین حالات برای زن همین است که از نامحرم پوشیده باشد، با نامحرم هم‌نشینی نداشته باشد و هم‌جلسه نشود و در یک کلمه، چنین زنی، یک زن قرآنی است.

لعن قرآن بر تلاوت‌کنندگان بی‌عمل

هرکسی با قرآن بیشتر آشنا باشد، باید بیشتر به قرآن عمل کند. عمل به قرآن مهم است، در روایت آمده است:

«رُبَّ تَالِ الْقُرْآنِ وَالْقُرْآنُ يُلْعَنُهُ»^۱

بسا اشخاصی هستند که قرآن را می‌خوانند، اما چون عمل نمی‌کنند، قرآن آنها را لعنت می‌کند. باید عمل به قرآن با خواندن قرآن همراه باشد، البته حفظ قرآن خیلی ثواب دارد، و در روایات آمده است که:

«أَدَّبُوا أَوْلَادَكُمْ عَلَى ثَلَاثِ خِصَالٍ: حُبِّ نَبِيِّكُمْ وَحُبِّ أَهْلِ بَيْتِهِ وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ»^۲

«فرزندان خود را بر سه خصلت تربیت کنید: دوستی پیامبر و دوستی اهل بیت او و قرائت قرآن».

هر کمال و هر دعوت به خیر و هر اخلاق خوبی را بخواهید در قرآن هست، قدر این نعمت را بدانید که با قرآن آشنا شده‌اید.

برخی از پیام‌های قرآن

قرآن، برتری جویی و برتری جستن بر بندگان خدا را محکوم می‌کند.

﴿تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فُسَادًا

وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾^۳

۱. مجلسی، بحار الانوار، ج ۸۹، ص ۱۸۴، ح ۱۹.

۲. سیوطی، الجامع الصغیر، ج ۱، ص ۵۱، ح ۳۱۱؛ متقی هندی، کنز العمال، ج ۱۶، ص ۴۵۶، ح ۴۵۴۰۹.

۳. قصص، ۸۳ «این سرای آخرت را برای کسانی قرار می‌دهیم که اراده برتری‌جویی در زمین و فساد را ندارند؛ و عاقبت نیک برای پرهیزکاران است».

هدایت‌های قرآن ۴۵

روی آیات قرآن دقت کنید. قرآن در مورد حرف زدن زنان می‌گوید:

﴿فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ﴾^۱

دستورات قرآن برای این است که همه به سعادت برسند، و در مسیر سعادت حقیقی قرار گیرند، مثلاً در اسلام، بلند گفتن تلبیه مستحب است، ولی برای زن مستحب نیست. این محرومیتی برای زن نیست بلکه کرامت زن است. اسلام می‌خواهد کرامت زن را حفظ کند، همین آهسته گفتن، ثواب بلند گفتن را دارد، بلکه بسا می‌شود که ثواب بیشتری داشته باشد.

چادر زن برتر از عباى مرجع تقلید

همین‌که شما این چادر را حفظ، و با آن رفت‌وآمد می‌کنید، در عبادت خدا هستید. من که این عبا را پوشیده‌ام، به‌واسطه این عبا در عبادت نیستم، ولی خانمی که چادر می‌پوشد در عبادت خداوند متعال است، و برایش عبادت و حسنه و ثواب می‌نویسند.

۱. احزاب، ۳۲. «به‌گونه‌ای هوس‌انگیز سخن نگویند که بیمار دلان در شما طمع کنند».

۳

اهمیت حفظ قرآن^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

برای من بسیار اسباب خوشحالی و مسرت است که در اطراف و اکناف مملکت چنین خواهران متدین و متعهدی با این برنامه‌های خوب و مرتبط با قرآن و اهل بیت علیهم السلام باشند، اینها اسباب خوشحالی حضرت ولی عصر علیه السلام می‌شود و امیدوارم همه شما بتوانید بیشتر از این، در راهی که پیش گرفته‌اید خاطر مبارک آن حضرت را از خود راضی و خشنود نگه دارید.

البته بنده کسی نیستم که تشکر کنم، بنده هم فرد حقیری هستم که معلوم نیست در کجا حساب شوم.

اینها وظایف و تکالیفی است که بر عهده همه است هرکس بیشتر انجام دهد، و نیتش خالص تر باشد، در درگاه الهی مقرب تر است و حالا معلوم نیست آنها چه کسانی هستند، از این جهت، خودم را کمتر از این می‌دانم که تشکر کنم، من به دعای شما محتاجم و امیدوارم از دعای شما محروم نباشم.

خواهران مسلمان و متدین درک می‌کنند که در این زمان چه خطاهای انحرافی برای خانم‌ها پیشنهاد می‌کنند و می‌خواهند آنها را از خط حضرت زهرا علیها السلام منحرف کنند، می‌بینید چه مطالبی هست، به اسم‌های مختلف وارد می‌شوند تشویق و ترویج می‌کنند

۱. دیدار جمعی از خواهران حافظ قرآن با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۲۶

اهمیت حفظ قرآن..... ۴۷

حتی بسا می‌شود جایزه می‌دهند، و چه بسا کسانی که ضعیف‌الایمان و ضعیف‌العقیده هستند فریفته این مطالب می‌شوند.

آنچه برای زن مسلمان لازم است این است که راه آن حضرت را داشته باشد و از آن راه تخطی نکند، راه عبادت خدا، راه تقوا، عفت، حجاب و چادر داشتن.

خطبه حضرت فاطمه علیها السلام از پشت پرده

حضرت زهرا علیها السلام وقتی به مسجد مدینه تشریف آوردند با آن شوکت و عظمتی که داشتند و زن‌های بزرگ قریش اطراف ایشان را گرفته بودند، فوراً پرده سفیدی کشیدند و آن وقت آن خطبه و آن بیانات بلیغه را ایراد فرمودند که در کتاب «بلاغت النساء»^۱ که کلمات بلیغه زن‌های بزرگ را جمع‌آوری کرده نقل شده،^۲ کتابی است که بیش از هزار سال پیش از این تألیف شده است و از مدارک خطبه حضرت زهرا علیها السلام است، خطبه‌ای که پر است از مطالب، اول معارف و عقاید اسلامی را بیان می‌کند چون حضرت می‌دید اساس اسلام در خطر افتاده به همین جهت تأکیدی راجع به عقاید اسلامی بیان فرمود.

به هر حال ضرورت اقتضا کرد که حضرت به مسجد بیایند ولی وقتی آمدند، پرده سفیدی کشیدند و حضرت از پشت پرده خطبه را ایراد فرمودند و مردم را آگاه کردند.^۳

خانم‌هایی که اهل قرآن هستند، آیات حجاب را خوانده‌اند:

﴿قُلْ لَأَزُوجِكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ﴾^۴

۱. تألیف ابوالفضل احمد بن ابی‌طاهر طیفور (متولد ۲۰۴ق، متوفی ۲۸۰ق).

۲. ابن‌طیفور، بلاغات النساء، ص ۱۲ - ۱۵.

۳. طبری امامی، دلائل الامامه، ص ۱۱۱؛ طبرسی، الاحتجاج، ج ۱، ص ۱۳۱ - ۱۳۲؛ ابن‌طاووس، الطرائف، ص ۲۶۴؛ ابن‌ابی‌الحدید، شرح نهج البلاغه، ج ۱۶، ص ۲۱۱؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۲۹، ص ۲۱۶.

۴. احزاب، ۵۹ «ای پیامبر به همسران و دخترانت و زنان مؤمنان بگو: روسری‌های بلند خود را بر خویش فرو افکنند، این کار برای اینکه [آنها به عقیف بودن] شناخته شوند و مورد اذیت قرار نگیرند بهتر است».

یا آیات دیگری که راجع به زن‌های پیغمبر است.

﴿وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسَأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ﴾^۱.

لعنت خدا بر زنان شبیه مردان

در روایتی آمده است که عده‌ای در محضر پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله نشسته بودند، زنی عبور کرد درحالی که کمان بر دوش داشت.^۲
در آن زمان اسلحه، کمان بود مثل تفنگ.

پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:

«لَعَنَ اللَّهُ الْمُتَشَبِّهَاتِ بِالرِّجَالِ مِنَ النِّسَاءِ وَلَعَنَ اللَّهُ الْمُتَشَبِّهِينَ مِنَ الرِّجَالِ بِالنِّسَاءِ»^۳

این کار زن نیست و با شأن و وقار و حشمت زن سازگار نیست، این کار مرد است. نگه داشتن چادر در زمان ما مهم و عبادت است، شما که به اینجا آمدید و چادر دارید در عبادت خدا هستید، برای اینکه این چادر را برای اطاعت خدا به سر کرده‌اید، هیچ کدام از مردها که بیرون می‌آیند، به این معنا، در اطاعت خدا نیستند ولی شما همیشه در جهاد هستید، در اطاعت خداوند متعال هستید.

انسان باید تسلیم احکام خدا باشد، همه را قبول داشته باشد و بداند در تقرب به خدا، زن و مرد تفاوتی ندارد، هرکس ایمانش بیشتر باشد مقرب‌تر است.

﴿إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ

۱. احزاب، ۵۳. «و هنگامی که چیزی از وسایل زندگی را از آنان می‌خواهید از پشت پرده بخواهید. این کار برای پاکی دل‌های شما و آنها بهتر است.»

۲. طبرانی، المعجم الاوسط، ج ۴، ص ۲۱۲؛ هیثمی، مجمع الزوائد، ج ۸، ص ۱۰۳. «خدا لعنت کند زن‌هایی که شبیه مردها می‌شوند و خدا لعنت کند مردهایی که شبیه زن‌ها می‌شوند.»

۳. حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۳۴۶.

وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ
وَالْمُتَّصِدِّقِينَ وَالْمُتَّصِدِّقَاتِ وَالصَّابِغِينَ وَالصَّابِغَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ
وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيراً وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْراً
عَظِيماً^۱.

در این آیه در همه موارد، زن و مرد را با هم می‌فرماید، و باید انسان برای اجر خداوند تلاش و کوشش کند. امیدوارم همه شما مشمول این آیه باشید و از خانم‌هایی باشید که اوصافشان در آیه آمده است.

۱. احزاب، ۳۵. «مردان و زنان مسلمان، مردان و زنان باایمان، مردان و زنان مطیع فرمان خدا، مردان و زنان راستگو، مردان و زنان صابر و شکیبا، مردان و زنان باخشوع، مردان و زنان انفاق‌گر، مردان و زنان روزه‌دار، مردان و زنان پاک‌دامن، مردان و زنانی که بسیار یاد خدا می‌کنند، خداوند برای همه آنها مغفرت و پاداش عظیمی فراهم ساخته است.»

۴

اهتمام به قرآن^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

من اولاً تشکر می‌کنم از شما عزیزان و کسانی که سرپرستی این برنامه‌ها را دارید و از خداوند متعال برای شما مزید توفیق مسئلت می‌کنم و امیدوارم بتوانید آن‌طور که موجب رضایت حضرت ولی عصر^{علیه السلام} باشد، این عزیزان و نوجوانان را در راه دین، ایمان، ترقی، کمال و تحصیل علم قرار دهید تا به مقامات بلند نائل شوند.

کودکان امروز، بزرگان فردا

بزرگان فردا، اطفال و کودکان امروزند. فردای اسلام با اینها است، اینها باید فردای اسلام را نگه دارند باید اینها امروز به وسیله پدر و مادر، معلمین و دبیران و کسانی که در تربیت آنها مؤثرند به‌طور صحیح و شایسته ساخته شوند و برای خدمتگزاری اسلام آماده شوند این توفیق بزرگی است که نصیب شما می‌شود و کمتر کاری این‌قدر اهمیت و ثواب دارد که انسان وقتش را صرف کند تا امثال این نوجوانان و عزیزان را در مسیر تربیت صحیح قرار دهد، تا اینها در آینده افراد مهم و معطل و سربار جامعه نباشند و از هر جهت کامل باشند، خصوصاً با معارف دین و اخلاق اسلامی و تعلیمات قرآنی آشنا باشند، آنها را به حفظ قرآن تشویق کنید.

الحمد لله این مسأله در تمام جامعه رونق پیدا کرده است، همه اطفال و کودکان به حفظ قرآن رغبت پیدا کرده‌اند.

۱. دیدار گروهی از دانش‌آموزان با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱۳ اردیبهشت ۱۳۸۷.

اهتمام به قرآن.....۵۱

قرآن، نور است و آیات قرآن کلمه به کلمه بلکه هر حرفی از حروف آن به قلب انسان نورانیت می‌بخشد.

﴿قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ * يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ
سُبُلَ السَّلَامِ﴾^۱.

قرآن نور است، همه جا باید به نور قرآن منور شود بازار، خیابان، منزل و دل مردم.

هر حرفی ده حسنه

حضرت رسول ﷺ می‌فرماید:

«انسان اگر یک حرف از قرآن را بخواند ده حسنه برای او نوشته می‌شود».

حضرت می‌فرماید:

«مراد از یک حرف این نیست که مثلاً (الم) یک حرف باشد، بلکه الف، لام، میم

سه حرف است و با خواندن آن سی حسنه در نامه عمل انسان نوشته می‌شود»^۲.

و در بعضی روایات است که پنجاه درجه هم برای او بالا می‌رود و پنجاه گناه از او

محو می‌شود.^۳

اینکه ما این نوجوانان را از اول در مسیر قرآن و محبت و ولایت ائمه طاهرين عليهم السلام

قرار دهیم کار بزرگی است و من خیلی خوشحال شدم.

امیدوارم شما همه در آینده برای دین اسلام افتخار باشید، تمام علما و بزرگانی که

در عالم شخصیت پیدا کردند، اول مثل شما کوچک بودند، ولی در اثر اینکه خوب

تربیت شدند به آن مقامات رسیدند که هم برای خود، اسباب افتخار و هم برای جامعه

۱. مائده، ۱۵ - ۱۶. «از طرف خدا نور و کتاب آشکاری به سوی شما آمد، که خداوند به وسیله آن کسانی را که به دنبال خشنودی او هستند، به راه‌های سلامت هدایت می‌کند».

۲. سبزواری، جامع الاخبار، ص ۴۰؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۸۹، ص ۱۹؛ محلث نوری، مستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۲۵۸؛ محلث قمی، سفینه البحار، ج ۸، ص ۲۵۰، ماده (قرء).

۳. کلینی، الکافی، ج ۲، ص ۶۱۲-۶۱۳؛ حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۱۸۸.

۵۲.....دیدارها و رهنمودها

اسباب برکت شدند. شما هر کدامتان می‌توانید در آینده مورد عنایت خاصّ امام زمان علیه السلام باشید، مخصوصاً اینکه به قم آمده‌اید و به مسجد جمکران هم مشرف شدید و آنجا با حضرت ولیّ عصر علیه السلام تجدید عهد کردید، البته همیشه انسان باید با حضرت عهدش را زنده نگاه بدارد. خداوند همه شما را حفظ کند، به همه شما توفیق بدهد و چشم پدر و مادرهایتان را به وجود شما و اخلاق و تربیت‌های خوبی که کسب می‌کنید روشن کند. من از همه شما تشکر می‌کنم و از خداوند برای شما توفیق مسئلت می‌کنم.

۵

اهمیت تعلیم و تعلم قرآن و وظایف زنان^۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾.^۲

من تشکر می‌کنم از خواهران محترمه که برای زیارت حضرت معصومه علیها السلام تشرّف پیدا کرده‌اند، و در این بیتی که سوابق خدماتش به اسلام معلوم است حضور به هم رسانیده‌اند، و از خداوند متعال مسئلت می‌کنم که همه را در انجام وظایف و تکالیف شرعی و التزام و تعهدات دینی توفیق عطا فرماید تا اعمال ما مورد رضای خداوند متعال و مسرّت خاطر حضرت ولیّ عصر علیه السلام واقع شود.

امروز ما به تشکلات دینی و قرآنی چه در بین خانم‌ها و چه آقایان بسیار احتیاج داریم و باید تلاش کنیم که جامعه خود را قرآنی بسازیم، زن و مرد همه طبق دستورات قرآن و اهل بیت علیهم السلام ساخته شوند. در این اوضاع و احوالی که صداهای مختلف و ندهای گوناگون از هر طرف هست و می‌خواهند جوان‌ها و زن‌های ما را به انحرافات فکری بکشانند، که البته انحرافات عملی هم به دنبال دارد.

قدر این نعمتی که برای شما فراهم شده بدانید، اینکه با قرآن رابطه دارید، می‌خواهید قرآن را یاد بگیرید و به دیگران هم یاد بدهید اهمیت دارد.

۱. دیدار خواهران مربی دارالقرآن «محمدشهر» کرج با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱۳ اردیبهشت ۱۳۸۷.

۲. نحل، ۹۷. «هرکس عمل صالحی انجام دهد، درحالی که مؤمن باشد، خواه مرد یا زن، به او حیات پاکیزه می‌بخشیم و پاداش آنها را به بهترین اعمالی که انجام می‌دادند، خواهیم داد».

«خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ»^۱.

بیشتر مفاسد و معایبی که در جامعه ما هست به این جهت است که قرآن در بین ما حاکم نیست، و برنامه‌ها و تعلیمات قرآن مجید در میان ما به آن صورت که باید باشد رواج ندارد. آشنایی ما با تعلیمات آن کم است، قرآن مجید در هر رشته‌ای هدایت‌هایی دارد، البته تفسیر و تأویل آن را اهل بیت علیهم‌السلام بیان فرموده‌اند، تمسک به قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام اسباب امان از گمراهی است، همان‌طوری که در حدیث معروف و مشهور و متواتر آمده است که:

«إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ كِتَابِ اللَّهِ وَعِترَتِي مَا إِنْ تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا أَبَدًا»^۲.

همه باید یکدیگر را به تمسک به قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام دعوت کنند این کار بسیار ارزشمند است مواظب باشیم واقعاً قرآن در زندگی ما پیاده شود، و کار ما صرف یاد گرفتن و خواندن و تجوید قرآن نباشد، البته اینها هم بسیار فضیلت دارد و مقدمه است، ولی باید قرآن در جامعه و اعمال ما ظاهر باشد، کارهای ما مطابق قرآن باشد و الا بسا می‌شود اشخاصی مصداقیت این حدیث می‌باشند:

«رُبَّ تَالِ الْقُرْآنِ وَالْقُرْآنُ يَلْعَنُهُ»^۳.

در این صورت نتیجه به عکس است، باید علم و عمل را با هم جمع کنیم. به دستورات قرآن مخصوصاً راجع به خانم‌ها و مخصوصاً حجاب توجه کنیم. همچنین به آیاتی که راجع به درجات معنوی انسان‌ها است و زن و مرد را همسان قرار می‌دهد و می‌فرماید:

۱. احمد بن حنبل، مسند، ج ۱، ص ۵۸؛ بخاری، صحیح، ج ۶، ص ۱۰۸؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۹۲، ص ۱۸۶.
 «بهترین شما کسی است که قرآن را یاد بگیرد و به دیگران بیاموزد».
 ۲. صافی گلپایگانی، امان الأمة من الضلال والاختلاف، ص ۱۲۳ - ۱۳۶. «همانا دو چیز گران‌بها در میان شما به یادگار می‌گذارم، کتاب خدا و عترت و خاندانم؛ مادامی که به آنها تمسک جویند هرگز گمراه نخواهید شد».
 ۳. مجلسی، بحار الانوار، ج ۸۹، ص ۱۸۴، ح ۱۹. «چه بسا کسانی که قرآن را تلاوت می‌کنند و قرآن آنها را لعنت می‌کند».

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾^۱

حیات طیبه که حیات انسانی و قرآنی و حقیقی است علی السویه در دسترس مرد و زن است.

دستوراتی هم که مخصوص زن و مرد به صورت جداگانه مقرر شده، روی جهات دیگری است که خداوند متعال مقرر فرموده است و فوایدی دارد، مثلاً اینکه با هم اختلاط نداشته باشند برای جلوگیری از یک سری معایب و مفاسد است، آن دستورات همه در نهایت کمال است بعضی‌ها خیال می‌کنند زن‌ها در بعضی جهات محروم شده‌اند، درحالی‌که آنها محرومیت نیست، مثلاً زن در فلان اداره یا پست نباشد، البته پیش مجامع غربی که همه به دنیا و مادیات توجه دارند محرومیت است ولی در جامعه اسلامی محرومیت نیست.

زن می‌تواند به کمالات و مقامات انسانی برسد و چه بسا به جایی می‌رسد که میلیون‌ها مرد از آن باز مانده‌اند.

هرچه می‌خواهید حیات طیبه کسب کنید تا انسان به این حیات نرسد نه آرامش خاطر دارد و نه استراحت، نه به سعادت می‌رسد و نه از زندگی بهره‌ صحیح برده است.

قرآن در مورد زن‌های پیامبر می‌فرماید:

﴿وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسَأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ﴾^۲

در ادامه نکته‌ دقیق می‌فرماید که متأسفانه امروز در جامعه ما ملاحظه نمی‌شود و

در گرایش‌هایی که هست از آن فاصله می‌گیرند. اینکه می‌فرماید:

﴿ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ﴾^۳

۱. نحل، ۹۷. «هرکس عمل صالحی انجام دهد درحالی‌که مؤمن باشد، خواه مرد یا زن، به او حیات پاکیزه می‌بخشیم و پاداش آنها را به بهترین اعمالی که انجام می‌دادند خواهیم داد».

۲. احزاب، ۵۳. «و هنگامی که چیزی از وسایل زندگی را از آنان می‌خواهید از پشت پرده بخواهید».

۳. احزاب، ۵۳. «این کار برای پاک‌ی دل‌های شما و آنها بهتر است».

۵۶.....دیدارها و رهنمودها

هنگامی که چیزی از آنها می‌خواهید از پشت پرده بخواهید این کار دل‌های شما و آنها را پاک‌تر می‌دارد.

یعنی این دستورات برای این است که دل‌های شما و آنها از وساوس شیطنی پاک‌تر باشد، حالا اگر مرد و زن بخواهند پیش هم بنشینند و دائماً با هم باشند این را نمی‌شود بگویی: ﴿ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ﴾ این برنامه‌ای که امروزه متأسفانه در جامعه ما پیاده می‌شود.

امیدوارم در مطالب و معانی قرآن دقت داشته باشید هم در ظاهر و هم در باطن قرآن، باطنش یعنی همین که به کار ببندیم و در زندگی خود، قرآن را اجرا کنیم. بدانید در این زمان با این مطالب و حرف‌هایی که در روزنامه‌ها و مجلات می‌نویسند، جهاد زن‌ها خیلی بیشتر از جهاد مردها است استقامت آنها در دین بسیار لازم‌تر است، همین چادری که شما دارید بسیار مقدس است، این مثل عبای من نیست، شما که چادر را می‌پوشید یعنی من ملتزم به حجاب و عفت هستم، مطیع خداوند متعال هستم. به نظر من، چادر شما از عبای بنده مقدس‌تر است، این مطلب مهم است که هر خانمی این جهات را مواظب باشد و برای دیگران الگو باشد تلاش کنیم گرایش‌های غربی در ما تأثیر نکند و استقلال اسلامی خود را حفظ کنیم.

عذاب شوخی با زن بیگانه

در روایت است که:

«مَنْ فَآكَهَ امْرَأَةً لَا يَمْلِكُهَا حِسَّهُ اللَّهُ بِكُلِّ كَلِمَةٍ كَلَّمَهَا فِي الدُّنْيَا أَلْفَ عَامٍ»^۱

کسی که با زن بیگانه ای شوخی کند و فکاهیه‌ای بگوید، خداوند او را در مقابل هر کلمه‌ای که با او گفتگو کرده است هزار سال در آتش دوزخ زندانی کند.

۱. صدوق، ثواب الاعمال، ص ۲۸۳؛ دیلمی، اعلام الدین، ص ۴۱۴؛ حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۱۹۸؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۷، ص ۲۱۴؛ ج ۷۳، ص ۳۰۲.

اهمیت تعلیم و تعلم قرآن و وظایف زنان..... ۵۷

این قدر برای جلوگیری از مفاسد تأکید شده است نه اینکه خیال کنیم اسلام از حق زن یا مرد کم گذاشته است یا به مرد حق بیشتری داده است.

یا لیتنی کنت معهم

در مورد آقایان روحانیونی که در آن شهر خدمت می کنند باید بگویم آقایان سرباز آقا امام زمان علیه السلام هستند این وظایف به بنده و امثال بنده تعلق ندارد، بلکه اینها وظایفی است که با شخص حضرت ولی عصر علیه السلام ارتباط دارد. این جمعیت میلیاردری اسلام که امروز به اینجا رسیده است با همین فداکاری، ایثار و تحمل زحمات و خدماتی که آقایان می کنند بوده است، کاش بنده هم با آنها بودم و در خدمتشان موفق به این خدمات می شدم.

﴿يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا﴾^۱

من از وضعیت کرج و برنامه هایی که آنجا هست و فرقه های مختلف و مجالسی که هست اجمالاً مطلع هستم.

خاطره ای از سفر به هند

در سفری که به هند رفته بودم و در بنارس بودم (البته اکثریت جمعیت آنجا بت پرست هستند)، دانشگاه بسیار بزرگی داشت مسلمان های بسیار متعددی هم داشت یکی از خصوصیات مسلمان های آنجا این بود که از کفار متأثر نشده بودند، در لباس و زندگی آنها اثر نگذاشته بود. اتفاقاً شب نیمه شعبان بود، در مدرسه ای که ما بودیم، در وقت سحر دیدم عده ای از آقایان به سوی جایی حرکت می کنند. پرسیدم می خواهید کجا بروید؟ - رودخانه مهمی در آنجا بود که بخواهم تفصیلاتش را بگویم طول می کشد - ، گفتند می خواهیم برویم در آن رودخانه، خدمت حضرت ولی عصر علیه السلام عریضه بیاندازیم.

۱. نساء، ۷۳. «ای کاش ما هم با آنها بودیم و به رستگاری بزرگی می رسیدیم».

۵۸.....دیدارها و رهنمودها

من گفتم: من هم با شما می‌آیم، عریضه نوشتم و به آنجا بردم، در بین راه که با آنها صحبت می‌کردم، یکی از آنها گفت: من در شهری هستم که خانوادهٔ مسلمان فقط خانوادهٔ ما است و دیگر کسی نیست.

البته در این شرایط امتحان سنگین‌تر و شدیدتر است، و اگر انسان دینش را حفظ کند ثوابش بیشتر است.

کسی که خدا و محمد و آل محمد علیهم‌السلام را شناخته باشد در هیچ شرایطی متزلزل نمی‌شود. خداوند شما را در راه اسلام و ایمان و ولایت ثابت‌قدم بدارد.

اهل بیت عليهم السلام

- * زندگانی و شخصیت حضرت امیر مؤمنان علیه السلام
- * زندگانی و شخصیت حضرت فاطمه زهرا علیها السلام
- * زندگانی و شخصیت حضرت امام جعفر صادق علیه السلام
- * زندگانی و شخصیت حضرت ولی عصر عجل الله فرجه

شخصیت امیر مؤمنان علیه السلام^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

جرج جرداق در کتاب «الامام علی بن ابی طالب صوت العدالة الانسانیة» اعلامیه حقوق بشر را با عهدنامه امیرالمؤمنین علیه السلام به مالک اشتر مقایسه کرده است، یعنی سی ماده اعلامیه حقوق بشر را آورده و در مقابلش فرمایشات آن حضرت را نوشته و بعد می گوید، مواد اعلامیه حقوق بشر در کلمات امیرالمؤمنین علیه السلام هست ولی بهتر و کامل تر و شفاف تر با چهار فرق و تفاوت:

۱. «اعلامیه جهانی حقوق بشر را هزاران نفر از متفکران منسوب به اکثریت یا همه دولت های جهان، وضع کرده و به وجود آوردند، در صورتی که مواد و اصول قانون اساسی علوی را بزرگ مرد واحدی به نام علی بن ابی طالب به وجود آورده است». یعنی وقتی می خواستند اعلامیه حقوق بشر را بنویسند اول در روزنامه ها مطرح کردند، حقوقدان های مختلف اظهار نظر کردند، شش ماه، یا یک سال بحث کردند، ولی علی بن ابی طالب عهدنامه را به تنهایی نوشتند.

۲. «علی بن ابی طالب بیش از ده قرن، بر بنیان گذاران اعلامیه حقوق بشر پیشی دارد».

۳. «گردآورندگان مواد اعلامیه حقوق بشر، سراسر دنیا را درباره کاری که کردند یا می خواستند بکنند، با گزاف و خودستایی، پر ساختند و تا آنجا در خودستایی پیش رفته و زیاده گویی کردند که راستی و وجدان و ذوق انسانی از آن نفرت کرد، زیرا آنان با

۱. دیدار گروهی از جوانان با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله العالی در تاریخ ۳۰ فروردین ۱۳۸۷.

۶۲.....دیدارها و رهنمودها

مظاهر غرور و خودپسندی‌هایشان، مردم را خسته نموده به ستوه آوردند و هزار و یک منت و هزار و یک بار گران بر دوش ملت‌ها نهادند، درحالی‌که علی بن ابی‌طالب بر توده‌ها و خدای جهانیان تواضع و فروتنی کرد...».

درحقیقت علی بن ابی‌طالب بر کسی منتی نداشت، زیرا این مطالب را حق بشر می‌دانست و به آن عمل می‌کرد.

۴. «بزرگ‌ترین و بیش‌ترین دولت‌هایی که در پیدایش اعلامیه حقوق بشر شریک و سهمیم بودند و یا آن را به رسمیت شناختند، همان‌هایی هستند که حقوق انسان را از او سلب می‌کنند و در هر گوشه و کناری سربازان خود را برای نابودی این اعلامیه و از بین بردن این حقوق گسیل می‌دارند، در صورتی‌که علی بن ابی‌طالب هر جا قدم نهاد و در هر مقامی که سخن گفت و هر بار برق شمشیرش همراه پرتو خورشید درخشیدن گرفت، پرده‌های استبداد را پاره کرد و ریشه‌ی ظلم و ستم را برکنند»^۱.

اول کسی که به اعلامیه حقوق بشر عمل نکرد و معتقد حقیقی نبود خودشان بودند، من در اشعاری گفته‌ام:

منشور سازمان ملل حرف است	چون نیستش حقیقت و مبنایی
آوازه‌ی عدالت و آزادی	اسم است و هیچ نیست مسمايي
تا کی به جان و مال بشر دارند	این رهنمان، سیادت و آقایی

اما علی بن ابی‌طالب علیه السلام اول کسی است که این حقوق را برای بشر قائل بود و تمام زندگی حضرت نشان می‌دهد که به این مطالب معتقد بود.

امیدوارم خداوند متعال به شما توفیق دهد با زندگی امیرالمؤمنین علیه السلام و معارفی که از حضرت صادر شده آشنا شوید، معارفی که از هیچ بشری این‌قدر صادر نشده است، انسان هرچه از معارف، علوم و اخلاقیات بخواهد، در کلمات، زندگی و سیره حضرت وجود دارد.

۱. جرداق، امام علی صدای عدالت انسانی، ج ۳، ص ۱۵۰.

شخصیت امیر مؤمنان علیه السلام ۶۳

تمام امت‌های اسلامی متفقند که امیرالمؤمنین علیه السلام یک لحظه به دنیا توجه نداشته است. اگر سؤال کنید شخص اول در عالم اسلام در هر جهت کیست؟ امیرالمؤمنین علیه السلام را معرفی میکنند.

جاحظ کلامی دارد که طولانی است و در پایان می‌گوید:

از هرچه بپرسیم اول کسی را که می‌شمارند علی بن ابی‌طالب است.^۱ ما باید افتخار کنیم که چنین مذهبی داریم و در زیر سایه ولایت ائمه طاهریین علیهم السلام و مخصوصاً در این زمان زیر سایه ولایت حضرت بقیه الله علیه السلام هستیم. در نهج البلاغه و دیگر کلمات و اشعار حضرت، بشارت‌های مهمی راجع به ظهور حضرت ولی عصر علیه السلام آمده است. امیدوارم شما توفیق داشته باشید که مشمول این بشارت‌ها و مطالبی که در این روایات است باشید اینکه فرمودند:

«أَوْلَيْكَ الْمُخْلِصُونَ حَقًّا وَشِيعَتُنَا صِدْقًا وَالِدُعَاةُ إِلَى دِينِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ سِرًّا وَجَهْرًا»؛^۲

به‌خصوص در این زمان و خصوصاً شما جوانان.

۱. جاحظ، الرسائل، ص ۱۷۹ - ۱۸۱.

۲. صدوق، کمال‌الدین، ص ۳۲۰؛ طبرسی، اعلام‌الوری، ج ۲، ص ۱۹۶؛ طبرسی، الاحتجاج، ج ۲، ص ۵۰؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۳۸۶ - ۳۸۷؛ ج ۵۲، ص ۱۲۲. «آنها به‌حق مردمان خالص و شیعیان صادق ما و دعوت‌کنندگان به دین خدای بزرگ در آشکار و نهان هستند.»

۷

شخصیت و فضائل امیر مؤمنان علیه السلام^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

روایات در فضائل حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام بسیار است، حضرت رسول صلی الله علیه و آله می فرمایند:

«إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى جَعَلَ لِأَخِي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ فَضَائِلَ لَا تُحْصَى كَثْرَةً»؛^۲

کسی نمی تواند در آن میدانی که فضائل، کمالات، مقامات و درجات امیر مؤمنان علیه السلام ظهور پیدا می کند عرض اندام کند و ظهوری داشته باشد، البته ائمه طاهرين علیهم السلام همه نور واحد و شجره طیبه هستند.

امیرالمؤمنین علیه السلام صراط و میزان

یکی از معانی، صراط و میزان امیرالمؤمنین علیه السلام است^۳ در بعضی از زیارات آن حضرت آمده است.

«السَّلَامُ عَلَى مِيزَانِ الْأَعْمَالِ».^۴

۱. دیدار گروهی از جوانان و نوجوانان با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله العالی در تاریخ ۱۳ اردیبهشت ۱۳۸۷.

۲. خوارزمی، المناقب، ص ۳۲؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۲۶، ص ۲۲۹؛ اربلی، کشف الغمه، ج ۱، ص ۱۰۹؛ حسینی استرآبادی، تأویل الآیات، ج ۲، ص ۸۸۸ - ۸۸۹ «خداوند برای برادرم علی بن ابی طالب فضائلی قرار داده است که غیر از خداوند متعال کسی نمی تواند آن را احصاء و شماره کند».

۳. بحرانی، البرهان، ج ۲، ص ۴۹۸.

۴. مشهدی، المزار، ص ۱۸۴ - ۱۸۵؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۹۷، ص ۲۸۷، ۳۳۰. «سلام و درود بر امیر مؤمنان علی علیه السلام که میزان سنجش عملها است».

شخصیت و فضائل امیرمؤمنان علیه السلام ۶۵

اگر مردم بخواهند استقامت راه خود را تشخیص دهند و بفهمند در خط خدا و اسلام هستند، میزان، امیرالمؤمنین علیه السلام است. قرآن می‌فرماید:

﴿وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾^۱

منظور از این صراط، امیرالمؤمنین علیه السلام است، یعنی او را اطاعت و تبعیت کنید.^۲

﴿وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ﴾

دنبال راه‌ها و مکتب‌های دیگر نباشید که اسباب تفرقه و جدایی شما می‌شود، و شما را از راه خداوند متعال دور می‌کند و باز می‌دارد.

باید همه سعی کنیم در کار و کسب، زندگی، معاش، سیاست و حکومت صراط امیرالمؤمنین علیه السلام را اتخاذ کنیم، و در این صراط ثابت قدم بمانیم. مرحوم والد اشعاری دارند، می‌فرمایند:

هُوَ الصِّرَاطُ هُوَ الْحِجَّةُ هُوَ الْمِيزَانُ هُوَ النَّعِيمُ هُوَ الرُّوضَةُ هُوَ الْكَوْثَرُ

میزان اعمال همه، آن حضرت هستند، اعمال مردم روز قیامت به وجود امیرالمؤمنین علیه السلام شناخته و وزن می‌شود، در دنیا هم همین‌طور است، اگر مردم بخواهند وزن و ارزش اعمال خود را بدانند باید خود را با اعمال امیرالمؤمنین علیه السلام بسنجند.

فضائل امیرمؤمنان علیه السلام که در کتب اهل سنت آمده است قابل احصاء و شماره نیست، در روایتی آمده است که:

«کسی از صراط عبور نمی‌کند مگر اینکه جواز عبور خود را از علی بن

ابی طالب داشته باشد».^۳

۱. انعام، ۱۵۳. «این راه مستقیم من است، از آن پیروی کنید و از راه‌های دیگر که شما را از راه وی پراکنده می‌سازد پیروی نکنید، اینها است که خدا شما را به آن سفارش نمود، شاید پرهیزکاری پیشه کنید».

۲. مجلسی، بحار الانوار، ج ۲۴، ص ۱۵ - ۱۶.

۳. خطیب بغدادی، تاریخ بغداد، ج ۱۰، ص ۳۵۵؛ خوارزمی، المناقب، ص ۳۱۹ - ۳۲۰؛ طبری، بشارة المصطفی، ص ۱۹۶، ۲۰۱، ۲۳۱، ۴۲۰؛ قندوزی، ینابیع الموده، ج ۲، ص ۱۶۲ - ۱۶۳، ۴۰۴؛ ج ۳، ص ۲۳۰.

و این جواز با عمل گرفته می‌شود.

«إِنَّ الشَّيْعَةَ مَنْ شَاعِعَ عَلِيًّا»^۱.

باید امیرالمؤمنین علیه السلام را مشایعت کنیم، هویت دینی و تشیع خودمان را حفظ کنیم، مبادا از دنیا برویم درحالی که هویت اسلامی مان را از دست داده باشیم یا کم‌رنگ شده باشد.

﴿فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾^۲

امیرالمؤمنین علیه السلام حجة الحجج علیه السلام

به هر صورت وجود امیرالمؤمنین علیه السلام از همه جهات حجت است بر کائنات و جمیع مردم غیر از حضرت رسول صلی الله علیه و آله حتی بر انبیای گذشته و ائمه طاهرين علیهم السلام، ایشان حجة الحجج هستند همه حجة الله هستند ولی ایشان حجة الحجج می‌باشند.

امیدوارم خداوند متعال همه شما و همه مؤمنین را از برکات ولایت امیرالمؤمنین علیه السلام بهره‌مند کند، و جامعه ما را در خط ولایت نگه دارد.

الآن خطوط بسیار خطرناکی مقابل مردم می‌گذارند، این روزنامه‌ها، رادیو و تلویزیون برخی خط‌هایی که مقابل مردم می‌گذارند، خط‌هایی است که مردم را از امیرالمؤمنین علیه السلام دور می‌کند.

در روایتی آمده که حضرت رسول صلی الله علیه و آله با اصحاب خود نشسته بودند، خطی مستقیم کشیدند و فرمودند: «راه مستقیم خدا همین است»، سپس چند خط از سمت راست و چپ آن کشیدند و فرمودند: «این راه‌هایی است که شیطان به آن دعوت می‌کند»^۳.

عده‌ای تلاش می‌کنند هویت اسلامی و شیعی ما را کم‌رنگ کنند ما مسلمانیم ما به

۱. مجلسی، بحار الانوار، ج ۸، ص ۲۶۳. «به درستی که شیعه کسی است که پیرو امام علی علیه السلام باشد»

۲. بقره، ۱۳۲. «جز به آیین اسلام از دنیا نروید».

۳. سیوطی، الدر المنثور، ج ۳، ص ۵۶، ذیل آیه ۱۵۳ سوره انعام. «خط رسول الله صلی الله علیه و آله خطاً بیده ثم قال: هذا سبیل الله مستقیماً ثم خط خطوطاً عن یمن ذلك الخط وعن شماله ثم قال: وهذه السبیل لیس منها سبیل الا علیه شیطان یدعوا إلیه».

شخصیت و فضائل امیرالمؤمنین علیه السلام ۶۷

ولایت امیرالمؤمنین علیه السلام اعتقاد داریم و افتخار می‌کنیم و به غیر از این هم به هیچ چیز افتخار نمی‌کنیم نه به ملیت و نه به کوروش و نه به داریوش و نه به این و نه به آن، به تنها چیزی که افتخار می‌کنیم به محمد و آل محمد است به امیرالمؤمنین علیه السلام به فاطمه زهرا علیها السلام به امام حسن علیه السلام به امام حسین علیه السلام به قرآن مجید به نهج البلاغه به صحیفه سجادیه به این همه سوابق عالی و درخشان.

۱۴۰۰ سال است افتخار دنیای اسلام همین بوده است حالا می‌خواهند این افتخارات را از مردم بگیرند و کاری کنند که مردم از این سوابق و افتخارات غافل باشند، مواظب باشید، مخصوصاً شما نوجوانان و جوانانی که گرم و سرد روزگار را خیلی نچشیده‌اید، تبلیغات گمراه‌کننده زیاد است مواظب خودتان باشید تا برای آینده اسلام افرادی خدمتگزار و شیعه مخلص امیرالمؤمنین علیه السلام باشید و از کسانی باشید که در آخرت از شفاعت آن حضرت بهره‌مند شوید و بتوانید در این دنیا هر کدام علم‌دار پرچم تشیع و ولایت امیرالمؤمنین علیه السلام باشید.

هر کدام فرض کنید که فقط همین یک نفر هستید و باید اسلام را یاری کنید و دیگر کسی نمانده است در این صورت یک نفر چقدر باید تلاش کند، اگر در جامعه هیچ کس نباشد، همان یک نفر باید ایستادگی کند و همه را به خداوند متعال برگرداند. همه از شما انتظار دارند، قرآن و امام زمان علیه السلام از شما جوان‌ها انتظار دارد، هم درس بخوانید و هم با اخلاق و عملتان موقعیت اسلامی خودتان را تثبیت کنید.

۸

ولایت امیرمؤمنان عَلَيْهِ السَّلَامُ و حبّ و بغض فی الله^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُورٌ﴾^۲

اولاً عید سعید غدیر را خدمت شما تبریک عرض می‌کنم.

امیدوارم شما از شاخه‌ها و برگ‌های شجره طیبه ولایت باشید همان‌طور که در روایت آمده که ولایت درخت تنومندی است سایه گستر در تمام هستی و همه افراد برجسته و نخبه جهان هستی در زیر سایه آن آرمیده و از ثمرات آن استفاده می‌کنند، شیعیان ائمه طاهیرین عَلَيْهِمُ السَّلَامُ مثل برگ‌های این درختان و متصل به این درخت هستند،^۳ امیدوارم شما از برگ‌های این درخت باشید، ما و هر کسی که بخواهد در دنیا و مخصوصاً در آخرت مقامی کسب کند و در درگاه خداوند متعال رتبه‌ای داشته باشد باید در زیر سایه درخت ولایت آرمیده باشد و از ثمرات این درخت استفاده کرده باشد در روایتی که شیعه و سنی نقل کرده‌اند آمده است:

«عُنْوَانُ صَحِيفَةِ الْمُؤْمِنِ حُبُّ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ»^۴.

۱. دیدار گروهی از پاسداران مرکز آموزش عقیدتی نیروی زمینی سپاه با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱۹ آبان ۱۳۸۷.

۲. صف، ۴. «خداوند کسانی را دوست می‌دارد که در راه او پیکار می‌کنند، گویی بنایی آهنین‌اند».

۳. صفار، بصائر الدرجات، ص ۵۸ - ۶۰؛ فرات کوفی، تفسیر، ص ۲۱۹ - ۲۲۰؛ حاکم حسکانی، شواهد التنزیل، ج ۱، ص ۴۰۶ - ۴۰۹.

۴. خطیب بغدادی، تاریخ بغداد، ج ۴، ص ۴۱۰؛ ابن مغازلی، مناقب علی بن ابی طالب عَلَيْهِ السَّلَامُ، ص ۱۹۸؛ ابن عساکر، تاریخ مدینه دمشق، ج ۵، ص ۲۳۰؛ ابن شهر آشوب، مناقب آل ابی طالب، ج ۲، ص ۳؛ ج ۲، ص ۲۳۰، ۲۹۰، ۴۰۰؛ ابن بطریق، عمدة عیون صحاح الاخبار، ص ۳۷۰؛ سیوطی، الجامع الصغیر، ج ۲، ص ۱۸۲؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۲۸۴، ۳۰۵؛ قندوزی، منابع الموده؛ ج ۱، ص ۲۷۲، ۳۷۵-۳۷۶.

ولایت امیرمؤمنان علیه السلام و حبّ و بغض فی الله ۶۹

اولین چیزی که در صحیفه اعمال مؤمن نوشته می‌شود، دوستی امیرالمؤمنین علیه السلام است؛ و این علامت طیب ولادت،^۱ و حسن باطن، و صحّت عقیده انسان است، و ایمان به همین خلاصه می‌شود که انسان حبّ علی بن ابی‌طالب و ائمه معصومین علیهم السلام، و مخصوصاً در این زمان ولایت حضرت ولیّ عصر علیه السلام را داشته باشد.

ایمان محبت است و محبت ایمان

در روایت است که از امام معصوم علیه السلام سؤال می‌کنند آیا حبّ و دوستی هم جزء ایمان است؟ حضرت می‌فرماید:

«هَلِ الْإِيْمَانُ إِلَّا الْحُبُّ»^۲؛

در روایت دیگری است که حضرت می‌فرماید:

«هَلِ الْإِيْمَانُ إِلَّا الْحُبُّ وَالْبُغْضُ»^۳.

ایمان، حبّ و بغض است، یعنی انسان دوست داشته باشد دوستان خدا را و دشمن بدارد دشمنان خدا را.

کارهایی که اسباب خشنودی خدا می‌شود دوست داشته باشد، نماز، روزه و عبادت خدا را دوست داشته باشد خدمت به بندگان خدا و قضای حوائج مؤمنین و همه کارهایی که محبوب خدا است را دوست داشته باشد، دشمنان خدا را دشمن بدارد، کارهایی که پیش خداوند متعال مبعوض است دشمن بدارد مثل گناه و فسق و فجور و این همه موسیقی که الآن در کشور رواج می‌دهند تا این انقلاب را کم‌رنگ کنند و به آن ضربه بزنند و جوانان را منحرف کنند، اختلاط زن و مرد را درست کنند؛ و کارهای زشت دیگری که هست، مؤمن باید از همه این برنامه‌ها نفرت داشته باشد؛ در رادیو و تلویزیون باشد یا جاهای دیگر، مؤمن باید از این جشنواره‌های خبیثی که این همه پول مردم را برای آن خرج می‌کنند متنفر باشد.

۱. جزری، اسنی المطالب، ص ۵۷ - ۵۸؛ امینی، الغدیر، ج ۳، ص ۲۶؛ ج ۴، ص ۳۲۲.

۲. ابن حجر عسقلانی، لسان المیزان، ج ۲، ص ۵۰۰ «مگر ایمان چیزی جز حبّ و دوستی است».

۳. برقی، المحاسن، ج ۱، ص ۲۶۲؛ کلینی، الکافی، ج ۲، ص ۱۲۵، باب الحبّ فی الله، والبغض فی الله، ح ۵.

۷۰.....دیدارها و رهنمودها

شما که الحمدلله خودتان را پاسدار انقلاب اسلامی معرفی می‌کنید، یعنی می‌خواهید مواظب باشید این انقلاب در خط اسلام و قرآن ثابت بماند، و دشمنان نتوانند خط انقلاب را عوض کنند. باید این جهات را مواظب باشید که هر چیزی که موجب رضای خداوند متعال است دوست داشته باشید و از هر چیزی که موجب تنفر ائمه علیهم‌السلام و اسباب نگرانی خاطر شریف حضرت ولی عصر علیه‌السلام می‌شود متنفر باشید. مع‌الأسف انسان می‌بیند شخصی عکس زنش را پشت ماشین گذاشته که بیاید فردا به او رأی دهید، این با غیرت اسلامی نمی‌سازد.

حضرت رسول صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فرمود:

«إِنَّ سَعْدًا لَغَيُورٌ، وَأَنَا أَعْبِرُ مِنْهُ»^۱.

محکم‌ترین دستگیره ایمان

به‌هرحال باید انسان مسأله حبّ و بغض را در خودش حفظ کند امریه‌معروف و نهی‌ازمنکر هم از همین باب است اینکه انسان باید عزّت اسلام و ذکّت دشمنان را بخواهد، همه اینها داخل در مسأله حبّ و بغض می‌شود.

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم از اصحاب پرسیدند: «کدام یک از دستگیره‌های ایمان محکم‌تر است؟». هرکس چیزی گفت مثلاً یکی گفت: نماز، یکی روزه، یکی حج، حضرت فرمود: همه اینها که شما گفتید خوب است اما:

«أَوْثَقَ عُرَى الْإِيمَانِ الْحُبُّ فِي اللَّهِ وَالْبُغْضُ فِي اللَّهِ»^۲.

قرآن می‌فرماید:

﴿لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا

۱. طبرانی، المعجم الاوسط، ج ۳، ص ۱۶۰؛ ابن‌عبدالبر، التمهید، ج ۲۱، ص ۲۵۵؛ طبرسی، مشکاة الانوار، ص ۴۱۵؛

هیثمی، مجمع الزوائد، ج ۴، ص ۳۲۸. «همانا سعد غیرتمند است، و من غیرتمندتر از او هستم.»

۲. ابن‌ابی‌الدنیا، الاخوان، ص ۸۶؛ هیثمی، مجمع الزوائد، ج ۱، ص ۸۹. «محکم‌ترین دستگیره‌های ایمان، دوستی در راه خدا و دشمنی در راه خدا است.»

آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ
وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ
اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۱﴾

اینها برنامه‌های بزرگ سیاسی اسلام است، کسی که به خدا و روز قیامت ایمان دارد با دشمنان خدا و رسول دوستی نمی‌کند با کسانی که این معصیت‌ها را ترویج می‌کنند دوستی نمی‌کند انسان باید با دشمن خدا ترک مراوده کند و رابطه نداشته باشد آیه دیگر می‌فرماید:

﴿قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ
وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ
تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ
اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ ۲

امیدوارم شما اسباب رعب و ترس دشمنان اسلام باشید و کسانی که قصد تجاوز به این مملکت را دارند مأیوس کنید و قدر خود را بدانید.
امیدوارم امام زمان علیه السلام قلبش از شما و ما راضی باشد، همه چیز باید به اسلام برگردد، در اسلام ذوب شود. روحانی، ارتش، سپاه، بسیج و یا بازار باشد همه باید مظهر اسلام و نمایش تعلیمات اسلام و نظام اسلام و تمدن اسلام و هویت اسلامی باشد.

۱. مجادله، ۲۲. «هیچ قومی را نیایی که به خدا و روز بازپسین ایمان داشته باشند [و] کسانی را که با خدا و رسولش مخالفت کرده‌اند هرچند پدرانشان یا پسرانشان یا برادرانشان یا عشیره آنان باشند دوست بدانند. در دل اینهاست که [خدا] ایمان را نوشته و آنها را با روحی از جانب خود تأیید کرده است و آنان را به بهشت‌هایی که از زیر [درختان] آن جوی‌هایی روان است در می‌آورد، همیشه در آنجا ماندگارند. خدا از ایشان خشنود و آنها از او خشنودند. اینان حزب خدا هستند. آری حزب خدا است که رستگاراند».

۲. توبه، ۲۴. «اگر پدران و فرزندان و برادران و همسران و طایفه شما و اموالی که به دست آورده‌اید و تجارتی که از کساد شدنش بیم دارید و خانه‌های مورد علاقه شما، در نظرتان از خداوند و پیامبرش و جهاد در راهش محبوب‌تر است در انتظار این باشید که خداوند عذابش را بر شما نازل کند».

۹

عظمت خطبه حضرت فاطمه زهرا علیها السلام

و ارزش حافظان قرآن^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعاً الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾^۲

اولاً شهادت حضرت صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها وعلی آبیها وبعلمها وبنیها واولادها الطیبین الطاهرین المعصومین را به شما برادران محترم و خواهران محترمه تسلیت عرض می‌کنم. امیدوارم از برکات توسل به حضرت زهرا علیها السلام بهره‌مند باشیم و بتوانیم رضایت خاطر اهل بیت علیهم السلام را فراهم کنیم، اسباب عزت مذهب و ترویج معارف اهل بیت علیهم السلام باشیم، هم از حیث عمل و هم از حیث قول و گفتار.

موضوع شخصیت حضرت زهرا علیها السلام بحث دامنه‌داری است که هرچه در اطراف آن گفته شود به پایان نمی‌رسد شخصیتی که برای شناخت آن کافی است کسی در خطبه معروفه آن حضرت تأمل کند (البته به حسب فهم خودمان و الا ما نمی‌توانیم به مطالب و مقاصد مهمه این خطبه برسیم، به عمق آن آنچنان که شایسته و بایسته است امثال ما و اشخاصی که خیلی از ما بالاتر باشند نمی‌رسند).

۱. دیدار حافظان قرآن دارالقرآن انصارالمهدی علیهم السلام کرمانشاه با حضرت آیت الله العظمی صافی

گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۲۱ مهر ۱۳۸۷.

۲. اعراف، ۱۵۸. «من فرستاده خدا به سوی شما هستم، همان خدایی که حکومت آسمانها و زمین از آن اوست،

معبودی جز او نیست، زنده می‌کند و می‌میراند، پس ایمان بیاورید به خدا و فرستاده‌اش».

عظمت خطبه حضرت فاطمه زهرا علیها السلام و ارزش حافظان قرآن ۷۳

معجزه علمی اهل بیت علیهم السلام

این خطبه از معجزات علمی اهل بیت علیهم السلام است، معجزات علمی اهل بیت علیهم السلام از معجزات حسی و ظاهری آنان بالاتر است مثل قرآن کریم که از هزاران معجزه حسی بالاتر است.

این خطبه از شخصی صادر می شود که به ظاهر یکی از زنان آن زمان بود اما در واقع ولیة الله بود، کسی بود که با عالم غیب ارتباط داشت این خطبه را در موضوعات مختلف اعم از معارف، اصول دین، الهیات، سیاست و دیگر مطالب، ارتجالاً و بالبدیهه در آن مجلس و در آن اوضاع و شرایط، با آن غصه ها و مصائبی که بر حضرت وارد شده بود ایراد کرد این از معجزات بزرگ حضرت است، البته [متأسفانه به دلیل غفلت] ما روی اینها خیلی حساب باز نمی کنیم مثل نهج البلاغه که به قول ابن ابی الحدید، در آن زمان کسی مطالب امیرالمؤمنین علیه السلام را ملتفت نمی شد، صدور این کلمات از امیرالمؤمنین علیه السلام از معجزات بزرگ است،^۱ اینها از معجزه نافع صالح اهمیتش بیشتر است.

به هر حال در مورد حضرت زهرا علیها السلام حتی کسانی که با حضرت مخالفت داشتند، مواضع اخلاقی، دینی و عرفانی ایشان را قبول داشتند، و تصدیق می کردند، عایشه می گفت:

«مَا رَأَيْتُ أَصْدَقَ مِنْ فَاطِمَةَ إِلَّا أَبِيهَا».^۲

سزاوار است همه مخصوصاً زنها به آن حضرت تأسی کنند، به زندگی حضرت، به حجاب حضرت، به عفت حضرت، وقتی در مسجد تشریف بردند که خطبه را قرائت کنند، بین حضرت و مردها پرده کشیدند تا اختلاط بین زن و مرد پیش نیاید حضرت زهرا علیها السلام از پشت پرده صحبت کردند،^۳ این دستور قرآن است که:

۱. ابن ابی الحدید، شرح نهج البلاغه، ج ۱، ص ۴ - ۵.

۲. ابویعلی موصلی، مسند، ج ۸، ص ۱۵۳؛ ابن شهر آشوب، مناقب آل ابی طالب، ج ۳، ص ۱۱۹؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۵۳، ۸۴ «راستگوتر از فاطمه ندیدم مگر پدرش».

۳. ابن طیفور، بلاغات النساء، ص ۱۲ - ۱۵؛ طبری امامی، دلائل الامامه، ص ۱۱۱؛ طبرسی، الاحتجاج، ج ۱، ص ۱۳۱ - ۱۳۲؛ ابن طاووس، الطرائف، ص ۲۶۴؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۲۹، ص ۲۱۶.

﴿وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ﴾^۱.

سیره و زندگی آن حضرت، باید برای همه ما و مخصوصاً خواهران الگو باشد، باید به ایشان تاسی داشته باشیم؛ در اخلاق، در امر به معروف، در دفاع از حق، هر جهتی را بخواهید زندگی حضرت به شما درس صحیح می‌دهد.

و اینکه در حفظ قرآن، موفقیت نصیب شما شده افتخار بسیار بزرگی است. قرآن، معجزه بزرگ حضرت رسول ﷺ است هر آیه‌ای از آیات قرآن یک معجزه است. قرآن می‌فرماید اگر می‌توانید ده سوره مثل سوره‌های قرآن بیاورید:

﴿فَأْتُوا بِعَشْرِ سُورٍ مِثْلِهِ﴾^۲.

بلکه می‌گوید: اگر می‌توانید یک سوره مثل سوره‌های قرآن بیاورید:

﴿فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ﴾^۳.

آیات قرآن همه معجزه است، مثل سوره توحید، تمام توحید در این چند آیه است، لذا در حدیثی از امام زین‌العابدین علیه السلام آمده است، وقتی درباره توحید از حضرتش سؤال کردند در پاسخ فرمود:

«إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ عَلِمَ أَنَّهُ يَكُونُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ أَقْوَامٌ مُتَعَمِّقُونَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ وَالْآيَاتِ مِنْ سُورَةِ الْحَدِيدِ...»^۴؛

خداوند متعال می‌دانست که در آخرالزمان اقوامی می‌آیند که در مسائل تعمق و دقت می‌کنند، لذا سوره «قل هو الله احد» و آیات آغاز سوره حدید را نازل فرمود. البته شاید آخرالزمان بعدها باشد.

قرآن باید میزان عقاید و اخلاق باشد. در روایت است که:

۱. احزاب، ۵۳. «و هنگامی که چیزی از وسایل زندگی را از آنان می‌خواهید از پشت پرده بخواهید».

۲. هود، ۱۳.

۳. یونس، ۳۸.

۴. کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۹۱، ح ۳؛ فیض کاشانی، تفسیر الصافی، ج ۵، ص ۳۹۳؛ بحرانی، البرهان، ج ۵، ص ۸۰۱؛ حویزی، تفسیر نور الثقلین، ج ۵، ص ۲۳۱ (ذیل آیات سوره حدید)؛ ص ۷۰۶ (تفسیر سوره اخلاص).

عظمت خطبه حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام) و ارزش حافظان قرآن ۷۵

«خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ»^۱

ثواب‌های بسیاری در روز قیامت به قاریان قرآن داده می‌شود.

در روایت است که: روز قیامت، قرآن به صورتی مجسم و ظاهر می‌شود که وقتی به هر قوم و جمعیتی عبور می‌کند گمان می‌کنند از آنها است مثلاً به علما عبور می‌کند، گمان می‌کنند یکی از علمای بزرگ است به شهدا عبور می‌کند، به انبیا عبور می‌کند، تا در پایان در درگاه خداوند حاضر می‌شود و معلوم می‌شود که قرآن مجید است.^۲

۱. ابن‌ابی‌جمهور احسانی، عوالی اللئالی، ج ۱، ص ۹۹، ح ۱۷؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۹۲، ص ۱۸۶. «بهترین شما کسی است که قرآن را فرا گیرد و به دیگران تعلیم دهد».

۲. کلینی، الکافی، ج ۲، ص ۵۹۶؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۷، ص ۳۱۹. عن أبي جعفر (علیه السلام) أنه قال: «تَعَلَّمُوا الْقُرْآنَ فَإِنَّ الْقُرْآنَ يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي أَحْسَنِ صُورَةٍ نَظَرَ إِلَيْهِ الْخَلْقُ وَاللَّسُ صُفُوفَ عَشْرُونَ وَمِائَةَ أَلْفِ صَفٍّ، تَمَانُونَ أَلْفَ صَفٍّ أُمَّةٌ مُحَمَّدٌ، وَأَرْبَعُونَ أَلْفَ صَفٍّ مِنْ سَائِرِ الْأُمَمِ، فَيَأْتِي عَلَى صَفِّ الْمُسْلِمِينَ فِي صُورَةٍ رَجُلٍ فَيَسْلَمُ فَيَنْظُرُونَ إِلَيْهِ ثُمَّ يَقُولُونَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ إِنَّ هَذَا الرَّجُلَ مِنْ الْمُسْلِمِينَ نَعَرَفَهُ بِنَعْيِهِ وَصِفَتِهِ، ثُمَّ يُجَاوِزُ [يَتَجَاوَزُ] حَتَّى يَأْتِيَ عَلَى صَفِّ الشَّهَدَاءِ فَيَنْظُرُ إِلَيْهِ الشَّهَدَاءُ ثُمَّ يَقُولُونَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الرَّبُّ الرَّحِيمُ إِنَّ هَذَا الرَّجُلَ مِنَ الشَّهَدَاءِ نَعَرَفَهُ بِسَمِّيهِ، ثُمَّ يُجَاوِزُ [يَتَجَاوَزُ] حَتَّى يَأْتِيَ صَفِّ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ فِي صُورَةِ نَبِيِّ مُرْسَلٍ فَيَنْظُرُ النَّبِيُّونَ وَالْمُرْسَلُونَ إِلَيْهِ فَيَسْتَدُّ لِدَلِكِ تَعَجُّبَهُمْ وَيَقُولُونَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ إِنَّ هَذَا لَنَبِيِّ مُرْسَلٍ نَعَرَفَهُ بِصِفَتِهِ وَسَمِّيهِ، ثُمَّ يُجَاوِزُ حَتَّى يَأْتِيَ صَفِّ الْمَلَائِكَةِ فِي صُورَةِ مَلَكٍ مُقَرَّبٍ فَيَنْظُرُ إِلَيْهِ الْمَلَائِكَةُ فَيَسْتَدُّ تَعَجُّبَهُمْ وَيَكْبُرُ ذَلِكَ عَلَيْهِمْ لِمَا رَأَوْا مِنْ فَضْلِهِ وَيَقُولُونَ تَعَالَى رَبُّنَا وَتَقَدَّسَ إِنَّ هَذَا الْعَبْدُ مِنَ الْمَلَائِكَةِ نَعَرَفَهُ بِسَمِّيهِ وَصِفَتِهِ، ثُمَّ يُجَاوِزُ حَتَّى يَسْتَهِيَ إِلَى رَبِّ الْعَرْشِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فَيَجْرُ تَحْتِ الْعَرْشِ فَيُنَادِيهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى يَا حُجَّتِي فِي الْأَرْضِ وَكَلَامِي الصَّادِقُ النَّاطِقُ ارْفَعْ رَأْسَكَ وَسَلِّ نَعَطٍ وَاشْفَعْ تُشْفَعُ».

از امام باقر (علیه السلام) روایت شده است که فرمود: قرآن را یاد بگیرد همانا قرآن در روز قیامت به بهترین صورت می‌آید مردم به آن نگاه می‌کنند و صد و بیست صف باشند. هشتاد صف امت محمد (صلی الله علیه و آله) و چهل صف از دیگر امت‌ها هستند آن‌گاه به صورت مردمی نزد صف مسلمانان می‌آید و سلام می‌کند، پس به او نگاه می‌کنند، سپس می‌گویند معبودی جز خدای بردبار بزرگوار نیست. این مرد از مسلمانان است او را با سیما و صفتش می‌شناسیم. سپس حرکت می‌کند تا به صف شهیدان می‌رسد، شهیدان به او نگاه می‌کنند و می‌گویند معبودی جز خدای مهربان نیست این مرد از شهدا است او را به شکل و شمایلش می‌شناسیم. سپس از آنها جدا می‌شود تا می‌رسد به صف پیامبران به صورت یک پیامبر مرسل، پیامبران به او نگاه می‌کنند و شگفت‌زده می‌شوند و می‌گویند معبودی جز خدای بردبار و بزرگوار نیست. بی‌تردید این یک پیامبر و فرستاده خدا است ما او را با صفتها و خلق و خویش می‌شناسیم. سپس به صورت یک فرشته مقرب الهی به صف فرشتگان می‌آید. پس فرشتگان به او نگاه می‌کنند و بسیار شگفت‌زده می‌شوند و فضیلت و برتری قرآن را بزرگ می‌شمارند و می‌گویند پروردگار ما بزرگ و پاکیزه است این بنده از فرشتگان است ما او را با هیئت و اوصافش می‌شناسیم سپس از پیش آنها در گذرد تا به پیشگاه پروردگار عزیز و پیروز و بزرگوار می‌رسد در زیر عرش به روی خاک می‌افتد پس خدای متعال او را ندا می‌کند: ای حجت و دلیل من در روی زمین و ای سخن راستین من سر بردار و هرچه خواهی بخواه و شفاعت کن که شفاعتت پذیرفته است.

۷۶.....دیدارها و رهنمودها

با تمسک به قرآن و اهل بیت علیهم السلام و ولایت امیرالمؤمنین علیه السلام انسان حتماً اهل نجات خواهد بود.

امیدوارم همه شما در تمسک به قرآن و اهل بیت علیهم السلام ثابت قدم بمانید و بتوانید در این زمان هم خود و هم دیگران را با قرآن و اهل بیت علیهم السلام آشنا کنید.

خواهرها که با حجاب و همین چادر بیرون می آیند این کار آنها جهاد است، هرچه محفوظ تر باشند و اختلاط زن و مرد نباشد، بیشتر اسباب تقرب به خداوند متعال است، خداوند ایمان و ولایت و تمسک به قرآن مجید را برای شما مستدام بدارد دنیا و آخرت شما را معمور بدارد و همه را مورد عنایت و دعای خاص حضرت ولی عصر علیه السلام که صاحب قرآن و قرآن ناطق است قرار دهد.

۱۰

عظمت خطبة حضرت فاطمه زهرا علیها السلام و اهمیت احیای شعائر اسلامی^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

السلام عليك يا بنت رسول الله السلام عليك يا سيدة نساء العالمين. اللهم صلّ
على السيدة الزكية فاطمة الوليّة، اللهم صلّ عليها وأبيها وبعلمها وبنيتها وأمّها
وأولادها الطيبين الطاهرين المعصومين.

﴿ذَلِكَ وَمَنْ يُعِظْكُمْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ﴾^۲

با این روحانیتی که شما در این مجلس ایجاد کردید به نظر من برکات آسمانی و غیبی
در این مجلس نازل شده است، به واسطه خلوص نیتی که در شما عزیزان احساس می‌کنم.
این احساسات شما و قدردانی شما از مقام ولایت اهل بیت علیهم السلام و از مظلومیت
حضرت زهرا علیها السلام و تعظیم شعائر و حق شناسی از مرجع عالیقدر مرحوم آیت الله
گلپایگانی، بسیار ارزنده و بااهمیت و علامت حیات و زندگی است، مردمی که حیات و
زندگی داشته باشند، آن‌هم به زندگی دینی و اسلامی باید همین مظاهر را نشان دهند،
در این زمان این برنامه‌ها و این اظهار حضورها برای ترویج اسلام و مذهب و ولایت
اهل بیت علیهم السلام مخصوصاً ولایت حضرت بقیة الله علیه السلام بسیار مؤثر است، ابراز علاقه
طبقات و اصناف مختلف و بزرگوار برای تحکیم مبانی دین است.

۱. دیدار گروهی از عزاداران حضرت فاطمه علیها السلام با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله العالی در تاریخ
۲۲ دی ۱۳۸۷.

۲. حج، ۳۲. «این است (مناسک حج)، و هرکس شعائر الهی را بزرگ دارد، این نشانه تقوای دل‌ها است.»

۷۸.....دیدارها و رهنمودها

بنده نمی‌توانم با این بیان الکن تقدیر کنم یا ارزش این ابراز علاقه‌ها را به مقام مقدس حضرت زهراء علیها السلام بیان کنم ما هرچه داریم و هرچه هست، انتساب به حضرت زهراء علیها السلام دارد این آثار و برکاتی که هست همه از وجود آن حضرت است.

این برنامه‌ها و این اظهار حضورها برای اینکه دشمن‌ها را مرعوب و منکوب کند و آنها را عقب بزند و آنها را از اینکه بتوانند نسبت به ولایت اهل‌بیت علیهم السلام در جامعه خدشه‌ای وارد کنند مایوس کند، بسیار مؤثر است، شما امام زمان علیه السلام را شاد می‌کنید و اسباب رضایت خاطر ایشان و عزت اسلام و تشیع را فراهم می‌کنید این ابراز علاقه‌هایی که می‌کنید و این برنامه‌های عزاداری حضرت زهراء علیها السلام و این مجالس سخنرانی هر کدام در جای خود ارزشمند است.

حفظ مذهب و بقای دین به واسطه وجود حضرت زهراء علیها السلام بوده است.

خطبه آن حضرت از معجزات بزرگ است و نمی‌شود این معجزه را با معجزات مادی و حسی و ظاهری مقایسه کرد، مثل معجزه احیای مردگان، ایراد این خطبه در مسجد حضرت رسول صلی الله علیه و آله با این مضامین عالی که همه چیز در آن هست آن هم بالبدیهه و در آن موقعیت بسیار سخت از معجزات اهل‌بیت علیهم السلام است.

گلایه حضرت زهراء علیها السلام این جمله از خطبه که حضرت می‌فرماید:

«مَا هَذِهِ الْعَمِيزَةُ فِي حَقِّي»^۱

«این ضعف شما نسبت به حق من چیست؟».

این گلایه حضرت الآن هم هست، الآن هم به همه مسلمان‌ها می‌گویند که نسبت به قرآن مجید و امیرالمؤمنین علیه السلام و حضرت زهراء علیها السلام و احکام اسلامی که اجرا نمی‌شود، نسبت به حجاب، عفت، امر به معروف و نهی از منکر چرا ضعف نشان می‌دهید؟ الآن هم فریاد حضرت زهراء علیها السلام بلند است که چرا یاری شما از دین کم‌رنگ شده است؟ حضرت غصه شخصی نداشت، خدا می‌داند تنها غصه حضرت زهراء علیها السلام و

۱. طبری امامی، دلائل الامامه، ص ۱۲۰؛ ابن شهر آشوب، مناقب آل ابی طالب، ج ۲، ص ۵۰؛ طبرسی، الاحتجاج، ج ۱، ص ۱۳۹؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۲۹، ص ۲۲۷.

عظمت خطبه حضرت فاطمه زهرا علیها السلام و اهمیت احیای شعائر اسلامی..... ۷۹

امیرالمؤمنین علیه السلام و امروز، امام زمان علیه السلام غصه دین است، غصه احکام دین است که اجرا نمی‌شود غصه این است که زن‌ها این‌گونه تربیت نشوند، اینها برای آنها اهمیت دارد، حضرت زهرا علیها السلام همین را می‌فرمود امام زمان علیه السلام همین را می‌فرماید، خدا می‌داند ایشان وقتی ببینند یکی از احکام خدا مورد اشکال قرار گرفته غصه‌دار می‌شوند، بیایید غصه‌های دل امام زمان علیه السلام را کم کنید.

برای همه شما طلب توفیق می‌کنم، امیدوارم زحمات و خدمات شما مقبول درگاه آقا امام زمان علیه السلام باشد، ایشان به شما دعا کنند و برای شما توفیق بخواهند، بنده خودم را قابل نمی‌دانم که اظهار تقدیر و تشکر کنم، صاحب اینها خود حضرت ولی عصر علیه السلام است ایشان خوشحال می‌شوند و به واسطه همین اظهار حضورها غصه از دل ایشان برداشته می‌شود.

هرکس این غصه‌ها را از دل امام زمان علیه السلام بردارد ولی و دوست خدا است.

این برنامه‌ها شعائر دین و نشانه تقوای قلب است:

﴿ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ﴾^۱

قدر خود را بدانید، این الهامات و توجهات که در قلب انسان وارد می‌شود بی‌جهت نیست، از عالم غیب است از تصرفات حضرت ولی عصر علیه السلام در قلوب است که شما این همه به اهل بیت علیهم السلام علاقه پیدا می‌کنید.

از همه آقایان و عزیزانی که به این برنامه‌ها اهتمام دارند و در این برنامه‌ها شرکت می‌کنند تشکر و قدردانی می‌کنم.

امروز باید رضای امام زمان علیه السلام را در نظر داشته باشیم امروز باید جوری رفتار کنیم که ایشان از ما راضی و خشنود باشد و بفرماید چه شیعیان خوبی دارم چه دوستان خوبی دارم خداوند متعال به همه شما توفیق دهد و اموات همه شما را رحمت کند و خدمات شما را به احسن وجه پاداش دهد.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

عظمت حادثه عاشورا و وظایف مبلغین^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

در ماه محرم مدرسه‌ای، دانشگاهی افتتاح می‌شود که همه در آن وارد می‌شوند، کوچک و بزرگ، هرکسی به سهم خود از این مجالس و ذکر مصائب حضرت سیدالشهدا علیه السلام و اهل بیت آن حضرت بهره می‌برد مصائب حضرت فوق‌العاده است، از یک طرف جانکاه و دلسوز است و از طرف دیگر بسیار با عظمت، آموزنده و نشان‌دهنده اوج مقام انسانیت است که انسان تا کجا می‌تواند بالا رود.

وقتی خداوند متعال فرمود:

﴿إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾^۲

یعنی در آفرینش انسان برنامه‌ای است، شخصیتی مثل امام حسین علیه السلام در این برنامه ظاهر می‌شود، شما فساد و خون‌ریزی را می‌بینید اما نمی‌بینید که در مقابل تمام این مطالب، شخصیتی با این عظمت به وجود خواهد آمد.

گاهی من متحیر می‌شوم که این واقعه چگونه اتفاق افتاد و چه شرایطی بوده است. ماه محرم ایام بسیار عزیزی است، شیعیان و دوستان اهل‌بیت، کسانی که می‌خواهند در مقام

۱. سخنان حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در پایان درس خارج فقه در تاریخ ۲۲ دی ۱۳۸۷.
۲. بقره، ۳۰. «من در روی زمین جانشینی قرار خواهم داد، فرشتگان گفتند، آیا کسی را در زمین قرار می‌دهی که فساد و خون‌ریزی می‌کند درحالی‌که ما تسبیح و حمد تو را به‌جا می‌آوریم، و تو را تقدیس می‌کنیم؟ پروردگار فرمود: من حقایقی را می‌دانم که شما نمی‌دانید».

عظمت حادثه عاشورا و وظایف مبلغین ۸۱

انسانیت به جایی برسند باید از حادثه کربلا درس بگیرند، همه گونه درسی در این حادثه هست، همان گونه که حتی نویسندگان غیر مسلمان این مطلب را گفته اند، البته هر کس در مورد حضرت سیدالشهدا علیه السلام مطلبی گفته است به قدر فهم ناقص خود گفته است.

همه این برنامه ها در اسلام و تشیع برنامه های تربیتی است، برای اینکه ایمان، صبر، استقامت و تعهد مسلمانان نسبت به احکام دین بیشتر شود انسان باید چنین شخصیت هایی را ببیند، آن حبیب بن مظاهر، آن مسلم بن عوسجه و خودش را با آنها تطبیق دهد که آیا ما انسان هایی هستیم که حاضر باشیم برای دین فداکاری کنیم؟ از موقعیت و عنوان و زندگی صرف نظر کنیم؟ به قول نویسنده کتاب «شعة من حياة الحسين»^۱:

«آنچه برای امام حسین علیه السلام مهم بود، خدا، قرآن، اعلاى كلمه اسلام و حفظ احکام قرآن بود».

امروز باید ببینیم آیا آن فداکاری ها، آن صفات و فضایل بزرگی که از آنها ظاهر شد از مردم این زمان قابل ظهور است؟ آیا اشخاصی هستند که بتوانند در یک حدی برای دین خداوند متعال فداکاری کنند؟ معروفی که منکر شده بگویند این معروف است چرا منکر شده؟ منکری را که معروف شده بگویند چرا معروف شده؟

همه باید در مقام امر به معروف و نهی از منکر باشند، در مقام نصرت دین خدا و دفع بدعت باشند، این بدعت هایی که پیش می آید، این مکتب هایی که امروز عرضه می شود، این عرفان ها، این سیروسلوک ها، این صوفیگری ها.

هیچ کس نمی توانست نقش امام حسین علیه السلام را ایفا کند حادثه کربلا در تاریخ بشریت به صورتی بود که بعد از آن امکان ندارد کسی نقش امام حسین علیه السلام را در جامعه ایفا کند، ائمه دیگر هم نمی توانستند، نه اینکه اگر آنها جای امام حسین علیه السلام بودند همان برنامه را اجرا نمی کردند، نه، بلکه شرایط و جریان هایی بود که این کار فقط باید از امام حسین علیه السلام صادر می شد، از جد و پدر و اولادش هم صادر نمی شد اگرچه آنها هر کدام در

۱. علایلی، سمو المعنی فی سمو الذات (أو أشعة من حياة الحسين)، ص ۱۱۹ - ۱۲۰.

۸۲.....دیدارها و رهنمودها

جای خود در موقعیتی بودند ولی این سرّ الهی است، نمی‌دانم چه تعبیری داشته باشیم. هرچه مسأله عاشورا و امام حسین علیه السلام را بیشتر تعظیم کنیم و عظمتش را بفهمیم و به دیگران تفهیم کنیم جا دارد و برای مسلمانان و شیعیان افتخار است. امتی که چنین شخصیتی در آن ظهور پیدا کرده باشد باید به وجود آن حضرت بلکه به وجود یکایک اصحابش بر تمام امت‌ها از اولین و آخرین افتخار کند.

نقش تبلیغی حوزه از سال ۱۳۴۰ق

این هم توفیقی است که آقایان برای تبلیغ می‌روند و از زمان مرحوم آیت‌الله حائری (سال ۱۳۴۰ق) الآن تقریباً ۸۲ سال است که حوزه این نقش را داشته و این برنامه را انجام داده است، در این فرصت‌ها برای تبلیغ می‌رفتند و درحقیقت دین خدا و احکام خدا را حفظ می‌کردند آن هم در آن اختناق پهلوی که شما نمی‌توانید تصور کنید.

ارشاد و تبلیغ و رساندن احکام به مردم و دفع بدعت‌ها و رفع شبهات، وظیفه حوزه و اهل علم است، اهل علم باید یا درس بخواند یا تبلیغ کند و الا در پیشگاه خدا مسئولند، نمی‌شود انسان در این حوزه بگردد، باید یا واقعاً درس بخواند و برای اینکه جواب شبهه‌ای را بدهد آماده باشد یا به تبلیغ برود یا هر دو، برای بسیاری این موفقیت هست که هر دو جهت را دارند، هم درس می‌خوانند و هم تبلیغ می‌روند، اگر این کار برای خدا باشد که هست، کاری از این بالاتر نیست که انسان احکام خدا را به مردم برساند.

امیدوارم خداوند متعال همه آقایانی که برای تبلیغ می‌روند تأیید کند تا بتوانند در مناطقی که می‌روند نقاط ضعف را پیدا کنند، با مردم مخصوصاً جوانان آشنا شوند، ارتباط پیدا کنند با گرمی از آنها استقبال و پذیرایی کنند، همه اینها خدمت به اسلام و کسب رضای امام زمان علیه السلام است.

امسال ابتدای سال هجری قمری که سال اسلامی است یعنی سالی است که اسلام از

آن تعبیر می‌کند به:

﴿إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾^۱

اول سال، ماه محرم است، ماه‌های رسمی را در جامعه وارد کردند برای اینکه تا آنجا که می‌شود هویت اسلامی ما را کم‌رنگ کنند، البته دیدند چاره‌ای نیست گفتند هجری شمسی. ۱۴۰۰ سال است که تاریخ، تاریخ هجری قمری است.

به هر صورت ابتدای این دو سال با هم مقرون شده است، شیعیان و دوستان اهل بیت علیهم‌السلام باید مواظب باشند، کارهایی که بسیاری از آن بیهوده و غیر عاقلانه است و انسان واقعاً خجالت می‌کشد انجام ندهند.

در خانواده ما شاید پنجاه سال است یا بسیار بیشتر که نمی‌فهمیم چه وقتی سال تحویل می‌شود، چه وقتی نمی‌شود، هیچ، تا چه رسد به مزخرفات هفت‌سین و مسائل دیگر، اینها مال زرتشتی‌ها است، اسلام که آمد اینها تمام شد، به هر حال مواظب باشیم که عزاداری سیدالشهدا علیه‌السلام با این مطالب مخدوش نشود، همه باید تذکر دهند، هم خود ما، متوجه باشیم و هم به دیگران بگوییم.

اصولاً مسلمان نباید گرفتار خرافات شود، یکی از ارکان مهم تغذیه فکری بشر این است که پایبند به خرافات نباشد.

یک وقت یک مؤسسه آمریکایی این‌گونه مطالب را منتشر می‌کرد مثل ضحاک ماردوش یا هفت‌خان رستم.

ما که امام حسین علیه‌السلام و اصحاب آن حضرت را داریم، ائمه دین را داریم چرا دنبال این حرف‌ها برویم؟

امیدوارم همه موفق باشید و خداوند همه را تأیید کند، از همه التماس دعا دارم.
والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۱. توبه، ۳۶. «تعداد ماه‌ها نزد خداوند در کتاب الهی، دوازده ماه است».

۱۲

شخصیت امام صادق علیه السلام

و اهمیت برنامه ریزی در بودجه^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

قال الله تعالى:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ﴾^۲

من اولاً شهادت حضرت امام به حق ناطق، رئیس مذهب امام جعفر صادق علیه السلام را خدمت همه شما عزیزان تسلیت عرض می‌کنم امیدوارم همه در تمسک به ولایت اهل بیت علیهم السلام ثابت قدم باشیم و از راهنمایی‌ها، تعلیمات و هدایت‌هایی که آنها فرموده‌اند حداکثر استفاده را ببریم.

حضرت امام جعفر صادق علیه السلام با آن شخصیت بسیار بسیار با عظمت علمی و دینی و جامع الاطرافشان، بر تمام عالم اسلام حق دارند یعنی در تمام رشته‌های علمی، اسلامی از ایشان راهنمایی‌ها و هدایت‌هایی که کافی و شافی و وافی باشد باقی مانده است؛ در رشته الهیات، عقاید، توحید، اخلاق، فقه، احکام، تفسیر قرآن و همه علمی که در اسلام مطرح بوده آثار حضرت صادق علیه السلام درخشندگی و تابندگی فوق‌العاده‌ای دارد که نه فقط در بین ما شیعیان بلکه در تمام عالم اسلام جلوه خودش را دارد این جلوه‌ای

۱. دیدار گروهی از افسران ارشد سپاه از حفاظت هواپیمایی کشور و کارشناسان و کارکنان سازمان مدیریت

و برنامه‌ریزی استان قم با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱۰ آذر ۱۳۸۷.

۲. توبه، ۱۱۹. «ای کسانی که ایمان آورده‌اید از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید و با صادقان باشید».

شخصیت امام صادق علیه السلام و اهمیت برنامه‌ریزی در بودجه ۸۵

است که همه از انوار علم آن استفاده کرده و می‌کنند حتی در رشته‌های دیگر از علوم شاگردانی داشته‌اند، چند هزار شاگرد.

چهار هزار شاگرد مکتب امام صادق علیه السلام

ابن عقده کتابی دارد که در آن جا ۴۰۰۰ نفر از کسانی که از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام در علوم مختلف روایت داشته‌اند ذکر می‌کند و از هر کدام روایتشان را نقل می‌کند.^۱ در رشته‌های دیگر علمی مثل علوم جدیده امروز مانند شیمی و فیزیک هم حضرت شاگردانی داشته‌اند که فوق‌العاده بودند مثل جابر بن حیان که وقتی کتاب‌هایش را در اروپا ترجمه کردند لقب پدر شیمی به او دادند، هزار یا پانصد کتاب در رشته‌های مختلف علوم دارد و دائماً از حضرت امام صادق علیه السلام روایت می‌کند: شخصیتی است که علوم و اطلاعات علمی عجیب و غریبی داشته است. او یک شاگرد از شاگردان حضرت است در رشته‌های دیگر هم حضرت شاگردانی داشته است. مثلاً رشته تشریح یا همین **توحید مفضل** که ترجمه شده است تهیه کنید بخوانید و ببینید که در آن زمان حضرت صادق علیه السلام مردم را با چه علومی آشنا می‌کردند.

نعمت ولایت اهل بیت علیهم السلام که خداوند به ما عطا فرموده نعمت بسیار بزرگی است و همه باید قدردان آن باشیم چون هرچه از اصول سعادت دنیا و آخرت و تمدن حقیقی و واقعی و اخلاقیات بخواهید در مکتب اهل بیت علیهم السلام و در کلمات همه ائمه مخصوصاً امام جعفر صادق علیه السلام هست.

اهل سنت هم راجع به شخصیت حضرت صادق علیه السلام کتاب مستقل نوشته‌اند ما نمی‌توانیم نه در این جلسه و نه در هزارها جلسه دیگر در این موضوع شرح و بسط دهیم، وجود جامع‌الابعادی که انسان متحیر می‌شود از کجای فضائل او سخن بگوید.

۱. له كتب منها: كتاب أسماء الرجال الذين رووا عن الصادق عليه السلام أربعة آلاف رجل خرج فيه لكل رجل الحديث الذي رواه علامه حلی، خلاصة الاقوال، ص ۳۲۲؛ محدث قمی، الكنى و اللقب، ج ۱، ص ۳۵۸؛ خوئی، معجم رجال الحديث، ج ۳، ص ۶۶.

هزاران فرع فقهی در کلام امام صادق علیه السلام

در بسیاری از فروع فقهی، فقط یک روایت از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام هست. به واسطه روایاتی که از ایشان هست فقه و احکام دین به ما رسیده است اگر اهل بیت علیهم السلام مطرح نشده بودند اسلام جلوه آنچنانی که باید داشته باشد پیدا نمی کرد و لذا باید قدردان این نعمت باشیم و خودمان را با هدایت های اهل بیت علیهم السلام آشنا کنیم، بی جهت نبود که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود:

«إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ التَّقْلِينَ كِتَابَ اللَّهِ وَعَثْرَتِي مَا إِنْ تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا أَبَدًا».^۱

شاید آن روز که می فرمود: من کتاب و عترت خود را در بین شما می گذارم، بسیاری نمی توانستند اهمیت این مطلب را درک کنند ولی وقتی به مرور زمان دیدند چه شخصیت هایی در اهل بیت علیهم السلام ظاهر شد چه وجودهای گران بهایی پیدا شد فهمیدند که کتاب خدا و عترت پیامبر راهنمای ما است ما باید از آنها استفاده کنیم و حقیقتاً شیعه باشیم و دنبال آنها حرکت کنیم.

«إِنَّ الشَّيْعَةَ مَنْ شَاعَ عَلِيًّا».^۲

من تشکر می کنم اولاً از اینکه نیروهای مسلح ما امروز متمسک به دین هستند یعنی سربازان امام زمان علیه السلام و اهل بیت علیهم السلام هستند و خودشان را وابسته به مکتب اهل بیت علیهم السلام می دانند این مسأله هم برای خودشان و هم برای ما افتخار است که خودشان را پاسدار و نگهبان مکتب و معارف و احکام بدانند و مواظب باشند که این مسائل کم رنگ نشود.

شما هم که در مدیریت و برنامه ریزی هستید، باید بدانید که برنامه ریزی ها خیلی اهمیت دارد، باید برنامه ها به خیر مردم باشد «الأهم فالأهم» را ملاحظه کنید. همه جا را به طور دقیق و اصولی ببینید.

۱. صافی گلپایگانی، امان الأمة من الضلال و الاختلاف، ص ۱۲۳ - ۱۳۶.

۲. مجلسی، بحار الانوار، ج ۸، ص ۳۶۳.

بودجه یا آینه کشور^۱

امسال در بودجه چیزهایی است که انسان تعجب می‌کند. بودجه آینه وضع مملکت است اگر می‌خواهید بدانید یک مملکتی چه راهی را در پیش گرفته است راه علم و تحقیق؟ یا راه کارهای بی‌اساس و بی‌فایده؟ باید به برنامه بودجه آن مملکت نگاه کنید هر کجای دنیا را که بخواهید بررسی کنید از اینجا می‌شود فهمید، اگر به امور غیر لازم پرداخته باشند باعث ضعف کشور می‌شود همان‌طور که فرموده‌اند:

«يُسْتَدَلُّ عَلَىٰ إِدْبَارِ الدَّوْلِ بِأَرْبَعٍ: تَضْيِيعُ الْأَصُولِ وَالتَّمَسُّكُ بِالْفُرُوعِ وَتَقْدِيمُ الْأَرَادِلِ وَتَأَخُّرُ الْأَفْضَالِ».^۲

یکی از چیزهایی که اسباب ضعف جامعه می‌شود این است که به امور کم‌ارزش، ارزش بدهند و به اموری که ارزش دارد و برای سعادت جامعه و افتخار جامعه لازم است ارزش ندهند.

این برنامه‌ریزی‌ها اگر درست و صحیح انجام شود خیلی مهم است، کسانی که این وظایف را انجام می‌دهند باید بدانند مسئولیت‌شان خیلی زیاد است و در پیشگاه خدای متعال یا خیلی روسفید می‌شوند یا خیلی گرفتار و مدیون و مشغول الذمه. من خوشحالم امثال شما مردمان مؤمن و متدین این کارها را عهده‌دار هستید امیدوارم کسانی که بالاتر هستند بتوانند این مملکت را در تمام نواحی مطابق با اسلام بسازند، تا چنین نباشد و ما در برابر دیگران ضعیف باشیم آنها این‌گونه در بلاد اسلامی ترک‌تازی می‌کنند ما باید در همه جهات با قوت و قدرت باشیم و زندگی کنیم و در این مقام باشیم که قدرت خود را زیاد کنیم.

۱. لازم به ذکر است که نامه تاریخی معظم‌له به مجلس شورای اسلامی، در کتابی به نام «بایدها و نبایدهای بودجه» چاپ شده است.

۲. آمدی، غرر الحکم، ص ۳۴۲؛ لثی واسطی، عیون الحکم و المواعظ، ص ۵۵۰ «چهار چیز دلیل روی گردان (زوال) دولت‌ها است: ضایع کردن اصول و مقررات، و چنگ زدن به فروغ، و مقدم داشتن افراد پست و بی‌کفایت و عقب داشتن افراد فاضل و برتر.»

«اسْتَعْنُوا عَنِ النَّاسِ وَلَوْ بِشَوْصِ السَّوَالِكِ»^۱.

جامعه اسلامی حتی اگر به ساخت یک کبریت هم خودش را از بیگانگان بی نیاز کند ارزش دارد.

خداوند همه شما را مورد الطاف و توجهات امام زمان عجل الله فرجه قرار دهد، بدانید که ایشان از همه ما انتظار دارند از بنده، از شما، اگر آن گونه که مورد انتظار ایشان است عمل کنیم هم، سعادت خودمان و هم، سعادت جامعه و ترقی مملکت و مردم فراهم می شود.
والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۱. طبرانی، المعجم الكبير، ج ۱۱، ص ۳۵۱؛ صدوق، من لا يحضره الفقيه، ج ۲، ص ۷۱؛ هيثمي، مجمع الزوائد، ج ۳، ص ۹۴؛ حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۹، ص ۴۴۱. «از مردم بی نیازی گزینید هرچند که آب پس مانده مسواک (غساله مسواک) باشد.»

۱۳

تخریب بقیع یا تخریب تاریخ اسلام^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا
وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾^۲

این مصیبت بزرگ و بسیار ناگوار و تلخی که در چنین روزی برای عالم اسلام اتفاق افتاد و تا الآن آثار ویران‌گری‌ها، شقاوت‌ها و جهالت‌هایی که از وهابی‌ها صادر شد باقی است و ننگ و عار آن هم برای آنها باقی است به همه مخصوصاً به پیشگاه اقدس حضرت ولی عصر (عج) تسلیت عرض می‌کنم. امیدوارم خداوند متعال از برکات توجهات حضرت ولی عصر (عج) آثار تخریب شده این بقاع متبرکه و مشاهد مشرفه را به حالت اولیه برگرداند.

تاریخ اسلام بدون پشتوانه

نکته‌ای که باید عرض کنم و توجه به آن برای همه مفید است این است که: اگرچه آنها خیانت و جنایت بزرگی مرتکب شدند، مخصوصاً نسبت به اهل بیت (علیهم‌السلام) بسیار گناه بزرگ و نابخشودنی است و در تاریخ می‌ماند اما این کارهایی که اینها کردند قطع نظر

۱. دیدار جمعی از خواهران طلبه در سالروز تخریب قبرستان بقیع با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۲ اردیبهشت ۱۳۸۷.

۲. قصص، ۸۳ «این سرای آخرت را برای کسانی قرار می‌دهیم که اراده برتری‌جویی در زمین و فساد را ندارند و عاقبت نیک برای پرهیزکاران است».

۹۰.....دیدارها و رهنمودها

از جنبه مذهب و تشیع و ولایت برای تاریخ اسلام بسیار ضرر داشت. اینها تاریخ اسلام را بی‌پشتوانه کردند. امروز در دنیا به آثار تاریخی بسیار اهمیت می‌دهند، یعنی تاریخی را که پشتوانه خارجی داشته باشد خیلی محکم می‌گیرند.

مثلاً وقتی می‌گویند حضرت معصومه علیها السلام به قم تشریف‌فرما شدند و در این شهر از دنیا رفتند، این گنبد و بارگاه و مرقد مطهر ایشان شاهد بزرگی است تا این جریان قابل انکار نباشد همه می‌بینند که از ۱۲۰۰ سال پیش تا امروز این مرقد و بارگاه محل زیارت و رفت‌وآمد مردم بوده است.

تاریخ اسلام برخلاف مذاهب دیگر این پشتوانه را داشت (البته تا حدی امروز هم دارد) مثلاً اگر کسی به مکه و مدینه مشرف می‌شد اگر تاریخ را هم نخوانده بود خودش با تاریخ اسلام آشنا می‌شد، می‌دید مثلاً پیامبر صلی الله علیه و آله در فلان مکان چه برنامه‌ای داشتند، در احد، در بدر، اینجا غدیر بوده است، قبر پدر حضرت در فلان مکان بوده است قبر مادرش، قبر جدش، همسرش خدیجه علیها السلام، حضرت ابوطالب، یعنی شخصیت پیامبر را از مکان‌ها می‌شناختند اینها تاریخ اسلام را حفظ کرده بود.

آثار مکه و مدینه حافظ تاریخ اسلام بود

الآن یهود و نصاری چنین آثاری ندارند حتی بسیاری از مورخین، وجود بعضی از پیامبران آنها را قبول ندارند اما آثاری که در مکه و مدینه بود تاریخ اسلام را نگه داشته بود و حفظ می‌کرد و اینها خسارت بزرگی به تاریخ اسلام وارد کردند و الآن هم ادامه دارد و این کاری بود که نمی‌توان گفت کار خودشان بود بسا دشمنان اسلام و استعمار و بیگانگانی که آنها را نگه داشتند به دنبال این بودند که تاریخ اسلام را از بین ببرند و این پشتوانه را از اسلام بگیرند درحالی که اینها در هر ملت و جمعیتی بود آن را نگه می‌داشتند، آن وقت اینها آثاری که برای هر فرد مسلمانی باعث عزت و افتخار است ویران کردند.

اصل مطلب همان مشاهد شریفه ائمه بقیع علیهم السلام است ولی در آنجا آثار زیادی است، می‌گویند قریب چندین هزار نفر از صحابه در آنجا دفن شده‌اند و اینها، همه را از بین بردند.

تخریب بقیع یا تخریب تاریخ اسلام..... ۹۱

این خسارتی را که اینها به تاریخ اسلام وارد کردند از صدر اسلام تا الآن هیچ کس چنین خسارتی وارد نکرده بود اضافه بر جسارتی که به مقام مقدس خود رسول الله ﷺ شده است و الآن هم نمی گذارند مردم آنجا را زیارت و احترام کنند.

سؤالات بی پاسخ

این مطلب را باید به دیگران هم گفت، وقتی انسان به خود آنها هم می گوید نمی توانند جواب بدهند که شما جواب تاریخ اسلام را چگونه می دهید؟ چرا تاریخ را از بین بردید؟ چرا این پشتوانه ها را خراب می کنید؟ چرا نمی گذارید این افتخار برای مسلمانان باقی بماند؟

فقط امت مسلمان بود که این افتخار را داشت این آثار تا روز قیامت باید باقی می ماند. شاید صد هزار یا یک میلیون سال باقی مانده باشد ما که عمر دنیا را نمی دانیم اینها تاریخ را حفظ می کرد. الآن هم روضه مقدسه حضرت رسول ﷺ از این جهتی که گفتم بسیار ارزنده است و اهمیت دارد.

چه جنایتی به تاریخ اسلام کردند، اینها می خواهند این پشتوانه ها فراموش شود تا مردم ندانند. حتی کسی می گفت: اگر از آنها سؤال کنی که مرقد مطهر حضرت امام مجتبی ﷺ کجا است جواب نمی دهند.

در مقابل این هجوم ها و خیانت هایی که دیگران انجام می دهند وظایف ما بسیار سخت و سنگین است و باید در مقابل این مسائل ایستادگی کنیم باید مکتب اهل بیت ﷺ را ترویج دهیم.

به شما عزیزان هم توصیه می کنم حالا که در این راه و خط وارد شدید اهتمام کنید اولاً خودتان را بسازید آن گونه که قرآن و احادیث و راهنمایی های اهل بیت ﷺ است، ببینید فرهنگ اسلام در مورد روابط زن و مرد، روابط مرد بیگانه و زن بیگانه چگونه است، خودتان یاد بگیرید و به دیگران هم یاد دهید.

در زمان ما این مسأله اهمیت بسیاری پیدا کرده است، می خواهند این مسأله را که

زن و مرد بیگانه از نظر اسلام باید از هم جدا باشند از بین ببرند. نمی گذارند محل کار زن و مرد جدا باشد، می خواهند اختلاط درست کنند، درحالی که یکی از امتیازات جامعه مسلمانها همین بوده است که زن و مرد بیگانه باید از هم جدا باشند و روابطشان در همان حدودی که اسلام معین فرموده است باشد.

در مورد زن های پیامبر قرآن می فرماید:

﴿وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ﴾^۱

سعی کنید برنامه های اسلام را خوب بفهمید و در جامعه پیاده کنید موقعیتی که اسلام

به زن ها داده است و در قرآن مجید این همه بر آن تأکید شده بسیار ارزشمند است.

﴿إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّابِغِينَ وَالصَّابِغَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمُ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾^۲

جهاتی که اسباب تقرب انسان به خداوند متعال می شود و برای بشریت ارزش است در ده مورد عنوان فرموده و مرد و زن در این ده مورد در کنار هم به طور مساوی هستند اگرچه با یک جمله هم می توانست بفرماید ولی اینکه این گونه تأکید می کند برای اینکه زن ها را مطرح کند و به آنها بگوید شما هم در نیل به این مقامات و درجات عالی اسلامی با مردها مساوی هستید بسم الله هرچه می خواهید جلو بروید، به هرچه می خواهید می توانید برسید با علم و عمل و اطاعت از دستورات خداوند متعال.

۱. احزاب، ۵۳ «هنگامی که چیزی از وسایل زندگی از آنها می خواهید از پشت پرده بخواهید».

۲. احزاب، ۳۵ «مردان و زنان مسلمان، مردان و زنان باایمان، مردان و زنان مطیع فرمان خدا، مردان و زنان راستگو، مردان و زنان صابر و شکیبا، مردان و زنان باخشوع، مردان و زنان انفاق گر، مردان و زنان روزه دار، مردان و زنان پاکدامن، مردان و زنانی که بسیار یاد خدا می کنند، خداوند برای همه آنها مغفرت و پاداش عظیمی فراهم ساخته است».

تخریب بقیع یا تخریب تاریخ اسلام..... ۹۳

امیدوارم خداوند متعال به شما توفیق فرا گرفتن فرهنگ اسلام و تشخیص امتیازات آن با فرهنگ بیگانه را بدهد تا آن فرهنگ را به ما تحمیل نکنند و طوری نشود که هویت اسلامیمان عوض یا خدشه‌دار و ضعیف شود.

خداوند همه شما را مشمول دعای حضرت ولی عصر علیه السلام قرار دهد و قلب ایشان را از شما راضی و خشنود بدارد.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

ولادت حضرت مهدی عج

بسم الله الرحمن الرحيم

قال الله تعالى:

﴿فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطُقُونَ﴾^۲

این میلاد فرخنده و این عید بزرگ سعادت بخش، ولادت حضرت بقیة الله عج را خدمت شما و عموم شیعیان تبریک عرض می کنم و از اظهار لطفی که کردید تشکر می کنم. ایام خجسته و فرخنده ای است، برکات خداوند متعال در مثل این ایام بر کسانی که بخواهند کسب برکت کنند بسیار نازل می شود. مردم هرچه بیشتر طلب کنند بیشتر مشمول برکات الهیه در این ایام سعید مخصوصاً شب و روز نیمه شعبان خواهند بود. به همین مناسبت حدیث شریفی که بسیار صحیح و معتبر و یقین الصدور است خدمت شما هدیه می کنم.

این حدیث راجع به ولادت حضرت مهدی عج است که من می توانم به سه واسطه برحسب یکی از انحاء حدیث که «وجاده»^۳ است از حضرت امام حسن عسکری ع روایت کنم، زیرا این روایت را فضل بن شاذان نیشابوری که از نظر علمی از بزرگان

۱. دیدار گروهی از خواهران طلبه از اصفهان با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله العالی در تاریخ ۳۰ آبان ۱۳۸۷.

۲. ذاریات، ۲۳. «سوگند به پروردگار آسمان و زمین که این مطلب حق است همان گونه که شما سخن می گوید».

۳. وهو: أن يجد انسان كتاباً أو حديثاً مروى انسان بخطه معاصر له أو غير معاصر ولم يسمعه منه هذا الواحد ولا له إجازة منه ولا نحوها. شهيد ثانی، الرعاية في علم الدراية، ص ۲۹۸.

ولادت حضرت مهدی علیه السلام ۹۵

علما و مورد قبول شیعه و سنی است و شخصیت بسیار بزرگ و ارزشمندی است در یکی از کتاب‌هایی که راجع به حضرت ولی عصر علیه السلام تألیف کرده است نقل می‌کند. ایشان دارای ۱۸۰ تألیف هستند، وفاتشان پس از ولادت حضرت ولی عصر علیه السلام و قبل از شهادت امام حسن عسکری علیه السلام اتفاق افتاده است و در مورد غیبت یک کتاب یا دو کتاب و بسا بیشتر داشته‌اند. این حدیث شریف را کتاب‌های *کفایة المهتدی* و *اربعین* خاتون‌آبادی (که از علمای بزرگ اصفهان بودند) و *نجم الثاقب* از کتاب ایشان نقل می‌کنند؛ بنابراین ما به یک واسطه این روایت را از فضل بن شاذان نقل می‌کنیم و او از محمد بن علی بن حمزه بن حسن بن عبیدالله بن (ابی‌الفضل العباس) ابن علی بن ابی‌طالب علیه السلام نقل می‌کند. ایشان هم از بزرگان محدثین و دارای شخصیت علمی و صاحب تألیف و کتاب است و معلوم می‌شود از معتقدین به وجود مقدس امام زمان علیه السلام بوده است. او از امام حسن عسکری علیه السلام نقل می‌کند که:

«قَدْ وُلِدَ وَلِيُّ اللَّهِ وَحُجَّتُهُ عَلَى عِبَادِهِ وَخَلِيفَتِي مِنْ بَعْدِي مَخْتُونًا لَيْلَةَ النَّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ سَنَةِ خَمْسٍ وَخَمْسِينَ وَمِائَتَيْنِ عِنْدَ طُلُوعِ الْفَجْرِ وَكَانَ أَوَّلُ مَنْ غَسَلَهُ رِضْوَانُ خَازِنِ الْجَنَّةِ مَعَ جَمْعٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ بِمَاءِ الْكَوْثَرِ وَالسَّلْسِيلِ ثُمَّ غَسَلَتْهُ عَمَّتِي الْحَكِيمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ الرَّضَاءِ علیه السلام»^۱

در شب نیمه ماه مبارک شعبان هنگام طلوع فجر (صبح) این تولد مبارک اتفاق افتاد. مرحوم آقای والد در اشعاری می‌گویند:

تازده این خسرو گردون علم	زد به جهان خسرو عالم قدم
هر شبه گر صبح به دستور داد	این شب پیروز همه نور داد

۱. ابن‌شاذان نیشابوری، مختصر اثبات الرجعه، ص ۲۱۲؛ صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۲، ص ۳۶۹ - ۳۹۴. «متولد شد ولی و حجت خدا بر بندگانش و جانشینم پس از من درحالی که ختنه شده بود در شب نیمه ماه شعبان در سال دویست و پنجاه و پنج هنگام طلوع فجر، و اولین کسی که او را غسل داد رضوان خازن بهشت همراه با گروهی از فرشتگان مقرب الهی بود که با آب کوتر و سلسبیل او را شستند؛ سپس او را عمه‌ام حکیمه‌خاتون دختر امام جواد محمد بن علی الرضا علیه السلام شست.»

۹۶.....دیدارها و رهنمودها

امیدوارم همه مراقب باشید مخصوصاً در این عصر و زمانی که هجوم‌های ضدّ ارزشی به مسلمانان و شیعیان، و مخصوصاً به جوانان و خواهران خیلی زیاد شده و می‌خواهند هویت اسلامی اینها را کم کنند.

ما به خواهران متعهد، متدین، بامعرفت، با حجاب و عفت، مؤدب به اخلاق دین و آداب اسلام و تربیت‌هایی که اسلام از زن می‌خواهد، احتیاج داریم. خواهرانی در مقابل آن تاریکی‌ها و ظلمت‌هایی که دیگران ایجاد می‌کنند و مکشفات الوجوه به خیابان می‌روند و این همه مرد به آنها نگاه کند، برایشان مهم نیست.

در مقابل آنها، چنین خانم‌هایی باید باشند با حجاب اسلامی یعنی چادر، چون آنچه مفاتن بدن را حفظ می‌کند چادر است یا عبایی که نظیر چادر باشد تا مفاتن بدن ظاهر نباشد.

این چادر را باید نگه داشت، و به آن اهمیت داد، پوشیدن چادر امروز، جهاد است. زن‌هایی که با چادر بیرون می‌آیند، و مواظب خود و دختران و کسان خود هستند و توصیه به حفظ چادر می‌کنند، جهاد فی سبیل الله دارند.

چادر شما مقدّس‌تر از عبای من

بعضی خانم‌ها می‌آیند اینجا و می‌خواهند عبای بنده را ببوسند می‌گویم: چادر شما از عبای من مقدّس‌تر است.

برای اینکه شما با آن جهاد می‌کنید و در راه خدا، خودتان را حفظ می‌کنید و از نامحرم نگه می‌دارید. به هر حال به چنین برنامه‌هایی خیلی احتیاج داریم.

در مقابل کسانی که این قدر افراط دارند که زن و مرد را با هم مخلوط کنند شوراهای شان هم زن دارد و هم مرد که متأسفانه گویا اصفهان هم همین‌طور است. می‌روند رأی به زن‌ها می‌دهند که بروند شورا.

در این اوضاع، اسلام و تشیع به خانم‌هایی که متعهد باشند، کنیز حضرت زهرا علیها السلام

ولادت حضرت مهدی علیه السلام ۹۷

باشند و استقامت در امر دین داشته باشند، محتاج است و همه باید به زنانی که این طور باشند افتخار کنند اینها اسباب افتخارند.

اینها امتیازات اسلامی زن ها را نگه می دارند. شخصیت اسلامی زن ها را حفظ می کنند. من امیدوارم برنامه های شما به بهترین وجه به ثمر برسد.

۱۵

وظایف شیعیان در عصر غیبت^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

«اللَّهُمَّ كُنْ لَوْلِيكَ الْحُجَّةَ بْنَ الْحَسَنِ صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَعَلَى آبَائِهِ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ
وَفِي كُلِّ سَاعَةٍ وَلِيًّا وَحَافِظًا وَقَائِدًا وَنَاصِرًا وَدَلِيلًا وَعَيْنًا حَتَّى تُسْكِنَهُ أَرْضَكَ
طَوْعًا وَتُمَتِّعَهُ فِيهَا طَوِيلًا»؛
«اللَّهُمَّ بَلِّغْهُ مِنَّا تَحِيَّةً وَسَلَامًا».

قال الله تعالى:

﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ﴾ * إِنَّ
فِي هَذَا الْبَلَاغِ الْقَوْمَ عَابِدِينَ ﴿۲﴾

بنده اولاً عید سعید ولادت حضرت بقیة الله صاحب الزمان ارواحنا و ارواح العالمین له الفداء را خدمت همه شما عزیزان تبریک و تهنیت عرض می کنم و امیدوارم از برکات این عید سعید بهره مند باشید و مورد توجه و عنایات خاصه حضرت قرار داشته باشید. از اظهار لطف شما تشکر می کنم، البته اول برای تشرف به زیارت حضرت معصومه علیها السلام آمده اید و بعد هم در این بیت اظهار لطف کردید، بیت شریف مرحوم

۱. دیدار گروهی از دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی و دانشگاه بوعلی سینای همدان و دانشجویان دانشکده های فنی مهندسی، علوم پایه، ادبیات، حقوق و... با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله العالی در تاریخ ۳۰ فروردین ۱۳۸۷.

۲. انبیاء، ۱۰۵ - ۱۰۶. «و در زبور بعد از ذکر (تورات) نوشتیم: بندگان شایسته ام وارث (حکومت) زمین خواهند شد. در این ابلاغ روشنی است برای جمعیت عبادت کنندگان».

وظایف شیعیان در عصر غیبت..... ۹۹

آیت الله العظمی گلپایگانی که سوابق ارتباط این بیت با حضرت ولی عصر علیه السلام بسیار طولانی و ممتد است. برای همه طلب مزید توفیق می‌کنم.

اصل مطلب در این ایام توجه داشتن به ولایت حضرت ولی عصر علیه السلام است و معانی و مفاهیمی که ولایت دارد و انتظاری که باید از فرج حضرت داشته باشیم.

در عصر غیبت فرموده‌اند:

«أَفْضَلُ جِهَادٍ أُمَّتِي إِنْتِظَارُ الْفَرَجِ»؛^۱

و یا: «أَفْضَلُ أَعْمَالِ أُمَّتِي إِنْتِظَارُ الْفَرَجِ»؛^۲

بهترین عمل امت من این است که منتظر ظهور باشند.

برای تحقق این معنا شرایط خاصی لازم است، هم شرایط ایمانی و فکری و هم شرایط عملی، بدون اینها انتظار واقعی برای انسان فراهم نمی‌شود.

اول باید امام زمان را شناخت:

«مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً».^۳

کلام محدثین بزرگ اهل سنت در مورد ائمه اثنی عشر علیهم السلام

عالم به وجود مقدس امام زمان علیه السلام باقی و برقرار است و شیعه و سنی حتی محدثین بزرگ اهل سنت متفقند بر اینکه پیغمبر صلی الله علیه و آله فرمودند: ائمه دوازده نفرند، حتی *مسند احمد* به سی و شش طریق از جابر بن سمره، عبدالله بن مسعود و دیگران روایاتی را نقل می‌کند^۴ که در همه تصریح شده است که خلفا و جانشینان آن حضرت

۱. ابن شعبه حرانی، تحف العقول، ص ۳۷؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۱۴۱.

۲. صافی گلپایگانی، منتخب الاثر فصل دوم باب ۲۱ حدیث ۲.

۳. صدوق، کمال الدین، ص ۴۰۹؛ طوسی، الرسائل العشر، ص ۳۱۷؛ طبرسی، اعلام الوری، ج ۲، ص ۲۵۳؛ حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۱۶، ص ۲۴۶؛ قندوزی، ینابیع الموده، ج ۳، ص ۳۷۲. «هرکس بمیرد در حالی که امام زمانش را نشناسد به مرگ جاهلیت مرده است».

۴. احمد بن حنبل، مسند، ج ۵، ص ۸۵ - ۱۰۸.

۱۰۰.....دیدارها و رهنمودها

دوازده نفرند و شخص دوازدهم هم کسی است که باید بیاید و عالم را پر از عدل و داد کند بعد از آنکه پر از ظلم و جور شده است.^۱

کارهای بزرگ اصلاحی به دست مبارک حضرت انجام می‌شود، بعد از آنکه تمام اشخاص، مکتب‌ها و دولت‌ها آمدند و رفتند و مردم همه را تجربه کردند و دیدند، نمی‌توانند به آن صورت که مقصود مطلق فطرت بشر است، عالم را اداره کنند، او می‌آید و جامعه را به صورتی که فطرت انسان‌ها می‌خواهد اداره می‌کند.

اسامی دوازده امام در مسجدالنبی ﷺ

به اتفاق شیعه و سنی شخص دوازدهم از ائمه اثنی عشر حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه است و در کتیبه‌های مسجد پیامبر اسامی دوازده امام را نوشته‌اند، این اسامی قبل از نوسازی اخیر مسجد نوشته شده بود، بعد از نوسازی هم باقی مانده است در صحن اول در قسمت بالا در وسط حیاط، اسامی هست و در وسط نوشته است: «محمد مهدی رضی الله عنه».

در روایت جابر آمده است که وقتی این آیه شریفه نازل شد:

﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾^۲

جابر سؤال کرد آیا شیعیان از وجود مبارک حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه در زمان غیبت بهره

می‌برند؟ حضرت فرمود:

«إِي وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالنُّبُوَّةِ إِنَّهُمْ يَسْتَضِيئُونَ بِنُورِهِ وَيَنْتَفِعُونَ بِوِلَايَتِهِ فِي غَيْبَتِهِ

كَانِفَاعِ النَّاسِ بِالشَّمْسِ إِنْ سَتَرَهَا سَحَابٌ»^۳

۱. صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۱، ص ۲۰ - ۲۵.

۲. نساء، ۵۹. «اطاعت کنید خدا را؛ و اطاعت کنید پیامبر خدا و اولوالامر (اوصیای پیامبر) را».

۳. صدوق، کمال الدین، ص ۲۵۳؛ خزاز قمی، کفایة الاثر، ص ۵۳ - ۵۵؛ صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۱، ص ۱۷۴. «قسم به آن‌کسی که مرا به رسالت مبعوث فرموده است، آنها از وجود مبارک او بهره‌مند می‌شوند همان‌طور که مردم از خورشید در پس ابر بهره می‌برند».

بعد فکری اعتقاد به حضرت ولی عصر علیه السلام

از جنبه فکری و اعتقادی باید عقیده ما نسبت به وجود حضرت محکم باشد البته این مسائل ابعاد بزرگی دارد و علما کتاب‌های بسیاری در این موضوع نوشته‌اند، و مسأله را بیشتر از آنچه ما تصور کنیم، برای ما روشن کرده‌اند و بیانات کافی و شافی برای ما فرموده‌اند.

باید امام را با آن شئونی که دارد - و حضرت رضاء علیه السلام در آن روایت به‌طور مفصل فرموده‌اند^۱ - شناخت و اینکه آنها ولی امر و عدل قرآن هستند، همان‌طور که پیامبر صلی الله علیه و آله آنها را معرفی کردند و فرمودند:

«إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ كِتَابَ اللَّهِ وَعَثْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي مَا إِن تَمَسَّكُمْ بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا أَبَدًا»^۲.

باید امام‌شناسی را در خود کامل کنیم، هم امام زمان علیه السلام و هم ائمه دیگر را بشناسیم، انسان وقتی امام‌شناس شد، پیامبرشناس هم می‌شود، خداشناس هم خواهد بود، آنها خدا و اوصافش را به ما معرفی می‌کنند و الا اگر هدایت‌های وحی و قرآن و روایت نبود ما نمی‌دانستیم خدا را به چه صفت یا صفاتی بخوانیم.

۱. اشاره به روایتی که بخشی از آن آمده است: «...الإمام أمين الله في أرضه وحجته على عبادِهِ وخليفته في بلاده الداعي إلى الله والذاب عن حرم الله الإمام المظهر من النُّبُوِّ المبرأ من العيوب مخصوص بالعلم مرسوم بالحلم نظام الدين وعز المسلمین وغيظ المنافقين ويواز الكافرين الإمام واحد دهره لا يدانيه أحد ولا يعادله عالم...»؛ «... امام امین خدا در زمین و حجت او بر بندگان است، او خلیفه خدا در کشور اوست، امام دعوت‌کننده مردم به سوی خدا و مدافع حرمت‌های الهی است، امام از گناهان پاک است و از عیوب مبرئ، علم به او اختصاص دارد، حلیم و بردبار است، مایه نظم دین و عزت مسلمین است، باعث خشم منافقین و هلاکت کافرین است. امام در دوران خود نظیر ندارد، کسی به او نزدیک نیست، هیچ دانشمندی با او هم‌تراز نیست...». صدوق، عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۱۹۷.

۲. صافی گلپایگانی، امان الأئمة من الضلال والاختلاف، ص ۱۲۳ - ۱۳۶. «به‌درستی که من در میان شما دو چیز گران‌بها قرار می‌دهم (یکی) کتاب خدا و (دیگری) خاندان و عترتم است تا وقتی که به آن دو تمسک بجوید هرگز گمراه نخواهید شد.»

۱۰۲.....دیدارها و رهنمودها

خواجه نصیرالدین طوسی با آن عظمت و مقامش می‌فرماید:
«اگر قرآن و وحی و روایات نبود ما جرئت نمی‌کردیم خدا را به این اسماء و صفاتی که دارد بخوانیم چون خداوند فوق آن است که ما بتوانیم تصور کنیم».

بعد عملی اعتقاد به حضرت ولی عصر علیه السلام

بعد از جنبه اعتقادی و فکری باید عقیده ما نسبت به حضرت ولی عصر علیه السلام جنبه عملی داشته باشد. در قرآن کریم هم ایمان است و هم عمل صالح:

﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾^۱.

اگر عمل بدون ایمان و معرفت و از روی جهل باشد، انسان را بالا نمی‌برد ولی اگر از روی معرفت، درک و فهم باشد، اسباب ترقی است. اگر کسی این‌گونه منتظر ظهور باشد از کامل‌ترین افراد می‌شود، یعنی از روی معرفت، درک، فهم و شعور منتظر باشد نه از روی سلیقه‌های شخصی و گرایش‌های مختلف.
راه فقط راه قرآن، نهج البلاغه، صحیفه سجادیه، شیخ مفید، شیخ طوسی، شیخ کلینی و امثالهم است.

منتظران ظهور یا برترین از همه زمان‌ها

اگر کسی همراه با معرفت، درک، فهم و شعور منتظر ظهور باشد کامل‌ترین افراد می‌شود، با آن فضائلی که برای منتظرین فرموده‌اند.
در روایت آمده است:

«إِنَّ أَهْلَ زَمَانِ غَيْبَتِهِ وَالْقَائِلِينَ بِإِمَامَتِهِ وَالْمُتَّظِرِينَ لِظُهُورِهِ أَفْضَلُ مِنْ أَهْلِ كُلِّ زَمَانٍ»^۲.

۱. در پنجاه آیه قرآن این تعبیر آمده است. رجوع کنید به: عبدالباقی، المعجم المفهرس.

۲. صدوق، کمال الدین، ص ۳۱۹ - ۳۲۰؛ طبرسی، الاحتجاج، ج ۲، ص ۵۰؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۳۸۷.
«کسانی که در زمان غیبت حضرت ولی عصر علیه السلام قائل به امامت حضرت و منتظر ظهورش باشند از اهل هر زمانی بالاترند».

وظایف شیعیان در عصر غیبت..... ۱۰۳

البته اگر بتوانیم ادعا کنیم که منتظر حضرت هستیم، ما نمی‌توانیم ادعا کنیم از منتظران درجه اول هستیم ولی ان‌شاءالله این جهات را در خودمان تکمیل کنیم. مواظب باشیم، مطالبی که امروز گفته می‌شود و حرف‌هایی که زده می‌شود اسباب گمراهی ما نشود. دعوت به مادیات می‌کنند، بعضی چیزها را محرومیت می‌دانند که در اسلام و فرهنگ انتظار محرومیت نیست. مثلاً اگر زن وکیل مجلس نباشد محرومیت نیست. آن چیزی که مهم است این است که قرآن می‌فرماید:

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾^۱

هرکس حیات حقیقی و زندگی پاکیزه‌ای که قرآن می‌گوید داشته باشد به همه چیز رسیده است، و هرکس نرسیده باشد محروم است؛ چه زن باشد یا مرد. امیدوارم خداوند به همه توفیق بدهد که در این عصر غیبت به وظایفمان عمل کنیم، مخصوصاً در این عصر وظایف خانم‌ها سنگین شده است عده‌ای می‌خواهند، اختلاط زن و مرد را زیاد کنند و شکل و رنگ غربی به آنها بدهند. امام زمان علیه السلام بیش از همه از شما جوان‌ها و دانشجویان توقع دارند، چون هم می‌توانید و هم می‌فهمید و هم مؤثر هستید، و ان‌شاءالله در آینده مقامات و مسئولیت‌های بلندی پیدا می‌کنید و ترویج دین با شما خواهد بود؛ چه زن چه مرد. سرمایه عالم اسلام همین دانشجویان هستند، دین ما دین علم است. در روایات آمده و معروف است که:

«يَمْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا بَعْدَ مَا مَلِئَتْ ظُلْمًا وَجَوْرًا»^۲.

ولی در بعضی روایات هست که:

۱. نحل، ۹۷. «هرکس عمل صالحی انجام دهد درحالی که مؤمن باشد، خواه مرد یا زن، به او حیات پاکیزه می‌بخشیم، و پاداش آنها را به بهترین اعمالی که انجام می‌دادند خواهیم داد».

۲. ابن‌طاووس، الطرائف، ص ۱۷۷؛ صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۲، ص ۲۲۳-۲۳۵.

«بِمَلَأَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بِهِ الْأَرْضَ نُورًا بَعْدَ ظُلْمَتِهَا وَعَدْلًا بَعْدَ جَوْرِهَا وَعِلْمًا
بَعْدَ جَهْلِهَا»^۱.

حضرت ولی عصر علیه السلام عالم را پر از علم و فهم و معرفت، و درک و بصیرت و
بینش می‌کند، وقتی همه‌جا را نادانی و جهالت می‌گیرد.

اللَّهُمَّ عَجِّلْ فَرَجَهُ وَسَهِّلْ مَخْرَجَهُ وَارْزُقْنَا لِقَائَهُ وَاجْعَلْنَا مِنْ أَنْصَارِهِ وَحِزْبِهِ وَجُنْدِهِ
وَشِيعَتِهِ اللَّهُمَّ إِنَّا نَرْغَبُ إِلَيْكَ فِي دَوْلَةِ كَرِيمَةٍ نُعِزُّ بِهَا الْإِسْلَامَ وَأَهْلَهُ وَنُذِلُّ بِهَا
التَّفَاقَ وَأَهْلَهُ

۱. صدوق، کمال الدین، ص ۲۶۰؛ طبرسی، اعلام الوری، ج ۲، ص ۱۸۵؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۲۵۳؛
صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۱، ص ۱۵۸، ج ۲، ص ۲۳۴.

اهمیت حفظ هویت اسلامی در عصر غیبت^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

قال الله تعالى:

﴿الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ﴾^۲

اولاً عید سعید ولادت باسعادت قطب عالم امکان صاحب العصر و الزمان بقیة الله فی الارضین مولانا المهدی ارواحنا وارواح العالمین له الفداء را خدمت همه شما برادران و خواهران تبریک و تهنیت عرض می‌کنم، امیدوارم از برکات این عید سعید همه موفق و مؤید و مقضی المرام باشید و در دنیا و آخرت سعادت‌مند و از شیعیان خالص و پاک عقیده امام زمان علیه السلام محسوب شوید.

این روزها بسیار اوقات مغتنمی است برای اینکه به حساب ارتباط خود با حضرت ولی عصر علیه السلام برسیم و با حضرت تجدید عهد کنیم و وظایفی را که در ارتباط با ولایت آن حضرت داریم در نظر بگیریم و روحیه خودمان را تحت بررسی و حساب قرار دهیم و ببینیم در راه تحقق اهداف و مقاصد حضرت چه کارهایی از ما ساخته است، چه کارهایی انجام داده‌ایم یا می‌توانیم انجام دهیم، در این عصر غیبت کاری کنیم که خاطر حضرت از ما مسرور و خشنود شود و به صورتی نباشد که ایشان از ما نگرانی پیدا کنند.

زمان، زمان امتحان است که در قرآن و روایات آمده است. دوره غیبت دوره بسیار بااهمیتی است، کسانی که در این دوره بتوانند دین و ایمانشان را حفظ کنند بسیار

۱. دیدار گروهی از دانشجویان با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۵ اردیبهشت ۱۳۸۷.

۲. بقره، ۳. «کسانی که ایمان به غیب دارند و نماز را برپا می‌کنند و از آنچه که روزی‌شان شده است انفاق می‌کنند».

۱۰۶.....دیدارها و رهنمودها

فضیلت دارند حتی از کسانی که در زمان رسول خدا ﷺ بودند، حتی از بعضی از کسانی که در جنگ بدر و احد شرکت داشتند فضیلتشان بیشتر است.^۱

بنابر روایات همه نمی‌توانند از این امتحانات بیرون بیایند، مگر اشخاص مخلصی که خداوند دلشان را به ایمان آزمایش کرده باشد.^۲

باید برنامه‌های امام زمان ﷺ و ولایت حضرت ولی عصر ﷺ در دانشگاه‌ها مطرح باشد و بحمدالله هست و اینها سبب می‌شود که ما به آینده اسلام و مسلمانان و تشیع امیدوار باشیم.

تلاش جهان کفر برای تغییر هویت اسلامی مسلمانان

یکی از چیزهایی که در عصر غیبت نسبت به آن احساس مسئولیت می‌کنیم مسئولیت بزرگی است که همه در مقابل احکام خداوند متعال و حفظ هویت اسلامی داریم که امروز در معرض هجوم دشمنان اسلام است. در همه کشورهای اسلامی می‌خواهند هویت اسلامی مسلمانان را عوض کنند کتابی است به نام «فی وکر الیهامین» در آنجا مفصل نوشته است که یک سری مؤسسات جهانی کارشان این است که به صورت‌های مختلف هویت مسلمانان را عوض کنند و سنت‌های اسلام را کم‌رنگ کنند. این مسئله خیلی اهمیت دارد مخصوصاً قشر دانشجوی و استاد و اشخاصی که اهل فکر و اندیشه هستند آنها باید مواظب باشند که این تبلیغات و حرف‌هایی که زده می‌شود و نوشته‌هایی که هست از آنجا الهام می‌گیرند و رادیوهای آنها دنبال این مطالب هستند که در جامعه اسلامی وضعیت پراکندگی را ایجاد کنند.

دشمنان بعد از جنگ بین‌المللی اول دیدند مسلمانان نسبت به احکام اسلام ملتزمند و نسبت به سنت‌های اسلامی متعهد هستند، ماه رمضان که می‌شود تمام عالم اسلام

۱. کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۳۳۳-۳۳۵؛ صدوق، کمال الدین، ص ۶۴۵-۶۴۷؛ صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۳، ص ۲۰۹، ۲۳۸.

۲. صدوق، کمال الدین، ص ۲۵۳؛ صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۱، ص ۱۷۴.

اهمیت حفظ هویت اسلامی در عصر غیبت ۱۰۷

یک مرتبه عوض می‌شود همه روزه‌دار می‌شوند، در ایام حج آن مراسم باشکوه، و با عظمت برگزار می‌شود، در ماه محرم همه عزاداری می‌کنند در فرصت‌های مختلف به شعائر اسلامیشان ملتزم هستند، خانم‌ها به حجاب ملتزم هستند و آنها هرچه تلاش می‌کنند که حجاب را در بین خواهران کم‌رنگ کنند موفق نمی‌شوند.

هفتاد سال تلاش بی‌ثمر دشمنان اسلام در ترکیه

الآن در ترکیه هفتاد سال است چه فشاری می‌آورند که مسلمانان را از اسلام دور کنند ولی می‌بینید باز هم آنها در کمال اهتمام متمسک به اسلام هستند، ماه رمضان تمام مساجد پر از جمعیت می‌شود، البته ظاهر اسلامی را با زور از بین بردند ولی معذک هویت اسلامی مردم در حد بسیار قابل توجهی محفوظ مانده است.

دشمنان مقصدشان این است که این هویت اسلامی و التزام و تعهدی که مسلمانان دارند ضعیف کنند، بعضی گمان می‌کنند آنها برای بشریت کار می‌کنند ولی سیاست مهمشان همین تضعیف التزام مسلمانان است.

این تعظیم شعائر و برنامه‌های نیمه شعبان و حضور در مسجد جمکران خیلی معنا دارد آنها می‌دانند که اگر اینها ادامه پیدا کند مقاصد و اهدافشان به خطر می‌افتد، از این جهت می‌خواهند جامعه مسلمانان را در خودشان هضم کنند، الآن حتی در آمریکا و اروپا مسلمانان بسیاری هستند که سال‌ها است در آنجا مانده‌اند و هویت اسلامی خود را نگه داشته‌اند.

چند روز قبل خانواده‌ای که در آمریکا زندگی می‌کنند و من آنها را می‌شناسم، بسیار متدین هستند، زن‌هایشان در نهایت عفت و حجاب هستند از من مسأله نماز شب را می‌پرسیدند که اگر نماز وتر مقداری طولانی‌تر شود چگونه است؟ ما باید افتخار کنیم که مسلمانییم.

ما پسران و دختران قرآن و فرزندان حضرت محمد ﷺ هستیم. موفق و مؤید باشید.

۱۷

دشواری حفظ دین در آخرالزمان^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

تشکر می‌کنم از آقایان محترمی که از بابل قدم‌رنجه فرمودند، مقدم همه را گرامی می‌دارم و اعیاد شریفه خصوصاً عید سعید ولادت باسعادت بقیة الله مولانا و مولی‌الکونین حضرت مهدی علیه السلام را تبریک عرض می‌کنم و از خداوند متعال می‌خواهم همه ما و شما را از منتظرین واقعی ظهور موفور السرور آن حضرت قرار دهد و در این عصر غیبت و دورهٔ پرمخاطره که ایمان مردم بیشتر در خطر قرار دارد و مردم در امتحانات بزرگ و شدید واقع می‌شوند ما را از مخاطرات خلاصی عنایت فرماید و ما را در امتحانات و سختی‌ها موفق فرماید تا بتوانیم همه، نمره‌های شایسته‌ای بگیریم و دین و ایمانمان خدشه‌دار نشود.

امتحانات در آخرالزمان

در دورهٔ آخرالزمان امتحانات بسیار است. در روایت آمده است:

«إِنَّ لِصَاحِبِ هَذَا الْأَمْرِ غَيِّبَةً الْمُتَمَسِّكُ فِيهَا بِدِينِهِ كَالْخَارِطِ لِلْقَتَادِ».^۲

(قتاد) که در این روایت آمده است درخت ماندنی است که در مثل بیابان‌های عربستان

۱. دیدار گروهی از اهالی شهرستان بابل با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۷ آذر ۱۳۸۷.
۲. کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۳۳۵؛ طوسی، الغیبه، ص ۴۵۵؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۱۱؛ صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۲، ص ۲۴۸. «برای صاحب این امر (امامت و ولایت) غیبتی است که در دوران غیبت آن‌حضرت دین‌دار بودن همانند کندن برگ‌های شاخه قتاد پرخار است.»

دشواری حفظ دین در آخرالزمان ۱۰۹

می‌روید و خارهای بسیار سختی دارد که کندن آن خصوصاً با دست بسیار مشکل است. در این روایت می‌فرماید: برای صاحب این امر غیبتی است که اگر کسی بخواهد در آن عصر غیبت به دین خود حقیقتاً متمسک باشد و دین‌دار و مسلمان و شیعه باشد و ولایت امیرالمؤمنین علیه السلام را داشته باشد به قدری سخت است، مثل آنکه بخواهد آن خارها را با دست از آن درخت جدا کند. در روایت دیگری آمده است:

«الْمُتَمَسِّكُ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ بِدِينِهِ كَالْقَابِضِ عَلَى الْجُمْرَةِ»^۱

حفظ دین در عصر غیبت آن قدر سخت است مثل اینکه انسان بخواهد آتش را در کف دست نگه دارد.

امروز آن زمان‌ها است و اگر هم نباشد در آینده زمان‌هایی پیش می‌آید که همین‌طور می‌شود.

کسی که منتظر ظهور است باید خودش را برای بیرون آمدن از این امتحانات و ابتلائات آماده کند تا بتواند در هر وضعیت و شرایطی به دین خود متمسک باشد و دین خود و اسلام را از همه چیز عزیزتر بداند.

کسی که منتظر ظهور است باید به ریسمان خدا متمسک باشد.

﴿وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا﴾^۲

ریسمان خدا، ولایت محمد و آل محمد علیهم السلام و پیروی از دستورات و تعلیمات آنها است باید مواظب باشیم از خط تمسک به ولایت اهل بیت علیهم السلام بیرون نرویم. عده‌ای می‌خواهند خط مردم را عوض کنند، مواظب باشید خط شما عوض نشود و در راه اسلام ثابت قدم بمانید، افتخار کنید که شیعه هستید، با امام زمان علیه السلام آشنا هستید، ولایت اهل بیت علیهم السلام را دارید افتخار کنید که ماه مبارک شعبان و نیمه این ماه را احترام

۱. ابن بطریق، عمدة عیون صحاح الاخبار، ص ۴۳۵؛ متقی هندی، کنز العمال، ج ۱۴، ص ۲۵۵؛ فندوزی، ینابیع المودة، ج ۳، ص ۳۸۸.

۲. آل عمران، ۱۰۳. «و همگی به ریسمان خدا چنگ زنید و پراکنده نشوید».

۱۱۰.....دیدارها و رهنمودها

و تجلیل می‌کنید به مسجد جمکران می‌آیید یا صاحب‌الزمان عجل الله فرجه می‌گویید هویت ما همین‌ها است.

هرچه به این مطالب بیشتر متمسک باشیم هویت دینی و مذهبی ما ظاهرتر است، همه چیز باید به قرآن و احکام اسلام برگردد، باید متوجه باشیم این هویت را از ما نگیرند، می‌خواهند این هویت را از ما بگیرند، با بعضی نوشته‌ها و تبلیغات و حرف‌هایی که زده می‌شود.

در همه دنیا این برنامه هست که می‌خواهند هویت مسلمانان را عوض کنند و هویت‌هایی که خودشان می‌خواهند برای ما بسازند.

این زمان، زمان امتحانات است و باید شما نوجوانان و جوانان عزیز، شما دانش‌آموزان عزیز، خودتان را حفظ کنید.

امیدوارم خداوند متعال همه شما را ذخیره ارزشمندی برای اسلام قرار دهد و از یاوران امام زمان عجل الله فرجه باشید.

سوابق درخشان اهالی مازندران

سوابق اهالی مازندران و بابل در تشیع بسیار زیاد و ریشه‌دار است. مواظب باشید این سوابق را نگه دارید، امروز خطوط خیلی زیادی مطرح شده است، خط عرفان، خط تصوّف، خطی به اسم سیروسلوک، هیچ چیز جز در خانه محمد و آل محمد علیهم‌السلام نیست. راه نجاتی نیست غیر از اینکه حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرموده است:

«مَثَلُ أَهْلِ بَيْتِي فِيكُمْ مَثَلُ سَفِينَةِ نُوحٍ مَنْ رَكِبَ فِيهَا نَجَا وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا غَرِقَ»^۱.

هرکس غیر از این راه را برود پایان آن هلاکت و نابودی و بیچارگی است اگر بخواهیم به خدا نزدیک شویم و گرفتاری‌های دنیا و آخرتمان برطرف شود باید همین

۱. صفار، بصائر الدرجات، ص ۳۱۷؛ طبرسی، الاحتجاج، ج ۲، ص ۱۴۷؛ امینی، الغدير، ج ۲، ص ۳۰۱. «اهل بيت من در میان شما همانند کشتی نوح‌اند هرکس سوار کشتی شود نجات می‌یابد و هرکس از آن عقب بماند غرق خواهد شد.»

دشواری حفظ دین در آخر الزمان ۱۱۱

راه را برویم با دستورات قرآن مجید و روایات خودمان را بسازیم و حقایق را درک کنیم. امام زین العابدین علیه السلام فرموده‌اند:

«الْعَجَبُ مِمَّنْ هَلَكَ كَيْفَ هَلَكَ مَعَ سَعَةِ رَحْمَةِ اللَّهِ»^۱

تعجب می‌کنم چگونه کسی با این همه راهنمایی‌ها و هدایت‌ها و با وجود قرآن و ائمه طاهرين علیهم السلام از راه منحرف می‌شود و هلاکت معنوی برای او پیش می‌آید؟ باید هر صدا و هر حرفی که می‌شنوید منشأ دینی داشته باشد و از اهل بیت علیهم السلام گرفته شده باشد و الا از هر کس دیگری باشد ضلال و گمراهی و خطر برای دین و آخرت انسان است.

خداوند متعال به همه شما توفیق بدهد، من تقدیر و تشکر می‌کنم از احساسات شما و از ابراز علاقه شما به تعظیم شعائر اسلام. همین برنامه جشن‌ها و چراغانی‌ها از شعائر بزرگ تشیع است به شرط اینکه گرفتار معصیت نشود گرفتار کف زدن‌های لهوآمیز نشود، ماه عبادت است.

نیمه شعبان یکی از شب‌هایی است که برکات خداوند متعال نازل می‌شود مثل شب قدر، ما می‌خواهیم به خدا نزدیک شویم و امام زمان علیه السلام را از خود راضی کنیم و خط آن حضرت را نشان دهیم، باید از کارهایی که اهانت‌آمیز است و موجب رنجش خاطر آن حضرت می‌شود دوری کرد. خداوند شما را توفیق بدهد، من از همه شما التماس دعا دارم، موفق و مؤید و منصور و از یاران امام زمان علیه السلام باشید.

۱. سید مرتضی، امالی، ص ۱۱۳؛ طبرسی، اعلام الوری، ج ۱، ص ۴۸۹؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۵۳.

۱۸

حتمی بودن ظهور و فتنه‌های آخرالزمان^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

قال الله تعالى:

﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزُّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ * إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ عَابِدِينَ﴾^۲

ایام، بسیار فرخنده، خجسته، مبارک و میمون است.

برکات خداوند متعال به واسطه ولادت باسعادت حضرت بقیة الله ولی عصر امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف و ارواحنا و ارواح العالمین له الفداء بر مردم و شیعیان آن حضرت انشاءالله نازل است و همه مشمول برکات خواهند بود.

این ایام فرخنده را به همه دوستان و شیعیان حضرت تبریک عرض می‌کنم و امیدوارم در خط ولایت حضرت بقیة الله علیه السلام همه ثابت‌قدم بمانند و در این دوره غیبت که عصر امتحانات بزرگ است بتوانند وظایفی که در رابطه با دستورات خداوند متعال و خود حضرت دارند به بهترین وجه انجام دهند و موفق شوند از برکاتی که در این ایام خجسته هست حداکثر استفاده را بنمایند.

برحسب روایات و احادیث بسیاری که در کتب عامه و خاصه آمده است ظهور حضرت ولی عصر علیه السلام حتمی و یقینی است.

۱. پیام حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی به مناسبت نیمه شعبان در تاریخ ۹ اردیبهشت ۱۳۸۸.
۲. انبیاء، ۱۰۵ - ۱۰۶. «در زبور بعد از ذکر (تورات) نوشتیم: بندگان شایسته‌ام وارث (حکومت) زمین خواهند شد. در این ابلاغ روشنی است برای جمعیت عبادت‌کنندگان».

حتمی بودن ظهور و فتنه‌های آخرالزمان ۱۱۳

اگرچه موضوعات بسیار محکم و غیر قابل تردید در اسلام متعدّد است ولی کمتر موضوعی است مثل ظهور حضرت ولیّ عصر علیه السلام که روایات کثیره و احادیث بسیار در آن وارد شده باشد.

این مسأله‌ای است که از اول، مسلمان‌ها با آن آشنا و به آن معتقد بودند از زمان حضرت رسول صلی الله علیه و آله در عصر نبوت، مسأله مهدی مطرح بوده است و مردم را در انتظار این ظهور بزرگ که در آخرالزمان خواهد شد قرار دادند.

بشارت همه انبیا به ظهور حضرت ولیّ عصر علیه السلام

برحسب آنچه از قرآن مجید استفاده می‌شود و الآن در کتب عهد قدیم و جدید باقی مانده است، انبیای گذشته به این ظهور بشارت داده‌اند که دنیا در آخرالزمان تحت حکومت واحده قرار می‌گیرد و اسلام شرق و غرب عالم را فرا می‌گیرد، قانون، قانون خدا می‌شود، حاکمیت مخصوص خداوند متعال می‌شود، همه انبیای گذشته از این ظهور خبر داده‌اند.

در روایات بسیاری که هم اهل سنت و هم شیعه نقل کرده‌اند آمده است که در آخرالزمان حضرت مهدی علیه السلام ظهور می‌کند و اسلام غلبه کامل و کلی بر تمام ادیان پیدا می‌کند.

﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ﴾^۱

و آیات دیگری که خداوند متعال بشارت داده است که دین اسلام بر تمام ادیان غالب می‌شود و حکومت واحده تشکیل می‌شود، عدل و داد همه عالم را فرا می‌گیرد.

یکی از خصائص حضرت مهدی علیه السلام همین است که:

﴿يَمْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ ظُلْمًا وَجَوْرًا﴾^۲

۱. توبه، ۳۳؛ صف، ۹؛ فتح، ۲۸. «او کسی است که رسولش را با هدایت و آیین حق فرستاد، تا آن را بر همه آیین‌ها غالب گرداند».

۲. صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۲، ص ۲۲۲ - ۲۳۵. «روی زمین را با عدل و داد پر می‌کند پس از آنکه با ظلم و ستم و بی‌داد پر شده باشد».

۱۱۴.....دیدارها و رهنمودها

این از خصوصیات است که روایات شیعه و سنی بر آن اتفاق دارند که شخص بزرگواری ظهور می‌کند، دنیا را پر از عدل و داد می‌کند، بعد از آنکه پر از ظلم و جور شده است. در چند روایت «کَمَا مُلِّتُ» و در چند روایت «بَعْدَ مَا مُلِّتُ» آمده است، ولی مقصود واحد است.

حضرت آن وظایف اصلاحی بزرگی را که باید انجام دهد، انجام می‌دهند. ما به اعتقاد به وجود حضرت ولی عصر^ع و اعتقاد به مهدویت افتخار می‌کنیم و سرافراز هستیم و به آینده امیدوار هستیم و آینده را خوب می‌بینیم و مأیوس نیستیم و می‌دانیم دنیا رو به عدل و قسط و خیر است و روزی خواهد آمد که عدالت در جهان حاکم می‌شود.

ما باید روح امیدواری را که به واسطه انتظار حضرت مهدی^ع به وجود می‌آید غنیمت بشماریم. این روحیه برای حفظ استقامت انسان در برابر حوادث بسیار مؤثر است. بعضی از بزرگان می‌گویند: هر مکتبی که مردم را بیشتر به آینده امیدوار کند و آنان را از ناامیدی نجات دهد، آن مکتب برای جامعه مفیدتر است. اسلام مردم را به آینده و ظهور حضرت ولی عصر^ع امیدوار می‌کند همه منتظرند و امید دارند که بالاخره عدل و قسط و علم غالب می‌شود.

در بیشتر روایات آمده است که:

«يَمَلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا».

و در بعضی از روایات آمده است:

«يَمَلَأُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بِهِ الْأَرْضَ نُورًا بَعْدَ ظُلْمَتِهَا وَعَدْلًا بَعْدَ جَوْرِهَا وَعِلْمًا بَعْدَ جَهْلِهَا»^۱

یعنی حضرت دنیا را پر از علم می‌کند. وقتی حضرت ظاهر می‌شود مردم همه عالم

۱. صدوق، کمال الدین، ص ۲۶۰؛ طبرسی، اعلام الوری، ج ۲، ص ۱۸۵؛ صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۱، ص ۱۵۸؛ ج ۲، ص ۲۳۴. «خدای عزیز و بزرگ به وسیله او روی زمین را پس از تاریکی آن پر از نور و پس از جور و ستم پر از داد و پس از جهل و نادانی پر از علم و دانش می‌کند.»

حتمی بودن ظهور و فتنه‌های آخرالزمان ۱۱۵

و دانا می‌شوند. امیدوارم خداوند به ما توفیق دهد تا قدر نعمت ولایت حضرت حجت عجل الله فرجه را بدانیم و به لوازم و آثاری که دارد ملتزم باشیم، به صورتی عمل کنیم که وقتی حضرت ظهور می‌فرماید از کسانی باشیم که در رکاب حضرت برای پیشبرد اسلام و جهاد با کفار حضور دارند.

شیعیان در عصر غیبت باید خود را برای آن زمان بسازند، چنین نیست که گمان کنند وظیفه و مسئولیت ندارند، در عصر غیبت همه آن وظایف و مسئولیت‌هایی که یک مسلمان نسبت به جامعه، نسبت به افراد، نسبت به امر به معروف و نهی از منکر دارد، تمام این وظایف را باید کسی که منتظر فرج حضرت است بهتر و کامل‌تر انجام دهد.

مراسم جشن یا اعلان حضور

مراسم جشن نیمه شعبان بسیار قابل تقدیر است و انشاءالله مورد توجه خود حضرت خواهد بود. اینها درحقیقت اعلان حضور شیعیان است که ما منتظر ظهور حضرت هستیم، به دنیا اعلام موجودیت می‌کنند که ما وجود داریم و فعال هستیم. این برنامه‌ها هرچه باشکوه‌تر باشد اعلان حضور روشن‌تر می‌شود و به دنیا اعلام می‌شود که شیعیان حضرت مقاصد بزرگ دارند و می‌خواهند اعلام استقامت کنند. ما به دین و احکام اسلام افتخار می‌کنیم، و هویت اسلامی خود را نگه می‌داریم، ممکن نیست از هویت اسلامی خودمان چیزی کم بگذاریم. افتخار می‌کنیم که همه چیز ما امام زمان ما است. دین ما، دنیای ما، هویت ما، قرآن و پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و ائمه طاهرين علیهم السلام و حضرت ولی عصر عجل الله فرجه است.

اینها اعلام هویت است یعنی مردم هویتی که دارند عوض نشده است و دیگران هرچه تبلیغ کرده‌اند در این مردم اثری نکرده است و دلیل آن، همین برنامه‌ها و مجالس و چراغانی‌ها است، اینها از این جهت بسیار ارزنده و مفید است و هرچه کامل‌تر و باشکوه‌تر انجام شود موجب عظمت دین و پایداری مردم در امر دین و معرفی موقعیت مردم نسبت به مقاصد و اهداف حضرت ولی عصر عجل الله فرجه می‌شود.

۱۱۶.....دیدارها و رهنمودها

همه اعلام می‌کنند که ما در کنار دین و پشتیبان و پاسدار دین هستیم. اینها برنامه‌های بزرگی است که پیام‌های آن بزرگ و با عظمت است. باید از کسانی که در این برنامه‌ها شرکت می‌کنند و زحمت می‌کشند تقدیر کرد.

ضرورت حفظ قداست مراسم جشن

البته باید قداست این مطلب را هم حفظ کرد و لهو و لعب در آن وارد نشود، اینها عبادت است.

اظهار ولایت و تولا یک عبادت بزرگ است همه باید قداستش را حفظ کنند و از این معنویات محروم نشوند باید به خدا و امام زمان علیه السلام نزدیک شویم و معرفت خود را به حضرت بیشتر کنیم. در قرآن می‌خوانیم:

﴿يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ﴾^۱

در بعضی از تفاسیر آمده است که روز قیامت، ما را که شیعه و امت حضرت ولی عصر علیه السلام هستیم به اسم امام زمان علیه السلام می‌خوانند.^۲ از این جهت باید مواظب باشیم رضایت خاطر ایشان را فراهم کنیم.

اعمال ما را به حضرت عرضه می‌کنند باید کاری کنیم که وقتی حضرت، اعمال ما را می‌بینند خوشحال و مسرور شوند که شیعیان این‌گونه مواظب حالات خود هستند و در راه ترقی دنیا و آخرت می‌باشند.

اگر دقت کنیم آنچه در خیر و سعادت ما مؤثر است در برنامه‌های نیمه شعبان

۱. اسراء، ۷۱. «روزی که هر گروهی را با پیشوایشان می‌خوانیم».

۲. عن النبي صلى الله عليه وآله قال: «يُدْعَى كُلُّ أُنَاسٍ بِإِمَامِ زَمَانِهِمْ»؛ رواه الخصاص والعام عن الرضا بالأسانيد الصحيحة أنه روى عن آبائه عن النبي طبرسی، مجمع البيان، ج ۶، ص ۶۶۳، ذیل آیه شریفه. «از پیامبر اسلام صلى الله عليه وآله نقل شده است فرمود: هر گروهی و امتی با امام زمانشان خوانده می‌شوند. این حدیث را شیعه و سنی از امام رضا علیه السلام با چند سند صحیح روایت کرده‌اند که آن حضرت از پدرانش از پیامبر صلى الله عليه وآله روایت کرده است.»

حتمی بودن ظهور و فتنه‌های آخرالزمان ۱۱۷

موجود است. در این برنامه‌ها به ما تعلیم داده می‌شود که شما باید امتی باشید (همان‌گونه که پیامبر خیر داده است) همراه با درخشندگی، شیعیان باید جهات اخلاقی و معنوی آنها تابنده باشد.

امیدوارم این زحمات و خدماتی که مردم انجام می‌دهند مورد توجه حضرت قرار بگیرد اینها تعظیم شعائر است.

﴿ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظِمَ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ﴾^۱

اینها شعائر الله و علامت تقوا و پاکی قلب است.

امیدوارم از این برکات بهره‌مند شوید و کسانی که این اعیاد و اجلاس‌ها و چراغانی‌ها را برگزار می‌کنند مورد عنایت حضرت قرار گیرند این برنامه‌ها برکات بسیاری دارد مخصوصاً اینکه یاد حضرت را زنده می‌کنند همه را متوجه آن حضرت می‌کنند و متوجه می‌کنند که در مقابل حضرت چه وظایفی دارند.

﴿وَقُلْ اَعْمَلُوا فَسِرَى اللَّهِ عَمَلِكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ﴾^۲

مؤمنون در این آیه برحسب تفاسیر ائمه علیهم‌السلام هستند.^۳

در این زمان مخصوصاً حضرت ولی عصر علیه‌السلام اعمال ما را می‌بیند و اعمالمان زیر نظر مبارک ایشان است.

جاهلیتی نظیر جاهلیت اولی

قبل از ظهور حضرت فتنه‌های بسیار بزرگی هست نه تنها فتنه دجال، جاهلیتی پیش می‌آید نظیر همان جاهلیتی که در قرآن از آن تعبیر به جاهلیت اولی شده است،^۴ در

۱. حج، ۳۲. «این است (مناسک حج)، و هرکس شعائر الهی را بزرگ دارد، این کار نشانه تقوای دل‌ها است».

۲. توبه، ۱۰۵. «و بگو عمل کنید که خداوند و رسول او و مؤمنان اعمال شما را می‌بینند».

۳. «رَوَى أَصْحَابُنَا أَنَّ أَعْمَالَ الْأُمَّةِ تُعْرَضُ عَلَى أَيْمَةِ الْهُدَى فَيَعْرِفُونَهَا وَهُمْ الْمَعْنِيُّونَ بِقَوْلِهِ: وَالْمُؤْمِنُونَ». طبرسی، مجمع

البيان، ج ۵، ص ۱۰۴، ذیل آیه شریفه.

۴. نعمانی، الغیبه، ص ۳۰۷؛ صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۳، ص ۱۵۷.

۱۱۸.....دیدارها و رهنمودها

روایات آمده است که این جاهلیت دوم قبل از ظهور واقع می‌شود، وقتی در آن جاهلیت، مردم به آن کیفیت در جهل قرار گرفته بودند که دخترهایشان را زنده به گور می‌کردند این جاهلیتی هم که در آخرالزمان پیش می‌آید بسیار سخت است و فتنه‌های بسیار بزرگ در آن واقع می‌شود که حفظ دین مشکل می‌شود.

در روایتی که ظاهراً از حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است می‌فرمایند:

«جاهلیتی که حضرت مهدی علیه السلام با آن روبرو می‌شود از جاهلیت زمان پیامبر کمتر نیست».

در زمان ما بسا می‌شود که بعضی از نشانه‌های این جاهلیت ظاهر می‌شود بعضی از معروف‌ها منکر و بعضی منکرها معروف می‌شود، این غرب‌گرایی‌ها و این مسائل مختلفی که هست (البته نمی‌توانیم بگوییم حتماً این زمان است).

به‌رحال جاهلیتی که پیش می‌آید بسیار خطرناک است، اکثر مردم از درک حقایق باز می‌مانند و امر برای آنان مشتبه می‌شود، بالاخره جاهلیت است.

هرچه جاهلیت زمان پیامبر را بیشتر بشناسیم جاهلیت زمان حضرت ولی عصر علیه السلام بهتر معلوم می‌شود.

شاید یکی از موجبات ظهور حضرت، چنین حوادثی باشد تا دوباره حضرت، مردم را به حق و عدل و توحید برگرداند.

در بعضی از روایات آمده است که:

«در آن زمان هیچ کس نمی‌تواند بگوید (الله) مگر به‌طور پنهانی»^۱.

امیدوارم همه موفق باشید و بیش از این با درگاه حضرت ولی عصر علیه السلام ارتباط پیدا

کنید و بدانید سعادت دنیا و آخرت ما به ولایت ائمه علیهم السلام بستگی دارد.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۱. طوسی، الامالی، ص ۳۸۲؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۱۷؛ صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۳، ص ۱۷۷.

لزوم حفظ ارتباط با حضرت ولی عصر علیه السلام

و اهمیت دین داری در عصر غیبت^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

قال الله تعالى:

﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزُّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ بَرِئُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ﴾^۲

امروز روز آغاز ولایت و امامت حضرت بقیة الله ارواح العالمین له الفداء است، بسیار روز مبارک و فرخنده‌ای است انشاءالله طلیعه و مقدمات آغاز ظهور آن حضرت از همین جا شروع می‌شود و برکات حضرت برای مردم از امروز ظهور کامل پیدا می‌کند، به هر حال برای شیعه عید بزرگی است.

امیدوارم خداوند متعال این عید شریف را برای همه ما مبارک بگرداند و مخصوصاً خدمت شما عزیزان تبریک عرض می‌کنم و از خداوند متعال می‌خواهم که شما را در زمره جنود و لشکر حضرت قرار دهد و از کسانی باشید که در تحقق اهداف امام زمان علیه السلام تلاش‌گر و کوشا باشید.

مسأله اصلی این است که ما ارتباط خود را با مقام مقدس ایشان حفظ کنیم همه رعیت ایشان هستیم و تمام ما سوی الله درحقیقت بر سر سفره نعمت ایشان نشسته‌اند و برکات به واسطه ایشان بر همه نازل می‌شود.

۱. دیدار جمعی از پاسداران با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱ دی ۱۳۸۸.

۲. انبیاء، ۱۰۵. «و در زبور بعد از ذکر (تورات) نوشتیم: بندگان شایسته‌ام وارث (حکومت) زمین خواهند شد.»

«يُمْنُهُ رُزْقُ الْوَرَى وَبُجُودِهِ ثَبَتِ الْأَرْضُ وَالسَّمَاءُ»^۱.

حجت‌های خداوند متعال به وسیله ایشان بر مردم تمام و کامل می‌شود و از این جهت ما باید راهی را که منتهی به رضایت خاطر ایشان باشد انتخاب کنیم. روایات بسیاری در مورد فضیلت کسانی که در عصر غیبت ایمان خود را حفظ می‌کنند وارد شده است، حتی در بعضی از روایات است که آنها با پنجاه صدیق برابری دارند و بسا بیشتر.^۲

البته برای حفظ دین در عصر غیبت مشکلاتی پیدا می‌شود که در روایت آمده است:

«إِنَّ لِصَاحِبِ هَذَا الْأَمْرِ غِيَّةً الْمُتَمَسِّكُ فِيهَا بِدِينِهِ كَالْحَارِطِ لِلْقَتَادِ»^۳.

ان شاء الله همیشه مورد نظر حضرت ولی عصر علیه السلام و عنایات ایشان باشید و ایشان را فراموش نکنید و یادتان باشد که می‌خواهید لشکر حضرت باشید خداوند متعال به همه ما توفیق دهد تا بتوانیم در راه خدمت به امام زمان علیه السلام قدمی برداریم و حرفی بزنیم و وظایفی را که عهده‌دار هستیم انجام بدهیم از همه تشکر می‌کنم. چون حالم مناسب نبود، نتوانستم عرایضی تقدیم کنم شما عفو بفرمایید. خداوند همه شما را حفظ کند و به مقاصد عالیه و شرعیه‌ای که دارید نائل بفرماید.

۱. فرازی از دعای عدیله. مجلسی، زاد المعاد، ص ۴۲۲ - ۴۲۴.

۲. کلینی، الکافی، ج ۲، ص ۹۱؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۱۸، ص ۱۴۷؛ ج ۶۷، ص ۱۸۳؛ ج ۶۸، ص ۷۵-۷۶، ۹۳.

۳. کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۳۳۵؛ صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۲، ص ۲۴۸.

۲۰

سفارش به تقوا

و راه تقرب به حضرت ولی عصر علیه السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ

بِمَا تَعْمَلُونَ﴾^۲

از اینکه اظهار لطف کردید و اینجا تشریف آوردید تشکر می‌کنم.

بهترین سفارشی که باید به همدیگر داشته باشیم، من به شما عرض کنم و شما هم اگر بخواهید بنده را نصیحت کنید و خیرخواهی داشته باشید باید بفرمایید، این است که، همدیگر را به تقوا و پرهیزکاری، اجتناب از محرمات، التزام به دستورات دینی، تعهد اسلامی و مواظبت بر انجام وظایف شرعی سفارش کنیم چون سعادت دنیا و آخرت در همین است که انسان به احکام اسلام و وظایف شرعی عمل کند، آنچه انسان را در دنیا و آخرت موفق می‌کند و به کمال حقیقی می‌رساند همین است که انسان در راه خدا، اسلام و صراط مستقیم قدم بردارد.

قرآن می‌فرماید:

۱. دیدار گروهی از جوانان با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱۰ بهمن ۱۳۸۷.
۲. حشر، ۱۸. «ای کسانی که ایمان آورده‌اید تقوای الهی را پیشه کنید و هرکس بنگرد که چه عملی برای فردای خود فرستاده است و از خدا بترسید که او بر هر آنچه را که انجام می‌دهید آگاه است.»

﴿وَأَنْ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السَّبِيلَ فَتَقَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ﴾^۱.

امروز راه‌هایی پیدا شده و هرکسی طبق سلیقه خودش اظهار نظر می‌کند و حرفی را می‌زند، اما معیار همان دستورات اسلام و راهنمایی‌های قرآن و هدایت‌های ائمه طاهرين علیهم‌السلام است.

راه مستقیم در کلام پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم

راه راست همان راه محمد و آل محمد علیهم‌السلام است. پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم خط مستقیمی کشیدند و فرمودند: «راه مستقیم خدا همین است»؛ و بعد چند خط غیر مستقیم و انحرافی، آن‌گاه فرمودند: «این راه‌هایی است که شیطان به آن دعوت می‌کند».^۲ هر کدام خط خود را نشان می‌دهند ولی خط اسلام که کوتاه‌ترین خط برای رسیدن به مقصد و کمال است همین خط مستقیم است، از این راه بروید و مواظب خطوط دیگر باشید که در آنها گرفتار نشوید.

حضرت رسول و ائمه طاهرين علیهم‌السلام در این زمینه اهتمام بسیاری داشتند و سفارش می‌کردند که مردم در همین خط بمانند و مواظب باشند که از این خط انحراف پیدا نکنند. امروز راه‌های مختلفی پیدا می‌شود، زن‌ها را به یک صورت می‌خواهند گمراه کنند جوان‌ها را به صورت دیگری، آن‌هم با یک الفاظ و عبارات فریبنده‌ای که بسا اشخاصی که می‌گویند، نمی‌دانند تحت آن عناوین چه مطلبی است، ما باید مواظب باشیم و بدانیم قیمتی‌ترین سرمایه‌ای که ما داریم اسلام است، اگر بخواهند دین و ایمان ما را با تمام دنیا خریداری کنند اگر ما به این معامله راضی شویم حتماً مغبون می‌شویم.

۱. انعام، ۱۵۳. «این راه مستقیم من است از آن پیروی کنید و از راه‌های پراکنده (و انحرافی) پیروی نکنید که شما را از طریق حق دور می‌سازد».

۲. سیوطی، الدر المنثور، ج ۳، ص ۵۶، ذیل آیه ۱۵۳ سوره انعام. خط رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم خطاً بیده ثم قال: «هذا سبيل الله مستقيماً». ثم خط خطوطاً عن يمين ذلك الخط وعن شماله ثم قال: «وهذه السبل ليس منها سبيل إلا عليه شيطان يدعوا إليه».

سفارش به تقوا و راه تقرب به حضرت ولی عصر علیه السلام ۱۲۳

باید مواظب باشیم مخصوصاً در این شرایط فعلی. مجلات را می‌خوانید، روزنامه‌ها را می‌بینید، اینها کنترل نشده است، اشخاصی که صلاحیت ندارند مطالبی می‌نویسند و در مسائل دینی اظهار نظر می‌کنند.

در روایات هست که در آخرالزمان انسان صبح می‌کند درحالی که مؤمن است، و شب می‌کند درحالی که گمراه و کافر شده است.^۱

به همین جهت معلوم می‌شود در آخرالزمان، مطالبی که موجب انحراف فکری و عقیدتی می‌شود فراوان است، انجام معاصی سبب کافر شدن انسان نمی‌شود ولی این تبلیغات سوء و اینکه هرکسی در مطالب دینی اظهار نظر کند موجب هرج و مرج می‌شود و در نتیجه اشخاصی که وارد نیستند خیلی زود گمراه می‌شوند و فریب می‌خورند.

از خداوند متعال مسئلت می‌کنم که همه شما را برای اسلام، افرادی نافع و فرزندان صالح قرار دهد، شما باید فرزند اسلام و قرآن باشید همه مطالب باید به قرآن و اسلام برگردد، مسلمان غیر از این مطلب چیز دیگری ندارد.

امیدوارم در آینده برای اسلام اسباب افتخار باشید و بتوانید پرچم اسلام را در عالم بلند کنید و با بدعت‌ها و انحرافات مبارزه کنید و در علم و تحصیلاتی که دارید اسباب افتخار باشید تا مسلمان‌ها محتاج بیگانگان نباشند، همین‌ها جهاد است اگر کسی درس بخواند و بگوید من می‌خواهم جامعه اسلامی و مسلمان‌ها را از بیگانگان بی‌نیاز کنم، آنها به ما محتاج باشند و به این فکر باشد که چون در این جهت مسلمانان نقطه ضعفی دارند، آن را برطرف کند این جهاد است.

پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرماید:

«اسْتَعْنُوا عَنِ النَّاسِ وَلَوْ بِشَوْصِ السَّوَالِكِ»^۲.

۱. صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۳، ص ۳۴، ۳۶، ۴۱.

۲. طبرانی، المعجم الكبير، ج ۱۱، ص ۳۵۱؛ صدوق، من لا يحضره الفقيه، ج ۲، ص ۷۱؛ هيثمي، مجمع الزوائد، ج ۳، ص ۹۴؛ حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۹، ص ۴۴۱.

۱۲۴.....دیدارها و رهنمودها

امیدوارم خداوند متعال به شما بیش از این حسن نیت عطا فرماید. ارتباط خود را با حضرت ولی عصر^{علیه السلام} حفظ کنید، به یاد ایشان باشید، متوجه باشید که همه رعیت ایشان و در زیر سایه ایشان هستیم و از خوان نعمت آن حضرت استفاده می‌کنیم.

«يُمْنِهِ رِزْقُ الْوَرَى وَ بُوْجُوْدِهِ تَبَتُّ الْأَرْضُ وَ السَّمَاءُ»^۱.

خداوند متعال همه را حفظ کند.

قلبها در تصرف حضرت ولی عصر^{علیه السلام}

سؤال از محضر حضرت آیت الله العظمی صافی:

چگونه می‌توانیم از راهنمایی‌های امام زمان^{علیه السلام} در زندگی استفاده کنیم؟

پاسخ: اولاً ایشان هدایت‌هایی دارد که قلوب مردم در تصرف آن حضرت است، من گاهی بعضی اشخاص را می‌بینم که موفقیت‌هایی پیدا می‌کنند که به حسب ظاهر حال، انسان آن را بعید می‌داند که مثلاً چنین کسی بیاید این همه از اموالش را در راه خدا انفاق کند در این موارد متوجه می‌شوم که اینها از تصرفات حضرت در قلوب است. همین قدر که انسان متوجه ایشان و به یاد ایشان باشد حتماً حضرت از انسان دستگیری می‌کند. وقتی انسان متوجه باشد که امور به دست آن حضرت است، البته به امر خداوند متعال، خودشان هم فرموده‌اند که ما بنده خدا هستیم، اما آنها بندگان خالص و اولیای خداوند متعالند. انسان وقتی توجه به امام زمان^{علیه السلام} داشته باشد آن حضرت هم به انسان متوجه خواهند شد، نمی‌شود شخصی به ایشان توجه داشته باشد ولی حضرت عنایت نداشته باشد.

ما در بسیاری از گرفتاری‌ها آثار تصرف و لطف ایشان را مخصوصاً نسبت به جامعه

شیعه دیده‌ایم.

۱. فرازی از دعای عدیله. مجلسی، زاد المعاد، ص ۴۲۲ - ۴۲۴.

سفارش به تقوا و راه تقرب به حضرت ولی عصر علیه السلام ۱۲۵

کتاب‌هایی را که راجع به وظایف مؤمنین در عصر غیبت نوشته شده است مطالعه کنید که اگر انسان بتواند در همه کارهایش خط حضرت را حفظ کند ارزشمند است مثلاً می‌بیند کسی گرفتار یا مریض است به او کمک کند چون شیعه آقا است و حضرت دوست نمی‌دارد که او گرفتار بماند و اگر کسی از او دستگیری کند غمی را از دل حضرت برداشته، اگر به این صورت رابطه خودمان را با حضرت حفظ کنیم حتماً موفق می‌شویم.

همین که شما سؤال می‌کنید از چه راهی باید به حضرت نزدیک شد این هدایت و قرب به حضرت است، بعضی به‌طور کلی غافلند ولی همین‌که انسان به فکر باشد چه کنم که بیشتر به حضرت نزدیک باشم اسباب جذب لطف حضرت خواهد شد.

القائات شیطانی و الهامات ربّانی

سؤال: چگونه القائات شیطانی را بشناسیم؟

پاسخ: راه‌های مختلفی برای شناخت القائات شیطانی وجود دارد ولی نوعاً القائات شیطان به صورتی است که با هواهای نفسانی انسان موافق است. برحسب قرآن و روایات دو نوع القاء در نفس انسان می‌شود گاهی کار خیر القاء می‌شود و گاهی کار شر، قرآن مجید می‌فرماید:

﴿الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ﴾^۱

﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ﴾^۲

معیار همین است که القائات شیطانی غالباً با هواهای نفسانی موافقت دارد، انسان اگر به مسائل شرعی توجه کند با ملاحظه آنها اکثر القائات شیطانی را می‌شناسد مهم این است که انسان قدرت و همت داشته باشد که در مقابل القائات شیطانی بایستد و الا بیشتر آنها را همه می‌دانیم.

۱. بقره، ۲۶۸. «شیطان به شما وعده فقر می‌دهد و به زشتی‌ها دعوت می‌کند».

۲. اعراف، ۲۰۱. «پرهیزکاران هنگامی که گرفتار وسوسه‌های شیطان شوند به یاد خدا می‌افتند و بینا می‌گردند».

۱۲۶.....دیدارها و رهنمودها

چنان که الهامات ربانی را هم می‌دانیم، اینکه در قلب انسان خطور می‌کند که حاجت مؤمنی را برآورده کنیم اینها الهامات ربانی است، باید وقتی در قلب واقع شد انجام داد و وقتی القائنات شیطانی واقع شد به خدا پناه برد و با استمداد از خداوند متعال آنها را ترک کرد.

کمال انسان به این صورت حاصل می‌شود که هم در آن القائنات شیطانی است و هم الهامات ربانی.

«مَا مِنْ إِنْسَانٍ إِلَّا فِيهِ ذِمَّتَانِ: ذِمَّةٌ مِنَ الشَّيْطَانِ وَذِمَّةٌ مِنَ الْمَلَائِكَةِ».

گاهی هم لازم نیست القائنات از طرف همان شیطانی که قرآن معرفی می‌کند و نامرئی است باشد، شیاطین دیگر هم هستند، شیاطین ظاهری، شما وقتی مطلبی را می‌خوانید، از رادیو می‌شنوید، از تلویزیون می‌بینید مثلاً این زن به آن کیفیت ظاهر می‌شود، اینها القائنات شیطانی است و انسان باید وقتی اینها را می‌بیند ترک کند و از خداوند متعال کمک بخواهد و به او پناه ببرد.
خداوند همه شما را تأیید کند و موفق باشید.

امتحانات عصر غیبت^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

بنده با عرض تشکر، این اعیاد شریفه مخصوصاً عید سعید ولادت حضرت سیدالشهدا علیه السلام و عید ولادت حضرت بقیة الله علیه السلام را خدمت شما تبریک عرض می‌کنم. امیدوارم خداوند متعال همه شما را در راهی که در پیش گرفته‌اید و مقصد بزرگی که به دنبال آن هستید به توفیقات بزرگ نائل کند و به مقاصد حسنه‌ای که دارید برساند، مخصوصاً خوشحالم از اینکه به مسجد جمکران مشرف شده‌اید و با مقام مقدس حضرت ولی عصر علیه السلام تجدید عهد و ارتباط برقرار کردید، امیدوارم این ارتباط همیشه برای شما برقرار و زنده باشد و توجهات امام زمان علیه السلام نصیب شما شود. در عصر غیبت کسب رضای امام زمان علیه السلام و حفظ دین و ایمان بسیار اهمیت دارد. همه مردم موفق به حفظ ایمان نمی‌شوند. در روایت جابر بن عبدالله انصاری است که وقتی این آیه شریفه نازل شد که:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾^۲

از حضرت رسول صلی الله علیه و آله سؤال کرد:

يَا رَسُولَ اللَّهِ عَرَفْنَا اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَمَنْ أُولُو الْأَمْرِ الَّذِينَ قَرَنَ اللَّهُ طَاعَتَهُمْ بِطَاعَتِكَ؟
«فَقَالَ صلی الله علیه و آله: يَا جَابِرُ هُمُ خُلَفَائِي وَأُمَّةُ الْمُسْلِمِينَ بَعْدِي أُولَهُمْ عَلِيٌّ بْنُ أَبِي

۱. دیدار گروهی از خواهران طلبه با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۷ آذر ۱۳۸۷.
۲. نساء، ۵۹ «ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اطاعت کنید خدا را؛ و اطاعت کنید پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و اولوالامر (اوصیای پیامبر) را».

طَالِبٌ ثُمَّ الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ ثُمَّ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ ثُمَّ مُحَمَّدٌ بْنُ عَلِيٍّ الْمَعْرُوفِ
فِي التَّوْرَةِ بِالْبَاقِرِ وَسْتَدْرِكُهُ يَا جَابِرُ فَإِذَا لَقَيْتَهُ فَأَقْرِنُهُ مِنِّي السَّلَامَ ثُمَّ الصَّادِقُ
جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ ثُمَّ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ ثُمَّ عَلِيُّ بْنُ مُوسَى ثُمَّ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ ثُمَّ
عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ ثُمَّ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ ثُمَّ سَمِيُّ وَكَتَبِي حُجَّةَ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَبَقِيَّتَهُ
فِي عِبَادِهِ ابْنُ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، ذَلِكَ الَّذِي يَفْتَحُ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيَّ يَدِيهِ مَشَارِقَ
الْأَرْضِ وَمَعَارِبَهَا، ذَلِكَ الَّذِي يَغِيبُ عَن شِيعَتِهِ وَأَوْلِيَائِهِ غَيْبَةً لَا يَبُتُّ عَلَى الْقَوْلِ
بِإِمَامَتِهِ إِلَّا مَنْ امْتَحَنَ اللَّهَ قَلْبُهُ لِلْإِيمَانِ...»^۱

ما خدا و رسول را شناختیم، اولی الامری که خداوند اطاعت آنها را مقرون به
اطاعت شما کرده است چه کسانی هستند؟

حضرت فرمود: «آنها جانشینان من و ائمه مسلمین بعد از من هستند اول آنها علی
بن ابی طالب است و تا حضرت صاحب الامر ع اسم بردند و فرمودند او کسی است
که خداوند به دست او مشرق و مغرب‌های زمین را فتح می‌کند، او کسی است که
غایب می‌شود از شیعیان و دوستانش، غیبتی طولانی که باقی نمی‌ماند بر عقیده به
امامت او مگر کسی که خداوند متعال دل او را به ایمان امتحان و آزمایش کرده باشد».
حفظ ایمان در زمان غیبت بسیار اهمیت دارد و کسانی که با ایمان و عقیده ثابت
می‌مانند باید شکر خدا را به جا آورند که خداوند متعال آنها را به نعمت ولایت امام
عصر ع مفتخر و بهره‌مند فرموده است.

در عصر غیبت بعضی از امتحانات بسیار شدید است. در روایات است یکی از
امتحانات در عصر غیبت راجع به بانوان است، خانم‌ها باید متوجه باشند که امروز
می‌خواهند هویت اسلامی زنان را تغییر دهند، این امتحان بزرگی است و همه زن‌ها از
این امتحان بیرون نمی‌آیند مگر کسانی که خداوند دل آنها را به ایمان آزمایش کرده
باشد و ارتباط خود را با امام زمان ع حفظ کرده باشند.

۱. صدوق، کمال الدین، ص ۲۵۳؛ صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۱، ص ۱۷۴.

امتحانات عصر غیبت ۱۲۹

می بینید در روزنامه‌ها و مجلات، چه حرف‌ها و دعوت‌هایی می‌شود، می‌خواهند به اسم آزادی زن، هویت اسلام و فرهنگ اسلامی آنان را عوض کنند. اینها مطالبی است که در دوره آخرالزمان واقع می‌شود.

در روایتی در کتاب «من لا یحضره الفقیه» شیخ صدوق که در حدود هزار سال پیش تألیف شده است از حضرت امیرعلیه‌السلام نقل شده که حضرت رسول صلی‌الله‌علیه‌وآله می‌فرمایند: «يُظْهَرُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ وَاقْتِرَابِ السَّاعَةِ وَهُوَ شَرُّ الْأَزْمِنَةِ، نِسْوَةٌ كَاشِفَاتُ عَارِيَاتٍ مُتَبَرِّجَاتٍ مِنَ الدِّينِ، دَاخِلَاتٌ فِي الْفِتَنِ، مَائِلَاتٌ إِلَى الشَّهَوَاتِ، مُسْرِعَاتٌ إِلَى اللَّذَاتِ، مُسْتَحِلَّاتٌ لِلْمَحْرَمَاتِ، فِي جَهَنَّمَ خَالِدَاتٌ».^۱

الحمدلله شما در این موقعیتی که الآن فراهم شده تعلیمات اسلام و معارف اهل‌بیت علیهم‌السلام را فرا می‌گیرید، سعادت دنیا و آخرت در احکام اسلامی است، غیر از اسلام هیچ مکتبی نمی‌تواند بشر را به سعادت برساند. این حرفی نیست که ما بخواهیم تبلیغ کنیم بلکه با دلیل و برهان برای کسانی که با نظر تحقیقی در مکتب اسلام مطالعه کرده‌اند، به ثبوت رسیده است. اگر بشر بخواهد از گرفتاری‌ها و مشکلاتی که دارد نجات پیدا کند، باید به دین اسلام، و هدایت قرآن و روش اهل‌بیت علیهم‌السلام تمسک پیدا کند.

شما باید در کسب این معارف موفق باشید و بتوانید دیگران را هم به اسلام گرایش دهید. ما باید افتخار کنیم که مسلمان و شیعه هستیم و ولایت امیرالمؤمنین علیهم‌السلام را داریم. خانم‌هایی که چادر دارند باید افتخار کنند.

بحمدالله در این زمان با این همه تبلیغاتی که علیه چادر می‌شود بیشتر خانم‌ها ملتزم هستند، دختر خانم‌ها چادر خود را حفظ کنند و دیگران را به حفظ هویت اسلامی دعوت کنند.

۱. صدوق، من لا یحضره الفقیه، ج ۳، ص ۳۹۰، کتاب النکاح، باب المذموم من اخلاق النساء وصفاتهن، ح ۴۳۷۴. «در آخرالزمان نزدیک به قیامت زنانی ظاهر شوند بی‌حجابان، برهنگان، خودآراستگان برای غیر شوهران، رهاکردگان آیین، داخل‌شدگان در آشوب‌ها، مائیلان به شهوات، شتاب‌کنندگان به سوی لذت و خوش‌گذرانی‌ها، حلال‌شمارندگان محرّمات الهی، و واردشوندگان در دوزخ».

۱۳۰.....دیدارها و رهنمودها

امیدوارم خداوند توفیقاتش را نصیب شما کند، مخصوصاً خلوص نیت را در خود بیشتر کنید، تحصیلاتی که می‌کنید، هم برای خودسازی باشد و هم برای اینکه در این برهه از زمان زن‌های دیگر را هم نگه دارید تا منحرف نشوند و از خط اسلام خارج نشوند. امیدوارم موفق باشید.

حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف در قرآن و روایات و امتحانات عصر غیبت^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

قال الله تعالى:

﴿وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ﴾^۲

من خیلی تشکر می‌کنم از اظهار لطفی که فرمودید و بنده را به زیارت خودتان نائل کردید.

با این افتخار بزرگ و انتساب به نام نامی حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف و ارواحنا و ارواح العالمین له الفداء که شما دارا هستید بنده به شما و اسم شریفی که دارید برای مطالب و مقاصد خودم توسل پیدا می‌کنم.

اسم مهدی و «یا مهدی» بسیار افتخارآمیز است، بسیار پیام و معنا دارد، این اسم و هر اسمی که تعلق و اشاره داشته باشد به وجود مقدس حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف و ارواحنا و ارواح العالمین له الفداء معانی و مفاهیمش برای یک مسلمان به خصوص شیعه بسیار است، کسی که این اسم را انتخاب می‌کند باید تعهدات خاصی در امر دین داشته باشد، و به مقام معرفت امام رسیده باشد.

در حدیث شریفی که فریقین (هم شیعه و هم سنی) نقل کرده‌اند آمده است:

۱. دیدار هیئت «یا مهدی» از تهران با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله العالی در تاریخ ۲۴ اردیبهشت ۱۳۸۸.

۲. قصص، ۵. «ما می‌خواستیم بر مستضعفان زمین منت نهیم و آنان را پیشوایان و وارثان روی زمین قرار دهیم».

«مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً»^۱.

کسی که خود را به این اسم انتساب داده، خودش را از مردن جاهلی نجات داده است، و درواقع به مقاماتی رسیده است که خودش را با این اسم معرفی می‌کند. این اسم معانی مختلفی دارد، هم در قرآن و هم در احادیث.

لقاب امام زمان (عجل الله فرجه) در سیصد روایت

در کتاب «منتخب الأثر»^۲ بعضی از القاب خاصه حضرت ولی عصر (عجل الله فرجه) را احصاء کرده‌ام که ببینم در چند روایت ذکر شده است، مثلاً لقب «مهدی» یا «قائم»؛ بعضی از این القاب شاید در سیصد روایت ذکر شده است.

این القاب هر کدام معانی خاصی دارد که برای شناخت حضرت بسیار مؤثر است و دلالت بر کارهای بزرگی دارد که از آن حضرت صادر می‌شود.

لقب «مهدی» از القابی است که شیعه و سنی ذکر کرده‌اند؛ یعنی حتی در زمان حضرت رسول صلی الله علیه و آله که بشارت به وجود حضرت مهدی (عجل الله فرجه) می‌دادند، این لقب بیش از همه لقب‌ها ذکر شده، در روایاتی که از حضرت رسول صلی الله علیه و آله به ما رسیده وقتی حضرت ولی عصر (عجل الله فرجه) را معرفی می‌فرمایند چنین تعبیر می‌کنند که:

«الْمَهْدِيُّ رَجُلٌ مِنْ عَتْرَتِي»^۳؛

یا: «الْمَهْدِيُّ مِنْ أَهْلِ الْبَيْتِ»^۴؛

۱. صدوق، کمال الدین، ص ۴۰۹؛ ابن شهر آشوب، مناقب آل ابی طالب، ج ۳، ص ۱۸؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۸،

ص ۳۶۸. «کسی که بمیرد و امام زمان خود را نشناخته باشد، مرگش همانند مرگ جاهلیت است».

۲. کتاب «منتخب الأثر فی الامام الثانی عشر (عجل الله فرجه)» از آثار حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله العالی است که اخیراً در سه جلد با اضافات تجدید چاپ شده است.

۳. قندوزی، ینابیع الموده، ج ۳، ص ۲۶۳.

۴. احمد بن حنبل، مسند، ج ۱، ص ۸۴؛ صدوق، کمال الدین، ص ۱۵۲؛ حاکم نیشابوری، المستدرک، ج ۴، ص ۵۵۷؛

طبری امامی، دلائل الامامه، ص ۴۶۴؛ ابن بطریق، عمدة عیون صحاح الاخبار، ص ۴۳۹؛ صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۲، ص ۶۲، ۷۲، ۱۲۷.

حضرت ولی عصر علیه السلام در قرآن و روایات و امتحانات عصر غیبت ۱۳۳

یا: «الْمَهْدِيُّ مِنْ وُلْدِي»؛^۱

یا خطاب به حضرت زهرا علیها السلام می فرماید:

«الْمَهْدِيُّ مِنْ وُلْدِكَ».^۲

به هر حال جمعیت یا هیئت یا کسی که این نام را برای خود انتخاب کرده است، باید مفاهیم و معانی آن را متوجه باشد و به آن معانی عامل باشد، به خصوص در این عصر غیبت که عصر امتحان است و خصوصاً در زمان ما که گویا این امتحانات در حال تشدید شدن است و همه در معرض امتحان قرار می گیرند مخصوصاً جوان های عزیز و بانوان، می بینید چه امتحاناتی پیش آمده است، برای اینکه انسان از امتحان خوب بیرون بیاید، قوت ایمان و استقامت لازم است.

طوبی للصابرین

در روایت جندل بن جناده بن جبیر است که وقتی خدمت حضرت رسول صلی الله علیه و آله شرفیاب شد و اسلام آورد و از اوصیای حضرت سؤال کرد، حضرت اسامی اوصیای خود را برای او ذکر کردند تا رسیدند به اسم حضرت ولی عصر علیه السلام و فرمودند: «فَيَغِيبُ»؛ یعنی آن حضرت از مردم غایب و پنهان می شود.

«طُوبَى لِلصَّابِرِينَ فِي غَيْبَتِهِ، طُوبَى لِلْمُتَّقِينَ عَلَيَّ مَحَبَّتِهِمْ».^۳

خوشا به حال کسانی که در غیبت آن حضرت صبر و شکیبایی می کنند، ناملایمات را تحمل می کنند، خوشا به حال کسانی که در دوستی اهل بیت علیهم السلام پا برجا می مانند.

اگر انسان بخواهد دینش را نگه دارد در بعضی زمان ها به خصوص در زمان ما، باید محرومیت هایی را تحمل کند، اصولاً دین داری به همین معنا است که انسان خودش را

۱. ابن بابویه، الامامة و التبصرة، ص ۱۲۰؛ صدوق، کمال الدین، ص ۲۸۶ - ۲۸۷؛ خزاز قمی، کفایة الاثر، ص ۶۷،

صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۲، ص ۱۳۳ - ۲۳۳.

۲. طبری امامی، دلائل الامامة، ص ۴۴۴؛ اربلی، کشف الغمه، ج ۲، ص ۴۶۸؛ صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۲، ص ۱۱۹، ۱۴۷.

۳. قندوزی، ینابیع المودة، ج ۳، ص ۲۸۳ - ۲۸۵.

۱۳۴.....دیدارها و رهنمودها

از انجام بعضی کارها نگه دارد، البته اینها محرومیت نیست، رسیدن به مقامات و فوز و رستگاری است، در ادامه حضرت می‌فرماید:

«أُولَئِكَ الَّذِينَ وَصَّاهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ وَقَالَ: «الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ»؛ ثُمَّ قَالَ تَعَالَى: «أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ»^۳.

اینها کسانی هستند که خداوند آنها را در قرآن مجید توصیف کرده است که ایمان به غیب دارند.

در تفاسیر معتبر آمده است که مراد از ایمان به غیب در این آیه ایمان به ولایت حضرت ولی عصر^{علیه السلام} است، یا این ایمان یکی از مصادیق ایمان به غیب است، بنابر اینکه الف و لام عهد باشد یعنی همین غیب خاص یا الف و لام جنس باشد یعنی تمام عقاید غیبی که انسان باید به آن اعتقاد داشته باشد.

اصولاً هسته مرکزی تمام ادیان الهی ایمان به غیب است، یعنی اگر کسی ایمان به غیب نداشته باشد دین ندارد، دین و ایمان یعنی ایمان به غیب و اینکه انسان باور داشته باشد که عالم غیبی هست، خداوندی هست، معادی هست و ملائکه هستند و فقط همین عالم ظاهر و ماده نیست، البته از این روایت استفاده می‌شود که این الف و لام عهد است، بعد می‌فرماید:

اینها کسانی هستند که خداوند آنها را در قرآن توصیف کرده است که حزب‌الله هستند، حزب‌الله اینها هستند، حزب‌الله شما هستید که می‌خواهید این ارتباط را با حضرت ولی عصر^{علیه السلام} داشته باشید و انشاءالله ارتباطتان کامل تر و محکم تر شود.

ثم قال تعالى: «أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ»^۴.

۱. بقره، ۳. «کسانی که به غیب ایمان می‌آورند».

۲. مجادله، ۲۲. «آنها حزب‌الله‌اند، بدانید حزب‌الله پیروز و رستگارانند».

۳. صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۲، ص ۱۹۷ - ۱۹۹.

۴. مجادله، ۲۲.

حضرت ولی عصر علیه السلام در قرآن و روایات و امتحانات عصر غیبت ۱۳۵

تنها گروهی که رستگارند حزب خدا هستند و حزب خدا، حزب امام زمان علیه السلام است، حزب امام زمان علیه السلام کسانی هستند که ملتزم به احکام خدا هستند، چیزی از پیش خود بر اسلام اضافه یا کم نمی کنند، نسبت به تمام احکام خداوند متعال ارتباط خود را مساوی می دانند.

مبدأ همه فیض‌ها، حضرت ولی عصر علیه السلام

همه فیض‌ها از طرف خداوند متعال به واسطه وجود اقدس حضرت ولی عصر علیه السلام می رسد.

وُجُودُ الْمَعْصُومِ فِي كُلِّ عَصْرِ وَزَمَانٍ مِنْ أَعْظَمِ النِّعَمِ وَسَائِرِ النِّعَمِ فِي جَنبِ هَذِهِ
النِّعْمَةِ الْعَظْمَى قَلِيلَةٌ قَصِيرَةٌ؛

وجود معصوم در هر عصر و زمانی از بزرگ‌ترین نعمت‌های الهی است و دیگر نعمت‌ها در جنب نعمت ولایت امام هرچه باشد کم و کوتاه است.

یکصد آیه در مورد حضرت ولی عصر علیه السلام

آیاتی که در قرآن راجع به حضرت ولی عصر علیه السلام است زیاد است، در کتابی به نام (المحجة) بیش از صد آیه آمده است،^۱ و شاید بیشتر از این هم باشد از جمله آیه:

﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ
كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ
بَعْدِ حَوْفِهِمْ أَمْنَا يُعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا﴾؛^۲

۱. رجوع کنید به: بحرانی، المحجة فيما نزل في القائم الحجة.

۲. نور، ۵۵. «خداوند به کسانی که شما که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند وعده می‌دهد که قطعاً آنان را حکمران روی زمین خواهد کرد، همان‌گونه که به پیشینیان آنها خلافت روی زمین را بخشید؛ و دینی را که برای آنها پسندیده، پایرجا و ریشه‌دار خواهد ساخت، و ترسشان را به امنیت و آرامش مبدل می‌کند، آنچنان که تنها مرا می‌پرستند و چیزی را شریک من نخواهند ساخت.»

و آیه:

﴿وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ﴾^۱

و آیه:

﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزُّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ﴾^۲

بعضی از آیات است که به غیر از وجود حضرت ولی عصر علیه السلام و ظهور آن حضرت و حکومت جهانی حضرت به هیچ چیز دیگر قابل انطباق نیست؛ یعنی اگر کسی بخواهد آن آیات را تفسیر کند تفسیرش فقط به وجود مقدس امام زمان علیه السلام و ظهور آن حضرت و حکومت جهانی حضرت است مثل این آیه:

﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ﴾^۳

امیدوارم این اسمی را که انتخاب کردید بامسما باشد و با حضرت ارتباط واقعی داشته باشید، ارتباط واقعی این است که انسان نسبت به احکام خدا و دین خدا التزام داشته باشد، امر به معروف و نهی از منکر کند، مخصوصاً امام زمان علیه السلام از شما جوانان و نوجوانان خیلی انتظار دارند، و وقتی ببینند شما در خط آن حضرت هستید بسیار مسرور می شوند، این افتخار را برای خود قائل باشید که فرزندان امام زمان علیه السلام هستید، وقتی انسان این نسبت را داشته باشد باید خیلی مواظب و مراقب کارهای خود باشد، امیدوارم موفق و مؤید باشید.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۱. قصص، ۵. «ما می خواستیم بر مستضعفان زمین منت نهمیم و آنان را پیشوایان و وارثان روی زمین قرار دهیم».

۲. انبیاء، ۱۰۵. «در زبور بعد از ذکر (تورات) نوشتیم: بندگان شایسته ام وارث (حکومت) زمین خواهند شد».

۳. توبه، ۳۳، صف، ۹؛ فتح، ۲۸.

ضرورت شناخت ابعاد مهدویت و چگونگی تألیف کتاب منتخب الاثر^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

«اللَّهُمَّ كُنْ لَوْلِيَّكَ الْحَجَّةَ بْنَ الْحَسَنِ صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَعَلَى آبَائِهِ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ

وَفِي كُلِّ سَاعَةٍ وَلِيًّا وَحَافِظًا وَقَائِدًا وَنَاصِرًا وَدَلِيلًا وَعَيْنًا حَتَّى تُسَكِّنَهُ أَرْضَكَ

طَوَّعًا وَتُمَتِّعَهُ فِيهَا طَوِيلًا»؛

«اللَّهُمَّ بَلِّغْهُ مِنَّا تَحِيَّةً وَسَلَامًا».

بنده بسیار تشکر می‌کنم از اظهار لطف آقایان که بنده را به زیارت خودشان نائل فرمودند، واقعاً تشکر می‌کنم. خیلی اسباب خوشحالی و مسرت و تقدیر برای بنده فراهم شد. امیدوارم همه مشمول عنایات و توجهات حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف و روحی و ارواح العالمین له الفداء قرار داشته باشید و در این امر مهم و خدمت بزرگی که عهده‌دار شده‌اید موفقیت‌های بزرگ نصیب شما شود و بتوانید قدم‌های بزرگ بردارید و بر همه جوانب و نواحی این موضوع احاطه پیدا کنید و خدمات ارزنده‌ای انجام دهید. مردم را به فرهنگ مهدویت که اساس همه مطالب و روح دین و ایمان و ولایت است بیشتر آشنا کنید، این کار بسیار بزرگی است، هرکسی که وجودش را اختصاص

۱. دیدار مسئولین و دانش‌پژوهان مرکز تخصصی مهدویت با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی

در تاریخ ۱۸ خرداد ۱۳۸۸.

۱۳۸.....دیدارها و رهنمودها

دهد برای خدمت به حضرت ولیّ عصر علیه السلام و ملازمان و چاکران حضرت افتخار بزرگی نصیب او شده است و نمی شود گفت چیزی از این بالاتر وجود دارد. صاحب همه مراکزی که ما داریم اعمّ از حوزه ها و دیگر مراکز وجود مقدس حضرت ولیّ عصر علیه السلام است و این برای ما خیلی کمبود است که ایشان را نشناسیم و نسبت به ابعاد مختلف و مطالب مربوط به وجود مقدس آن حضرت کمبود داشته باشیم. البته ما نمی توانیم آن طور که باید و شاید نسبت به مقام مقدس حضرت ولیّ عصر علیه السلام معرفت پیدا کنیم. ما للتراب و ربّ الارباب، اما به قول شاعر:

اندر آن موکب که بر پشت صبا بنند زین

با سلیمان چون برانم من که مورم مرکب است

باید اشخاص و افرادی مثل شیخ طوسی، صدوق، نعمانی و یا بالاتر از اینها بیایند در این امور عرض وجود کنند بالاخره ما هم می خواهیم ریزه خوار خوان نعمت آن بزرگان باشیم، امیدواریم از برکات وجود آنها استفاده کنیم و وابستگی هایی نسبت به مقام مقدس حضرت ولیّ عصر علیه السلام پیدا کنیم.

این برنامه تخصصی که شما دارید بسیار مهم است و باید قدر خودتان را بدانید، این توفیق را به همه کس نمی دهند، توفیقی است که گویا از عالم غیب افاضه می شود تا انسان بتواند در این مسلک و صنف قرار گیرد و ابعاد مسأله مهدویت را بررسی کند و در هر حدی که بتواند آگاه و مطلع شود، این از توفیقاتی است که انسان باید بداند مستقیماً از طرف خداوند نصیب او شده است.

قلبها در تصرف حضرت ولیّ عصر علیه السلام

خدماتی که بسیاری از علما انجام داده اند همه به خاطر توجهات خداوند متعال و خود حضرت است، البته اینکه قلوب در تصرف ایشان است امارات و شواهد بسیار داریم که اگر بخواهیم بازگو کنیم طولانی می شود.

ضرورت شناخت ابعاد مهدویت و چگونگی تألیف کتاب منتخب الاثر..... ۱۳۹

من خیلی خوشحال شدم و تشکر می‌کنم.
کاش بنده هم در خدمت شما بودم و از شما استفاده می‌کردم و فیض می‌بردم و در جلسات شما شرکت می‌کردم.
آن جلسات، چه جلسات خوبی است که دائماً رحمت الهی بر شما نازل می‌شود، چه برکات و رحمت‌هایی.
هیچ مجلسی بالاتر از مجلسی نیست که به نام نامی امام زمان علیه السلام و ذکر احادیث و فضائل وجود مقدس آن حضرت معمور باشد. مدرسی از اینها بالاتر نیست، مکتبی بالاتر نیست، درسی بالاتر نیست امیدوارم خداوند به شما توفیق کامل عطا فرماید.
البته نواحی و ابعاد این کار خیلی گسترده است، اگر انسان چهار سال و چهل سال هم کار کند می‌بیند باز هم باید کار کند و مطلب در این موضوع زیاد است.

ضرورت شناخت متمهدی‌ها

یکی از مطالبی که در اینجا هست مسأله اشخاصی است که ادعای مهدویت می‌کردند (متمهدی‌ها) شناخت فساد و بطلان اینها خیلی لازم است مخصوصاً بایه و اینهایی که فعلاً هستند، همچنین مطالعه کتاب‌هایی که در رد آنها نوشته شده است، حتی کتاب‌های خود آنها چون بعضی از کتاب‌هایشان بیشتر از کتاب‌هایی که در رد آنها نوشته شده دلیل بر بطلان‌شان هست، در بعضی از کتاب‌های میرزا علی محمد مطالب و الفاظی هست که وقتی حاج ملاهادی نجم‌آبادی آنها را در یک جلسه خواند گفت:

«لَعْمَرِي لَبَلَّغَ فِي دَرَكَاتِ الْهَدْيَانِ حَدَّ الْإِعْجَازِ»؛

او اگر معجزه خودش را هذیان‌گویی و نامربوط‌گویی قرار داده بود معجزه بود.
لازم است در اطراف وضعیت و پیدایش اینها و کتاب‌هایی که در این زمینه نوشته شده است مطالعه شود مثلاً کتابی که مرحوم حاج شیخ جواد بلاغی نوشته است، روایات ممتازی دارد که گویا کتاب غیبت فضل بن شاذان پیش ایشان بوده است چون بلاواسطه از آنجا نقل می‌کند (البته بعضی دیگر از علما هم این کتاب را داشته‌اند). این

کتاب جالبی است به فارسی هم ترجمه شده مرحوم آقای فانی ترجمه کرده است^۱ و کتاب‌های دیگری هم هست مثل کتاب مرحوم آقای شیخ احمد شاهرودی^۲، کتاب بزرگی است ایشان بعضی از احادیث مشکل و دشوار را مطرح کرده، مثل حدیث ابولبید. اینها روی هم رفته خوب است نه اینکه جواب آنها باشد، جواب آنها خیلی مهم نیست آنها الآن شناخته شده هستند که هویتشان چه بوده است، ولی به هر حال در این کتاب‌ها مطالب دیگری راجع به مهدویت و تحقیقاتی راجع به روایات است. لازم است همه این کتاب‌ها مورد مطالعه و بررسی قرار گیرد تا جوانب مختلف کار شما بر اساس اتقان، تحقیق و استحکام باشد.

از نوشتن مطالب ضعیف پرهیز کنید

الآن کتاب‌هایی به عناوینی نوشته می‌شود، که گاهی مطالب ضعیفی دارد و مطالب قوی را هم ضعیف می‌کند باید مواظب بود این مطالب را با دقت نقل کنند اگر حکایاتی نقل می‌کنند به صورتی باشد که برای کسی که می‌خواند یا می‌شنود صد درصد باشد و وقوعش قابل شبهه نباشد، این گونه نباشد که همین که فلان کس از فلان کس گفته ما نقل کنیم، باید کل مطالب با استحکام و بررسی دقیق باشد اگر کم باشد ولی کامل، بهتر است از اینکه زیاد باشد و خدای نکرده مشتمل بر مطالب ضعیفی باشد.

امیدوارم این آغازی باشد مفید برای حوزه و دیگران، وقتی چنین جمعیتی در حوزه باشد باعث می‌شود دیگران هم در این مسأله وارد شوند غیر از این است که در حوزه هیچ کس از این مطالب اطلاعی نداشته باشد مثلاً پرسند متمهدی سودانی چه کار کرد؟ که بود؟ و چه شد؟ یا از روایات و احادیث سؤال کنند و کسی نداند.

۱. بلاغی، نصائح الهدی والدین الی من کان مسلماً فصار باباً.

۲. مهدوی شاهرودی، بهائگیری، بابگیری.

ضرورت شناخت ابعاد مهدویت و چگونگی تألیف کتاب منتخب الاثر..... ۱۴۱

بشارت به ظهور در کتب آسمانی

این امر حتمی و مسلم است که این ظهور در عالم اتفاق خواهد افتاد، بر اساس هر حسابی که باشد باید دنیا منتهی به چنین جریان و ظهوری شود، اینها مطالبی است که در کتب عهد عتیق ادیان دیگر آمده است گویا عالم از اول منتظر بوده است که به چنین نقطه‌ای منتهی شود و چنین مرکز کمالی برای عالم محقق شود و الا عالم خلقت ناقص می‌ماند.

به‌هر حال خوشحالم و ممنونم از اینکه بنده را به زیارت خودتان مشرف کردید و آرزو می‌کنم یکی از شما و در خدمت شما بودم و می‌توانستم با شما همکاری داشته باشم.

داستان تألیف «منتخب الاثر»

سؤال: حضرت آیت‌الله در صورت امکان در مورد کتاب «منتخب الاثر» که تألیف فرموده‌اید توضیحاتی بیان فرمایید.

جواب: در آن زمان من خیلی روی این کتاب زحمت کشیدم. آن وقت کتاب کم بود اگر در تمام قم می‌گشتید کتاب‌هایی که ممکن بود مصدر کتابی مثل *منتخب الاثر* شود به‌قدر همین کتابخانه‌ای که بنده الآن دارم که خیلی جزئی و مختصر است، کتاب نبود بعضی کتاب‌ها را با زحمت پیدا می‌کردم برای پیدا کردن بعضی کتاب‌ها به تهران می‌رفتم یا جاهای دیگر. در آن زمان وسائل مثل امروز نبود.

تاریخ بغداد چهارده جلد است من تمام آن را دیدم از اول تا آخر، تا چند روایت پیدا کنم یک صفحه نبود که ندیده باشم یا *مسند احمد* و کتاب‌های دیگر که در مقدمه نوشته‌ام، تمام اینها را با زحمت دیده‌ام.

یادم هست کتابی را می‌خواستم پیدا کنم که در قم نبود و برای من خیلی اهمیت داشت رفتم تهران پیدا نشد، رفتم خیابان باب همایون کتابخانه‌ای بود که پیرمردی

۱۴۲.....دیدارها و رهنمودها

صاحبش بود از او پرسیدم این کتاب را دارید؟ گفت بله و رفت از بالا آورد و به من داد و من همان جا مطلبی که می‌خواستم پیدا کردم، گفتم من چنین مطلبی می‌خواستم اگر اجازه دهید همین جا بنویسم گفت مانعی ندارد.

سه سال تلاش شبانه‌روزی

دو سه سالی که مشغول این کتاب بودم شب و روز مشغول بودم حتی در راه، چون **منتخب الاثر** به صورتی است که برای اولین بار به این صورت تدوین شده است، اگر می‌خواستم به صورت‌های سابق تدوین کنم شاید بیست جلد هم بیشتر می‌شد، دیدن روایات و بررسی دلالت هر روایت و ارتباطش با ابواب مختلف خیلی زحمت داشت.

مراحل دشوار تألیف منتخب‌الاثر

من وسیله‌ای که نداشتم، همه این روایات را خودم استنساخ می‌کردم و بعد پاک‌نویس می‌کردم، بعد هم چون در تهران چاپ می‌شد خودم هر روز مقداری مطلب برای چاپخانه حیدری توسط دانشمند محترم آقای حاج میرزا حسن مصطفوی که از فضلا است ارسال می‌کردم به این صورت که خودم هر روز عصرها می‌رفتم گاراژ ترانسپورت تا اگر مسافری آشنا باشد به او بدهم و خواهش کنم که بدهد به ایشان.

چند هزار ساعت کار در بازنگری

در بازنگری مجلد دوباره از اول تا آخر تمام روایات را دیده‌ام چون بعضی جاها شماره‌ها به هم خورده بود شاید حدود چند هزار ساعت کار شده است. مطالبی در آن هست که جواب احمد کاتب و امثال آنها داده می‌شود البته اشخاص مختلفی هستند که مغرضند، پول می‌گیرند، تشویقشان می‌کنند، هرچه به آنها بگوییم فایده ندارد.

ضرورت شناخت ابعاد مهدویت و چگونگی تألیف کتاب منتخب الاثر..... ۱۴۳

در این کتاب ثابت کرده‌ام که روایات کتاب **منتخب الاثر** و یا بالاتر روایات کتاب **غیبت** شیخ طوسی و نعمانی و **کمال الدین** و **غیبت فضل بن شاذان** و امثال آن، همه قبل از اینها بوده است و پیش شیخ و دیگران کتاب‌های اصل موجود بوده که قبل از ولادت حضرت ولی عصر علیه السلام تألیف شده است.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

نماز

اهمیت نماز^۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ۖ إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ ۖ فِي جَنَّاتٍ يَتَسَاءَلُونَ ۖ عَنْ
الْمُجْرِمِينَ ۖ مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ ۖ قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ ۖ﴾^۲

مرحوم آیت الله العظمی بروجردی قدس سره می فرمودند، نماز به حضور خدا رفتن است یعنی وقتی انسان مشغول نماز می شود خودش را باید در حضور خدا ببیند البته انسان همیشه در حضور خدا است و هیچ وقت از محضر خدا خارج نیست گاهی انسان غفلت دارد ولی حقیقت این است که تمام کائنات و ممکنات در محضر خداوند متعال هستند، همه در تمام مواقع و آنات در عنایت و تربیت خداوند متعال هستند اگر لطف و تربیت خداوند متعال به ممکنات و کائنات نرسد همه هباءً منثوراً می شوند ولی سخن گفتن با خداوند متعال در حال نماز موقعیت خاصی است و انسان باید متوجه باشد کجا رفته است؟ و چه حضور بزرگی برای او در درگاه خداوند متعال پیدا شده است؟

الله اکبر یا ندای ملک و ملکوت

این اذکاری که در نماز است همه آموزنده و معرفت بخش است همه به انسان

۱. دیدار مدیران مدارس متوسطه آموزش و پرورش منطقه ۱۸ تهران با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله العالی در تاریخ ۲ اردیبهشت ۱۳۸۷.

۲. مدثر، ۳۸ - ۴۳. «هرکس در گرو عمل خویش است؛ مگر اصحاب یمین؛ آنها در باغ های بهشتند، و سؤال می کنند از مجرمان، که چه چیز شما را به دوزخ وارد ساخت؟ می گویند: ما از نماز گزاران نبودیم.»

۱۴۸.....دیدارها و رهنمودها

آگاهی و بصیرت می دهد الله اکبر خیلی معنا دارد، صدای کائنات است، عالم ملک و ملکوت همه همین را می گویند.

الله اکبر: خداوند متعال از همه بزرگ تر و بالاتر است.

«سُبْحَانَ اللَّهِ، سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ، سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى وَبِحَمْدِهِ»، ذکر از اینها بالاتر نیست اینکه انسان مترنم به این اذکار باشد و خدا را فراموش نکند بسیار باارزش است.

در مدارس، دبستانها، دبیرستانها، دانشگاهها در همه جا باید وقتی موقع نماز می شود همه برای اینکه به حضور خدا بروند آماده باشند و همه کارها را به زمین بگذارند.

در مورد نماز جمعه قرآن می فرماید:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾^۱

در مورد نمازهای یومیه هم وقتی اول وقت می شود، انسان باید فرصت را غنیمت بشمارد، بسا می شود که بعداً برای انسان فرصت فراهم نمی شود، مثل اینکه بلا تشبیه اگر انسان بخواهد به حضور شخص بزرگی برود، اهتمام می کند که در اول وقت آنجا حضور پیدا کند، تا چه رسد به اینکه بخواهد به حضور خداوند متعال برسد قرآن می فرماید:

﴿كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِيْنَةٌ﴾^۲

اینچنین نیست که کارهای انسان ثبت نشود و مورد سؤال قرار نگیرد.

همین یک آیه کافی است

عربی خدمت حضرت رسول ﷺ آمد و در محضر حضرت، قرآن را فرا می گرفت

تا رسید به این آیه شریفه:

۱. جمعه، ۹. «ای کسانی که ایمان آورده اید، هنگامی که برای نماز جمعه اذان گفته می شود به سوی ذکر خدا

بشتابید و خرید و فروش را رها کنید که این برای شما بهتر است اگر می دانستید.»

۲. مدثر، ۳۸. «هرکس در گرو عمل خویش است.»

﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ * وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ﴾^۱
 فَقَالَ: تَكْفِينِي هَذِهِ.^۲

گفت: اگر کسی بنخواهد پند بگیرد همین آیه کافی است.

﴿كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ * إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ﴾^۳

چنین نیست که انسان هر کاری که می‌تواند انجام دهد و سؤال و جوابی نباشد، حسابی نباشد، همه در گرو اعمال خویش هستند، مگر اصحاب یمین که آنها به واسطه اعمال خیر و خوبی که دارند در گرو کارهای بدی که دیگران انجام داده‌اند نیستند و بی حساب وارد بهشت می‌شوند.

﴿فِي جَنَّاتٍ يَتَسَاءَلُونَ * عَنِ الْمُجْرِمِينَ * مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ﴾^۴

اصحاب یمین در باغ‌های بهشتند و از اهل جهنم سؤال می‌کنند چه چیز شما را به دوزخ فرستاد؟

﴿قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ﴾^۵

می‌گویند ما از نمازگزاران نبودیم.

البته در اینجا برای کلمه (مصلین) معانی دیگری هم گفته‌اند.

مسأله نماز برای رفع گرفتاری دنیا و آخرت مؤثر است حتی در روایت آمده است که اگر ناراحتی و گرفتاری پیدا کردید فکرتان مشوش شد، دو رکعت نماز بخوانید تا آرامش قلب برای شما پیدا شود و اضطرابتان برطرف شود.

۱. زلزله، ۷ - ۸ «هرکس هم‌وزن ذره‌ای کار خیر انجام دهد آن را می‌بیند، و هرکس هم‌وزن ذره‌ای کار بد کرده آن را می‌بیند».

۲. مجلسی، بحار الانوار، ج ۸۹، ص ۱۰۷؛ محدث قمی، سفینه البحار، ج ۷، ص ۲۵۴، ماده (قرء). «گفت همین یک آیه برایم کافی است».

۳. مدثر، ۳۸ - ۳۹.

۴. مدثر، ۴۰ - ۴۲.

۵. مدثر، ۴۳.

﴿وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ﴾^۱

برای قضای حوائج، برای اصلاح نفس، برای ارتباط با خداوند متعال نماز بخوانید. خداوند همه ما را از نمازگزاران قرار دهد. روز عاشورا در آن وضعیت و اضطراری که بود وقتی ابو ثمامه به حضرت سیدالشهدا علیه السلام تذکر داد که وقت نماز ظهر است حضرت برایش دعا کردند و فرمودند: «جَعَلَكَ اللَّهُ مِنَ الْمُصَلِّينَ»^۲. انسان وقتی نماز می خواند اگر همه مصیبات هم به او روی آورده باشد فراموش می کند، یاد خداوند متعال دل انسان را محکم می کند و به انسان ثبات قلب و استقامت می دهد. امیدوارم خداوند متعال همه شما را از اهل نماز قرار دهد. تلاش کنید تا این دانش آموزها در مسیر اخلاق، تقوا و استقامت و امر دین باشند و هویت دینی خودشان را حفظ کنند.

تلاش دشمنان برای تضعیف هویت دینی مسلمانان

در این زمان دشمنان تلاش می کنند هویت دینی ما را از بین ببرند البته در زمانهای گذشته هم بوده است از صد سال پیش تا الآن دشمنان اسلام کوشش می کنند تا هویت اسلامی مسلمانها را ضعیف کنند و برنامه های مختلفی داشتند، حتی در این مقام بودند که در ظاهر مسلمانان هم تغییر بدهند، ما در این زمان باید مواظب باشیم تا هویت اسلامی خودمان را حفظ کنیم و همه برنامه هایمان را از اسلام بگیریم بازار، اداره، مدرسه تعلیم و تربیت همه اسلامی باشد. شما عزیزان که در مدارس این برنامه ها را پیاده می کنید پیش خداوند متعال اجر

۱. بقره، ۴۵. «از نماز و روزه کمک بگیرید».

۲. مجلسی، بحار الانوار، ج ۴۵، ص ۲۱.

اهمیت نماز ۱۵۱

بسیار دارید و بدانید کار شما بسیار بزرگ است، برای آینده مسلمان می‌سازید آن‌هم مسلمان معتقد که در آینده مثل شما طرفدار اسلام باشند.

من به شما این توفیقات را تبریک عرض می‌کنم و امیدوارم بیشتر این برنامه‌ها را گسترش دهید مردم هرچه بیشتر با قرآن و دستورات اسلام ارتباط پیدا کنند به سعادت دنیا و آخرت نزدیک‌تر می‌شوند. امیدوارم موفق و مؤید باشید.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۲۵

آثار و برکات نماز^۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ﴾^۲

بسیار تقدیر می‌کنم از اهمیاتی که شما در امر احیای نماز دارید امیدوارم همان‌طور که حضرت سیدالشهدا علیه السلام وقتی متذکر نماز شدند فرمودند:

«جَعَلَ اللَّهُ مِنَ الْمُصَلِّينَ»^۳

خداوند شما را از نمازگزاران و اقامه‌کنندگان نماز قرار دهد و از کسانی که مقیم نماز هستید.

﴿رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ﴾^۴

شاید اقامه نماز و به‌پا داشتن آن معنایی بالاتر از خواندن نماز داشته باشد، شاید برپا نگاه داشتن و برپا کردن آن با عظمت و با شکوه آن‌طور که شایسته است معنای وسیع‌تری داشته باشد.

«الصَّلَاةُ عَمُودُ الدِّينِ، إِنْ قِيلَتْ قَبْلَ مَا سِوَاهَا، وَإِنْ رُدَّتْ رُدَّتْ مَاسِوَاهَا»^۵

۱. دیدار گروهی از خواهران با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۲ اردیبهشت ۱۳۸۷.
۲. مدثر، ۳۸. «هرکس در گرو عمل خویش است».
۳. مجلسی، بحار الانوار، ج ۴۵، ص ۲۱.
۴. ابراهیم، ۴۰. «پروردگارا مرا برپاکننده نماز قرار بده».
۵. صدوق، المقنع، ص ۷۳. «نماز پایه و ستون دین است اگر قبول شود سایر عبادات هم قبول می‌شود و اگر رد شود اعمال دیگر هم رد می‌شود».

آثار و برکات نماز..... ۱۵۳

در مورد اهمیت نماز، آیات و روایات و احادیث بسیار زیاد است و در این زمینه تشویقات و ترغیبات فراوانی شده است.

نماز یا ارتباط عبد و معبود

نماز ارتباط بنده با خداوند متعال است و انسان را به حضور در درگاه خداوند متعال می‌برد کسی که نماز نخواند گویا با خدا قطع رابطه کرده است. فواید معنوی و برکات نماز را نمی‌توان در یک جلسه گفت. در مورد عقاب کسانی که نماز را بدون عذر ترک کنند یا در امر نماز مسامحه کنند، احکام آن را یاد نگیرند آن قدر تأکید شده که حتی در حد کفر است.^۱ مردم را به نماز دعوت کنید، احکام نماز و قرائت صحیح و تجوید آن را یاد بدهید. دستورات و برنامه‌های نماز سازنده است و انسان را به درگاه خداوند متعال نزدیک می‌کند و باعث ترقی می‌شود.

اینها بزرگ‌ترین خدمت به جامعه است، مردم را اهل نماز می‌کند و در این صورت همان‌طور که در قرآن آمده است:

﴿إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ﴾^۲

نماز در دور شدن انسان از منکرات و معاصی مؤثر است و در انسان حالت تعهد ایجاد می‌کند، خود نماز تعهد است، همین‌که وقت نماز می‌رسد انسان متعهد می‌شود که به درگاه خداوند برود تعهد بزرگ معنوی، دینی و اسلامی است، در این صورت انسان دیگر برنامه‌های مذهب را هم رعایت می‌کند.

امیدوارم خداوند متعال به شما توفیق دهد بیش از این در این کار تلاش کنید. اولاً سعی کنید خودتان اهل عمل باشید، با رفتارتان در مورد حجاب، عصمت و عفت، دیگران را به این امور تشویق کنید.

۱. «مَنْ تَرَكَ الصَّلَاةَ مُتَعَمِّدًا فَقَدْ كَفَرَ». مجلسی، بحار الانوار، ج ۳۰، ص ۶۷۳ - ۶۷۴.

۲. عنکبوت، ۴۵. «نماز (انسان را) از زشتی‌ها و گناه باز می‌دارد».

البته نماز ستون دین است ولی همه اسلام نماز نیست، احکام دیگر هم باید رعایت شود مخصوصاً حجاب خانم‌ها خیلی مهم است، در این زمان مهم‌ترین وظیفه خانم‌ها حجاب است، مهم‌ترین جهاد خانم‌ها در این زمان این است که در الگوی اسلامی ظاهر شوند و امتیازاتی که باید زن مسلمان از سایر زنان داشته باشد محفوظ نگه دارند.

قرآن مجید در مورد اهل بیت پیامبر ﷺ می‌فرماید:

﴿وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ﴾^۱

معیار این است که زن‌ها به صورتی ظاهر شوند که عفت آنها محفوظ بماند و زن و مرد دچار تشویش ذهنی و غرائز جنسی نشوند وقتی از پشت حجاب با زن‌ها صحبت کنید و اگر بخواهید چیزی از آنها بگیرید من وراء حجاب باشد برای پاک‌تر بودن دل شما و آنها بهتر است.

ما مسلمان‌ها باید تحت تأثیر تبلیغات قرار نگیریم، زن مسلمان نمی‌شود با مرد هم‌جلسه باشد، این اسلامی نیست که بخواهند دائماً در یک جلسه باشند. ان‌شاءالله شما در این زمان حیات اسلامی خود را حفظ کنید اسلام این همه ارزش و ارج برای زنان قائل شده است.

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾^۲

ما حیات طیبه به هر کدام از زن و مرد که عمل صالح داشته باشند می‌دهیم. امیدوارم در تعظیم و ترویج شعائر دین مخصوصاً تعظیم و ترویج نماز اهتمام

۱. احزاب، ۵۳. «و هنگامی که چیزی از وسائل زندگی را از آنان می‌خواهید از پشت پرده بخواهید، این کار برای پاک‌ی دل‌های شما و آنها بهتر است.»

۲. نحل، ۹۷. «هرکس عمل صالحی انجام دهد درحالی‌که مؤمن باشد، خواه مرد یا زن، به او حیات پاکیزه می‌بخشیم و پاداش آنها را به بهترین اعمالی که انجام می‌دادند خواهیم داد.»

آثار و برکات نماز..... ۱۵۵

بیشتری داشته باشید و جامعه ما همه اهل نماز باشند و تعهداتی که زن و مرد نمازگزار باید داشته باشند رعایت کنند.

امیدوارم زحمات شما مورد نظر حضرت ولی عصر علیه السلام قرار گیرد. بدانید آن حضرت در این زمان عنایت خاصی دارند به اینکه ببینند زنان شیعه چگونه زندگی می کنند و به چه راهی می روند.

امیدوارم طوری زندگی کنیم که رضایت خاطر ایشان فراهم شود.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

تقوا

سفارش به تقوا و عمل به دستورات اسلام^۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ
بِمَا تَعْمَلُونَ﴾^۲

همه باید تقوا را رعایت کنند و ببینند برای فردای قیامت چه چیزی پیش فرستاده‌اند. خیال کنند همین الآن وقت مرگ آنها است، هرکسی باید به حساب خود رسیدگی کند، در روایت امام علیه السلام می‌فرماید:

«لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يُحَاسِبْ نَفْسَهُ فِي كُلِّ يَوْمٍ فَإِنَّ عَمَلًا حَسَنًا اسْتَرَادَ اللَّهُ وَإِنْ عَمِلَ
سَيِّئًا اسْتَغْفَرَ اللَّهُ مِنْهُ وَتَابَ إِلَيْهِ»^۳

در این آیه دو بار خداوند متعال می‌فرماید: ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾ از خدا بپرهیزید، یعنی از عذاب خدا، از معصیت خدا، شاعر می‌گوید:

خَلَّ الذُّنُوبَ صَغِيرَهَا وَكَبِيرَهَا فَهُوَ اتَّقَى
كُنْ مِثْلَ مَاشٍ فِي طَرِيقِ الشُّوْكِ تَحْذَرُ مَاتَرَى

۱. دیدار اعضای پایگاه بسیج معاونت اداری و مالی صدا و سیما با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۴ اردیبهشت ۱۳۸۷.

۲. حشر، ۱۸. «ای کسانی که ایمان آورده‌اید تقوای الهی را پیشه کنید و هرکس بنگرد که چه عملی برای فردای خود فرستاده است و از خدا بترسد که او بر هر آنچه را که انجام می‌دهید آگاه است.»

۳. کلینی، الکافی، ج ۲، ص ۴۵۳؛ ابن‌شعبه حرانی، تحف العقول، ص ۳۹۶؛ مجلسی، بحار الانوار ج ۱، ص ۱۵۲؛ ج ۷۵، ص ۳۱۱. «از ما نیست کسی که هر روز به حساب کار خودش رسیدگی نکند تا اگر عمل خیری انجام داده است آن عمل را زیاد کند و اگر عمل بدی کرده، استغفار کند.»

لَا تَحْقِرَنَّ صَغِيرَةً إِنَّ الْجِبَالَ مِنَ الْحَصَى

معصیت خدا را ترک کن چه کوچک باشد چه بزرگ، که تقوا همین است. و مثل کسی باش که در راهی پر از خار و خاشاک می‌گذرد و از هر خار کوچک و بزرگی که به پایش برود اجتناب می‌کند. و هیچ گناهی را کوچک مشمار برای اینکه کوه‌های بزرگ از سنگ‌ریزه‌های کوچک که روی هم انباشته می‌شود تشکیل شده‌اند. گناه کوچک، وقتی زیاد شد روح انسان آلوده می‌شود و قلب انسان تاریک می‌شود، آنچه بین انسان و خداوند متعال حجاب می‌گردد معصیت است.

دعوت خدا و رسول به حیات طیبه

قرآن مجید می‌فرماید:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ﴾^۱

دعوت خدا و پیامبر دعوت به حیات و زندگی است اما زندگی حقیقی؛ زندگی مادی را حیوانات هم دارند، زندگی حقیقی به این است که انسان وظایف خویش را انجام دهد، در مسیر اطاعت خداوند متعال باشد، طغیان‌گر نباشد و اگر یک وقتی گناهی از او صادر شد بتواند بگوید:

«إِلَهِي لَمْ أَغْصِكَ حِينَ عَصَيْتُكَ وَأَنَا بَرُّوْبَيْتِكَ جَا حِدٌ... لَكِنْ خَطِيئَةٌ عَرَضَتْ وَسَوَّلَتْ لِي نَفْسِي وَغَلَبَنِي هَوَايَ وَأَعَانَتْنِي عَلَيْهَا شِقْوَتِي وَعَرَّنِي سِتْرُكَ الْمُرْخَى عَلَيَّ»^۲.

۱. انفال، ۲۴. «ای کسانی که ایمان آورده‌اید دعوت خدا و پیامبر را اجابت کنید هنگامی که شما را به‌سوی چیزی می‌خواند که شما را حیات می‌بخشد».

۲. فرازی از دعای ابوحمزه ثمالی. «ای پروردگار من، هنگامی که به معصیت پرداختم، عصیان از راه انکار خداوندیت نکردم و فرمانت را خفیف نشمردم و سینه در مقابل عقابت سپر نکردم و وعده مجازاتت را خوار و بی‌اهمیت ندانستم بلکه عصیانم خطایی بود عارض شد و نفس زشت من بر من شبهه‌کاری کرد و هوی و هوس غلبه کرد و بدبختی کمک نمود و ستاری و پرده‌پوشیت مغرورم ساخت». طوسی، مصباح‌المتهجد، ج ۲، ص ۵۸۹؛ ابن‌طاووس، اقبال‌الاعمال، ج ۱، ص ۱۶۶؛ کفعمی، البلد‌الامین، ص ۲۰۹.

اگر گناهی هم صادر شد بتوان گفت، به قول معروف:

بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقاء.

چنین نباشد که انسان وقتی معصیت می‌کند، اهمیت ندهد، بی‌اعتنا باشد و متوجه نباشد که چه خسارتی می‌کند و در نقطهٔ مقابل، وقتی اطاعت خدا را می‌کند چه نفعی می‌برد. مگر می‌شود آن منفعت‌هایی که در اطاعت خداوند برای انسان فراهم می‌شود با این منافع دنیایی قیاس کرد؟ اگر تمام دنیا را بدهند تا انسان یک ذره از آن منافع معنوی را بدهد، باز هم انسان مغبون می‌شود.

هدف بعثت انبیا

مقام معنویت و کمال باطنی، مقامی است که انبیا آن را می‌خواهند و

پیغمبر ﷺ می‌فرماید:

«إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمَّ مَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ»^۱

«من مبعوث شدم تا مکارم اخلاق را کامل کنم».

سعی کنید رضایت امام زمان عجل الله فرجه را تحصیل کنید، امروز همهٔ مردم رعیت امام زمان عجل الله فرجه هستند، همه باید اهتمامان را بر این قرار دهیم که آن حضرت از ما راضی باشند. این اوضاعی که می‌بینید در این مملکت پیدا شده است زن‌ها و مرد‌ها در جلسات با هم می‌نشینند، مثل خواهر و برادری که با هم محرم باشند، وقتی امام زمان عجل الله فرجه این وضعیت را از شیعیان ببیند خیلی متأثر می‌شود این موسیقی‌ها و این معاصی مختلفی که الآن هست و روزبه‌روز رواجش بیشتر می‌شود مجلات، روزنامه‌ها و مقالاتی که نوشته می‌شود قطعاً حضرت ولی عصر عجل الله فرجه از اینها اطلاع دارد و بسیار متأثر می‌شود وقتی ببیند امر به معروف و نهی از منکر فراموش شده، مردم نسبت به احکام خداوند متعال

۱. بیهقی، السنن الکبری، ج ۱۰، ص ۱۹۲؛ ابن عبدالبر، الاستذکار، ج ۸، ص ۵۷۶؛ طبرسی، مجمع البیان، ج ۱۰، ص ۵۰۰، ذیل آیه ۴ سوره قلم؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۱۶، ص ۲۱۰؛ ج ۶۸، ص ۳۸۲.

۱۶۲.....دیدارها و رهنمودها

بی تفاوت باشند عده‌ای همه چیز را زیر سؤال ببرند و از روی هوی و هوس و سلیقه‌های خودشان اظهار نظر کنند حضرت متأثر می‌شوند.

دین یعنی اینکه انسان تسلیم صرف احکام خداوند متعال باشد.

قرآن می‌فرماید:

﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾^۱

تسلیم حکم خدا همانند ابراهیم و اسماعیل

اینها که احکام خدای متعال را زیر سؤال می‌برند، یکجا را می‌گویند نه، یکجا را می‌گویند آری، این با تسلیم سازگار نیست انسان باید تسلیم محض باشد مثل حضرت ابراهیم که به اسماعیل گفت:

﴿يَا بُنَيَّ إِنِّي أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَىٰ﴾

«پسر من در خواب دیدم که باید تو را ذبح کنم، تو چه می‌گویی؟»

﴿قَالَ يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ﴾^۲

«گفت: پدرم، هرچه دستور داری اجرا کن، به خواست خدا مرا از صابران

خواهی یافت.»

انسان باید این‌گونه تسلیم باشد، اسماعیل نگفت: آقا یعنی چه؟ سر مرا ببری که چه؟ شاید این حکم از خدا نباشد.

در امر دین باید انسان نسبت به احکام خدا تسلیم باشد، همه احکام الهی برای مصلحت بشریت است، بالاتر از مکتب اسلام چیزی برای سعادت بشریت نیست.

۱. نساء، ۶۵ «قسم به پروردگارت، آنها ایمان نمی‌آورند مگر اینکه در اختلافات، تو را حکم قرار دهند و آنوقت در دل و باطن خودشان از حکم و داوری تو احساس ناراحتی نکنند و تسلیم باشند».

۲. صافات، ۱۰۲.

سفارش به تقوا و عمل به دستورات اسلام..... ۱۶۳

امیدوارم همه ملتزم به احکام خدا باشید و دیگران را هم دعوت کنید به پاسداری از احکام اسلام، در خانواده، در محیطی که هستید در بین خویشاوندان.

به زن‌ها و مردها بگویید که امتحانات همیشه است، فتنه‌ها بسیار است، انسان باید

در این فتنه‌ها ثابت قدم باشد، در روایت در مورد امام زمان عجل الله فرجه می‌فرماید:

«ذَلِكَ الَّذِي يَغِيبُ عَنْ شِيعَتِهِ وَأَوْلِيَائِهِ غَيْبَةً لَا يَثْبُتُ فِيهَا عَلَى الْقَوْلِ بِإِمَامَتِهِ إِلَّا مَنْ

امْتَحَنَ اللَّهُ قَلْبَهُ بِالْإِيمَانِ»^۱.

آن حضرت غیبتش آن قدر طولانی می‌شود که باقی نمی‌ماند بر عقیده به امامتش مگر

کسی که خداوند دلش را به ایمان امتحان کرده باشد.

می‌بینید جلوه‌های متاع دنیا روزبه‌روز زیادت‌تر و فریبنده‌تر می‌شود، اگر کسی بخواهد

در مقابل اینها دینش را نگه دارد باید خیلی استقامت دینی داشته باشد همان‌طور که

قرآن می‌فرماید:

﴿وَأَسْتَقِمَّ كَمَا أَمَرْتُ﴾^۲.

مقایسه امر به معروف و نهی از منکر با دیگر کارها

البته ما نمی‌توانیم به آن حد برسیم، آن مرحله خاص حضرت رسول صلی الله علیه و آله است، ولی

در هر حدی که بتوانیم باید امر به معروف و نهی از منکر کنیم. امیرالمؤمنین علیه السلام می‌فرماید:

«وَمَا أَعْمَالُ الْبِرِّ كُلُّهَا وَالْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ عِنْدَ الْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيِ عَنِ

الْمُنْكَرِ إِلَّا كَفَنَةٌ فِي بَحْرِ لُجِّي»^۳.

اگر امر به معروف و نهی از منکر زنده بماند، اسلام هم زنده می‌ماند، احکام اسلام هم

باقی می‌ماند، هم در خانواده، هم در بازار، هم در خیابان، هم در اداره.

۱. صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۱، ص ۱۷۴.

۲. شوری، ۱۵. «و آنچه‌آن که مأمور شده‌ای استقامت نما».

۳. نهج البلاغه، حکمت ۳۷۴ (ج ۴، ص ۸۹). «تمام کارهای خیر و جهاد در راه خدا در کنار امر به معروف و

نهی از منکر مثل ذره آبی است که هنگام دمیدن از دهان خارج می‌شود در مقابل دریای موج».

۱۶۴.....دیدارها و رهنمودها

در مورد صدا و سیما به آنها که باید گفت هرچه می‌گویی که این دستگاه را اصلاح کنید گوش نمی‌دهند مثلاً این مردم مسلمان و مؤمنند، حالا اگر کسی بخواهد اخبار گوش دهد چرا در آن هم موسیقی می‌آورید؟ این را بگذارید ساده باشد، همه اینها اسباب نگرانی خاطر امام زمان عجل الله فرجه است هرچه اینها کم شود بهتر است و جامعه سالم‌تر می‌ماند.

خداوند شما را تأیید کند، خداوند به شما توفیق دهد، من هم از شما التماس دعا دارم.

حوزه‌های علمیّه

اهمیت تبلیغ و وظایف حوزه‌های علمیه^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

من واقعاً قابل نیستم که بخواهم آقایان را نصیحت کنم، آقایان باید بنده را نصیحت کنند.

مسئولیت حوزه‌های علمیه همیشه بسیار سنگین و بزرگ بوده است. از عصر غیبت کبری، بلکه از اعصار پیش از آن، وظایفی بر عهده محدثین و ناقلین اخبار و حاملان آثار اهل بیت علیهم‌السلام بوده است، اینها وظایفی است که هر کدام در رشته‌های مختلف نقش اساسی دارد.

وظایف حوزه‌های علمیه

اولین وظیفه حوزه‌های علمیه، بحث، استنباط، تحقیق در احادیث و روایات، اخذ معارف اهل بیت علیهم‌السلام، تعلیم علوم اسلامی، کتاب و سنت و تعلم آنها است. اینها مقدم بر تمام مسائل دیگر است و همین جهت سبب شده که اسلام همان‌طوری که در زمان پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و ائمه طاهرين علیهم‌السلام بوده است حفظ شده و تا الآن باقی مانده و در دسترس مردم است.

کارهایی که علما و محدثین و بزرگان در این رشته‌ها انجام داده‌اند باید تا ظهور حضرت مهدی علیه‌السلام استمرار داشته باشد، در کتاب‌ها نوشته شود، در مجالس گفته شود و در اختیار مردم قرار گیرد، ما همه متعهد به حفظ آثار گذشتگان هستیم.

۱. سخنرانی حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در پایان درس خارج فقه در تاریخ ۱۴ اسفند ۱۳۸۵.

جلوگیری از تحریف دین

دومین وظیفه حوزه‌ها این است که علما، دین را از تحریف و تغییر حفظ کنند یعنی آنها پاسدار دین هستند و باید نگذارند اشخاص مغرض یا جاهل در عقاید اسلامی در اصول و فروع تحریفاتی انجام دهند، پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ می‌فرماید:

«إِنَّ فِي كُلِّ خَلْفٍ مِنْ أُمَّتِي عُدُولًا مِنْ أَهْلِ بَيْتِي يَنْفِي عَنْ هَذَا الدِّينِ تَحْرِيفَ الْفَالَيْنِ وَائْتِحَالَ الْمُطَّلِينِ وَتَأْوِيلَ الْجَاهِلِينَ»^۱

در بعضی از روایات به جای کلمه (عدول)، عدل است که تفسیر می‌شود به ائمه، ولی اگر عدول باشد یعنی در هر قرنی و در هر عصری کسانی از امت من هستند که مانع تحریفات در دین می‌شوند.

در ارتباط با این مسئولیت ما موظفیم در همه‌جا چشم خود را باز کنیم و متوجه گفته‌هایی که گفته می‌شود و نوشته‌هایی که نوشته می‌شود، کتاب‌هایی که تألیف می‌شود، حرف‌هایی که زده می‌شود باشیم، نمی‌توانیم بگوییم ما اطلاع نداریم و بی تفاوت باشیم.

هر کجا بخواهد تحریفی پیش بیاید هرکسی باید به‌قدر امکان خودش از تحریفات جلوگیری کند.

نگرانی شدید آیت‌الله بروجردی قَدْ حَرَّمَ

روزی خدمت مرحوم آیت‌الله بروجردی بودیم ایشان خیلی ناراحت بودند، به ایشان عرض کردیم چرا متأثرید؟ چرا ناراحتید؟ فرمودند: از این پول‌هایی که می‌دهم ناراحتم. ما خیال کردیم منظور ایشان پول‌هایی است که به‌طور متفرقه از ایشان گرفته می‌شود عرض کردیم: بالاخره اداره این وضع به غیر از این راه نمی‌شود. فرمودند: نه، من از این شهریه‌ای که می‌دهم ناراحتم.

۱. صدوق، کمال الدین، ص ۲۲۱. «در میان هر نسلی از امت افراد عادلانی از اهل بیت هستند که این دین را از تحریف و از ادعای بیجای اهل باطل و از تاویل و توجیه نادانان پاک می‌کنند.»

اهمیت تبلیغ و وظایف حوزه‌های علمیه ۱۶۹

عرض کردیم: اگر بخواهد پول به اشخاصی که استحقاق دارند برسد در شهریه می‌رسد، ایشان کتابی را برداشتند و فرمودند:

اگر من پول بدهم و این حوزه اقامه شود و این کتاب نوشته شود جواب خدا را چه بدهم؟

یعنی از اینکه در یک کتابی در یک نقطه‌ای یک انحراف و اشتباهی دیده بود خودش را مسئول می‌دانست و می‌فرمود: من مسئولم.

عکس‌العمل آیت‌الله بروجردی علیه السلام در برابر یک مجله

یک وقتی مجله‌ای از هند برای ایشان رسیده بود، مطالعه می‌کردند در آنجا نوشته بود که اسلام از مذهب بودا متأثر شده است. ایشان به من فرمودند: شما جواب این را بنویسید و برای آنجا بفرستید و بنده جواب را مفصل نوشتم و فرستادم.^۱ باید به هوش باشیم، وظیفه‌ی علما و روحانیون است که دین را از تحریفات حفظ کنند و با بدعت‌ها مبارزه کنند.

مبارزه با بدعت‌ها و فرقه‌های ضاله

وظیفه‌ی سوم این است: در هر جا که آقایان برای تبلیغ می‌روند اگر چنانچه اهل بدع و فرقه‌های ضاله بودند، اگر تبلیغات و هابیت یا بهایی‌ها یا صوفی‌ها بود که الآن هر سه هستند و سخت مشغول می‌باشند وظیفه‌ی علما و روحانیون است که از اضلال اینها جلوگیری کنند. در گذشته، بعضی شهرها علمایی داشت که در این جهات بسیار متوجه بودند و حافظ عقاید اسلامی مردم بودند و به همین جهت یک نفر از فرقه‌های باطله در آنجا وجود نداشت.

حداقل این است که روحانی باید خودش بداند این حرفی که زده شده این مطلبی که القاء شده است با موازین شرعی و اسلامی تطبیق دارد یا نه؟

۱. این مقاله تحت عنوان «زندگی بودا» در همان مجله چاپ شد.

۱۷۰.....دیدارها و رهنمودها

در رشته‌های دیگر هم وظایف ما زیاد است. روحانی باید در تمام مسائل اسلامی صاحب نظر باشد خودش مستقل باشد و درک کند که موضع مذهبی و اسلامی‌اش در هر جریانی چگونه باشد.

وظیفه چهارم ارشاد مسلمان‌ها و ابلاغ احکام به مردم است ما باید احکام خدا را به مردم برسانیم.

سفر از حق به سوی خلق

امیدوارم خداوند متعال به آقایانی که می‌خواهند مسافرت کنند توفیق دهد تا در این سفرها مردم را به احکام اسلام ارشاد کنند این سفر درحقیقت سفر از حق به سوی خلق است، سفری که برای تحصیل به قم می‌آیند سفر از خلق به حق است و بعد از اینکه به مقامات علمی کامل رسیدند و برای ارشاد و تبلیغ سفر می‌کنند این سفر از حق به سوی خلق است یعنی از طرف خدا و پیغمبر ﷺ و امام زمان ﷺ، از طرف کتاب و سنت می‌روند تا بندگان خداوند متعال را ارشاد کنند و عقاید آنها را تقویت کنند.

اگر مردم ببینند ما به آنچه می‌گوییم عمل می‌کنیم و خلوص نیت داریم، شاید این راه بیشتر از هر راهی در قلوب مردم نفوذ کند و برای تربیت نفوس مؤثر است همان‌طور که در روایت هم هست:

«مَنْ نَصَبَ نَفْسَهُ لِلنَّاسِ إِمَامًا فَلْيَدَأْ بِتَعْلِيمِ نَفْسِهِ قَبْلَ تَعْلِيمِ غَيْرِهِ وَ لِيَكُنْ تَأْدِيَهُ بِسِرِّهِ قَبْلَ تَأْدِيَةِ بِلِسَانِهِ»^۱

مردم هرچه اخلاق خوب از عالم و روحانی ببینند نسبت به دین خوش‌بین می‌شوند و در همین زمینه مردم خاطراتی از علمای سابق دارند.

اگر روحانی خالصاً لله مسافرت کند در قلوب مردم و تربیت مردم مؤثرتر است.

۱. نهج‌البلاغه، حکمت ۷۳ (ج ۴، ص ۱۶). «کسی که خود را در مقام پیشوایی مردم قرار می‌دهد باید پیش از آنکه تعلیم دیگران بپردازد به تعلیم خود بپردازد و پیش از آنکه به گفتار تربیت کند با کردار تعلیم دهد».

﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا﴾^۱

کسی که این‌گونه باشد حتماً خداوند متعال به او توفیق می‌دهد تا وظایف تبلیغی و ارشادی و مسئولیت‌هایی که به عهده دارد به نحو احسن انجام دهد.

البته به دست آوردن خلوص نیت مشکل است و لذا در روایت است که:

«مَنْ أَخْلَصَ لِلَّهِ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا ظَهَرَتْ بَيَاضُ الْحِكْمَةِ مِنْ قَلْبِهِ عَلَى لِسَانِهِ»^۲

خیلی مهم است که کسی بتواند چهل شبانه‌روز خودش را برای خداوند متعال خالص کند ولی هر مقداری که می‌شود انسان باید خلوص نیت داشته باشد.

به جایی بروید که در آنجا روحانی نمی‌رود و مردم بیشتر محتاجند و در معرض اضلال هستند چون کسانی که می‌خواهند مردم را گمراه کنند به جایی می‌روند که روحانی و عالم نباشد، هر کجا روحانی و عالم باشد به آنجا نمی‌روند.

آقایانی که به شهرها می‌روند اگر بتوانند به روستاها هم بروند اگرچه یک جلسه بسیار خوب است.

امیدوارم خداوند متعال به همه آقایانی که می‌خواهند برای تبلیغ و هدایت مردم و تحصیل رضایت امام زمان عجل الله فرجه مسافرت کنند توفیق دهد تا به احسن وجه این وظایف را انجام دهند. پیغمبر اکرم فرمودند:

«لَأَنْ يَهْدِيَ اللَّهُ بِكَ رَجُلًا وَاحِدًا خَيْرٌ لَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا»^۳

شغلی از این بالاتر نیست که انسان یک نفر را هدایت و دستگیری کند و از ضلالت نجات دهد، این شغل کمی نیست؛ اگر تمام اموال دنیا را به انسان بدهند تا با یک ساعت

۱. عنکبوت، ۶۹. «و کسانی که در راه ما جهاد کنند، به یقین آنها را به راه‌های خود هدایت خواهیم کرد».

۲. صدوق، عیون اخبار الرضا ع، ج ۱، ص ۷۴؛ سبزواری، جامع الاخبار، ص ۹۴؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۶۷، ص ۲۴۲.

«کسی که چهل روز خود را برای خداوند متعال خالص گرداند، چشمه‌های حکمت از دل بر زبانش جاری گردد».

۳. مجلسی، بحار الانوار، ج ۱، ص ۱۸۴. «اینکه خدا به وسیله تو یک نفر را هدایت کند برای تو از همه دنیا و آنچه در آن است بهتر است».

۱۷۲.....دیدارها و رهنمودها

از این خدماتی که مخلصانه انجام می‌دهد معاوضه کند مغبون است، حتماً مغبون است. این وظیفه بزرگی است و باید از این جهت ما خدا را شکر کنیم. البته بنده خودم فاقد این توفیق هستم، آنهایی که موفق هستند و می‌توانند خدمت کنند به زبان یا قلم باید شاکر خدا باشند که خداوند به آنها چنین منصب عظیمی داده است که منصب انبیا است و هرچه بیشتر زحمت و مرارت داشته باشد باید بیشتر صبر کنند، همان‌گونه که وقتی از پیامبر ﷺ سؤال شد:

«مَنْ أَشَدُّ النَّاسِ بَلَاءً فِي الدُّنْيَا؟».

حضرت فرمودند:

«التَّيْبُونُ ثُمَّ الْأَمَائِلُ فَلِأَمَائِلُ»^۱.

هرچه انسان بیشتر به دنبال خط ائمه باشد مصائب و دشواری‌ها برایش بیشتر است، باید صبر و حوصله و حلمش در برخورد با مردم بیشتر شود. امیدوارم خداوند متعال همه را موفق کند تا رضای امام زمان عجل الله فرجه را فراهم کنند و عنایات ایشان را شامل حال همه ما بفرماید تا در محضر ایشان مسئول و روسیاه نباشیم. التماس دعا دارم.

۱. ابن‌شعبه حرانی، تحف العقول، ص ۳۹؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۱۴۲. «کسی از پیامبر خدا پرسید چه کسی در دنیا بلا و گرفتاریش سخت‌تر است؟». «حضرت در جواب فرمودند: پیامبران، و پس از آنها خوبان و برگزیدگان و همین‌طور خوبان درجه بعد».

۲۸

سابقه درخشان حوزه علمیه اصفهان^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

سوابق حوزه اصفهان بیشتر از این است که انسان بتواند بیان کند و از خدمات بزرگانی که در آنجا به اسلام خدمت کرده و مذهب تشیع را احیا کرده و با بدعت‌ها مبارزه داشته‌اند تقدیر کند.

حکایت‌های بسیاری را می‌دانم و لکن الآن فرصت اینکه عرض کنم نیست. از زمان صفویه و مرحوم مجلسی تا برسد به همین زمان اخیر، مرحوم آقا نجفی و حاج آقا نورالله و حتی نهضت تنباکو ابتدایش از علمای اصفهان بود، ظاهراً ابتدا مرحوم حاج شیخ محمد ثقة الاسلام تحریم کرده بود و بعد مرحوم آقا نجفی. حوزه اصفهان، هم از جنبه علمی بسیار قوی بوده است و هم از جهت مبارزه با بدعت‌هایی که پیدا می‌شد.

مبارزه مجلسی با بدعت‌ها

یکی از خصوصیات که من از مرحوم مجلسی به نظر هست که کم‌تر روی آن صحبت می‌شود این مسأله است که قبل از ایشان یک بدعت‌هایی در اصفهان و شهرهای دیگر پیدا شد مثل صوفی‌گرایی و مرحوم مجلسی به تمام معنا اینها را از بین برد، یعنی فرهنگ صحیح شرعی را دوباره احیا کرد.

۱. دیدار طلاب مدرسه ذوالفقاری اصفهان با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۸ فروردین ۱۳۸۷.

۱۷۴.....دیدارها و رهنمودها

از کتاب‌هایی که ایشان در رشته‌های مختلف به عربی و فارسی نوشته است پیدا است که بعد فکری ایشان خیلی وسیع و جامع الاطراف بوده است. همیشه مفاخر بزرگ علم در حوزه اصفهان بوده‌اند، واقعاً حوزه مستقلی بوده است.

وقتی به نجف رفتم مستغنی بودم

مرحوم آیت‌الله العظمی بروجردی می‌فرمودند (البته چون ایشان خیلی بااحتیاط صحبت می‌کردند من نمی‌توانم عین عبارات ایشان را عرض کنم ولی از عبارات ایشان این‌طور استفاده می‌شد که می‌خواستند بفرمایند): من وقتی به نجف رفتم مستغنی بودم به واسطه همان تحصیلاتی که در اصفهان داشتم. اساتیدی که ایشان داشتند نمونه‌های برجسته‌ای بودند.

حوزه‌ای جامع الاطراف

از طرف دیگر عده‌ای آمر به معروف و ناهی از منکر بودند مثل علمای مسجد شاه و آن جریان‌ها. از آن طرف اشخاصی در زهد و تقوا عجیب بودند مثل مرحوم آ میرزا ابوالمعالی که صاحب کرامات بود. اصفهان یک مرکزیت و جامعیت فوق‌العاده‌ای داشته است که در کم‌تر شهری چنین جامعیتی از همه جهت پیدا شده است. امیدوارم آقایان بتوانند همان مفاخر و همان خطی را که آنها داشتند، مخصوصاً خط ولایت اهل‌بیت علیهم‌السلام و رشته فقه و حدیث و همین مبارزه با بدعت‌ها را کاملاً رعایت کنند و امیدوارم که آقایان این افتخارات را حفظ کنند.

قبرستان تخت فولاد یا آینه پرافتخار تاریخ

قبرستان تخت فولاد اصفهان واقعاً جایی است که تاریخ را نشان می‌دهد، تاریخ افتخار، حالا من شنیده‌ام که قدری دست‌اندازی شده است و این خیلی اسباب تأسف

سابقه درخشان حوزه علمیه اصفهان ۱۷۵

است برای اینکه حفظ اینجا برای حفظ اصالت‌ها و افتخاراتی که اصفهان داشته لازم است، اگر هم در معرض خرابی باشد باید آنها را نگه دارند.

تاریخ زندگی هر کدام از بزرگانی که در آنجا دفن هستند بخواهیم به دنیا عرضه کنیم واقعاً نمونه و سرمشق است اینها از مفاخر اصفهان است و باید ان‌شاءالله اینها را نگاه دارند.

امیدوارم که مورد نظر عنایات خاص حضرت ولی عصر علیه السلام باشید و مسأله اصلی این است که ایشان از همه ما راضی باشند، از کار ما، از تحصیل و خدماتی که می‌کنیم، از منبری که داریم از نطقی که می‌کنیم از نوشته‌هایی که می‌نویسیم بسا نوشته‌ها و حرف‌هایی زده می‌شود که خیلی اسباب تأسف و غم و غصه امام زمان علیه السلام می‌شود باید مواظب باشیم چیزی که می‌گوییم، چیزی که می‌نویسیم و راهی که می‌رویم به صورتی باشد که حضرت ولی عصر علیه السلام از ما راضی باشند.

امیدوارم که خداوند همه شما را توفیق دهد و تأییدات شما را زیاد کند و از کسانی باشید که برای آینده اسلام و برای آینده این مذهب تشیع کارگشا و مؤثر باشید، خداوند همه شما را حفظ کند.

۲۹

**گفتگو با حضرت آیت‌الله العظمی صافی در مورد
وضع معیشتی علمای گذشته و والد معظم‌له
و مبارزات ایشان و علما با رضاخان^۱**

بسم الله الرحمن الرحيم

سؤال: حضرت آیت‌الله در مورد وضع معیشتی علمای گذشته و مرحوم والد و مبارزات آنها توضیح فرمایید.

پاسخ: وضع معیشت اکثر اهل علم در آن زمان مناسب نبود مگر اشخاصی که استثنائاً امکاناتی داشتند.

وضع معیشتی ما بسیار مشکل بود و با یک قناعت فوق‌العاده‌ای زندگی می‌کردیم، به اقل آنچه که باید اکتفا کرد، قناعت می‌کردیم و می‌شود گفت که اگر نان خالی داشتیم به همان قانع بودیم، البته گاهی خورشی پیدا می‌شد مثلاً گوشتی، البته گوشت کم و یا آشی درست می‌کردیم درعین حال با قناعت و آبرومندی فوق‌العاده‌ای همراه بود. در آن زمان مسألهٔ وجوهات متداول نبود، درآمد اکثر مردم در گلپایگان به آن حد نمی‌رسید، بیشتر مردم مرفه نبودند.

سؤال: محل درآمد مردم از کجا بود؟

جواب: ما خودمان مختصر زمینی داشتیم، گاوی داشتیم که از شیر آن استفاده می‌کردیم، وضعیتی بود که تشریح آن برای شما و حتی خود من قابل درک نیست.

۱. این دیدار در تاریخ ۱۱ فروردین ۱۳۸۷ انجام شده است.

گفتگو با حضرت آیت الله العظمی صافی در مورد وضع معیشتی علمای گذشته و... ۱۷۷

والده ما هم در نهایت قناعت و صبر رفتار می کرد، اینکه یک بار چیزی بخواهد یا در کم و زیاد امکانات زندگی حرفی بزند یا بگوید فلان غذا را نداریم، یا در سفره نان و پنیر و نان و سبزی داریم چنین نبود البته اشخاصی بودند که می آمدند به خانه و خدمت می کردند ولی قرینه الی الله می آمدند، پولی نمی گرفتند، به همان ناهاری که می خوردند بسنده می کردند.

از کسی چیزی طلب نمی کردند یا توقع نداشتند کسی وجوهات، سهم امام، یا زکات بدهد و درعین حال صبر داشتند، نمی توانم بگویم والد و والده چه صبری داشتند و درعین حال کسی متوجه این وضعیت نمی شد.

سفرهای با نان و ترشی

بعضی اوقات غذایشان نان و ترشی بود زندگی ما هم با این کیفیت بود، زندگی سخت و مشقت باری برای ما بود ولی عادت داشتیم و شکایتی نداشتیم. مرحوم والد، مدرس معروف اصفهان بود.

آقای والد با اینکه مدتی در تهران زندگی کرده بودند (زمانی که شیخ فضل الله در تهران بود) و بسیار محترم بودند، شخصیت علمی داشتند، در اصفهان مدرس معروفی بودند، البته بنده یادم نیست و بعدها متولد شدم، اما هیچ وقت به خاطر نجات از مشکلات و گرفتاری ها نمی گفتند برگردیم تهران. خودمان کارهایی را متحمل می شدیم، قدری زمین داشتیم البته کم بود بالاخره زندگی به این صورت بود.

ولی درعین حال ظاهر زندگی بسیار آبرومند بود، هرکس می آمد با چای از او پذیرایی می کردیم.

قرض برای جشن نیمه شعبان

دهه محرم روضه خوانی داشتیم، نیمه شعبان جشن بود، ولی همین جشنی که

می گرفتیم افرادی بودند که از آنها قرض می کردیم مثلاً دو تومان یا سه تومان مخارج جشن را قرض می کردیم و به تدریج می دادیم.

عید که می شد، پنج، شش روز جلوس بود، از اطراف و روستاهای دیگر می آمدند، حتی روزی بود که یهودی ها می آمدند و پذیرایی در حد چای فراهم می شد البته همه اینها در عین قناعت بود مثلاً این همه جمعیت که می آمدند سه یا چهار استکان بیشتر نداشتیم.

مبارزات سیاسی مرحوم والد و نامه های مرحوم مدرس به ایشان

مرحوم آقای والد در آنجا شخصیت فوق العاده ای بودند و از جنبه های مختلف اعتبار فوق العاده ای داشتند در مسائل سیاسی روی ایشان حساب می شد، از تهران مدرس و دیگران به ایشان نامه می نوشتند. جهات دیگری هم بود مثل رتق وفتق بسیاری از امور، اعانت مظلومین، مقابله با ظلم، امر به معروف و نهی از منکر، دفع بدعت ها، صراحت لهجه و اینکه در هیچ مسأله ای کوتاه نیاید و بدون ملاحظه جهات دنیایی مطالب را به مردم بگوید. تمام رجال و شخصیت ها آنجا رفت و آمد می کردند.

تمام منطقه روی ایشان حساب می کردند و اگر می خواستند کار خلافی انجام دهند از ایشان می ترسیدند.

داستان جالب برخورد تند با امیر مفخم

امیر مفخم کذایی که خیلی قدرت داشت و کسی بود که روی جهاتی با قوام السلطنه وزیر داخله مخالف بوده، روزی وقتی قوام السلطنه از وزارتخانه با درشکه به منزل بر می گشت سوارهایش را فرستاده بود قوام را کشیده بودند پایین، و آورده بودند پیش امیر مفخم، می خواست او را به چوب ببندد عده ای نگذاشته بودند، قوام وقتی به منزل برگشته بود استعفا داد.

خلاصه امیر مفخم آدم قلدری بود و قدرتش در مناطق ما فوق العاده بود مخصوصاً در کمره و خمین همه تحت نفوذ او بودند، املاک مردم را به انحای مختلف یا به

گفتگو با حضرت آیت الله العظمی صافی در مورد وضع معیشتی علمای گذشته و... ۱۷۹

خریدن یا هر راه غیر شرعی متصرف می‌شد و اسنادی درست می‌کرد، این اسناد را آورده بود گلپایگان مرحوم والد که فهمیده بود اسناد جعلی است امضا نکرده بود و به بعضی از علما هم گفته بود امضا نکنید.

با همه قدرتی که امیر مفتح داشت و در آن منطقه نفوذش زیاد بود و حاکم گلپایگان از او می‌ترسید و در خوانسار محمدتقی نصیر را با آن موقعیتی که داشت به دار آویختند، اما نمی‌توانست گلپایگان را تصرف کند.

منعکس شده بود که مرحوم والد با امیر مخالف است به همین جهت جمعی سوار را فرستاد گلپایگان و در نامه‌ای از آقای والد خواسته بود که چون حضور جنابعالی برای بعضی از مذاکرات در کمره لازم است تشریف بیاورید کمره، و آقای شهاب لشگر با جمعی را مأموریت دادم که شما را همراهی کنند (من نامه را دیده بودم).

وقتی شهاب لشگر نامه را آورده بود مردم وحشت کرده بودند می‌گفتند که او توهین و جسارت می‌کند.

معظم‌السلطان پدر دکتر معظمی شهاب لشگر را به منزل برده بود، از طرفی علما جلسه کرده بودند که چگونه این غائله را ختم کنیم، جلسه دو سه روز طول کشیده بود و به این نتیجه رسیده بودند که نرفتن ایشان ممکن نیست، اگر نرود با زور می‌برند، بنابراین دو نفر دیگر از علما که با امیر رابطه داشتند همراه ایشان بروند.

استخاره عجیب مرحوم والد

از آن طرف شهاب لشگر بعد از دو سه روز به منزل ما مراجعه کرده بود و گفته بود به آقا بگویید جواب نامه امیر را بدهد، مرحوم آقای والد استخاره کرده بودند این آیه آمده بود:

﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا﴾^۱

۱. فرقان، ۳۱. «این گونه برای هر پیامبری دشمنی از مجرمان قرار دادیم، و همین بس که پروردگارت هدایت‌کننده و یاور توست.»

۱۸۰.....دیدارها و رهنمودها

همین که این آیه آمده بود خودشان آمده بودند و گفته بودند: امیر غلط کرد که نامه نوشت، امیر غلط کرد که نامه نوشت، تو هم غلط کردی که نامه را آوردی، برو. آنها رفته بودند، رفتند که رفتند، بعد از آن هم امیر مفخم از ایشان رعب داشت. مقصودم این است که ایشان چنین موقعیتی داشتند و تا آخر هم به همین کیفیت بود. در آن زمان اکثریت اهل علم چه آنهایی که تمکن داشتند یا نداشتند وقتی ثبت اسناد و دستگاه قضایی تشکیل شد رفتند وارد آن برنامه‌ها شدند، بعضی به خاطر فقر و بعضی به جهت اینکه خیال می‌کردند این بساط تمام شد و ورق برگشته است، برعکس آقای والد معتقد بودند هیچ وقت ورق بر نمی‌گردد و رضاخان از بین می‌رود با همه این جهات آقای والد نگفتند بروید، با اینکه برحسب آن زمان قاعده این بود که ما زودتر از همه برویم.

از تهران به آقای والد نوشته بودند که اوضاع به این صورت درآمده، دستگاه قضایی تشکیل شده، مسائل تغییر کرده، آقایان همه آمدند، شما هم بیایید ولی ایشان قبول نکردند و من الآن خدا را شکر می‌کنم که ایشان قبول نکردند.

ایشان استقامتی داشتند، با اینکه تقریباً خانواده‌ای نبود که نرفته باشد، ولی ما در آن شرایط و با آن کیفیت ماندیم، مخصوصاً آقای والد و والدهام از اینکه انسان در مشاغل دولتی باشد بسیار متنفر بودند و به اقل ما یقنع قناعت می‌کردند.

سفری به تهران رفته بودیم، در تهران از آقای والد خیلی احترام می‌کردند، یکی از اطبای معروف و مهم تهران به نام علیم السلطنه که با ما خویشاوندی داشت و اصالتاً گلپایگانی بود، آقای والدمان را به ناهار دعوت کرد رفتیم به منزل ایشان، زندگی بسیار مفصلی داشت، خانه وسیع و اطاق‌های متعدد من بچه بودم ایشان به نظرش آمد که من استعداد و هوش دارم و قابل ترقی هستم به آقا جان گفتم: نمی‌گذارم این بچه را به گلپایگان ببرید، همین جا بماند مثل بچه خودم او را به مدرسه و دبیرستان می‌فرستم خودم همراهشان می‌روم و بر می‌گردم، بعد هم می‌فرستم لندن. همه کسانی که آنجا بودند گفتند حرف خوبی است، ولی هرچه گفتند آقای والد قبول نکرد.

گفتگو با حضرت آیت الله العظمی صافی در مورد وضع معیشتی علمای گذشته و... ۱۸۱.....

داستان غم‌انگیز برداشتن عمامه

راجع به عمامه هم جریانی دارم. درحالی که وضعیت اقتصادی به این صورت بود، از طرف دیگر فشار پهلوی هم بود، در مورد عمامه سخت‌گیری می‌کردند، ما هم عمامه داشتیم، جواز هم داشتیم، امتحان می‌گرفتند، هم آنجا امتحان دادم و هم دو سه سال می‌آمدم قم امتحان می‌دادم، در ماه خرداد از طلاب امتحان می‌گرفتند.

در تمام خوانسار و گلپایگان دو نفر جواز عمامه داشتند

بعداً پهلوی دستور داد که همه جوازها ملغی باشد و در یک تجدید نظر جوازها را گرفتند، فقط در گلپایگان دو نفر اجازه داشتند یکی آقای آسید محمد مهدوی و یکی مرحوم آقای والد، دیگر در گلپایگان و کمره و خوانسار کسی نبود.

یک رئیس شهربانی به گلپایگان آمد که بسیار اذیت می‌کرد به همه فحاشی می‌کرد، فحاشی‌های بد، زن‌ها را خیلی اذیت می‌کرد، همه مردم از او می‌ترسیدند، حکومت رعب و وحشت تشکیل داده بود، هفت سال رئیس شهربانی بود. آمد به منزل ما و گفت من به این صورت معامله‌ام نمی‌شود و بعد پیغام داده بود که اگر این با عمامه بیرون بیاید دستگیرش می‌کنم.

یک ماه ما در خانه مانده بودیم، نزدیک به یک ماه یا بیشتر گذشت ولی در این فکر که این رشته را رها کنم نبودم، تا اینکه روزی آقای والد را به اطراف شهر دعوت کرده بودند، منزل عمه ما بود (پدر حاج میرزا علی)، تابستان بود و آنجا هم جای خوبی بود، همه رفتند، آقای والد و مرحوم حاج آقای اخوی، من هم خسته شده بودم راه منزل ما (همین منزل فعلی) کوچه‌ای بود که بسیار خلوت بود و کسی رفت‌وآمد نمی‌کرد، پاسبان هم کم بود و بعد از ظهر بود و هوا گرم، از منزل با عبا و عمامه آمدم بیرون، شاید صد قدم نرفته بودم که رسیدم به یک پاسبان، پاسبان‌های گلپایگان با ما کاری نداشتند، اما این پاسبانی بود از اشرار که از جای دیگر آمده بود، گفت: باید شما را جلب کنم، بالاخره رها نکرد و تنها کاری که کردم این بود که درب منزلی را زدم و به آنها گفتم اطلاع بدهید که مرا بردند.

عمامه را از سر ما برداشتند

ما را به شهربانی پیش همان رئیس شهربانی بردند، اوقاتش تلخ شد و گفت او را ببرید به محکمه خلاف، آنجا عمامه را از سر ما برداشتند، ما از شهربانی آمدیم بیرون، البته من کلاه نگذاشتم و با سرباز می‌رفتم. از عجایب این بود یک‌ماه طول نکشید که خانه او آتش گرفت و دو بچه‌اش سوختند و یک سال نشد که خودش جوان‌مرگ شد، اسمش اسدالله بود.

ممنوعیت مراسم جشن نیمه شعبان

در جشن حضرت مهدی علیه السلام که مردم در همه جای مملکت برای برگزاری جشن آماده شده بودند، بازار چراغانی کرده بودند، روز چهاردهم شعبان دستور آمد که همه را جمع کنید.

ذلت پهلوی را خواهید دید

شاهد اینکه گفتم آقای والد ما امیدوار به آینده بود این قضیه است که: یک روز رئیس شهربانی عده‌ای از روحانیون را که جواز عمامه هم داشتند به شهربانی برده بود و عمامه آنها را برداشته بود، آنها با همان کیفیت آمده بودند منزل ما و گفته بودند می‌خواهیم آقا را ببینیم، آقا اینها را که دیده بود، حالشان به هم خورده بود و گفته بود: من می‌میرم ولی به شرطی که شما زنده باشید و ذلت این پهلوی را ببینید او گمان می‌کند اسلام فقط در ایران است.

ایشان به پهلوی بسیار بدبین بودند و می‌گفتند انگلیسی‌ها او را آورده‌اند، حتی ایشان در مجالس و محافل هم این مطلب را می‌گفتند.

زمانی که پهلوی قرارداد «داری» را که مظفرالدین‌شاه با یک انگلیسی امضا کرده بود لغو کرد و رفت آبادان و شیر نفت را به دریا باز کرد، در آن زمان روزنامه‌ها این خبر را نوشتند، بازار را چراغانی کردند، در همین گلپایگان هم چراغانی کردند، همه

گفتگو با حضرت آیت الله العظمی صافی در مورد وضع معیشتی علمای گذشته و... ۱۸۳....

تلگراف زدند و تبریک گفتند، رئیس شهربانی آمد و به آقا گفت آیا این هم دروغ است؟ گفتند نه راست است، منتظر بود ایشان هم تلگراف تبریکی بنویسد گفتند: پهلوی را انگلیسی‌ها آوردند.

راست است ولی من نمی‌توانم باور کنم با اینکه می‌دانم پهلوی را انگلیسی‌ها بر سر کار آورده‌اند، علیه آنها مقاومت کند، بعد هم صحت کلام ایشان معلوم شد چون از مدت زمان قراردادی که ملغی اعلام کرده بود چند سال بیشتر باقی نمانده بود و طبق قرارداد باید در پایان مدت تمام دستگاه‌ها را تحویل ایران بدهند و بروند، وقتی پهلوی قرارداد را لغو کرد آنها به دیوان دآوری لاهه شکایت کردند و دوباره قرارداد را بستند بعداً رئیس شهربانی می‌گفت من خجالت می‌کشم.

و السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۳۰

اهمیت تحصیل علوم دینی و وظایف طلاب و روحانیون^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

از حضرت امام زین العابدین علیه السلام روایت شده که می فرماید:

«لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِي طَلَبِ الْعِلْمِ لَطَلَبُوهُ وَلَوْ بِسَفْكِ الْمُهْجِ وَخَوْضِ اللَّجَجِ»^۲.

من تشکر می کنم از آقایان و عزیزانی که اظهار لطف فرمودند و بنده را به زیارت خود نائل کردند. امیدوارم همه در ظلّ عنایات حضرت بقیة الله ارواحنا له الفداء موفق باشند و بتوانند در این زمان که اسلام به علما و مبلغینی که با مکتب اهل بیت علیهم السلام آشنا باشند خیلی نیازمند است در راه تحصیل رضای حضرت ولی عصر علیه السلام به موفقیت های بزرگ نائل شوند.

در گذشته علمای بزرگی داشتیم که در رشته های مختلف علوم مانند ریاضیات، هیئت، جغرافیا و این علوم که الآن به صورت خاصی تدریس می شود مهارت داشتند و استاد بودند مثل شیخ بهائی، علامه حلی و دیگران، اگر کسی کتاب های این علما را ببیند متوجه می شود آنها جامع الابعاد و جامع المعقول و المنقول بودند.

۱. دیدار جمعی از طلاب مدرسه آیت الله صدوقی با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله العالی در تاریخ ۱۲ اردیبهشت ۱۳۸۷.

۲. کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۳۵؛ حر عاملی، الجواهر السنیة، ص ۹۶؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۱، ص ۱۸۵. «اگر مردم بدانند در طلب علم و جستجوی دانش چه ارزشی است البته آن را جستجو می کنند هرچند به قیمت ریخته شدن خون دلها و فرو رفتن در دریاهاى ژرف باشد.»

اهمیت تحصیل علوم دینی و وظایف طلاب و روحانیون..... ۱۸۵

امیدوارم این آقایان با این سوابقی که دارند بیشتر بتوانند با گذراندن مدارج علمی و عملی برای اسلام مفید باشند.

اینکه شما خودتان را آماده کرده‌اید برای اینکه خدمتگزار قرآن و احکام شرع و امام زمان علیه السلام باشید توفیق بسیار بزرگی است، این نشانه تصرف غیبی در قلوب است که بعضی این گرایش را پیدا می‌کنند خصوصاً در این زمان که گرایش‌ها و دعوت‌های مختلف و جلوه‌هایی از مادیات هست البته برای روحانیت در تحصیل این علوم آن امکانات فراهم نمی‌شود، یعنی اشخاصی به اینجا می‌آیند که نیت خالص داشته باشند و خودشان را واقعاً به خدا فروخته باشند و امام زمان علیه السلام آنها را خریده باشد آنها وقتی می‌آیند باید بدانند در راه بسیار بزرگی قدم گذاشته‌اند و وظیفه بزرگی را قبول کرده‌اند و خداوند هم توفیق بسیار بزرگی به آنها عطا کرده است، چیزی از این بالاتر نیست که انسان به دنبال تحصیل علوم دین و قرآن باشد این همه اجر و ثواب برای کسی است که در راه تعلیم علم دین یا تعلم آن باشد، نفس کشیدن آنان عبادت است حضورشان در مجالس علمی عبادت است.

فضیلت یک ساعت حضور در مجلس علم

در روایت است که رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود:

«يَا أَبَا ذَرٍّ الْجُلُوسُ سَاعَةً عِنْدَ مُذَاكِرَةِ الْعِلْمِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنَ قِيَامِ أَلْفِ لَيْلَةٍ يُصَلِّي فِي كُلِّ لَيْلَةٍ أَلْفَ رَكْعَةٍ وَالْجُلُوسُ سَاعَةً عِنْدَ مُذَاكِرَةِ الْعِلْمِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنَ أَلْفِ غَزْوَةٍ وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ كُلِّهِ. قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مُذَاكِرَةُ الْعِلْمِ خَيْرٌ مِنْ قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ كُلِّهِ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ: يَا أَبَا ذَرٍّ الْجُلُوسُ سَاعَةً عِنْدَ مُذَاكِرَةِ الْعِلْمِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ اثْنَا عَشَرَ أَلْفَ مَرَّةٍ، عَلَيْكُمْ بِمُذَاكِرَةِ الْعِلْمِ فَإِنَّ بِالْعِلْمِ تَعْرِفُونَ الْحَلَالَ مِنَ الْحَرَامِ يَا أَبَا ذَرٍّ الْجُلُوسُ سَاعَةً عِنْدَ مُذَاكِرَةِ الْعِلْمِ خَيْرٌ لَكَ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةِ صِيَامٍ نَهَارُهَا وَقِيَامُ لَيْلِهَا»^۱.

۱. مجلسی، بحار الانوار، ج ۱، ص ۲۰۳-۲۰۴.

یک ساعت حضور در مجلس علم از هزار شب، شب‌زنده‌داری که در هر شب هزار رکعت نماز خوانده شود و از هزار بار شرکت در جهاد و قرائت تمام قرآن نزد خداوند متعال محبوب‌تر است.

(البته منظور علوم دینی است، علم فقه، اصول، تفسیر، کلام، حدیث، علوم‌ی که در متن دین قرار دارد، و برای اینکه انسان فقیه کامل شود لازم است).

اباذر تعجب کرد و عرض کرد یا رسول الله مذاکره علمی از قرائت تمام قرآن هم بالاتر است؟ حضرت فرمود:

یک ساعت حضور در مجلس علم از دوازده هزار ختم قرآن بالاتر است. به وسیله علم حلال و حرام خدا را می‌شناسید. ای اباذر یک ساعت حضور در مجلس علم از عبادت یکسال که روزهای آن را روزه بداری و شب‌های آن را شب زنده‌داری کنی بهتر است. برای اینکه نگه‌داری تمام دین و احکام به وسیله علم و علما و شما طلابی که آمده‌اید درس بخوانید می‌باشد، اگر اینها نباشد آنها هم نمی‌ماند، حقایق قرآن هم مخفی می‌ماند. کاری که شما وارد آن شده‌اید چنین کار مقدسی است، خیلی قداست دارد و انسانی که وارد این کار می‌شود باید مواظب خود باشد و این قداست را حفظ کند. بعضی از بزرگان در این مجالس بدون طهارت حضور پیدا نمی‌کنند. مجلس خیلی باعظمت است. همین که می‌گویید مثلاً:

«وَسَاءَ فِي الْأَعْلَامِ ذُو الْإِضَافَةِ»^۱

اینها هم مؤثر است اینها مقدمه است برای اینکه انسان یک روایت از احادیث اهل بیت علیهم‌السلام یا نهج البلاغه را بفهمد و معنا کند.

با وجود این همه ثواب‌ها و تأکیدات، کسانی که وارد می‌شوند باید قدر خود را بدانند و این توفیقی را که خداوند متعال به آنها عنایت فرموده شاکر باشند و قداست کارشان را حفظ کنند یعنی لوازمی که این کار دارد، متانت و وقاری که باید اهل علم داشته باشند رعایت کنند وقاری غیر از دیگران.

۱. سیوطی، البهجة المرضیه، ج ۱، ص ۵۶. «در اسم‌های علم اضافه‌دار «مضاف و مضاف‌الیه» فراوان و زیاد است.»

اهمیت تحصیل علوم دینی و وظایف طلاب و روحانیون.....۱۸۷

همه باید باوقار باشند ولی این علم غیر از علم ریاضی یا جغرافیا است که رودخانه کجا چگونه است؟ یا کوه کجا چند متر است؟ این علم خداشناسی و علم دین است.

مقامی پس از انبیا، اولیا و ائمه علیهم السلام

اینکه انسان حلال و حرام خدا را بشناسد، برنامه زندگی بشر را از قرآن و روایات استنباط کند مقام بسیار بسیار بزرگی است و بعد از مقام انبیا و اولیا و ائمه طاهرين علیهم السلام مقامی به این مقام نمی‌رسد اما به شرط اینکه انسان متوجه باشد که در چه مقامی قرار گرفته است و چه موقعیتی دارد تا لوازم و آثار این موقعیت را حفظ کند.

درعین حال باید انسان شکر خدای متعال را به جا آورد مخصوصاً در این زمان که وسایل تحصیل علم در یک حدی فراهم شده است همین مدرسه‌ای که مرحوم آیت‌الله صدوقی تأسیس کرده‌اند و مدارس دیگر همه اینها سبب شده حجت بر کسانی که می‌خواهند درس بخوانند تمام باشد و وقت خود را تلف نکنند، عمر خود را ضایع نکنند، درس بخوانند و زحمت بکشند.

در گذشته کسانی که درس می‌خواندند و به مقامات بلند می‌رسیدند در نهایت صعوبت و سختی قرار داشتند.

شکایت به امیرمؤمنان علیه السلام

این روزها احوالات یکی از علما را می‌خواندم از کسانی که زمانش به زمان ما نزدیک است این عالم در شرح زندگی خود نوشته بود:

من در نجف در نهایت ضیق معاش بودم، مدتی گرسنه بودم، سفره‌ای داشتم که نان خشک در آن بود، آمدم نان‌ها را بخورم دیدم نمی‌شود، با خود گفتم ببرم خدمت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام و به آقا بگویم این وضعیت ما است، این نان ما است، وقتی سفره را برداشتم و زیر عبا گرفتم و خواستم از حضرت گله کنم، در صحن کسی به من

۱۸۸.....دیدارها و رهنمودها

رسید و گفت: کجا می‌روی؟ آقا خودش همین نان خشک‌ها را می‌خورد و زندگیش همین‌طور بود، نمی‌خواهد این نان‌ها را به داخل حرم ببری، درضمن کمکی هم به او کرده بود و او برگشته بود.

درعین حال که در ضیق بودند اما در تحصیل علم کوشا بودند و به آن مقامات بلند رسیدند و این کتاب‌ها را نوشتند، ما الآن می‌توانیم مثلاً کتاب *بحار الانوار* را از اول تا آخر مطالعه کنیم؟ آن وقت آنها موسوعه حدیثی مثل *بحار* می‌نوشتند یا کتاب‌های دیگر مثل کتاب‌های علامه در رشته‌های مختلف.

سختی‌های حوزه در دوران پهلوی

دوران طلبگی ما با شدائد همراه بود، در زمان پهلوی و آن اوضاع سخت، نه یک نفر می‌گفت درس بخوان، نه یک نفر تشویق می‌کرد، نه مشوقی بود و نه جریانی که انسان به واسطه آن تشویق شود.

ما هرچه درس بخوانیم کم خوانده‌ایم، هرکسی که درس نمی‌خواند لذت علم را درک نکرده است هرچه انسان بیشتر بخواند شوقش بیشتر می‌شود.

مواظب باشید در همه کارهایی که انجام می‌دهید وقار طلبگی و وقار انتساب به حضرت ولی عصر علیه السلام را حفظ کنید چون ما را منتسب می‌کنند به ایشان.

بعضی مواقع حکایاتی نقل می‌کنند که خود حضرت هم این را قبول فرموده‌اند که کل این مجموعه (نه شخص بنده یا زید و عمرو) را حضرت به خود منتسب می‌دانند.

جریانی هست که برای حاج ابوالقاسم کوهپایه اتفاق افتاده بود مفصل است آنجا حضرت می‌فرماید: چرا حقوق جند مرا نمی‌دهید؟

حکایتی از مرحوم آیت‌الله گلپایگانی

یک آقای (که الآن گمان می‌کنم در دیوانعالی است) چندی پیش می‌گفت: من از طرف مرحوم آیت‌الله گلپایگانی قبل از انقلاب اعزام شده بودم به یکی از دهات اطراف

اهمیت تحصیل علوم دینی و وظایف طلاب و روحانیون..... ۱۸۹

شهرگرد (اسم آن روستا را گفت)، آنجا که رفتم نامه‌ای هم از آیت‌الله گلپایگانی داشتم، متوجه شدم آنها وجوهات نمی‌دهند، گاهی تذکر می‌دادم ولی ترتیب اثر نمی‌دادند، یک روز یکی از اهالی آمد پیش من و گفت: می‌خواهم حساب کنم و زندگیم را مرتب کنم. گفتم: چه شده؟ گفت: دیشب خواب دیدم که در می‌زنند رفتم در را باز کردم دیدم حضرت ولی عصر علیه السلام تشریف آوردند.

یا حساب خودت را بکن یا نامه ما را بده

عرض ادب کردم و گفتم: بفرمایید، فلانی هم اینجا هستند (یعنی آن آقای روحانی). فرمودند:

نه من منزل تو نمی‌آیم یا حساب خودت را بکن یا آن نامه ما را بده که در فلان جا قرار دارد (خودش هم نمی‌دانسته است) و بعد رفتم دیدم نامه‌ای که آقای گلپایگانی برای معرفی این آقا نوشته بودند همان‌جا بود. فرموده بودند: یا حساب خودت را بکن یا آن نامه ما را بده.

این گروه، جمعیتی است که عنایت حضرت به آن هست اما باید خیلی مواظب باشیم که این عنایت کم‌رنگ نشود یا بعضی از تحت این عنایت خدای نخواستہ خارج نشویم. الآن هم تمام این حوزه‌ها که برقرار است به‌واسطه عنایت آقا است به‌واسطه اینکه قلوب مردم در تصرف ایشان است.

کسانی که وابسته به دین و روحانیت هستند باید مواظب باشند مردم می‌خواهند دین را از ما ببینند، باید در کارهایمان وقار داشته باشیم حتی در عباداتمان، در نماز، در نماز جماعت، در عزاداری که برای سیدالشهدا و ائمه طاهرین علیهم السلام انجام می‌دهیم، همه اینها باید تحت ضوابط شرعی و وقار کامل و متانتی که باید اهل علم داشته باشند قرار گیرد، جوری نباشد که سبک باشد، نه خود را سبک کنیم و نه آن کاری را که انجام می‌دهیم، همه کارهای ما تحت مراقبت است، ما همیشه در محضر خداوند متعال هستیم، امام زمان علیه السلام ما را می‌بیند. قرآن می‌فرماید:

﴿وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ﴾^۱

کلمه (مؤمنین) در آیه به ائمه طاهرين عليهم السلام تفسیر شده است^۲ که امروز شخص مقدس حضرت ولی عصر علیه السلام است ایشان اعمال ما را می بینند، علاوه بر اینکه در روایات است که روزهای دوشنبه و پنجشنبه اعمال ما بر حضرت عرضه می شود؛^۳ اصلاً رفتار ما در مرأی و منظر ایشان است، نباید به صورتی عمل کنیم که از ما رنجش خاطری پیدا کنند. هرکسی باید تصور کند خودش هست و این اسلام، فرض کنید در دنیا کس دیگری نیست، هیچ کس نیست که بیاید درس بخواند و این علوم را یاد بگیرد و شما یک نفر هستید، و اسلام به وجود شما محتاج است، در این صورت چقدر باید کوشش کرد و چقدر ثواب دارد، نمی شود فضیلت و ثوابی که برای تحصیل علم و ارتباط با احادیث اهل بیت علیهم السلام هست تصور کرد.

خداوند به همه شما توفیق دهد، من خوشحال شدم. زیارت شما و نگاه کردن به صورت شما برای انسان عبادت است امیدوارم همیشه خدمتگزار مخلص و صمیمی برای امام زمان علیه السلام باشید ایشان را فراموش نکنید و همیشه برای ایشان و مخصوصاً تعجیل در فرجشان دعا کنید و یادتان نرود که ما همه می خواهیم بگویم خدمتگزار و سرباز حضرت ولی عصر علیه السلام هستیم، بعضی از بزرگان می فرمایند، انسان صدقه که می دهد برای سلامتی امام زمان علیه السلام بدهد، عبادتی که انجام می دهد همه را به حساب حضرت ولی عصر علیه السلام قرار دهد.

فرموده اند: مردم را با عملتان به خداوند متعال دعوت کنید نه با زبان.^۴

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۱. توبه، ۱۰۵. «وبگو عمل کنید، خداوند و رسولش و مؤمنین اعمال شما را می بینند».

۲. رجوع کنید به: صفار، بصائر الدرجات، ص ۴۴۷ - ۴۴۸؛ کلینی، الکافی ج ۱، ص ۲۱۹ - ۲۲۰، باب عرض الاعمال علی النبی صلی الله علیه و آله و الأئمة علیهم السلام؛ طبرسی، مجمع البیان، ج ۵، ص ۱۰۴، ذیل آیه شریفه.

۳. مجلسی، بحار الانوار، ج ۵، ص ۳۲۹؛ ج ۲۳، ص ۳۳۵.

۴. «کُونُوا دُعَاةً لِلنَّاسِ بِغَيْرِ أُنْسِيَّتِكُمْ». کلینی، الکافی ج ۲، ص ۷۸؛ حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۱، ص ۷۶؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۶۷، ص ۳۰۳.

ارزش علم و سفارش به اخلاص^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

خیلی تشکر می‌کنم و افتخار می‌کنم که بنده را به زیارت خود و این عزیزان نائل کردید، جهاتی که شما تذکر دادید همه ارزنده است و هر کدام در هر حدی تأمین شود موجب مسرت و خشنودی خاطر انور حضرت ولی عصر علیه السلام می‌شود، و من باید تشکر کنم هم از جنابعالی و آقایانی که اهتمام دارند تا این حوزه در آنجا برقرار باشد، با توجه به اینکه آنجا از ثغور و حدود است و باید نگره‌داری شود و اگر به حال خود گذاشته شود آنهایی هم که هستند از دست می‌روند.

اینها وظایفی است که بسیار اهمیت دارد و باید همه انجام دهند همه باید در مقام نگره‌داری ثغور مذهب و دین باشند، در آنجا تبلیغ احکام کنند و مردم را به امام زمان علیه السلام دعوت کنند.

زیارت این چهره‌های نورانی برای من ذخیره آخرت است و من افتخار می‌کنم که چنین حوزه‌هایی در اطراف و اکناف باشد، هم بتوانند این جوان‌های عزیز را تقویت کنند و به معارف آل محمد صلی الله علیه و آله آشنا کنند و نگذارند اینها متروک شود و هم اینکه شعاع و روشنایی آنها همه‌جا را بگیرد، قلوب دیگران را روشن کند و ایمان آنها را حفظ کند.

اشخاصی که خود را برای این کار آماده می‌کنند در واقع خودشان را به امام

۱. دیدار گروهی از روحانیون و طلاب حوزه علمیه یکی از شهرهای مرزی با حضرت آیت‌الله العظمی صافی

گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۴ خرداد ۱۳۸۷.

۱۹۲.....دیدارها و رهنمودها

زمان ع می فروشند و امام زمان ع آنها را خریداری کرده است، باید قدر این نعمت را بدانند، کسی که خودش را به ایشان فروخته باشد و آن حضرت او را خریداری کرده باشد، باید بداند که بسیار سعادتمند بوده و این توفیقی است که از طرف خداوند متعال نصیب او شده و نصیب همه کس نمی شود.

البته زحمات و مشکلات زیاد است، همیشه در راه تحصیل دین و معارف اهل بیت ع، کسب حدیث، قرآن و تفسیر، مشکلات بوده است، از قدیم علمایی که به مقاماتی نائل شده اند کسانی بوده اند که این زحمات را متحمل می شدند و به امور دنیوی توجه نمی کردند و فقط قصدشان نشر دین بوده است. در روایت آمده است که شخصی از امام صادق ع سؤال می کند:

«رَجُلٌ رَأَوِيَّةٌ لِحَدِيثِكُمْ يَبْتَئُ ذَلِكَ إِلَى النَّاسِ وَيُشَدُّهُ فِي قُلُوبِ شِيعَتِكُمْ وَلَعَلَّ عَابِدًا مِنْ شِيعَتِكُمْ لَيْسَتْ لَهُ هَذِهِ الرَّوَايَةُ أَتَيْهَمَا أَفْضَلُ؟ قَالَ: الرَّوَايَةُ لِحَدِيثِنَا يَبْتَئُ فِي النَّاسِ وَيُشَدُّهُ فِي قُلُوبِ شِيعَتِنَا أَفْضَلُ مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ»^۱.

شما قدر خود و قدر این فرصت هایی که الآن به دست آمده است را بدانید چون در گذشته این فرصت ها فراهم نبود، در مناطق شما کسانی که می خواستند تحصیل علم کنند یا مسأله ای سؤال کنند باید راه های دور و درازی را بروند، امروز بحمدالله در خود منطقه، حوزه تأسیس شده، هم مردم استفاده می کنند و هم شما در نظر دارید به مقامات علمی نائل شوید.

آنچه در تحصیل علم بسیار مؤثر و موجب برکت است، این است که انسان علم را خالصاً برای خدا فرا گیرد و مقصد دیگری در کار نباشد.

۱. صفار، بصائر الدرجات، ص ۲۷؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۲، ص ۱۴۵. «کسی هست که سخن شما را بسیار نقل کرده و در میان مردم گسترش می دهد و با نقل آن دلهای شیعیان شما را قرص و محکم می سازند و شاید عابدی از شیعیان شما این جور نباشد و روایت زیاد نداشته باشد کدام یک برتر و بافضیلت تر است؟ حضرت فرمود: کسی که سخن ما را زیاد نقل می کند و در میان مردم پخش می کند و دلها را ثبات و ایمان می بخشد از هزار عابد برتر است.»

برای این مقام یک قدم بر نداشتیم

مرحوم آیت‌الله بروجردی می‌فرمودند: من برای این مقام یک قدم بر نداشتیم، یعنی از روز اول که درس می‌خواندم در فکر اینکه مقام ظاهری داشته باشم نبودم، می‌خواستم عالم و فقیه شوم و به اسلام و مسلمانان خدمت کنم، قصدم این بود. وقتی انسان با اخلاص بود، خداوند متعال به علم و تحصیلات او برکت می‌دهد و توفیقاتی نصیب او می‌کند که خودش متوجه نمی‌شود چگونه این کار از او صادر شد، چگونه توانست مطلبی بنویسد یا بگوید یا شبهه‌ای را جواب دهد. البته باید زحمت کشید، بدون تلاش و حاضر شدن در محضر استاد و مطالعه و دقت در درس نمی‌شود، همان است که امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود:

لَوْ كَانَ هَذَا الْعِلْمُ يَحْضُلُ بِالْمُنَى مَا كَانَ يَبْقَى فِي الْبَرِيَّةِ جَاهِلٌ
اجْهَدْ وَلَا تَكْسَلْ وَلَا تَكُ غَافِلًا فَدَامَةَ الْعُقْبَى لِمَنْ يَتَكَاسَلُ^۱

اینها که با هم جمع شد انسان توفیق پیدا می‌کند، و سعادت از این بالاتر نیست که انسان بتواند در راه معارف دین و نشر آن و دفع بدعت‌ها خدمتی انجام دهد، این شعر از مرحوم والد است که:

گر کنی یک تن هدایت سوی راه مستقیم

بهبتر از صد گونه طاعت کاوری روز معاد

مقامی بالاتر از این نیست که انسان بتواند مردم را به خدا و پیامبر صلی الله علیه و آله و امام زمان علیه السلام و احکام الهی هدایت کند.

انسان مظهر اسماء الحسنی

یکی از اسمای بزرگ خداوند متعال که به ما فرموده‌اند:

۱. دیوان امام امیرالمؤمنین علیه السلام، ص ۳۳۴. «اگر این دانش با آرزو به دست می‌آمد در میان مردم نادانی نمی‌ماند. تلاش کن و تنبلی نوز و غافل نباش. پشیمانی سرانجام برای کسی است که خود را به تنبلی بزند.»

«تَخَلَّقُوا بِأَخْلَاقِ اللَّهِ»؛^۱

یعنی اسماء الحسنی را در خودتان ظاهر کنید؛ «الهادی» است، یعنی خداوند هدایت می‌کند، بهره‌ای که انسان از این اسم می‌برد این است که هرکسی که بنده خدا است در حد خود هدایتگر باشد و مردم را راهنمایی کند علم هم همین‌طور است. می‌گویند در بین صفات خداوند متعال دو صفت است که بسیاری از صفات به آن دو بر می‌گردد یکی علم و یکی قدرت، انسانی که عالم می‌شود تخلق به این صفت خداوند پیدا کرده است.

وقتی وارد شدم، اشعاری راجع به حضرت ولی عصر علیه السلام خواندید، بسیار خوشحال شدم، مطلب اصلی این است که آن حضرت از ما راضی باشند، رفتار و کردارمان به صورتی باشد که مردم متوجه به ایشان شوند و گرایش به اسلام، مذهب و اخلاق اسلامی پیدا کنند، اینها اموری است که اگر برای انسان پیدا شود، اسباب تقرب به خداوند متعال و ائمه علیهم السلام است.

ضرورت خدمت‌رسانی به حوزه‌های علمیه^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

خدماتی که شما انجام می‌دهید بسیار اهمیت دارد البته حوزه علمیه از زمانی که تأسیس شد تا به حال با مشکلات مادی بسیاری روبرو بوده است بزرگانی هم که بودند حداکثر کوشش و فداکاری‌هایی که باید انجام بدهند انجام می‌دادند ولی امکانات برایشان فراهم نبود اما حوزه را نگاه داشتند و حوزه سیر خودش را داشت تا حالا به اینجا رسیده است. امیدوارم بعد از این هم حوزه کمأ و کثفأ به مراتب و درجات بیشتر نائل شود. همه این برنامه‌هایی که فرمودید و خدمات مختلفی که در نظر گرفته شده مهم و بسیار جالب است البته طلاب نباید برای امور مادی جذب حوزه بشوند و این مضر است. اصولاً اینکه اشخاص وقتی می‌آیند بگویند اینجا که می‌رویم آن جنبه‌های مادی ما تأمین شود مثل بعضی از جاهایی که مردم می‌روند و می‌گویند می‌رویم وضع مادی ما اصلاح می‌شود اینجا نباید کسی به این صورت بیاید یعنی بخواهد اینجا را وسیله تأمین جنبه‌های مادی خودش قرار دهد.

ورود در روحانیت و مشارکت در برنامه‌های تحصیل و تبلیغ دینی باید برای خدا و خدمت به امام زمان علیه السلام باشد و لو با تحمل هر نوع زحمت و مشقتی، چنان‌که در گذشته همین‌طور بود، انواع مشقت‌ها، انواع سختی‌هایی که نمی‌شود گفت.

۱. دیدار مسئولین مرکز خدمات حوزه‌های علمیه با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ

۱۹۶.....دیدارها و رهنمودها

آن وقت این طور بود هرکسی می آمد به حوزه، می آمد برای اینکه این سختی ها را تحمل کند، آگاهانه می آمد و فشارها و اذیت ها و آزارها را تحمل می کرد.

اگر درس نخوانید هیچ حجتی در پیشگاه امام زمان عجل الله فرجه ندارید

این برنامه بسیار جالب و لازم است و هرچه بیشتر توسعه پیدا کند تا اسباب رفاه و آسایش طلاب فراهم شود بهتر است به شرط اینکه تأمین جهات مادی، جهات معنوی را تضعیف نکند. باید به طلاب گفت که شکر این نعمت را به جا آورید که با این کیفیت، گروهی برنامه ای با این تفصیلات دارند و این خدمات را متحمل شده اند، با این شرایط اگر خوب درس نخوانید و تحصیل نکنید و عمرتان تلف شود، پیش امام زمان عجل الله فرجه هیچ حجتی ندارید.

امروز حوزه از زمان حاج شیخ خلوت تر است

در گذشته وقتی به شهرها می رفتید می دیدید در همه جا علمای بزرگ و مجتهدین بودند اما به یک معنا الآن خلوتی حوزه بیشتر است حتی از زمان مرحوم حاج شیخ که می گفتند هفتصد نفر طلبه داشتند، آن وقت اشخاصی بودند مثل مرحوم آقای آسید محمدتقی خوانساری که در حوزه حاج شیخ بودند، آقای حاج سیداحمد خوانساری، آقای حجت یا علمای قم مثل آقای آقامیرزا محمد فیض، آقای گلپایگانی، آقای آقا میرزا محمد همدانی، مرحوم امام. در آن زمان مجله ای بود که در آن اسامی کسانی که درس خارج می گفتند یا سطح هایی که نظیر خارج بود می نوشتند، در آنجا اسم این آقایان را نوشته بودند، عده ای هم در مرحله بعد بودند مثلاً اشخاصی که در ادبیات خیلی استاد بودند، افرادی هم بودند که بسیار مقدس، متدین و متعبد بودند، من بعضی از آنها را دیده بودم (البته من در زمان خود آقای حاج شیخ به قم آمده بودم ولی مشغول نبودم). اشخاصی بودند که متدین و متعبد بودند و هرکس در مجلسشان حاضر می شد استفاده می کرد، نه زبانشان خطا می رفت، نه غیبت می کردند، آثار زهد و تقوا در آنها بود، نسبت

ضرورت خدمت‌رسانی به حوزه‌ها ۱۹۷

به وجوهات و سهم امام در نهایت احتیاط بودند. اشخاصی بودند که اگر به آن صورت بخواهید حساب کنید متأسفانه باید بگویم حالا حوزه خلوت شده است. ولی بالاخره امروز همین کثرت جمعیتشان اسباب شوکت اسلام است البته درعین حال، باز هم هستند مثل بعضی از آقایان که پیش ما می‌آیند افرادی هستند بسیار متعبد و متعهد. من به سهم خودم تقدیر می‌کنم و امیدوارم که خدمات شما مورد نظر صاحب حوزه‌ها حضرت ولی عصر علیه السلام باشد.

این دستگاه حضرت ولی عصر علیه السلام است

شما هم هر خدمتی که می‌کنید به حساب حضرت بگذارید. این دستگاه، دستگاه حضرت است اگر بخواهید به شخص بنده نگاه کنید قابل نیستم و شاید نقطه ضعف باشم ولی اصل این دستگاه مربوط به حضرت است و هرچه منظم‌تر باشد بهتر است مخصوصاً در این زمان و در این عصر این خدمات انشاءالله مورد توجه ایشان قرار می‌گیرد و باعث مسرت ایشان می‌شود.

نکته‌ای که در اینجا به نظر من آمد اینکه شما فرمودید شهرها و استان‌های دیگر هم زیر پوشش این برنامه قرار گرفته‌اند خیلی مهم است از این جهت که جاذبه حوزه قم، روحانیت شهرها را ضعیف نکند تا آنها را به اینجا بکشاند باید کاری کرد تا روحانیونی که در شهرهای دیگر ساکنند برای آنها آن شهرها جاذبه داشته باشد. الآن جمع زیادی به قم می‌آیند و روحانیت در اینجا تمرکز پیدا کرده است درحالی‌که بسیاری از شهرها روحانی ندارند، ولی اگر چنین برنامه‌ای باشد که فلان روحانی که در فلان روستا است او هم زیر پوشش باشد خیلی جالب و لازم است.

امیدوارم خداوند متعال به شما توفیق دهد تا این خدمات را به احسن وجه انجام دهید و همان‌طور که در این مدت گسترش پیدا کرده و موفقیت داشته‌اید بیشتر از اینها موفقیت پیدا کنید.

داستان مراسم ازدواج ما

اما اینکه در مورد کمک به ازدواج طلاب گفتید، خواستم بگویم، وقتی که ما می‌خواستیم ازدواج کنیم با اینکه آدم گمنامی نبودیم ولی در نهایت سادگی انجام شد، مجلسی داشتیم که فقط چند نفر بودند، مرحوم امام که با ایشان سوابق قدیمی و همیشگی داشتیم، مرحوم آقای حاج سیداحمد خوانساری و آقای آقامرتضی حائری و اخوی ایشان آقامهدی و آقای حاج آقا ریحان الله، و البته آقای والد و اخوی گرامی هم حضور داشتند.

اما مراسم عروسی، که درحقیقت مراسمی نداشتیم، ازدواجی به تمام معنا ساده که شاید ساده‌تر از آن نبود.

حالا بحمدالله این امکانات فراهم شده است و امیدوارم طلاب قدر این نعمت را بدانند زیرا در این شرایط حجت بر آنها تمام است تمام این فرصت‌ها که طلاب از آن استفاده می‌کنند همه به‌عنوان روحانیت و به اسم دین است اگر دین نباشد نه این امکانات فراهم می‌شود و نه کسی به شما این امکانات را می‌دهد، اگر کسی امروز درس نخواند مصداق این آیه شریفه می‌شود که:

﴿وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ﴾^۱

اگر کسی خدماتی را بگیرد ولی در مقابل کار خودش را انجام ندهد، درس نخواند، عمرش تلف شود، در پیشگاه خداوند متعال مسئول است، هرچه این خدمات بیشتر شود، مسئولیت آنها زیادتر است.

امیدوارم خداوند متعال توفیق شما را بیشتر کند، بنده هم به سهم خودم تشکر می‌کنم، من هم شنیده‌ام و گاهی بعضی اشخاص که مراجعه کرده‌اند به آنجا می‌گفتند برخورد خوب با ما داشتند و بدون معطلی کارها انجام شده است.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۱. مطففین، ۱. «وای بر کم‌فروشان».

استفاده از فرصت‌ها در تحصیل علم و عمل^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

بنده تشکر می‌کنم از اظهار لطف شما و اینکه اسباب مسرت خاطر بنده شدید و مرا به ملاقات خودتان نائل کردید، از خداوند متعال برای همه توفیق و تأیید و نیل به مقامات بلند علمی و عملی و جلب رضایت خاطر حضرت ولی عصر^{علیه السلام} را مسئلت می‌کنم، امیدوارم به مقاصد حسنه‌ای که دارید نائل شوید و در آینده مصدر خدمات به اسلام و مسلمین باشید البته از همین الآن که وارد حوزه شدید در مسیر قرار گرفته‌اید و انشاءالله جزء خدمتگزاران شرع و امام زمان^{علیه السلام} هستید.

حکایتی از آیت‌الله العظمی بروجردی^{قدس سره}

روزی مرحوم آیت‌الله العظمی بروجردی در درس فرمودند: می‌خواهم مطلبی را بگویم تا دیگران هم بدانند و آن اینکه: مرتب به من نامه می‌نویسند که این آقایان طلبه چه وقت به مقصد می‌رسند؟ و تحصیلاتشان تمام می‌شود؟ و مقصودشان حاصل می‌شود؟ در جواب می‌گویم:

اگر مقصود اینها دنیا باشد، هیچ وقت به مقصد نمی‌رسند، چون راه دنیا این نیست و راه‌های دیگری برای مقاصد دنیایی هست که می‌توانند از آن راه‌ها به دنیا برسند. این راه، راه خدا و تحصیل علم و کسب کمالات معنوی و درجات اخروی است و اگر مقصود اهدافی است که باید در این راه مورد نظر باشد همین الآن رسیده‌اند. اینها از

۱. دیدار طلاب مدرسه اباصالح^{علیه السلام} با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۲۰ آبان ۱۳۸۷.

۲۰۰.....دیدارها و رهنمودها

روزی که شروع می‌کنند به خواندن درس و تحصیل به مقصد رسیده‌اند البته این مقصد مراتبی دارد هر ساعتی به هر درسی که شما می‌روید مقام بالاتری را کسب می‌کنید و درجه‌ای را طی می‌کنید البته درجات معنوی و سیر الی الله و قرب به خداوند متعال. اگر انسان خلوص نیت داشته باشد، تا وقتی که به هر مقامی برسد همیشه به مقصود خود رسیده است البته مقاصد مختلف است یکی می‌شود علامه حلی با آن مقامات و درجات و آن‌همه کتاب در هر رشته‌ای اعم از کلام و فقه و تفسیر و رشته‌های دیگر. این کار برای خدا است و از این جهت انسان از اول به مقصد رسیده است، نهایت اینکه دائماً در این مقصد به سوی ترقی و کمالات و مقامات بالاتر سیر می‌کنند. مسأله مهم این است که قدر فرصت‌هایی که الآن برای شما فراهم است بدانید، توجه داشته باشید برای چه کاری آمده‌اید مقصد بسیار مهم است و هرچه در این راه بیشتر تلاش و کوشش کنید، درس بخوانید، سؤال کنید، بحث و بررسی کنید، تکرار کنید، زودتر به مقامات بالاتر نائل می‌شوید. در حالات بعضی از بزرگان نقل می‌کنند که اصلاً نمی‌گذاشتند وقتشان از بین برود، روز تعطیلی هم مشغول مطالعه کتاب‌های اسلامی و علمی بودند، اینها موجب می‌شود که انسان جامعیتی پیدا کند که بتواند پاسخگوی حوائج مسلمان‌ها باشد.

از اول شب تا صبح بیدار بودم

یادم هست بعضی وقت‌ها اتفاق افتاده بود که از اول شب تا صبح بیدار بودم مثلاً می‌خواستم کتابی را مطالعه کنم یک وقت می‌دیدم صبح شده و تمام کتاب را مطالعه کرده بودم. انسان باید حداکثر استفاده را از اوقات خود ببرد البته من آن‌طور که باید استفاده نکردم و نمی‌خواهم از خود تعریف کنم، الآن هم اگر حساب کنم و مراجعه کنم باید خیلی پشیمان شوم و نسبت به گذشته عمر، غصه بخورم، ولی باید انسان از عمری که در اختیار دارد تا جوان است و فرصت دارد خوب استفاده کند تا پشیمان نشود.

استفاده از فرصت‌ها در تحصیل علم و عمل ۲۰۱

﴿وَالْعَصْرِ * إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ * إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾^۱

این مدرسه با این کیفیت و اساتیدی که دارد که ان‌شاءالله نیتشان بلند است و قصدشان خیر و خالص است می‌خواهند افراد خوب و زبده‌ای تربیت کنند و در آینده در حوزه نمونه باشند باید این فرصت‌ها را از دست ندهید و غنیمت بشمارید.

محاسبه روزانه

مسائل اخلاقی بسیار اهمیت دارد و باید انسان مواظب روحيات خود باشد، حساب نفس خود را داشته باشد، حساب اعمالش را، حساب درشش را.

«لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يُحَاسِبْ نَفْسَهُ فِي كُلِّ يَوْمٍ فَإِنَّ عَمَلًا حَسَنًا اسْتَرَادَ اللَّهُ مِنْهُ وَإِنْ عَمِلَ سَيِّئًا اسْتَعْفَرَ اللَّهُ مِنْهُ وَتَابَ إِلَيْهِ»^۲.

در حالات بعضی از بزرگان آمده است که می‌گویند ما هر شب قبل از اینکه به خواب برویم حساب می‌کنیم که امروز چگونه گذشت؟ و چگونه صرف شد؟ در روایات و احادیث بر مسأله محاسبه بسیار تأکید شده است.

«حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسِبُوا وَزِنُوا قَبْلَ أَنْ تُوزَنُوا وَتَجَهَّزُوا لِلْعُرْضِ الْأَكْبَرِ»^۳.

انسان باید خود را محاسبه کند و اگر می‌بیند در قلبش تاریکی و تیرگی هست آن را برطرف کند.

کمالات و درجات را فقط باید با برنامه‌هایی که از طریق احادیث و روایات

اِثْمَهُ عَلَيْهِ رَسِيدَةٌ رسیده است به دست آورد، اینکه فلان کس چه گفته، اینها صحیح نیست.

۱. عصر، ۱-۳. «سوگند به عصر، که انسان در زیان است، مگر کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند».
۲. کلینی، الکافی، ج ۲، ص ۴۵۳؛ ابن‌شعبه حرانی، تحف العقول، ص ۳۹۶؛ طبرسی، مشکاة الانوار، ص ۲۴۷؛ مجلسی، بحار الانوار ج ۱، ص ۱۵۲؛ ج ۷۵، ص ۳۱۱. «از ما نیست کسی که هر روز به حساب کار خودش رسیدگی نکند تا اگر عمل خیری انجام داده است آن عمل را زیاد کند و اگر عمل بدی کرده، استغفار کند».
۳. حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۱۶، ص ۹۹؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۷۳. «خودتان را پیش از آنکه به حساب شما برسند محاسبه کنید و پیش از آنکه اعمال شما سنجیده شود خودتان را بسنجید و برای عرضه اعمال در روز بزرگ (قیامت) آماده شوید».

۲۰۲.....دیدارها و رهنمودها

بعضی از اشخاصی که متوجه حال خودشان هستند گاهی متوجه می‌شوند مثلاً توفیقاتی داشته‌اند و کم شده، به حال خود رسیدگی می‌کنند، می‌فهمند دلیلی دارد مثلاً معاشرتی پیدا شده است.

در مسأله معاشرت اگرچه انسان در حوزه است و همه طلبه یا استادند ولی معذک اینکه انسان معاشرتش را با افرادی که صحیح الاعتقاد و صحیح العمل باشند قرار دهد بسیار مهم است.

یک وقت می‌بینید انسان با کسی معاشرت و مجالست پیدا می‌کند که ما را به کلی نابود می‌کند و یا در معاشرت‌های خوب مسائل و مقاصد بلندی را به دست می‌آورد.

انسان باید با افرادی که از خودش خوب‌ترند معاشرت کند و از آنها کسب فیض و کمال نماید و از معاشرت با کسانی که از آنها بهره‌ای نمی‌برد بپرهیزد.

البته مسائل اخلاقی بسیار است یکی غیبت نکردن است که بسیار مهم است، دیگر اینکه انسان بتواند زبانش، چشمش، اعضا و جوارحش را در اختیار داشته باشد، وقتی حرف می‌زند یا نگاه می‌کند مواظب مسئولیت‌های خدایی باشد.

ارتباط با حضرت ولی عصر^{علیه السلام} را نگه دارید

امیدوارم شما بتوانید مخصوصاً ارتباط با حضرت ولی عصر^{علیه السلام} را نگه دارید و فراموش نکنید که ما وابسته به ایشان هستیم یعنی معرفی شده‌ایم به اینکه وابسته به ایشان هستیم و مردم ما را این‌گونه می‌شناسند.

می‌خواهیم بگوییم که ما دنبال اهداف و مقاصد ایشان هستیم و درحقیقت ما دنبال کارهایی که ایشان دارند هستیم، این مسئولیت بسیار بزرگی است.

وظایف شیعیان در عصر غیبت

کتاب‌هایی در مورد وظایف انسان در زمان غیبت نوشته شده است که شیعیان حضرت باید اخلاق و رفتاری داشته باشند تا سبب توجه مردم به دین و مذهب و امام زمان^{علیه السلام}

استفاده از فرصت‌ها در تحصیل علم و عمل ۲۰۳

شود و مردم خوش‌بین شوند، اگر مردم ببینند ما آدم‌هایی هستیم که روش درستی نداریم، اخلاق خوبی نداریم، حلم و کظم غیظ و تواضع و گذشت نداریم، به جامعه روحانیت بدبین می‌شوند، گمان می‌کنند که اینها چون چهار کلمه یاد گرفته‌اند متکبرند. اگر انسان دو هزار سال هم عمر پیدا کند و مرتب درس بخواند باز هم مجهولاتش در مقابل معلوماتش الی ما شاء الله زیاد است انسان وقتی علمش بیشتر می‌شود، تواضع و خضوعش در برابر خداوند متعال و کائنات و عظمت خلقت بیشتر می‌شود.

تفکر یا وسیله کمال

اگر انسان حال تفکر داشته باشد برای او اسباب کمال است.

﴿الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾^۱

تفکر در خلقت آسمان و زمین، تفکر در اعمال خویش، تفکر در حوادث و اوضاع دنیا.

در روایت از حضرت رسول ﷺ آمده است:

«تَفَكَّرْ سَاعَةً خَيْرٌ مِنْ قِيَامِ لَيْلَةٍ»^۲

البته این حدیث لفظ‌های مختلفی دارد.

«فِكْرَةٌ سَاعَةٌ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ»^۳

«تَفَكَّرْ سَاعَةً خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ»^۴

اینها هر کدام معنایی دارد و برحسب درجات تفکر و اشخاص متفاوت است.

۱. آل عمران، ۱۹۱. «همان‌ها که خدا را در حال نشسته و ایستاده، و آنگاه که بر پهلو خوابیده‌اند، یاد می‌کنند؛ و در اسرار آفرینش آسمان‌ها و زمین می‌اندیشند (و می‌گویند): بار الها اینها را بیهوده نیافریده‌ای؛ منزهی تو؛ ما را از عذاب آتش ننگه‌دار.»

۲. برقی، المحاسن، ج ۱، ص ۲۶؛ کلینی، الکافی، ج ۲، ص ۵۴.

۳. سیوطی، الجامع الصغیر، ج ۲، ص ۲۱۹؛ متقی هندی، کنز العمال، ج ۳، ص ۱۰۶.

۴. عباشی، تفسیر، ج ۲، ص ۲۰۸؛ سمرقندی، تفسیر، ج ۱، ص ۲۷۶؛ قرطبی، تفسیر، ج ۴، ص ۳۱۴؛ بحرانی، البرهان، ج ۳، ص ۲۴۵.

۲۰۴.....دیدارها و رهنمودها

از امام در مورد این حدیث پیغمبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سؤال کردند که چگونه تفکر کنیم؟
كَيْفَ تَتَفَكَّرُ؟ قَالَ: «يَمُرُّ بِالْخَرِيبَةِ أَوْ بِالدَّارِ فَيَقُولُ: أَيَّنَ سَاكِنُوكِ؟ أَيَّنَ
بَائُوكِ؟ مَا لَكَ لَا تَتَكَلَّمِينَ؟»^۱.

حضرت فرمودند: «هنگامی که انسان عبور می‌کند به مکان خرابی از روی تفکر بگوید: کجا رفتند آنها که تو را بنا کردند؟ کجا رفتند آنها که در تو ساکن بودند؟ چرا سخن نمی‌گویی؟».

انسان وقتی به دنیا نگاه می‌کند، قبرها را می‌بیند و آگاهانه روی زمین راه می‌رود از همه مناظری که می‌بیند می‌تواند عبرت بگیرد.

موعظه موسی بن جعفر عَلَيْهِ السَّلَام به هارون

هارون به موسی بن جعفر عَلَيْهِ السَّلَام نوشت:

«عِظْنِي وَأَوْجِزْ»؛

«مرا موعظه کن اما مختصر».

حضرت در جوابش فرمودند:

«مَا مِنْ شَيْءٍ تَرَاهُ عَيْتَكَ إِلَّا وَفِيهِ مَوْعِظَةٌ»^۲؛

«در هر چه چشمت آن را می‌بیند موعظه است».

حضرت امیرالمؤمنین عَلَيْهِ السَّلَام می‌فرمایند:

«إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ هُمُ الَّذِينَ نَظَرُوا إِلَى بَاطِنِ الدُّنْيَا إِذَا نَظَرَ النَّاسُ إِلَى ظَاهِرِهَا»^۳؛

«هنگامی که مردم به ظاهر دنیا نگاه می‌کنند اولیای خدا به باطن آن نظر می‌اندازند».

امیدوارم خداوند متعال شما را تأیید کند و موفق شوید از فرصت‌ها استفاده کنید.

۱. برقی، المحاسن، ج ۱، ص ۲۶؛ کلینی، الکافی، ج ۲، ص ۵۵-۵۴.

۲. صدوق، الامالی، ص ۵۵۹، مجلس، ص ۷۶؛ فیض کاشانی، الوافی، ج ۴، ص ۳۸۶؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۶۸،

ص ۳۲۴؛ حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۱۵، ص ۱۹۶-۱۹۷.

۳. نهج البلاغه، حکمت ۴۳۲ (ج ۴، ص ۱۰۱).

هرکسی می‌رسید می‌گفت چرا طلبه شدی؟!

امروز برای کسانی که بخواهند درس بخوانند وسیله هست، در گذشته وسایل این‌گونه فراهم نبود، نه استاد بود، نه مدرسه، نه تشویق و ترغیبی و نه اینکه کسی به انسان بگوید احسنتم، هرکسی می‌رسید می‌گفت: چرا طلبه شدی؟ چرا درس می‌خوانی؟ چرا معطلی؟ چرا رها نمی‌کنی؟

مواظب مجالست‌های غیر مطلوب باشید، کتاب‌هایی که نباید خواند، عرفان و فلسفه، اینها چه بسا حجاب رسیدن انسان به مقامات و مدارج عالییه می‌شود.

خداوند همه شما را از مروجین بزرگ شرع قرار دهد امیدوارم از کسانی باشید که بتوانید رضای خاطر مبارک امام زمان علیه السلام را به احسن وجه فراهم کنید من هم از شما التماس دعا دارم.

ما که نتوانستیم کاری کنیم امیدوارم شما موفق شوید و به مقاصد عالییه‌ای که دارید نائل گردید.

مقاصد دنیا، جاه و مقام و ریاست مانع است و بسا اینها به قدری انسان را از خداوند دور می‌کند که نزدیک شدن بسیار مشکل می‌شود.

در این فکر نباشید که فلانی چه شد؟ کجا رفت، چه چیزی پیدا کرد؟ روی مقاصد دنیایی حساب نکنید اگر تمام دنیا را به انسان بدهند و در مقابل یک ساعت درس خواندن را بدهیم باز هم ارزان فروخته‌ایم.

درعین حال که نباید تکبر داشت و مغرور بود اما باید توجه داشت کسی که ایمان و ولایت اهل بیت علیهم السلام را دارد باید به آفتاب و ماه و همه اینها اعتنا نداشته باشد و فقط به رضای خداوند متعال و توسل به اهل بیت علیهم السلام توجه داشته باشد.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۳۴

آثار و برکات

ملبّس شدن طلاب به لباس روحانیت^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

امروز مکاتب گوناگونی عرضه می‌شود، وظایف ما و شما در این شرایط بسیار سنگین است.

من گاهی وقتی به این مسئولیت‌ها فکر می‌کنم شب‌ها خوابم نمی‌برد مسئولیت‌های بزرگی بر عهده ما است، مخصوصاً وقتی ملبّس می‌شویم (البته باید ملبّس شد، نه اینکه برای فرار از مسئولیت ملبّس نشویم).

سؤال از خارج از کشور آمده بود که این چه برنامه‌ای است که باید افرادی که در حوزه علمیه شرکت می‌کنند و عضویت پیدا می‌کنند معمم شوند؟ در جواب نوشتم:

پوشیدن این لباس شرط نیست، بسیاری افرادی که معمم نیستند ولی اینکه این لباس مخصوص روحانیت شده و با این لباس شناخته می‌شوند دو جهت دارد: اولاً: وقتی این لباس را پوشیدند هر کجا منکری ببینند، مطلبی خلاف شرع ببینند، روزنامه چیزی نوشته باشد، کسی پایش را کج گذاشته باشد، اهل بدعت بخواهند کاری انجام دهند، صوفی‌ها بخواهند فعالیت کنند در همه این موارد گویا متعرض خودش شده‌اند،

۱. دیدار جمعی از طلاب که توسط حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی ملبّس به لباس روحانیت شده‌اند در تاریخ ۲ آذر ۱۳۸۷.

آثار و برکات ملبس شدن طلاب به لباس روحانیت ۲۰۷

مثل مأمور راهنمایی و رانندگی که سر چهار راه ایستاده، وقتی لباس مخصوص کارش را پوشیده، اگر کسی بخواهد تخلف کند نمی‌تواند جلوگیری نکند، گویا به خودش توهین می‌کنند، ولی کسی که لباس نپوشیده آزاد است هر کجا بخواهد می‌تواند برود، اما وقتی لباس دارد مثل اینکه مستقیماً با خودش طرف شده‌اند، به‌خاطر پوشیدن این لباس، احساس مسئولیت می‌کند و بر خود لازم می‌داند انجام وظیفه کند، کارهایی که وظایف روحانیت است انجام دهد.

ثانیاً: وقتی مردم او را با این لباس ببینند احساس می‌کنند که دین پاسدار و مدافع دارد، کسانی که می‌خواهند دین را تخریب کنند وقتی به شهری یا روستایی می‌روند اگر ببینند آنجا یک اهل علم است اگرچه در علم و سواد کامل نباشد عقب‌نشینی می‌کنند. ولی وقتی کسی نباشد مثل شهری است که مأمورانی که باید امنیت شهر را برقرار کنند لباسشان معلوم نباشد.

این حوزه‌ها و علما و بزرگانی که در شهرها و محلات هستند هر کجا که باشند با وجودشان امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند و اسلام را تأیید می‌کنند.

شرایط گذشته و حال

در آن زمان که ما می‌خواستیم طلبه شویم مشکلات بسیاری بود نه مدرسه‌ای بود، نه تشویقی، نه ترغیبی، نه کسی می‌گفت کار خوبی می‌کنی، امروز این شرایط اتمام حجت است، اگر طلاب درس نخوانند و تحصیل نکنند و آماده نشوند همه مسئولند.

خدا را شکر که چنین واحد علمی در تهران هست، الحمدلله منور هستیم به وجود حوزه‌ها و علما، امیدوارم خداوند متعال به شما توفیق بیشتری عنایت فرماید تا تحصیلات خودتان را بیشتر از این توسعه دهید، تلاش کنید خاطر مبارک امام زمان عجل الله تعالی فرجه را از خودتان خشنود کنید و این غصه‌هایی که بر دل حضرت هست را کم کنید.

۳۵

ارزش و مسئولیت حوزه‌های علمیه^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

من واقعاً تحت تأثیر قرار گرفتم و نمی‌توانم حال نشاطی که برایم حاصل شد، حال توجه و اقبالی که برایم حاصل شد بیان کنم، وقتی شما از وضعیت آنجا و از این آقایان گزارش می‌دادید می‌خواستم بگویم: بآبی هم و اُمی. خدا مرا فدای همه آنها کند. آنهایی که اینجا هستند و آنها که آنجا هستند و در آن محیط و شرایط ایستادگی می‌کنند.

این برنامه‌های ولایتی، درس و تحصیل و ترویج دین و نشر معارف اهل بیت علیهم‌السلام، اسباب عزت شیعه و شوکت دوستان امیرالمؤمنین علیه‌السلام و بسیار ارزنده و قابل تقدیر است. من یقین دارم باعث خوشحالی و مسرت قلبی آقا حضرت ولی عصر علیه‌السلام است و انشاءالله همه مورد عنایت و توجهات خاص آن وجود مبارک هستید؛ هم شما عزیزان و اساتید و کسانی که در شروع و تأسیس این برنامه اقدام کرده‌اید و هم این عزیزانی که شرکت کرده‌اند تا علوم آل محمد را فرا گیرند.

اینها برای همه ما اسباب افتخار و خوشحالی است. مطالبی که فرمودید برای ما بشارت بزرگی بود برای هرکسی که به ولایت اهل بیت علیهم‌السلام ملتزم و متعهد باشد اسباب مسرت است.

هر کجا این برنامه‌ها پیاده شود باعث خوشحالی حضرت خواهد بود و امیدوارم

۱. دیدار طلاب حوزه علمیه از بشاگرد بندرعباس با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ

ارزش و مسئولیت حوزه‌های علمیه.....۲۰۹

اسلام و ولایت اهل بیت علیهم‌السلام از وجود شما بهره‌های بزرگ و کافی و شافی ببرد و شما هر کدام بتوانید در آینده ناحیه مهمی را اداره کنید و در راه ولایت اهل بیت علیهم‌السلام مردم را راهنمایی کنید، هر کدام یک راهنما باشید، شخصیت‌هایی از این مدرسه بیرون بیایند که اسباب افتخار مسلمانان باشد البته با همین خلوص نیتی که دارید.

رمز بقای تشیع

سعی و کوشش و اهتمام در تحصیل علم داشته باشید و حداکثر استفاده را از فرصت‌هایی که برای شما فراهم شده است ببرید، باید در این زمان همه اهتمام کنند تا در خدمت اسلام آماده باشند و مخصوصاً از جنبه علمی به صورتی باشند که بتوانند در مقابل هجوم‌هایی که می‌شود، بدعت‌ها و فرقه‌سازی‌هایی که هست بایستند، اسلام به وجود امثال شما نیازمند است و از اول تا الآن هم که دین مقدس اسلام و مذهب تشیع باقی مانده است برای همین بوده است که جوان‌ها و نوجوان‌های فداکار وارد میدان شده و این زحمات را متحمل شده‌اند.

این کتب حدیث سهل و ساده فراهم نشده است، خیلی کوشش کرده‌اند تا اینکه این احادیث را جمع‌آوری کرده‌اند و این کتاب‌ها را نوشته‌اند. مسافرت‌های سخت، در آن دوران‌های بسیار دشوار، در آن اوضاع اختناق چه سختی‌ها و فشارهایی متحمل شده‌اند که این دین را به این کیفیت نگاه داشته‌اند این معارف اهل بیت علیهم‌السلام و این احادیث حفظ شده است و حالا به دست ما آمده است.

ما باید ذخائر علمی اهل بیت علیهم‌السلام و مواریثی که از گذشتگان به دست ما آمده است حفظ کنیم و نگاه داریم، یکی از مواریث همین مدرسه‌ها و شماها هستید، همه منتظر شما هستند امام زمان علیه‌السلام انتظار دارد که ببیند چگونه تحصیل می‌کنید؟ چقدر زحمت می‌کشید، در عبادات، در وظایف شرعی و دینی و اخلاق چقدر اهتمام می‌کنید؟

ان شاء الله همه به مراتبی برسید که اسباب خوشحالی کامل حضرت باشید بتوانید در

۲۱۰.....دیدارها و رهنمودها

آینده مسلمان‌ها را هدایت کنید، مفسر قرآن و فقیه اهل بیت علیهم‌السلام باشید، تاریخ اسلام را بدانید، روایات و احادیث و نهج البلاغه را حفظ داشته باشید.

سفرهای از مشرق تا مغرب

هیچ ملت و مکتبی مثل مکتب شیعه غنی نیست ما هرچه بخواهیم در مذهبمان هست. الحمدلله چیزی فروگذار نکرده‌اند. ما باید از این سفره گسترده‌ای که بین مشرق و مغرب گسترده شده است استفاده کنیم و از این خوان نعمت بی دریغ اهل بیت علیهم‌السلام در علوم و معارف بهره‌مند شویم آن‌هم در چنین ناحیه‌ای که شما هستید.

این نواحی، مرز است. کسانی که در آنجا هستند مرزدارند. عناوین متعددی بر وضع شما انطباق پیدا می‌کند، یکی همین است که مرزدار هستید و این یکی از عبادات بزرگ است. مرزدار باش به این است که درس بخوانید و زحمت بکشید و جواب شبهه‌ها را یاد بگیرید، روایات را حفظ کنید، با قرآن مجید سروکار داشته باشید، آیات قرآن را حفظ کنید، معانی قرآن را یاد بگیرید.

به هر حال آنجا محیطی است که به واسطه وجود شما نورانی شده است. ان شاء الله بیشتر از اینها نورانیت پیدا کند و در آینده که تشریف می‌آورید بیشتر از این مژده توفیق و بشارت برای ما داشته باشید و به مدارج عالی علم و عمل و اخلاق برسید.

دو بال علم و اخلاق

اگر علم بدون عمل و اخلاق باشد بسا مضر می‌شود و به جای اینکه برای انسان مفید باشد حجت بر انسان می‌شود باید با هر دو بال پروازهای بلند داشته باشید. اینکه فرمودید راجع به اخلاق مطلبی عرض کنم، بنده خودم را قابل نمی‌دانم، علاوه بر این در هر بعدی که بخواهید خودتان را بسازید همین که آیات قرآن و روایات را مطالعه کنید کافی است، ما چیزی کم نداریم قرآن می‌فرماید:

﴿وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ
قَالُوا سَلَامًا﴾^۱

و یا آیات سوره حجرات:

﴿وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم مِّمَّا آتَاكُمْ مِنْ الْأَرْضِ أَنْ يَكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا
فَكَرِهْتُمُوهُ﴾^۲

همه دستورات اخلاقی در قرآن و روایات هست و لازم نیست انسان جای دیگر
برود، بگوید در سیروسلوک این را ببینم یا کسی را پیدا کنم که معلّم باشد و راه را به ما
نشان دهد.

سیروسلوک به این معانی که امروز بعضی عنوان می‌کنند صحیح نیست. پیشوایان ما
و رهبران ما همان محمد و آل محمد علیهم‌السلام هستند و هرچه بخواهید در قرآن و احادیث
هست. صفات پسندیده و ذمیمه را معرفی کرده‌اند، اخلاق، عبادت، آداب عبادت، حتی
در مسائل جزئی هم چیزی فروگذار نکرده‌اند.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۱. فرقان، ۶۳ «بندگان خدای رحمان کسانی‌اند که با آرامش و بی‌تکبر بر زمین راه می‌روند و هنگامی که
جاهلان آنان را مخاطب سازند به آنها سلام می‌گویند».

۲. حجرات، ۱۲. «و هیچ یک از شما دیگری را غیبت نکنند، آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده
خود را بخورد؟ همه شما از این امر کراهت دارید».

۳۶

اهمیت تحصیل علم و لزوم ارتباط با حضرت ولی عصر^{عج}^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

بنده تشکر می‌کنم از اظهار لطفی که فرمودید و بنده را به دیدار خودتان نائل کردید، امیدوارم همه مورد توجهات و ادعیه خاصه حضرت بقیه الله^ع باشید. مسأله حوزه‌های علمیه و طلاب و تحصیلات علمی، اموری است که اگر انسان بخواهد در این زمینه صحبتی کند و آیات و روایاتی که راجع به تعلیم و تعلم علوم دینی است بیان کند باب واسعی می‌شود که هرچه بگوئیم تمام نخواهد شد. روایات بسیاری در فضیلت تعلیم و تعلم رسیده است.

عالم، اشرف مخلوقات

در اول کتاب **معالم**، روایات متعددی در فضیلت علم و علما و طلاب علوم دینی است، و ثابت می‌کند که عالم اشرف مخلوقات است؛ چون مخلوقات را که در نظر بگیرید یا جماد هستند، یا نبات، نبات از جماد بالاتر است، نبات هم یا حیوان است یا غیر حیوان، که حیوان بالاتر است، حیوان هم یا انسان است یا غیر انسان، که انسان بالاتر است، انسان هم بر دو قسم است، یا عالم یا جاهل، عالم افضل است، بنابراین عالم افضل مخلوقات است.^۲

۱. دیدار روحانیون و طلاب مدرسه مهدیه تهران با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ

۲۳ بهمن ۱۳۸۷.

۲. عاملی، معالم الدین، ص ۸-۱۴.

اهمیت تحصیل علم و لزوم ارتباط با حضرت ولی عصر علیه السلام ۲۱۳

شما در راهی سیر می‌کنید که از خدمتگزاران شرع و مروّجان دین و ناشرین معارف اهل‌بیت علیهم السلام باشید و این بالاترین کمال است، برای انسان تخلق به اخلاق الهی بالاترین مقام است.

«تَخَلَّقُوا بِأَخْلَاقِ اللَّهِ»^۱.

در بین صفات الهی اشرف صفات، علم است و قدرت، کسی که درس می‌خواند و تحصیل علم می‌کند، تفسیر قرآن و معارف اهل‌بیت علیهم السلام را یاد می‌گیرد درحقیقت متخلق به اخلاق الهی شده است.

علوم حقیقیه همان کلماتی است که در گفتار اهل‌بیت علیهم السلام بیان شده است؛ معنویات، اخلاق و هرچه بخواهید در بیانات اهل‌بیت علیهم السلام است و ما احتیاج نداریم تا به جای دیگر برویم.

امیدوارم خداوند متعال شما را توفیق دهد تا بتوانید این علوم را فرا گیرید و به دیگران هم برسانید، خدمتی به بشریت از این بالاتر نیست که انسان دست یک جاهل را بگیرد و از جهل نجات دهد و به علم و معرفت برساند.

همه کسانی که به مقامات رسیده‌اند مثل علامه حلی، محقق و دیگر نوایغ در اول مثل بنده و شما بودند ولی خوب تحصیل کردند، زحمت کشیدند و خلوص نیت داشتند یعنی می‌خواستند علوم و معارف را به دست آورند؛ به دنیا و مادیات توجه نداشتند، لذا به آن مقامات نائل شدند. من و شما هم می‌توانیم موفق شویم، اگر نیتمان را خالص کنیم و زحمت بکشیم و تلاش کنیم برای حفظ آثار علمای بزرگ گذشته که به دست ما رسیده است.

ضرورت حفظ قداست «مهدیه»

و اینکه گفتید از (مهدیه) آمده‌اید باید عرض کنم: این نام بزرگی است که آن مرکز به

۱. مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۸، ص ۱۲۹. «به اخلاق خدا تخلق پیدا کنید».

۲۱۴.....دیدارها و رهنمودها

نام حضرت ولی عصر علیه السلام نام گذاری شده است و الحمد لله مرکزیتی دارد و مردم در مراسمی که هست به آنجا توجه دارند، نمی دانم تحت نظر چه کسی اداره می شود، باید مواظبت کنند که در برنامه ها کارهای لهوی یا نزدیک به لهو انجام نگیرد و قداست آنجا را حفظ کنند، گاهی کف می زنند، آنجا تعلق به امام زمان علیه السلام دارد، حفظ قداست آنجا خیلی مهم است، مردم می خواهند در آنجا دعا کنند، ان شاء الله دعاهایشان مستجاب شود، امام زمان علیه السلام برایشان دعا کند و حضرت برای دعاهایی که می کنند آمین بفرماید. باید مسئولین آنجا تذکر دهند تا جنبه معنویت آنجا و ارتباط آن با مقام اقدس حضرت ولی عصر علیه السلام حفظ شود و الا مراسم لهو در جاهای دیگر زیاد است که اگر مردم بخواهند می روند.

اینجا باید برای عبادت و تقرب به خداوند متعال و یاد خدا و ائمه طاهرين علیهم السلام باشد، مردم به آنجا توجه دارند و مراسم آنجا منعکس می شود و به جاهای دیگر سرایت می کند خیال می کنند که عبادت می کنند، قرآن می فرماید:

﴿وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصَدِيَةً﴾^۱

در زمان جاهلیت عده ای وقتی اطراف کعبه معظمه طواف می کردند کف می زدند. قداست همه جا را باید حفظ کرد مخصوصاً آنجا که به این اسم مقدس نامیده شده است امیدوارم همه مورد نظر آقا قرار گیرند.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۱. انفال، ۳۵. «نماز آنها در کنار خانه خدا، چیزی جز سوت کشیدن و کف زدن نبود».

وظایف حوزه‌های علمیه و سابقه درخشان حوزه علمیه مشهد^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعلنا من المتمسكين بولاية أمير المؤمنين عليه السلام والأئمة عليهم السلام.

اولاً عید سعید غدیر را خدمت شما عزیزان تبریک عرض می‌کنم و امیدوارم همه از برکات این عید سعید و ولایت ائمه طاهرين عليهم السلام به احسن وجه مستفیض و بهره‌مند باشید و توجهات ولایی حضرت ثامن الحجج عليه السلام که شما افتخار دارید در جوار حرم مقدس ایشان اشتغال به تحصیل دارید و کسب فیوض و برکات معنوی از ایشان می‌کنید در قلوب شما مددکار و یاور شما باشد و در امر تحصیل و مقاصد حسنه‌ای که دارید به مقامات بلند علم و عمل و درجات علمی و تقوایی نائل شوید تا در آینده بتوانید مصدر خدمات بزرگ به اسلام باشید و بتوانید دفع بدع کنید و ثغور فکری و اسلامی و ایمانی مردم را حفاظت کنید. راهی که در آن وارد شده‌اید بسیار راه ارجمند و عزیز و مبارکی است.

انسان در این دنیا همیشه با خطرات مواجه است باید بتواند خودش را حفظ و کنترل کند و بر غرائز نفسانی و جنبه‌های حیوانی خود مسلط گردد و خود را در خط بندگی خداوند متعال قرار دهد، در این صورت انسان در هر وضعی که باشد موفق می‌شود و به مقاصد خویش نائل می‌گردد.

۱. دیدار جمعی از علما و روحانیون حوزه علمیه مشهد با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۲۴ بهمن ۱۳۸۷.

۲۱۶.....دیدارها و رهنمودها

البته در میان این مقاصد این مقصد که انسان بخواهد مروج دین و حافظ احکام خداوند متعال و از جمله آثار اهل بیت علیهم السلام باشد بسیار عالی و بلند است که هرکس این توفیق را پیدا نمی کند.

تلاش علمای شیعه

آثار، احادیث و علوم و معارف اهل بیت علیهم السلام در طول قرن‌ها به وسیله علما و محدثین محفوظ مانده است، آنها برای ضبط روایت و کسب احادیث از شیوخ، مسافرت‌ها می کردند. انسان وقتی تاریخ زندگیشان را می بیند ملاحظه می کند گویا موضوعی که اصلاً به آن فکر نمی کردند، امور دنیا بوده است و از این جهت آثار اهل بیت علیهم السلام تا امروز باقی مانده است و حالا هم باید اشخاصی امثال شما کمر همّت ببندند و خودشان را به خدا و امام زمان علیه السلام بفروشند و در این راه با جدیت و کوشش و با نیت خالص وارد شوند. امیدوارم به آن مقاصد بلندی که دارید نائل شوید و خواهید شد، ان شاء الله، خصوصاً اینکه شما در جوار حرم مقدس حضرت ثامن الائمه علیه السلام هستید، من گاهی تصرفات ولایی ایشان را در بعضی اشخاص می دیدم، اگر بتوانید عنایات ایشان را کسب کنید مزید بر نعمت می شود و ان شاء الله موفق می شوید.

سابقه درخشان حوزه علمیه مشهد

در حوزه مشهد علمای بزرگ و ممتازی بوده اند که اینها صرفاً در خط ولایت اهل بیت علیهم السلام و معارف دین و اینکه علوم را از آنها کسب کنند حرکت می کردند. علم تفسیر، فقه، کلام، این رشته مخصوصاً در مشهد بسیار قوی بود. اشخاصی بودند مثل مرحوم آقا میرزا مهدی اصفهانی و دیگران که در این جهت خیلی متعهد بودند. در روایت است که:

«شَرْقًا وَغَرْبًا، فَلَا تَجِدَانِ عِلْمًا صَحِيحًا إِلَّا شَيْئًا خَرَجَ مِنْ عِنْدِنَا أَهْلَ الْبَيْتِ»^۱.

۱. کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۳۹۹؛ حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۷۷؛ ج ۲۷، ص ۴۳، ۶۹ «به شرق و غرب عالم بروید، به خدا سوگند علم صحیح نخواهید یافت مگر آنچه از نزد ما صادر شود».

وظایف حوزه‌های علمیه و سابقه درخشان حوزه علمیه مشهد ۲۱۷

اینها می‌دانستند که اگر بخواهند علم صحیح را فرا گیرند فقط پیش محمد و آل محمد علیهم‌السلام است لذا در آنجا رشته‌های دیگر رنگ نداشت و همه علما و طلاب آنجا از این جهت یک برازندگی و برجستگی داشتند که قابل توجه بود. امیدوارم حوزه مشهد این امتیازش را حفظ کند و در خط کسب علوم از اهل بیت علیهم‌السلام موفق باشد.

خودم را کمتر از این می‌بینم که بتوانم نصیحتی کنم ولی مسأله اصلی این است که الحمدلله فعلاً فرصتی برای شما فراهم شده و امکانات هم در یک حدی بیشتر از زمان‌های سابق فراهم است.

شما حتماً اوضاع مشهد را در گذشته شنیده‌اید، فشارها و گرفتاری‌هایی که برای اهل علم در گذشته بود، طلاب را اذیت می‌کردند، امروز بحمدالله توفیقات و امکانات برای کسانی که بخواهند به درستی تحصیل علم کنند فراهم است، لذا باید فرصت را غنیمت شمرد. فرصت جوانی، اساتیدی که هستند، اشخاصی که خدمتگزار شما هستند و خودشان را وقف خدمت به شما کرده‌اند همه اینها وسائلی است که خداوند متعال فراهم کرده و حجت را بر شما تمام کرده است.

هرچه می‌توانید در جنبه‌های علمی، عملی و اخلاقی تلاش کنید مخصوصاً مواظبت کنید به جنبه‌های اخلاقی و تقوایی و التزام به واجبات و ترک محرمات و اموری که برای انسان فایده‌ای ندارد و انسان را از خداوند متعال دور می‌کند، هرچه انسان بتواند در این جهات خودش را قوی نگاه دارد موفق‌تر می‌شود و از تحصیلاتی که می‌کند خیر و برکت می‌بیند. در هیچ مقامی قصد اینکه در آن توقف کنید نداشته باشید.

هرچه هم‌تتان بلندتر باشد که به مقامات بلند نائل شوید و بتوانید به اسلام و امام زمان علیه‌السلام که صاحب این حوزه‌ها هستند خدمت کنید و ایشان را از خودتان راضی و خشنود کنید بهتر است.

هرکسی باید فرض کند که اسلام همین یک نفر را دارد و باید او دست اسلام را بگیرد او باید زحمت بکشد، هم در جنبه علم هم در جنبه عمل.

تاریخ زندگانی آیت‌الله العظمی گلپایگانی رحمته‌الله علیه

علما و بزرگانی که ما داشتیم فارغ‌البال نبودند و سایل برایشان فراهم نبود اگر تاریخ زندگانی مرحوم آیت‌الله العظمی گلپایگانی را خوانده باشید ایشان با مرارت، زحمت، تلاش، کوشش، مجاهدت، مخالفت با نفس اماره و جهات دیگر به این مقامات رسیدند و الا به حسب وضع عادی و طبیعی باید در همان حالاتی که همه می‌ماندند، بمانند و به جایی نرسند.

﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَهُمْ لِمَنْ سُبُلَنَا﴾^۱

امیدوارم خداوند به همه شما توفیق دهد تا همه مراتب بلند علمی و عملی را کسب کنید و حضرت رضاع علیه‌السلام از همه شما راضی باشد.

ضرورت توجه به اهمیت حوزه علمیه مشهد

مشهد شهر مقدسی است، اهمیتش بسیار زیاد است و مردم از تمام دنیای اسلام به آنجا متوجه هستند.

مشهد باید حوزه بسیار بزرگ و با عظمت و مستقلاً داشته باشد چون مرکزیت آن بسیار اهمیت دارد می‌توان تمام عالم شیعه را از مشهد تبلیغ کرد و همه را به راه اهل بیت علیهم‌السلام دعوت کرد. حوزه مشهد از این جهات بسیار اهمیت دارد. آقایان طلاب، مدرسین علما و بزرگان همه باید به اهمیت مشهد و حوزه آن توجه داشته باشند تا ان شاء الله بیشتر از این، آن‌طوری که مناسب بارگاه ملکوتی حضرت رضاع علیه‌السلام است آن حوزه فعال شود.

امیدوارم شما از کسانی باشید که در آینده هم حوزه مشهد و هم حوزه‌های دیگر و هم اسلام از وجود شما، از برکات و تبلیغات شما، و علوم شما مستفیض و بهره‌مند بشود.

۱. عنکبوت، ۶۹ «و کسانی که در راه ما جهاد کنند، به یقین آنها را به راه‌های خود هدایت خواهیم کرد».

۳۸

تجلیل از علمای بزرگ گلپایگان و خوانسار در گذشته و وظایف امروز روحانیت^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

اولاً اعیاد شریفه‌ای که در پیش هست مخصوصاً تولد سیدالشهداء^{علیه السلام} و عید بزرگ نیمه شعبان، ولادت حضرت بقیة الله الاعظم^{علیه السلام} را خدمت همه شما تبریک عرض می‌کنم و از خداوند متعال می‌خواهم در ظل توجهات و عنایات خاصه ایشان، همه در انجام وظایف و خدمات موفق باشید.

من افتخار می‌کنم که بنده را هم جزء خودتان حساب کردید که یک فرد کوچکی از شما و در بین شما انشاءالله در روز قیامت محسوب باشم، واقعاً افتخار می‌کنم انشاءالله که این منصب و عنوان به من داده شده باشد که بنده هم مثل یک فرد کوچک در خدمت شما باشم.

امیدوارم خداوند به شما توفیق دهد تا در راه تحصیل و خدمت به اسلام و دفع بدعت‌ها آمادگی کامل داشته باشید.

امام زمان^{علیه السلام} در انتظار اعمال شما

امروز اسلام به روحانیت متدین، منخلص، دلسوز و غم‌خوار دین و احکام خداوند متعال احتیاج دارد، در این اوضاع که می‌بینید هجوم‌ها و حمله‌ها می‌شود و شبهه‌پراکنی

۱. دیدار جمعی از علما و روحانیون گلپایگان و خوانسار با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۹ خرداد ۱۳۸۹.

۲۲۰.....دیدارها و رهنمودها

می‌کنند. اسلام امروز محتاج کسانی است که هم خودشان را بسازند و هم اطلاعات وافی و کافی در این مطالب داشته باشند و بتوانند در مقابل این هجوم‌ها از اسلام دفاع کنند. واقعاً امام زمان علیه السلام در انتظار اعمال شما است، خودم که قابل نیستم، امام زمان علیه السلام در انتظار است که ببیند چگونه خودتان را برای خدمت به اسلام و دفع بدعت‌ها آماده می‌کنید، چگونه باعث عزت و رونق اسلام می‌شوید، تبلیغات شما چگونه در عالم اسلام مؤثر می‌شود.

اما اینکه گفتند بنده خدمتی کرده‌ام، هرچه ایشان گفتند من دیدم کاری نکرده‌ام و خدمتی انجام نداده‌ام. در خدمت خود آقا، صاحب این دستگاه و حوزه‌ها شرمنده‌ام، در مقابل دیگران هم شرمنده‌ام. امیدوارم این هیئت و وضعیتی که ایجاد شده همه به نفع اسلام و مسلمین و پیشرفت علمی ما باشد.

ضرورت آشنایی با مکاتب گوناگون

امروز باید کارهای علمی مورد توجه باشد، مخصوصاً اطلاع داشتن از مکتب‌هایی که هست، فرقه‌هایی که از گذشته بوده و الآن احیاء می‌کنند. یک جایی بهائیه هستند، یک جا اسماعیلیه هستند، یک جا صوفیه هستند و اگرچه بعضی از این فرقه‌ها دلیل و خوار هستند، چنانچه روحانی از این مکاتب بی‌اطلاع باشد نمی‌تواند به وظایف خود آنچنان که لازم است عمل کند. روحانی باید مخصوصاً در این رشته‌ها تبحر لازم داشته باشد.

امیدوارم با این وضعیتی که فراهم شده و اتحاد و همکاری که دارید مجالسی که دارید، در این مجالس مخصوصاً اگر نواقص و معایبی هست مطرح کنید و در مقام رفع آن باشید. نواقص علمی و احتیاجات علمی را مطرح کنید تا برطرف شود. گلپایگان و خوانسار از شهرهایی هستند که همیشه به وجود علمای بزرگوار و فقهای عالیقدر مزین بوده‌اند.

تجلیل از علمای بزرگ گلپایگان و خوانسار در گذشته و وظایف امروز روحانیت.....۲۲۱

رجال بزرگ خوانسار

در خوانسار رجال علمی از قدیم بوده‌اند مانند آقا حسین خوانساری عقل حادی عشر، استاد الكل فی الكل یا آقا جمال خوانساری یا در این اواخر استاد ما مرحوم آیت‌الله آقا سید محمد تقی خوانساری و مرحوم آیت‌الله آقا سید احمد خوانساری و مرحوم آیت‌الله آقا شیخ موسی خوانساری و دیگران همه از مفاخر اسلام و دین بوده‌اند، از حیث اخلاق و معنویت هم انصافاً در یک مقامات بسیار ارزنده‌ای بودند. خداوند بر علو درجاتشان بیفزاید.

رجال بزرگ گلپایگان

همین‌طور از گلپایگان هم علمای بزرگی برخاسته‌اند. مرحوم آیت‌الله بروجردی می‌فرمودند: وقتی من رفتم در اصفهان فضلالی درجه اول اصفهان گلپایگانی‌ها بودند. نجف هم که رفتم شخص اول شاگردان مرحوم آخوند، گلپایگانی بود. مقصود ایشان مرحوم آقای حاج شیخ عبدالله بود که راستی همین‌طور بود.

این دو شهر در این جهات امتیاز دارد، امیدوارم که این امتیاز به واسطه وجود شما و تلاش و زحماتی که شما در تحصیل علم می‌کشید باقی بماند و آثاری که گذشتگان داشتند محفوظ بماند.

ما باید بدانیم امروز امام زمان علیه السلام از روحانیت خیلی انتظار دارد و باید در انجام وظایفمان مواظب باشیم که خشنودی خاطر امام زمان علیه السلام را فراهم کنیم. اگر درس می‌خوانیم، اگر تبلیغ می‌کنیم. برای رضایت ایشان باشد. همه کارهایی که داریم به حساب حضرت قرار بدهیم که هم برکت پیدا می‌کند و هم اسباب توفیق می‌شود.

امیدوارم همه از لشکر حضرت مهدی علیه السلام باشید، با التفات به این مطلب که ما وقتی این عنوان را برای خودمان انتخاب کردیم باید لوازمش را مهیا کنیم، سعی کنیم ارتباط خودمان را با حضرت حفظ کنیم، مبادا از حضرت غافل باشیم و فراموش کنیم که می‌خواهیم نوکر امام زمان علیه السلام باشیم. وقتی این مطلب به یادمان باشد حتماً در راه تحقق

۲۲۲.....دیدارها و رهنمودها

اهداف و مقاصد حضرت سعی و تلاشمان بیشتر می‌شود، دین اسلام و مذهب اهل بیت علیهم‌السلام و معارف اهل بیت علیهم‌السلام نگاه داشته می‌شود، همه اینها به عهده روحانیت است.

سفرهای دشوار علمای گذشته

علمایی که در گذشته بودند با زحمات و دشواری‌هایی روبرو بودند که انسان نمی‌تواند تصور کند چگونه به این مراحل بزرگ و بلند رسیدند مثلاً صدوق علیه‌السلام چگونه بوده است؟ چگونه این مسافرت‌ها را طی کرد؟ چه کسی مخارج آن سفرها را می‌داد؟ از کجا می‌آوردند؟ با چه زحمات و مشقاتی روبرو بودند؟ برای اینکه احادیث را حفظ کنند و فرا بگیرند محدثی از کجا حرکت می‌کرد و به کجا می‌رفت. با آن همه دشواری‌ها، اخبار و احادیث و معارف را نگه داشتند و امروز بسیار ساده به دست ما افتاده است.

با این کتاب‌ها و مطالبی که امروز در اختیار ما هست ما باید خیلی بیشتر از آنها تلاش کنیم، خصوصاً در جنبه‌های علمی و سعی کنیم علم ما فراخور وضعیت زمان و احتیاجات باشد نه به این معنا که کسی در احکام تصرف کند نه، بلکه مطابق با شبهه‌هایی که هست خودمان را آماده کنیم تا بتوانیم حدود و ثغور اسلام را نگه داریم. تشکیل این جلسات بسیار خوب است مخصوصاً اگر برنامه‌ای باشد که هر هفته کسی صحبت کند، مثلاً قرار بگذارند هفته دیگر در فلان موضوع کلامی فلان شخص صحبت کند، مثلاً در مورد اسماعیلیه که این فرقه چیست؟ یا در مورد صوفیه یا موضوعات دیگر، این کار راهی است برای اینکه این مباحث در حوزه رایج شود، وقتی برنامه‌ریزی شد، شخصی که بنا هست صحبت کند مطالعه می‌کند، کتاب‌هایی که مربوط به این موضوع است می‌بیند و هفته بعد تحویل می‌دهد، هم دیگران استفاده می‌کنند و هم برای خودش بسیار مفید است.

من تشکر می‌کنم و دعا می‌کنم خداوند متعال شما را از انصار امام زمان علیه‌السلام قرار دهد و همه بتوانید رضایت خاطر حضرت ولی عصر علیه‌السلام را فراهم کنید و ایشان از شما خشنود و راضی باشند. مطلب همین است و غیر از این نیست.

تعلیم و تربیت

نقش معلّم در تعلیم و تربیت^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

من تشکر می‌کنم از اظهار علاقه شما به روحانیت و اهل بیت علیهم‌السلام و اینکه مشرف شدید به زیارت حضرت فاطمه معصومه علیها‌السلام.

توفیقی برای شما فراهم شده است که این جوانان و نوجوانان مسلمان را تحت تربیت شما قرار داده‌اند و شما می‌توانید، آنها را برای آینده اسلام، تربیت کنید. مسأله تعلیم و تربیت مسأله بسیار بااهمیت و شغل بسیار شریفی است.

از آیات قرآن مجید استفاده می‌شود که خداوند متعال خود را به عنوان معلّم ستوده است:

﴿وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ﴾^۲؛

﴿وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا﴾^۳؛

و در مورد پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می‌فرماید:

﴿وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾^۴.

این شغلی است که پیامبران داشتند، این فرزندان، نوجوانان و جوانان تنها امانت پدر و مادر نیستند، امانت اسلام، امام زمان علیه‌السلام و جامعه هستند که به دست شما سپرده می‌شود، اینها را آن‌طوری که مطلوب امام زمان علیه‌السلام واقع شود بسازید، این عبادتی است

۱. دیدار فرهنگیان آموزش و پرورش منطقه ۱۸ تهران با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی «مظله‌العالی در تاریخ ۳۱ فروردین ۱۳۸۶».

۲. نساء، ۱۱۳. «آنچه را نمی‌دانستی خداوند به تو آموخت».

۳. بقره ۳۱. «تمامی علم اسماء را به آدم آموخت».

۴. آل‌عمران، ۱۶۴. «و آنها را پاک کند و کتاب و حکمت بیاموزد».

که نمی‌شود برای آن قیمت قائل شد، در جایی که انسان یک حدیث یا نصیحتی را گوش دهد آن همه ثواب دارد که در روایت آمده است:

«كَلِمَةُ الْحِكْمَةِ يَسْمَعُهَا الْمُؤْمِنُ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ»^۱.

آن وقت کسی که این علم را به مردم می‌آموزد چقدر پیش خداوند متعال اجر دارد. یکی از اسماء الحسنای خداوند متعال «عالم» است، یکی دیگر «رب» است، «رب العالمین»، تعلیم و تربیت مصداق تَخَلُّق به اخلاق الهی است در روایت آمده است:

«تَخَلَّفُوا بِأَخْلَاقِ اللَّهِ»^۲.

تعلیم و تربیت تخلق به دو خلق خدا است.

اولاً شغلی که شما دارید تبریک می‌گویم، و ثانیاً باید بگویم که قدر خودتان را بدانید، هرچه بیشتر اهتمام کنید که اینها از جنبه علمی، اخلاقی و دینی در خط اسلام باشند، اجر شما نزد خداوند متعال بیشتر می‌شود و مخصوصاً در این زمان، با این روزنامه‌ها و رادیو و وسائل دیگر.

دوره‌ای است که وسائل انحراف در اختیار مردم است، می‌بینید چقدر مطالب انحرافی عرضه می‌شود. اگر در این زمان کسی بتواند حجاب و عفت این دخترها را و آن تعلیماتی که اسلام خواسته است نگاه دارد، کار مهمی انجام داده است.

هرچه انسان بتواند این برنامه‌ها را پیاده کند، درحقیقت، مبلغ دین، قرآن و اسلام می‌شود و این کار، همکاری با خداوند متعال و ائمه طاهرین و پیامبر ﷺ است. انسان باید آرزو کند توفیقاتی که این معلمین دارند پیدا کند.

در آموزش و پرورش معلم خوب بسیار داریم، و از این جهت مأیوس نیستیم، حتی در دانشگاه اساتید متعهد زیاد داریم، که اینها می‌توانند در تمام امور فرهنگی اثر بگذارند و جامعه را از انحرافات حفظ کنند.

۱. دیلمی، اعلام الدین، ص ۲۹۴؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۱۷۲. «سخن حکمتی که مؤمن آن را بشنود از عبادت یک‌سال بالاتر است».

۲. مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۸، ص ۱۲۹. «به اخلاق خدا تخلق پیدا کنید».

۴۰

اهمیت تعلیم و تربیت در اسلام^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾^۲

بنده هم تشکر می‌کنم از اظهار لطف شما و تبریک عرض می‌کنم توفیقی که برای زیارت حضرت معصومه علیها السلام پیدا کردید و علاقه‌ای که به دین و روحانیت ابراز می‌کنید، امیدوارم در وظایف و خدماتی که انجام می‌دهید با نیت خالصی که دارید بیش از این موفق شوید.

رجال ممتاز، از مناطق محروم

اینکه فرمودید آن منطقه، منطقه محروم است، باید توجه داشته باشید که بیشتر افراد ممتاز و برجسته از میان همین طبقات محروم برخاسته‌اند و در همین مدارس است که شما فرمودید درس خوانده‌اند. افراد و رجال بزرگی داریم که از روستاهای محروم آمدند و مشغول تحصیل علم شدند و موفق شدند.

شما در این مسأله اهتمام بیشتری داشته باشید چون کار شما عناوین مختلفی

۱. دیدار مدیران منطقه ۱۸ آموزش و پرورش تهران با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱ اردیبهشت ۱۳۸۶.

۲. جمعه، ۲. «او کسی است که در میان جمعیت درس نخوانده، رسولی از خودشان برانگیخت که آیاتش را بر آنها می‌خواند و آنها را پاکیزه می‌گرداند و به آنان کتاب و حکمت می‌آموزد، هرچند پیش از آن در گمراهی آشکاری بودند».

۲۲۸.....دیدارها و رهنمودها

دارد که همه محبوب خداوند متعال است، از جمله تعلیم و تربیت، اعانت به ضعفا و جهات دیگر، و این کار شما از خدمت در مدارس است که افراد مرفه باشند ثواب و ارزش بیشتری دارد.

اگر مردم متوجه ثواب‌های اخروی معلم، مدیر و اشخاص دیگری که در آموزش و پرورش هستند، باشند همه داوطلب می‌شوند که ما را به آنجا بفرستید اگرچه ممکن است حقوق کمتری بدهند.

انسان باید رعایت حال این طبقه مستضعف را بکند آن‌هم در جنبه تعلیم و تربیت، مخصوصاً اگر شرایط به صورتی باشد که اگر شما در آنجا وظایف خودتان را انجام ندهید راهشان منحرف می‌شود، به هر حال کار شما در پیشگاه خدا و رسول و ائمه علیهم‌السلام احترام خاصی دارد.

شریف‌ترین شغل در اسلام

ما در اسلام شریف‌تر از شغل شما شغلی نداریم. شغل تعلیم و تربیت آن‌هم مخصوصاً نسبت به طبقه نوجوان و جوان و به‌خصوص در این زمان که افکار مختلفی پیدا شده است، بسیار مهم است.

اگر در رأس مدارس و آموزشگاه‌ها افراد سالم و متدین باشند برای همه غنیمت است. اگر تاریخ را مطالعه کنید می‌بینید، شخصیت‌های بسیاری بودند که در خانواده‌های بسیار فاسدی قرار داشتند اما در اثر تربیت معلمین افراد برجسته و صالح و شایسته‌ای شدند.

قدر خودتان را بدانید که می‌توانید چنین نقش و تأثیری در جامعه داشته باشید اگر معلم صالح نباشد، فسادش بسیار زیاد است. برای هیچ ملت و مملکتی خطری بالاتر از این نیست که آموزش و پرورش از راه صحیح منحرف شود و سعادت مملکت به این است که افرادی در آموزش و پرورش باشند که بتوانند افراد را در راه کمال و ترقی و آنچه که موجب عزت و عظمت اسلام می‌شود تربیت کنند، هم در مسائل علمی و هم مسائل اخلاقی.

آن شخص می‌گوید:

«نَحْنُ مُحْتَاجُونَ إِلَى الْعِلْمِ وَاحْتِيَاجُنَا إِلَى الْأَخْلَاقِ أَكْثَرُ»^۱.

اگر علم با اخلاق نباشد همین اوضاعی است که در غرب می‌بینید. فسادهایی از آنها نقل می‌کنند که انسان متحیر می‌شود که انحطاط اخلاقی تا کجا رفته است؟ اینها در صنعت پیشرفته هستند اما در اخلاق مطالبی شنیده می‌شود که انسان شرم دارد بگوید. منکراتی را معروف می‌دانند که بسا حیوانات هم از آن ابا دارند. وقتی اخلاق، دین و ایمان نباشد این چنین می‌شود اما اگر اینها با هم باشد سعادت جامعه فراهم می‌شود.

امیدوارم بتوانید دانش‌آموزان را با مسائل اساسی آشنا کنید الان عده‌ای در جامعه ما دانش‌آموزان را مشغول به کارهای غیر اصولی می‌کنند، فرض کنید صحیح و شرعی هم باشد ولی فرعی است و موجب افت تحصیلی آنان می‌شود، اینها را باید متوجه مسائل عقلانی و جهاتی که در ترقی جامعه مؤثر است بنمایید.

آنچه وسیله ترقی و سعادت است، علم و اخلاق و دین و ایمان است و اینها را معلمین باید داشته باشند، خدا را شکر که افرادی مثل شما در رأس مدارس قرار دارند امیدوارم امام زمان علیه السلام از شما راضی و خشنود باشند.

نفس‌های شما هم عبادت است

بدانید اگر کاری که می‌کنید با نیت خالص باشد حتی نفس‌های شما ثواب دارد، این پولی که به شما در قبال کارتان می‌دهند چیزی نیست، اگر تمام دنیا را هم به شما بدهند در مقابل یک ساعت آموزش صحیح چیزی نیست. بنده چگونه می‌توانم زحمات اشخاصی که معلم من بودند و آن مطالبی را که به من آموخته‌اند جبران کنم البته من که الان هم چیزی نیستم و چیزی نشدم ولی اگر آنها نبودند من چه بودم؟ اگر معلم و پدر و مادر و محیط تربیتی صحیح نبود چه می‌کردیم؟

۱. «ما نیازمند علم هستیم اما احتیاجمان به اخلاق بیشتر است».

۲۲۰.....دیدارها و رهنمودها

امیدوارم افرادی که تحت نظر شما هستند برای آینده اسلام افراد نافی باشند و با اسلام سازش داشته باشند و تسلیم احکام خدا باشند، مؤمن باشند بدانند ما مسلمانیم، همه چیز باید رنگ اسلامی داشته باشد ما باید این افتخار را حفظ کنیم و به آنها منتقل کنیم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

اهمیت تعلیم و تربیت و وظایف معلمان^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

بنده اولاً به مناسبت ایام سوگواری اهل بیت علیهم السلام که برحسب بعضی کتابها ایام ورود آنها به شهر شام است خدمت همه تسلیت عرض می‌کنم. امیدوارم همه در خط ولایت اهل بیت علیهم السلام ثابت قدم بمانیم و به وظایفی که در ارتباط با ولایت اهل بیت علیهم السلام بر عهده داریم عمل کنیم خداوند ولایت محمد و آل محمد علیهم السلام را که بهترین ذخیره آخرت و عوالم بعد است برای ما ثابت بدارد.

در روایت است که: روز قیامت هیچ کس قدم از قدم بر نمی‌دارد مگر اینکه از چهار چیز از او سؤال کنند:

۱. از بدنش که در چه راهی فرسوده و کهنه کرده.

۲. از عمرش که در چه راهی صرف کرده.

۳. از مالش که از کجا به دست آورده و در چه راهی هزینه کرده.

۴. از محبت و ولایت اهل بیت علیهم السلام^۲ که این عمده است.

بهترین افتخار برای ما و فرزندانمان همین است که ولایت اهل بیت علیهم السلام را داشته باشیم و این فرزندان عزیز با ولایت اهل بیت علیهم السلام پرورش پیدا کنند و تحت تأثیر

۱. دیدار دانش‌آموزان مدرسه راهنمایی شهید آیت روستای سربندان دماوند با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۲ اردیبهشت ۱۳۸۶.

۲. «لَا يَزُولُ قَدَمُ عَبْدٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يَسْأَلَ عَنْ أَرْبَعٍ: عَنْ جَسَدِهِ فِيمَا أَبْلَاهُ، وَعَنْ عُمْرِهِ فِيمَا أَفْنَاهُ، وَعَنْ مَالِهِ مِمَّا اكْتَسَبْتَهُ، وَفِيمَا أَنْفَقَهُ، وَعَنْ حُبِّنا أَهْلَ الْبَيْتِ». مجلسی، بحار الانوار، ج ۷، ص ۲۶۱.

معلمینی قرار گیرند که آنها هم اهل ولایت باشند و آنها را با احترام به شعائر تشیع و ولایت امیرالمؤمنین عَلَيْهِ السَّلَام آشنا کنند البته مطلب از خانه شروع می‌شود و بعد مدرسه، اگر این دو محیط سالم باشد و برای تربیت آماده باشد شاید بعداً محیط‌های بد اثر نگذارد و انسان بتواند در آن محیط‌ها خود را حفظ کند و به همین جهت گفته‌اند:

«الْعِلْمُ مِنَ الصَّغَرِ كَالنَّقْشِ فِي الْحَجَرِ»^۱

انسان وقتی در کودکی مطلبی را یاد گرفت، مؤثر واقع می‌شود و بعداً نمی‌تواند به‌زودی از او بگیرند و به راه‌های منحرف بکشانند. مسأله تربیت نوجوانان و دانش‌آموزان خیلی مهم است و یکی از مسائل مهم هر جامعه‌ای است که باید به آن اهتمام بورزند.

مدیران و معلمین و آموزگاران مسئولند و وظیفه بزرگی دارند، البته خدمت مهمی را هم انجام می‌دهند و باید تلاش کنند این فرزندان را برای آینده افرادی مسلمان بسازند و آینده‌سازان اسلام را تربیت کنند.

امیدوارم این عزیزان که از قیافه‌هایشان پیدا است از خانواده‌های دینی و مذهبی هستند موفق شوند تا مدارج علمی و عملی را بپیمایند، از محیطی آمده‌اند که شما نقل کردید آن محیط هم مذهبی است، مطلب همین‌طور است که فرمودید.

من سال گذشته به دماوند رفتم با اینکه نزدیک تهران است ولی مردمش خیلی ملتزم و متعهد به آداب اسلام بودند، متأثر از این آمد و شده‌ایی که آنجا می‌شود نشده‌اند یا اگر هم شده‌اند خیلی کم، حتی نقل می‌کردند که در دماوند یک زن بی‌چادر وجود ندارد، البته از خارج گاه می‌آمدند ولی می‌گفتند زن‌های خودشان همه اهل چادر هستند. محیط آنجا یک محیط مذهبی خیلی خوبی است به‌خاطر اینکه با علما ارتباط و رفت‌وآمد داشته‌اند برنامه‌ها دینی، عزاداری و مجلس‌های روضه‌خوانی اقامه می‌کردند و در این برنامه‌ها شرکت می‌کردند، من خیلی خوشحال شدم وقتی آن

۱. کراچکی، کنز الفوائد، ص ۱۴۷؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۱، ص ۲۲۴. «یاد گرفتن دانش از دوران کودکی مانند ترسیم نقش در تخته‌سنگ است.»

اهمیت تعلیم و تربیت و وظایف معلمان..... ۲۳۳

اوضاع را دیدم در چنین محیطی باید مواظب این نوجوانان و دانش‌آموزان باشند تا خوب تربیت شوند.

بدترین آفت در جامعه

مسأله آموزش و پرورش خیلی مهم است هم در بعد تعلیم و هم در بعد تربیت، هیچ آفتی برای اینکه جامعه را از بین ببرد و به اضمحلال بکشاند بدتر از این نیست که آموزش و پرورش در جامعه‌ای ضعیف شود یا خدای نخواستہ انحراف داشته باشد.

البته پدران و مادران هم مسئولند برای اینکه قرآن می‌فرماید:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ
وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ^۱﴾

خداوند شما نوجوانان و عزیزان و دانش‌آموزان را حفظ کند و به شما توفیق دهد تا در مدارس هم در اخلاق و هم در علم و دانش موفق باشید.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۱. تحریم، ۶ «ای کسانی که ایمان آورده‌اید خود و خانواده خویش را از آتشی که هیزم آن انسان‌ها و سنگ‌ها است نگاه دارید، آتشی که فرشتگانی بر آن گمارده شده که خشن و سخت‌گیرند».

۴۲

نقش معلم و والدین در تعلیم و تربیت^۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«اللَّهُمَّ كُنْ لَوْلِيَّكَ الْحُجَّةَ بْنِ الْحَسَنِ صَلَواتُكَ عَلَيْهِ وَعَلَى آبائِهِ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ
وَفِي كُلِّ سَاعَةٍ وَلِيًّا وَحَافِظًا وَقَانِدًا وَنَاصِرًا وَدَلِيلًا وَعَيْنًا حَتَّى تُسَكِّنَهُ أَرْضَكَ
طَوْعًا وَتُمَتِّعَهُ فِيهَا طَوِيلًا»؛
«اللَّهُمَّ بَلِّغْهُ مِنَّا تَحِيَّةً وَسَلَامًا».

بسیار اسباب خوشوقتی و امیدواری است که در تهران چنین مؤسسات فرهنگی و مدرسه‌هایی هست که تحت نظر اولیای متدین و دلسوز و علاقه‌مند به اسلام، به این نوجوانان عزیز تربیت‌های دینی، قرآن و نماز و برنامه‌های اسلامی آموزش می‌دهند و آنها را برای آینده اسلام و مسلمان‌ها و خدمت به دین آماده می‌کنند.

ما باید از همین راه وارد شویم ما هرچه بیشتر از این مراکز داشته باشیم و هرچه امثال شما مسئولین و معلمین عزیز، بزرگوار، متدین و علاقه‌مند بیشتر باشد به آینده خودمان بیشتر امیدوار می‌شویم، همین‌ها هستند که باید در آینده اسلام را نگه دارند و جامعه اسلام را تشکیل دهند، اینها امانت‌های خداوند متعال هستند. در روایت آمده است:

«كُلُّ مَوْلُودٍ يُوَلَّدُ عَلَى الْفِطْرَةِ حَتَّى يَكُونَ أَبَوَاهُ هُمَا اللَّذَانِ يَهُودَانِهِ
وَيَنْصُرَانِهِ وَيُمَجِّسَانِهِ».^۲

۱. دیدار دانش‌آموزان مدرسه پیام هدایت از تهران با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱۱ فروردین ۱۳۸۷.

۲. طبرسی، مجمع‌البیان، ج ۸، ص ۴۸۴، ذیل آیه ۳۰ سوره روم؛ کاشانی، زبدة التفاسیر، ج ۵، ص ۲۶۵. «هر نوزادی بر سرشت و طبیعت اسلام از مادر متولد می‌شود سپس این پدر و مادر هستند که او را یهودی و نصرانی و مجوسی می‌کنند.»

نقش معلّم و والدین در تعلیم و تربیت ۲۳۵

اینها بر همان فطرت پاکی هستند که خداوند متعال آنها را بر آن فطرت قرار داده است، همان‌طور که در روایت در تفسیر آیه شریفه:

﴿فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ﴾؛^۱

آمده است که:

«فَطَرَهُمْ جَمِيعًا عَلَى التَّوْحِيدِ».^۲

همین باعث شده که فطرت همه پاک باشد، حال اگر محیط خانواده فسادی داشته باشد و منحرف باشد، این نوزاد و کودکی که در آنجا هست کم‌وبیش متأثر می‌شود. وقتی محیط تربیت و مدرسه پاک باشد و تحت نظر افراد پاک قرار گیرد اینها همه افرادی سالم، پاک و مفید برای جامعه می‌شوند این توفیق بزرگی است که چنین مدرسه‌ای به نام «پیام هدایت» هست این اسم بزرگی است، در عمل هم باید هدایت و راهنمایی باشد هرچه اینجا سرمایه‌گذاری کنید کم است.

اجر آموزگاران و معلّمین را مردم متوجه نیستند، چه بسا خود آنها هم نمی‌دانند که ثواب و اجرشان چقدر است، این توفیقی است که خداوند نصیب شما کرده است. من وقتی این کودکان را دیدم واقعاً تحت تأثیر قرار گرفتم که بحمدالله حافظ قرآن شده‌اند در روایتی هست که معلّمی به یکی از فرزندان ائمه علیهم‌السلام سوره حمد یاد داده بود، پدر دهان معلّم را از دُر پر کرد.^۳

این برنامه اسباب ترقی مملکت است، اگر در آموزش و پرورش علم و اخلاق با

۱. روم، ۳۰. «پس روی خود را متوجه آیین خالص پروردگار کن. این فطرتی است که خداوند، انسان‌ها را بر آن آفریده است. دگرگونی در آفرینش الهی نیست».

۲. کلینی، الکافی، ج ۲، ص ۱۲؛ صدوق، التوحید، ص ۳۲۹؛ بحرانی، البرهان، ج ۴، ص ۳۴۲؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۳، ص ۲۷۸.

۳. قیل إن عبد الرحمن السلمی علم ولد الحسین (الحمد) فلما قرأها علی ابیه أعطاه ألف دینار وألف حلّة وحشا فاه دراً. فقيل له في ذلك. فقال: وأین يقع هذا من عطائه یعنی تعلیمه ابن‌شهرآشوب، مناقب آل ابی‌طالب، ج ۳، ص ۲۲۲؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۴، ص ۱۹۱.

هم باشد باید به ترقی جامعه امیدوار باشیم اما اگر علم یا اخلاق کم باشد در جامعه انحطاط پیدا می‌شود.

داستانی از دانشجویان مصری

نقل می‌کنند: در آن اوائل که بنا شده بود از مصر دانشجو به اروپا بفرستند، مصری‌ها هیئت‌های مختلفی را فرستادند، اما هر کدام تحت نظر یک شیخ بودند، تا مواظب اخلاق و دیانت آنها باشد تا در آنجا تحت تأثیر اخلاق اروپایی‌ها قرار نگیرند، علم آنها را یاد بگیرند ولی دینشان محفوظ بماند آنها وقتی رفته بودند، خبرنگاری رفته بود ببیند وضع آنها چگونه است؟ چه می‌کنند؟ دیده بود که اینها صبح زود رفته‌اند در کنار دریای مالت، در وقتی که هوا خیلی سرد بود و آب یخ زده بود، اینها با مشت یخ را می‌شکنند. سؤال کرده بود اینها برای چه این کار را انجام می‌دهند؟ گفته بودند: می‌خواهند نماز بخوانند و برای گرفتن وضو یخ‌ها را می‌شکنند. آن خبرنگار در یکی از روزنامه‌های فرانسه نوشته بود: اگر وضعیت به همین صورت ادامه پیدا کند مصری‌ها ما را از بین می‌برند، اینها اگر علم ما را یاد بگیرند، اخلاقیات و معنویت و دین را هم داشته باشند ما همه چیزمان را از دست می‌دهیم.

من تشکر می‌کنم از شما و از این عزیزان، سلام مرا به پدران و مادرانتان برسانید که در چنین مدرسه خوبی اسم شما را نوشته‌اند.

پدر و مادر باید تحقیق کنند که معلمین مدرسه چه کسانی هستند، مبادا غرب‌زده باشند، چون می‌خواهند امانت بزرگی را به مدرسه بسپارند، افرادی باشند صددرصد امانت‌دار، آن‌گونه که خدا و پیامبر می‌پسندد.

من از پدرها و مادرهای شما تشکر می‌کنم که شما را به چنین مدرسه‌ای سپرده‌اند تا نماز و عبادت و قرآن و ولایت را به شما آموزش دهند.

خداوند شما را حفظ کند، امیدوارم اسلام از وجود شما بهره‌مند شود و خداوند توفیقات شما را زیاد کند و سایر مدارس هم این خط را همگانی کنند.

نقش معلّم و والدین در تعلیم و تربیت ۲۳۷

اسم بعضی مدارس مناسب نیست، اسم اثر دارد، کسی که به مدرسه‌ای می‌رود که مثلاً به اسم امام جعفر صادق علیه السلام است این اسم روی دانش‌آموزان اثر می‌گذارد. موفق باشید.

۴۳

هماهنگی علم و عمل و توجه به اخلاق در تعلیم و تربیت^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

باید در آموزش و پرورش افراد متعهدی داشته باشیم تا بتوانند جوانان و نوجوانان ما را در مسیر ایمان و ولایت اهل بیت علیهم السلام و اخلاق حمیده تربیت کنند و علاوه بر جنبه‌های علمی که آن‌هم اهمیت دارد در جنبه‌های عملی هم آنها را تربیت کنند. علم و عمل دو بال است که باید با هم باشند و انسان با این دو بال می‌تواند پرواز کند و به مقامات بلند عروج کند، بال علم و عمل و اخلاق و فضائل معنوی و اگر در انسان هر کدام کمبود داشته باشد نمی‌تواند به جایی که برای نیل به آن آفریده شده است برسد. سعادت دنیا و آخرت نصیب کسانی که علم و عمل ندارند نمی‌شود؛ لذا در بسیاری از این کشورها که می‌گویند مرفقی هستند و در تکنیک پیشرفت کرده‌اند، چون اخلاق ندارند به آن سعادت نرسیده‌اند.

وضعیت مدارس غرب

گاهی کارهایی از اینها نقل می‌شود که حتی در حیوانات وحشی پیدا نمی‌شود اینها خودشان هم به ستوه آمده‌اند. گاهی می‌شنوید که مدارسشان چگونه است، نه احترام استاد را نگه می‌دارند، نه احترام پدر و مادر و نه هم‌کلاسی و هم‌مدرسه‌ای خودشان را،

۱. دیدار مدیران و مربیان آموزش و پرورش منطقه ۱۸ تهران با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱۱ فروردین ۱۳۸۷.

هماهنگی علم و عمل و توجه به اخلاق در تعلیم و تربیت ۲۳۹

می‌زنند، می‌کشند، چون بر اساس ایمان به دیانت و مبدأ و معاد و معنویات تربیت نمی‌شوند. وقتی اسلحه پیدا می‌کنند، قدرت پیدا می‌کنند، بشریت را تهدید می‌کنند. اما اگر علم و عمل با هم باشد اسباب پیشرفت و ترقی جامعه می‌شود و اگر از این طرف علم نباشد، هرچه اخلاق هم خوب باشد باعث استضعاف می‌شود، آنها می‌آیند و مردم را استضعاف می‌کنند.

در آموزش و پرورش، مربیان دلسوز و متعهد و متدین نقش اساسی را دارند و می‌توانند دانش‌آموزان را در راه رضای خدا و حضرت ولی عصر علیه السلام قرار دهند. پدر و مادرها این فرزندان را به‌عنوان امانت به شما می‌دهند، نه تنها امانت پدر و مادر بلکه امانت جامعه است و شما بحمدالله متعهد هستید و خودتان را موظف می‌دانید که به‌طور شایسته آنها را تربیت کنید.

شغل شما در پیشگاه خداوند متعال ثوابش زیاد است حتی اگر یک کلمه بیاموزید و یک خلق خوب از شما ببینند چه از گفتار شما و چه از عمل شما و مخصوصاً از عملتان وقتی معلم و دبیری اخلاقش پسندیده بود حتماً روی دانش‌آموزان اثر می‌گذارد، حتی بسیاری از ما که در حوزه هستیم از اساتید بزرگی که داشته‌ایم متأثر شده‌ایم. این فرصت بسیار بزرگی است که برای شما فراهم شده است.

اگر یک روز و یک ساعت برای رضای خدا کار خود را انجام دهید اگر بخواهند در مقابل اجر و ثوابی که دارید با تمام دنیا با شما معامله کنند مغبون می‌شوید.

بسیار مهم است که انسان مرئی اخلاق باشد خصوصاً در زمان ما و این اوضاع، به قول اینها هجوم فرهنگی. چنانچه انسان بتواند آنها را به صورتی که اسلام و قرآن و حضرت رسول صلی الله علیه و آله می‌خواهد تربیت کند مهم است. حضرت رسول صلی الله علیه و آله می‌فرمایند:

«إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ»^۱.

۱. ابن‌عبدالبر، الاستذکار، ج ۸، ص ۵۷۶؛ بیهقی، السنن الکبری، ج ۱۰، ص ۱۹۲؛ طبرسی، مجمع البیان، ج ۱۰، ص ۵۰۰، ذیل آیه ۴ سوره قلم؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۱۶، ص ۲۱۰؛ ج ۶۸، ص ۳۸۲.

۲۴۰.....دیدارها و رهنمودها

مبعوث شدم تا اخلاق کریمه را در مردم تکمیل کنم.

در این زمان مسأله حجاب خیلی اهمیت دارد، خانم‌ها با حجاب و عفت باشند، با اجنبی اختلاط نداشته باشند.

ما باید تعلیمات اسلام را در نظر داشته باشیم و بدانیم سعادت مردم وقتی فراهم می‌شود که دستورات قرآن و هدایت‌های آسمانی و دستورات خدا را عمل کنیم، نه اینکه یک ادعا باشد، هیچ راهی برای بشریت نیست مگر در مسیر هدایت انبیا تا از گرفتاری‌ها و نگرانی‌ها و اضطراب‌ها و تشویش اذهان نجات پیدا کند.

ما هرچه سعادت و خیر و برکت بخواهیم در دستورات اسلام و قرآن مجید هست. امیدوارم خداوند شما را توفیق دهد من این کار شما را حقیقتاً بسیار بزرگ می‌دانم و امیدوارم در این کار موفق شوید و بتوانید در این اوضاع و احوالی که هست فرزندان جامعه را آن‌طور که اسلام و قرآن و ائمه طاهرين عليهم السلام می‌خواهند تربیت کنید.
من از شما التماس دعا دارم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

نقش تعلیم و تربیت در اصلاح جامعه^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

قال الله تعالى:

﴿وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَالَّذِي خَبثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكِدًا كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ﴾^۲

اولاً تشکر می‌کنم از اظهار لطف شما عزیزان که بنده را مورد تفقد خود قرار دادید و به دیدار خودتان نائل فرمودید. امیدوارم در ظلّ توجهات خاصّه حضرت بقیه الله ارواحنا و ارواح العالمین له الفداء موفق به انجام خدمات علمی و دینی و تبلیغی و فرهنگی باشید و موجبات خشنودی خاطر آقا را فراهم کنید.

مسأله تعلیم و تربیت در اسلام بسیار مهم است و شغل شما شغل بسیار عظیمی است و موجب تکریم و تعظیم است. اگر جامعه‌ای در این مسأله توفیق پیدا کند در همه مسائل دینی و حیات زندگی، اعم از اجتماعی، فردی، سیاسی و حتی اقتصادی موفق می‌شود. اگر اینجا کارها درست انجام شد جاهای دیگر اصلاح می‌شود و یا اقلّاً اصلاح‌پذیر خواهد شد.

وضع معلّم و استاد و دانشجو و دانش‌آموز در اصلاح جامعه بسیار تأثیر دارد حتی

۱. دیدار جمعی از دبیران شهرستان دلجان با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱۱ فروردین ۱۳۸۷.

۲. اعراف، ۵۸ «سرزمین پاک گیاهش به فرمان پروردگار می‌روید، اما سرزمین‌های بدطینت جز گیاه ناچیز و بی‌ارزش از آن نمی‌روید، این‌گونه آیات (خود) را برای آنها که شکرگزارند بیان می‌کنیم».

۲۴۲.....دیدارها و رهنمودها

در حوزه‌های علمیه اگرچه همه بزرگان مردان صالح، برجسته و پارسا بوده‌اند ولی مع‌ذلک اخلاقیاتشان، برخوردشان با اشخاص متفاوت است و لذا می‌بینیم روحيات و رفتار و اخلاق کسانی که در حوزه هر کدام تربیت شده‌اند. دانش‌آموز و دانشجو باید قدر استاد را بداند و به او احترام بگذارد.

در گذشته اگر کسی در مکتبی پیش استادی درس خوانده بود اگر شصت سال هم می‌گذشت و تا عمر داشت حق تعلیم او را فراموش نمی‌کرد و به او بیشتر از پدرش تعظیم می‌کرد.

کتابی هم شهید نوشته است (*منیة المرید فی آداب المفید و المستفید*) که وظایف استاد و شاگرد را نوشته است، آدابی که معلّم باید بداند، چگونه تعلیم دهد و آدابی که متعلّم و دانش‌آموز و دانشجو باید بداند.

خداوند به شما در این خدمتی که انجام می‌دهید توفیق دهد خصوصاً که فرمودید دبیر دینی و قرآن هستید.

امروز قرآن مجید در مملکت بسیار رونق پیدا کرده است.

یاد دادن قرآن بسیار ثواب دارد حتی اگر یک سوره را یاد دهد. در روایت داریم شخصی «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» را به کسی یاد داد و به این سبب خداوند عذاب را از پدر این شاگرد برطرف کرد. حال خود این معلّم چقدر ثواب می‌برد؟ بسم‌الله گفتن از شعائر اسلام است حالا دوباره گفتن بسم‌الله کم‌رنگ شده است، می‌بینیم بعضی افراد وقتی سخنرانی می‌کنند بسم‌الله نمی‌گویند.

وقتی شاگردان می‌خواهند چیزی بخوانند به آنها بگویید بسم‌الله را فراموش نکنند. ما که به مکتب می‌رفتیم معلّم مواظب بود که اول بسم‌الله بگوییم و بعد درس‌مان را بخوانیم. خداوند به شما توفیق دهد من از شما تشکر می‌کنم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۴۵

خدمات دانشجویان خارج از کشور به اسلام^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

بسیاری از مؤسسات اسلامی که الآن در خارج از کشور است در آفریقا، در کانادا، در آمریکا و نقاط دیگر خدمتگزار اسلام هستند، برای اینکه هویت اسلامی آنها محفوظ مانده است، در دانشگاه هم رفته‌اند، با آنها هم هستند، درس هم می‌خوانند البته باید درس بخوانند و رفع جهل کنند. من از آنها تشکر، می‌کنم و بسیار به آنها علاقه‌مندم. من به این دانشجویان عزیز بسیار امیدوار هستم از این جهت که آنها در آنجا هم که هستند در دینشان ثابت‌قدمند و ما از آنها برکات و خیرات بسیاری دیده‌ایم. در سفری هم که به انگلستان رفته بودم اینها را دیدم امیدوارم اسلام به‌واسطه اینها در دنیا توسعه پیدا کند. من واقعاً اینها را به‌خاطر استقامتی که در دین دارند دوست دارم.

﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ﴾^۲

اینها هر کجا که باشند مسلمانند مبلغ اسلام و وسیله گسترش اسلام هستند زن‌ها و خانم‌هایشان باحجابند، مقیدند، تحت تأثیر شوکت ظاهری آنها قرار نگرفته‌اند، به ایمان خود اعتماد دارند و تحت تأثیر آنها واقع نمی‌شوند، البته باید در جنبه‌های علمی هم هرچه می‌توانند کوشش کنند تا در همه رشته‌های علمی از آنها بالاتر باشند.

۱. دیدار جمعی از دانشجویان خارج کشور با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۳۰ فروردین ۱۳۸۷.

۲. فصلت، ۳۰. «به‌یقین کسانی که گفتند پروردگار ما خداوند یگانه است، پس استقامت کردند، فرشتگان بر آنان نازل می‌شوند».

۲۴۴.....دیدارها و رهنمودها

سؤال از حضرت آیت الله صافی: آیا مرد مسلمان می تواند با زن اجنبی دست بدهد؟

پاسخ: جایز نیست.

سؤال: در کشورهای غیر اسلامی دست ندادن را تحقیر خودشان می دانند چه باید کرد؟

جواب: این مسأله برای این است که آنها فرهنگ ما را نمی دانند ولی اگر بدانند که

در فرهنگ ما، احترام این است که به زن اجنبی دست، ندهیم چون دست دادن به زن

اجنبی اهانت نسبت به او می شود - در اسلام وقتی شما به زن اجنبی دست بزنید یک

تجاوز است، مثل اینکه زن اجنبی را ببوسید در اسلام باید حشمت و مقام زن را نگاه

داشت - اگر آنها این مطالب را بدانند چنین برداشتی نخواهند کرد.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۴۶

اهمیت امر به معروف و نهی از منکر در تعلیم و تربیت^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾^۲

﴿كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾^۳

اولاً شهادت حضرت امام محمد باقر علیه السلام را به پیشگاه حضرت ولی عصر علیه السلام و بعد خدمت شما عزیزان که تشریف آوردید و بنده را به زیارت خودتان نائل ساختید تسلیت عرض می‌کنم. امیدوارم خداوند همه شما را در خط ولایت اهل بیت علیهم السلام و تأسی به سیره و رفتار و کردار آنها و استفاده از معارف و علوم بی‌پایانی که از آنها باقی مانده است موفق دارد.

سعادت حقیقی و واقعی این است که انسان در خطوط معنوی و اخلاقی رشد پیدا کند و به کمال برسد.

امام محمد باقر علیه السلام می‌فرماید:

۱. دیدار مربیان عقیدتی سپاه پاسداران به مناسبت دهه فجر با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱۴ آبان ۱۳۸۷.

۲. آل‌عمران، ۱۰۴. «باید از میان شما جمعی دعوت به نیکی، و امر به معروف و نهی از منکر کنند».

۳. آل‌عمران، ۱۱۰. «شما بهترین امتی هستید که برای مردم آفریده شده‌اید؛ امر به معروف و نهی از منکر می‌کنید».

«الْكَمَالُ كُلُّ الْكَمَالِ التَّفَقُّهُ فِي الدِّينِ وَالصَّبْرُ عَلَى التَّائِبَةِ وَتَقْدِيرُ الْمَعِيشَةِ»^۱.

تمام کمال این است که انسان دانش و بینش و فهم و بصیرت در دین پیدا کند، دین را بشناسد، معارف اسلام را بشناسد، خدا و پیغمبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ و ائمه طاهرين عَلَيْهِمُ السَّلَام مخصوصاً امام زمان خود را بشناسد، احکام و وظایف و تکالیفی را که خداوند برای او مقرر کرده بشناسد و در این امور با بصیرت باشد. اگر در اینجا کمیت انسان لنگ شد و آن فقه و بصیرتی که باید در دین پیدا کند نداشته باشد در جاهای دیگر موفقیتی نصیب او نمی‌شود همه چیز معلول معرفت است نماز هم باید از روی علم و بصیرت و دانستن احکام آن باشد همهٔ امور وابسته به معرفت انسان به دین و دین‌شناسی است.

مراتب دین‌شناسی

دین‌شناسی معنای وسیع و مراتبی دارد، یک مرتبه‌ای است که نصیب سلمان می‌شود، یک مرتبه‌ای است که نصیب اباذر می‌شود، ولی همهٔ مسلمان‌ها در حد شأن خودشان دین‌شناسی دارند، هرچه در این مطلب انسان بیشتر بصیرت پیدا کند کمال معنوی و حقیقی او کامل‌تر می‌شود.

خداوند مربی تمام کائنات

یکی از صفات خداوند متعال «رب» است ما در سورهٔ فاتحهٔ کتاب اولین سوره قرآن، خداوند متعال را به «رَبِّ الْعَالَمِينَ» می‌ستاییم.
تربیت یکی از صفات بزرگ است کسانی که بتوانند این صفت را در خودشان فراهم کنند در هر درجه‌ای که باشد ارزشمند است ربّ حقیقی خداوند متعال است خداوند ربّ تمام کائنات است، همهٔ کائنات را خداوند تربیت می‌کند.

۱. کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۳۲؛ ابن‌شعبه حرانی، تحف العقول، ص ۲۹۲؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۷۲.
«کمال تمام به دست آوردن دانش در دین و صبر و شکیبایی بر بلا و اندازه داشتن در معیشت و زندگی است.»

اهمیت امر به معروف و نهی از منکر در تعلیم و تربیت ۲۴۷

﴿رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ حَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى﴾^۱

تربیت همین است که انسان ناقص را کامل و کامل را کامل تر کند. آثار تربیت خداوند متعال و رسول اکرم ﷺ و ائمه طاهرين علیهم السلام در عالم خلقت هست. اگر انسان در راه تربیت دیگران قدم بردارد، درحقیقت تخلق به اخلاق خدا پیدا کرده است، در روایت فرموده‌اند:

«تَخَلَّقُوا بِأَخْلَاقِ اللَّهِ»^۲

اسماء الحسنی را بخوانید، بنده خدا باید این اخلاق خدایی را در خودش ایجاد کند و در هر حدی که می‌تواند به این اخلاق خدایی تخلق پیدا کند یکی از اخلاق الهی علم است و یکی تربیت. آنچه بشر به آن احتیاج دارد، تربیت دینی، معنوی و اخلاقی است. اگر دین نباشد، بشر هرچه بیشتر در جنبه‌های مادی پیشرفت کند و کامل تر شود، زحمت و گرفتاری برای خود و جامعه و تمام بشریت ایجاد می‌کند، اگر تربیت معنوی نباشد انسان از انسانیت حقیقی برخوردار نخواهد بود و بلکه در عالم وحشیگری و حیوانیت از حیوان پست تر می‌شود.

﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ﴾^۳

۱. طه، ۵۰ «پروردگار ما کسی است که به هر موجودی آنچه را لازمه آفرینش او بود داده، سپس رهبریش کرده است».

۲. مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۸، ص ۱۲۹. «به اخلاق خدا تخلق پیدا کنید».

۳. اعراف، ۱۷۹. «گروه بسیاری از جن و انس را برای دوزخ آفریدیم، آنها دل‌هایی دارند که با آن (اندیشه نمی‌کنند) نمی‌فهمند و چشمانی دارند که با آن نمی‌بینند و گوش‌هایی دارند که با آن نمی‌شنوند، آنها همچون چهارپایانند، بلکه گمراه‌تر، اینان همان غافلانند».

فرهنگی مبتذل‌تر از حیوان

مثل همین‌هایی که الآن دنیا را در اختیار گرفته‌اند، با داشتن زور و قدرت مادی، چه جنایاتی از آنها صادر می‌شود، می‌خواهند مردم را استثمار و استعمار کنند. فرهنگ بسیار مبتذلی دارند که از حیوانات هم بدتر است، یعنی در عالم حیوانات و وحوش هم نیست، می‌خواهند این فرهنگ را بر دنیا و مسلمان‌ها که بهترین فرهنگ الهی را در اختیار دارند تحمیل کنند که شما هم مثل ما باشید، شما هم اختلاط زن و مرد داشته باشید. آزادی به آن معنایی که آنها برای خودشان تفسیر می‌کنند شما هم داشته باشید.

وقتی انسان تربیت معنوی و حقیقی نداشته باشد و این بصیرتی که امام باقر علیه السلام می‌فرماید نداشته باشد، همان است که ﴿كَأَلَا نِعَامٍ بَلْ هُمْ أَضَلُّ﴾.

کسانی که دست‌اندرکار برنامه‌های تربیتی هستند وظیفه بسیار مهمی دارند. عمده این است که برای بینش دادن به مردم و حراست از احکام الهی قصدشان خالص باشد. امروز در جامعه ما حفظ احکام الهی و هویت اسلامی خیلی اهمیت دارد. دشمنان اهتمام دارند که هویت اسلامی ما را ضعیف و مخدوش کنند امثال شما که می‌خواهید از احکام اسلام و هویت اسلامی جامعه پاسداری کنید کار بسیار بزرگی را انجام می‌دهید. امیدوارم طوری عمل کنید که موجب رضایت و خشنودی خاطر آقا حضرت ولی عصر علیه السلام باشد. کار شما بسیار کار بزرگ و مقدسی است.

دهه فجر یا دهه شکر به دور از گناه

در مورد مسأله دهه فجر هم مطلب همین‌طور است اینها برنامه‌هایی است که باید اسلامی باشد، نباید بعضی مطالب و بعضی از چیزهایی که انسان در روزنامه‌ها می‌خواند، در آن باشد. دهه فجر باید برای ما دهه شکر باشد. موقعیتی که برای ما در اثر انقلاب اسلامی و فداکاری مردم و جوان‌های عزیز که آن‌گونه به استقبال شهادت رفتند به دست آمد چنین نعمت بزرگی خداوند متعال به ما عطا فرمود باید شکر این را

اهمیت امر به معروف و نهی از منکر در تعلیم و تربیت ۲۴۹

به‌جا بیاوریم نه اینکه معصیت‌هایی باشد، زن‌های خواننده بیایند، این کارها ممکن است موجب شود که نعمت از دستمان برود.

﴿لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ﴾^۱.

انسان باید قدر همه نعمت‌ها را بداند.

هشدار، هشدار!!

ای ملت ایران، ای مسئولین، ای کسانی که این برنامه‌ها را تنظیم می‌کنید و به مردم لقاء می‌کنید، با این نعمت بزرگی که خداوند به شما داده است چه می‌کنید؟ ملتفت باشید قدر این نعمت را بدانید و به معصیت خداوند متعال آلوده نکنید.

من اول انقلاب در مجلس خبرگان اول، این آیه را خواندم:

﴿وَلَقَدْ أَهَلَكْنَا الْقُرُونََ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ * ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي
الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ﴾^۲

این آیه مثل این است که الآن برای ما نازل شده است. خداوند می‌فرماید: ما آنهایی که پیش از شما بودند، آن پهلوی جانی، آنها که می‌خواستند اسلام را از بین ببرند (که شاید الآن هم بیشتر مردم نمی‌دانند آنها چه نقشه‌هایی داشتند و چه برنامه‌هایی بود)، خداوند می‌فرماید ما آنها را هلاک کردیم، ما طوائف و طاغوت‌های بسیاری را که پیش از شما بودند هلاک کردیم، وقتی ظلم کردند، وقتی تجاوز به احکام خدا کردند، بعد می‌فرماید: ﴿جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ﴾، خیال نکنید این امتحان تمام شد و مسئله گذشت و شما پیروز شدید و هر کاری می‌خواهید انجام دهید. الآن وقت امتحان است ما شما را جانشین آنها قرار دادیم، کار را دست شما دادیم ﴿لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ﴾ برای

۱. ابراهیم، ۷. «اگر شکرگزاری کنید (نعمت خود را) بر شما افزون خواهم کرد و اگر ناسپاسی کنید عذابم شدید است».
۲. یونس، ۱۳ - ۱۴. «ما نسل‌های پیش از شما را هنگامی که ظلم کردند هلاک نمودیم، درحالی‌که پیامبرانشان دلایل روشن برای آنها آوردند، ولی آنها ایمان نیاوردند، این‌گونه گروه مجرمان را کیفر می‌دهیم؛ پس شما را جانشین آنها در روی زمین پس از ایشان قرار دادیم، تا ببینیم شما چگونه عمل می‌کنید؟».

اینکه ببینیم شما چه می‌کنید؟ امروز همه چیز باید اسلامی باشد، رنگ قرآن داشته باشد. امروز وظیفه شما امر به معروف و نهی از منکر است، نباید این وظیفه منحصر در سپاه و بسیج باشد، هرکسی در هر جا خلاف شرعی می‌بیند منکری می‌بیند باید انکار کند، در روایت است که:

«وَمِنْهُمْ تَارِكٌ لِانْكَارِ الْمُنْكَرِ بِلِسَانِهِ وَقَلْبِهِ وَيَدِهِ فَذَلِكَ مَيِّتُ الْأَحْيَاءِ»^۱.

کسی زندگی و حیات دارد که با منکرات و معاصی مخالفت کند، دشمنان خدا را دشمن و دوستان خدا را دوست بدارد در مورد امر به معروف و نهی از منکر امیرالمؤمنین علیه السلام می‌فرماید:

«وَمَا أَعْمَالُ الْبِرِّ كُلُّهَا وَالْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ عِنْدَ الْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ إِلَّا كَفَنَةٌ فِي بَحْرِ لُجِّي»^۲؛

یعنی احکام دین همه به امر به معروف و نهی از منکر وابسته است. شما که این توفیق را پیدا کردید تا در مقام تربیت خود و دیگران باشید باید این راه را گسترش دهید تا تمام مملکت را فرا گیرد تا این نواقصی که نسبت به انقلاب ناشکری محسوب می‌شود برطرف گردد.

مواظب باشید شما در این معایب شریک نباشید، هر کجا این مطالب بود از مجلس خارج شوید تا انکار منکر شود، وقتی بنشینید، قبول و امضای منکر است. خداوند به شما توفیق دهد تا مورد توجهات حضرت ولی عصر علیه السلام قرار بگیرید خودتان را چنان فرض کنید که خدمتگزار مخلص حضرت هستید و باید رضایت ایشان را فراهم کنید، ببینید چگونه رضایت حضرت فراهم می‌شود، از همه التماس دعا دارم. والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۱. نهج البلاغه، حکمت ۳۷۴ (ج ۴، ص ۸۹). «گروهی نه با زبان و نه با قلب و نه با دست با منکرات مبارزه نمی‌کنند؛ اینها مردگان زنده‌نمایند».

۲. نهج البلاغه، حکمت ۳۷۴ (ج ۴، ص ۸۹). «تمام کارهای خیر و جهاد در راه خدا در کنار امر به معروف و نهی از منکر مثل ذره آبی است که هنگام دمیدن از دهان خارج می‌شود در مقابل دریای موج».

۴۷

ارزش علم و اخلاق و مسئولیت دانشجویان مسلمان^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ﴾^۲

تشکر می‌کنم از اظهار لطفی که کردید و بنده را به دیدار خودتان نائل کردید امیدوارم در نیل به مقاصد شریفه‌ای که در نظر دارید در تحت توجهات حضرت ولی عصر^{عجل الله تعالی فرجه} موفق باشید.

حضرت بقیة الله ارواح العالمین له الفداء بیشتر از همه از این قشر و صنف انتظار دارند که در مسیر اسلام، ترقی و کمال، کسب علم و آنچه موجب عزت اسلام و مسلمین می‌شود قدم‌های بزرگ و بلندی بردارند، جامعه مسلمان‌ها هرچه در علم بیشتر اعتلا داشته باشد بیشتر اسباب عزت اسلام است و هرچه در این جهت نقصان داشته باشد اسباب وابستگی، نیازمندی و بالاخره تسلط دیگران بر ما می‌شود، این وظیفه است که همه برای خدا و در محدوده تعلیمات و دستورات اسلام کاری کنیم که دیگران به ما محتاج باشند، باید غیرت اسلامی و غرور دینی در ما ایجاد شود و به این فکر باشیم که چرا آنها به ما محتاج نباشند؟ چرا در هر علم و فن و صنعتی افراد برجسته از ما نباشد؟

۱. دیدار گروهی از دانشجویان با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله العالی در تاریخ ۱۶ آبان ۱۳۸۷.

۲. فاطر، ۲۸. «از میان بندگان خدا تنها دانشمندان از او می‌ترسند».

نوابغ عالم از میان مسلمین

در گذشته مسلمانها دانشمندان بزرگی داشتند که امروز هم جزء نوابغ عالم بشریت محسوب می‌شوند مانند ابن‌رشد اندلسی.

کاشف آمریکا، می‌گوید: راهی که من برای کشف آمریکا پیدا کردم به‌واسطه مطالعه کتاب‌های ابن‌رشد بود. در بین مسلمانان کسانی بودند که در همه رشته‌ها، جغرافیا، ریاضیات و غیره، کم‌نظیر بودند. امروز هم باید همین‌طور باشد، نه اینکه مسلمانان در این علوم عقب بمانند.

البته باید علوم حقیقیه مانند، اخلاق و معنویات را هم در جای خود نگه داریم وقتی این علوم با هم باشند همه چیز فراهم می‌شود، به قول یکی از رجال مصری:

«نَحْنُ مُحْتَاجُونَ إِلَى الْعِلْمِ وَاحْتِيَاجُنَا إِلَى الْأَخْلَاقِ أَكْثَرُ»^۱.

آمریکا مظهر علم بدون اخلاق

اگر علم باشد و اخلاق نباشد، همین است که الآن در آمریکا مشاهده می‌کنید آنها علم و صنعت دارند ولی اخلاق ندارند، می‌خواهند بر دنیا مسلط شوند و فرهنگ مبتذلشان را بر دنیا حاکم کنند.

حتماً شنیدید که چند روز پیش در دربار ملکه انگلیس گفتگو شد که پسر ملکه انگلیس مال ولیعهد است یا شخص دیگری؟ و بعد معلوم شد مال دیگری است.

می‌خواهند چنین فرهنگی، این فرهنگ حیوانی به تمام معنا و بلکه از حیوانات بدتر را بر ما تحمیل کنند، به ما می‌گویند چرا زن‌ها و مردها باید از هم جدا باشند؟ جدایی زن و مرد معنا ندارد!!

فرهنگ اسلام، فرهنگ کرامت و شرافت است.

هرکس از روز اول تا به امروز فرهنگ اسلام را مطالعه کرده است حتی

۱. «ما به علم محتاجیم، اما به اخلاق بیشتر احتیاج داریم».

ارزش علم و اخلاق و مسئولیت دانشجویان مسلمان ۲۵۳

خاورشناسان، تصدیق کرده‌اند که فرهنگ اسلام، فرهنگ کرامت و شرافت است. امروز می‌خواهند این فرهنگ را از بین ببرند و فقط با فرهنگ اسلام دشمنی دارند.

تنها انتظار ما از دانشجویان

ما از دانشجویان فقط همین انتظار را داریم که بدانند در این درسی که می‌خوانند و برنامه‌هایی که به آنان پیشنهاد می‌کنند در پیشگاه خداوند متعال مسئولند، به مسئولیت خدایی خود نگاه کنند، به مسئولیتی که در برابر خداوند و امام زمان علیه السلام و تاریخ و وجدان خود دارند نگاه کنند.

دانشجو چه زن باشد و چه مرد باید حدود و احکام اسلام را رعایت کند ما باید افتخار کنیم که مسلمان هستیم و به برنامه‌های اسلامی احترام می‌گذاریم. جوانان مواظب خود هستند، زن‌ها مواظب عفت و عصمت خود هستند.

در کشورهای خارج که بروید آنها که مسلمانیشان با استقامت باقی مانده است برنامه‌های اسلام را با شجاعت و عزت حفظ می‌کنند اینکه انسان تحت تأثیر تبلیغات دیگران و ضعیف‌النفس باشد خیلی خطرناک است، باید ما قوت دینی، فکری و اعتقادی داشته باشیم تا بتوانیم در مقابل تمام این هجمه‌ها مقاومت کنیم. ما دانشجویانی می‌خواهیم که خود را برای آینده اسلام بسازند، برای عزت و افتخار بخشیدن به مسلمانان.

گرفتن گواهی پایان تحصیلات مهم نیست

هر دانشجویی باید فکر کند اسلام است و من یک نفر، اسلام از من انتظار دارد، باید برای عزت و سربلندی اسلام تلاش کند، گرفتن گواهی پایان تحصیلات مهم نیست، مهم این است که انسان واقعاً عالم باشد نه اینکه به فکر گرفتن گواهی و حقوق باشد، باید مثل بزرگان خودمان که در گذشته بودند امثال ابوعلی سینا به مادیات نظر نداشته باشیم به علم و به کسب افتخار حقیقی نظر داشته باشیم.

به‌رحال از اینکه اینجا تشریف آوردید خوشحالم و امیدوارم خداوند به شما توفیق

۲۵۴.....دیدارها و رهنمودها

دهد که به این مقامات برسید و وجودتان برای اسلام نافع باشد و اسباب خوشحالی حضرت ولی عصر علیه السلام را فراهم کنید، هم دانشجویان پسر و هم دانشجویان دختر مخصوصاً دانشجویان دختر، استقامت بیشتری لازم دارند که خودشان را حفظ کنند چادر افتخار است وقتی با این وضعیت می‌روید مثل تیر است که به قلب آنها می‌خورد، روزی که ما کراوات را برداشتیم و رفتیم در سازمان ملل خیلی معنا داشت یعنی ما نوکر شما نیستیم که مرتب از شما تقلید کنیم. آنها آن قدر زحمت کشیدند که این کراوات و این وضعیت را بر ما تحمیل کنند حتی در پوشیدن لباس، هویت ما را عوض کنند.

شما خودتان را این چنین فرض کنید که وابسته به امام زمان علیه السلام و اولاد آن حضرت هستید، پسرها، پسر امام زمان علیه السلام و دخترها، دختر امام زمان علیه السلام، آن حضرت پدر شما هستند، کسی که اولاد آنها باشد باید این افتخار را حفظ کند خداوند به همه شما توفیق دهد، من از همه شما التماس دعا دارم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۴۸

وظیفه دانشجویان و وحدت حوزه و دانشگاه^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

بنده متقابلاً تشکر می‌کنم از اظهار لطف شما و حضور عزیزان و آقایان که مرا به ملاقات خود نائل کردند، و برای همه از خداوند متعال مزید توفیق و کمالاتی که در نظر دارند مسئلت می‌کنم. امیدوارم توفیقاتشان بیش از گذشته برقرار باشد و به مقامات علمی و عملی نائل شوند.

مژده‌ای که به من دادید بسیار امیدبخش بود، اینکه فرمودید این آقایان و عزیزان همه در تلاشند تا در رشته‌های مختلفی که هستند مقامات بالاتری کسب کنند و فقط به حدی که در دانشگاه گواهی می‌دهند راضی نیستند. ان‌شاءالله برای اسلام و جامعه ما افتخارآفرین و اسباب عزت و خودکفایی ما از بیگانگان باشند.

در تحصیل علم توقف نداشته باشید

این خیلی مهم است که ما در تحصیلات توقف نداشته باشیم و توقف در یک جا را درست ندانیم، اینکه درس بخوانیم تا به عنوان لیسانس یا دکترا برسیم و بعد مطالعاتمان متوقف شود و تحقیقاتمان را کد بماند صحیح نیست، ما باید در رشته‌ای که هستیم تا آخر، تحقیق را از دست ندهیم و کاری کنیم که در آن رشته یک نوآوری و ابتکاری داشته باشیم و مشکلی را در آنجا حل کنیم.

۱. دیدار انجمن‌های اسلامی دانشجویان مستقل در دانشگاه‌های سراسر کشور با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱۶ آبان ۱۳۸۷.

۲۵۶.....دیدارها و رهنمودها

شما شیعه امام زمان علیه السلام هستید و ایشان اعتلای جامعه شیعه و عزت جامعه اسلامی را می‌خواهند، هرکسی در این راه‌ها بیشتر قدم بردارد و موجب رشد و شکوفایی علوم و معارف شود (چه معارف حقیقیه‌ای که هست و چه همین معارف متداوله‌ای که به یک معنا صنایع است) اسباب خرسندی آقا ولی عصر علیه السلام را فراهم کرده است.

دانشجویان یا فرزندان حضرت ولی عصر علیه السلام

این عزیزان و دانشجویان به منزله فرزندان حضرتند، هرچه کمال، رشد و فضیلت و معرفتشان بیشتر باشد حضرت بیشتر خوشحال می‌شوند. اما اگر این‌طور نباشد و عقب بمانند و درس نخوانند یا به همان مطالب ظاهری و مادی اکتفا کنند، موجب ناخرسندی ایشان خواهد شد. امیدوارم خداوند به همه شما توفیق دهد در این مقاصد خوبی که دارید موفق شوید.

چرا با دانشگاه وحدت نداشته باشیم؟

در مورد وحدت حوزه و دانشگاه باید بگویم من گاهی فکر می‌کنم که اصلاً وحدت حوزه و دانشگاه هست، مگر اینکه مطالب خارجی بیاید و الا چنین نبوده که حوزه و دانشگاه وحدت نداشته باشند، دانشگاه در علمی که باید در جامعه باشد و اسلام می‌گوید این علوم باید باشد تحصیل می‌کند.

علمی هم که ما داریم اساس اخلاق و اعتقادات و کمالات معنوی انسان است. پس وحدت حوزه و دانشگاه محقق است. مطالب خارجی را می‌آورند اضافه می‌کنند بعد می‌گویند حوزه و دانشگاه با هم اختلاف دارند، این مطلب مثل این می‌ماند که ممکن است دو دانشجو هم با هم اختلاف داشته باشند، یا دو دکتر در رشته پزشکی در بینش‌های خود با هم اختلاف داشته باشند.

ما چرا با هم وحدت نداشته باشیم؟ چه تباین و اختلافی داریم؟ من گاهی فکر می‌کنم این مسأله چطور است که می‌خواهند محقق کنند؟ محقق است، مسائل دیگری از خارج وارد می‌شود، مثل اینکه در حوزه هم ممکن است اختلاف باشد.

وظیفه دانشجویان و وحدت حوزه و دانشگاه..... ۲۵۷

حوزه و دانشگاه با هم هستند و با هم متحدند، هم ما آنها را تقویت می‌کنیم و می‌گوییم باید آنها درس بخوانند، هم آنها باید از این علوم داشته باشند، قرآن و معارف قرآنی را بدانند. هیچ دانشجویی پیدا نمی‌شود که بگوید من علوم حوزه را نمی‌خواهم. در حوزه یا نحو و صرف و زبان عربی است یا منطق و ادبیات و کلام.

ما وجه اختلافی نداریم اصلاً ما و شمایی نیست که بگوییم ما و شما، در گذشته هم این علوم بوده است البته به مرور زمان تحقیقات و پیشرفت‌های علوم تغییر کرده است. مگر جابر بن حیان را که از شاگردان حضرت امام جعفر صادق علیه السلام است نمی‌گویند پدر شیمی است؟ ابتکاراتی داشت، کتاب‌هایی در زندگی او نوشته‌اند، بعضی می‌گویند ۵۰۰ کتاب داشته است، بعضی می‌گویند ۱۰۰۰ کتاب. جابر بن حیان با هشام بن حکم که شاگرد حضرت در علم کلام بود یا محمد بن مسلم که شاگرد حضرت در علم حدیث بود اختلاف نداشته است. اصلاً دانشگاه و دانشجو و حوزه چند عنوان است که در لفظ با هم اختلاف دارند، آنجا را می‌گویند دانشگاه، اینجا را می‌گویند حوزه، و الا همه با هم هستیم و با هم خیلی دوستیم، اختلاف جوهری نیست تا بگویند می‌خواهیم اینها را با هم متحد کنیم. گاهی گفته می‌شود که این دانشجو و این طلبه با هم اختلاف دارند همان‌گونه که ممکن است دو طلبه هم با هم اختلاف داشته باشند، این مسأله دیگری است حوزه و دانشگاه با هم هستند و متحدند و اسلام اینها را عزیز می‌داند.

حفظ هویت دینی

امیدوارم همه قدردان نعمت اسلام باشیم، مکتبی که به تمام زوایای حیات و زندگی بشر توجه داشته و بهترین راه را به بشریت داده است و این را برای خودمان افتخار بدانیم و هویت اسلامی خودمان را حفظ کنیم، می‌خواهند این هویت اسلامی را کم‌رنگ کنند و از ما بگیرند، مسلمان باید مستقل باشد دانشجو و طلبه، باید مستقل باشند مرجع تقلید باید استقلال اسلامی داشته باشد، یعنی تحت تأثیر این طرف و آن طرف قرار نگیرد. همه باید مستقل باشند، و به فکر عزت و عظمت اسلام باشند.

۲۵۸.....دیدارها و رهنمودها

همیشه التزام مسلمان‌ها به اسلام و هویت اسلامی‌شان مورد تجاوز دشمن‌ها بوده است و می‌خواستند ما را نسبت به مسائل اسلامی و استقلال اسلامی خودمان بی‌تفاوت کنند و این امور را در جامعه ضعیف کنند. روز اول که آمدند و اتحاد شکل درست کردند برای همین بود که می‌خواستند مسلمان‌ها را از استقلالی که داشتند خارج کنند. اول گفتند اتحاد شکل، بعد گفتند کراوات بگذارند و بعد، همین‌طور ادامه دادند. هم دانشگاه و هم حوزه باید مستقل باشند، هم استاد باید استقلال اسلامی داشته باشد، هم شاگرد و هم مدرس حوزه.

ما باید همانند مسلمان‌های صدر اول اسلام به دین و اخلاق و سنت‌های خود افتخار کنیم، دشمنان می‌خواهند اینها را عوض کنند می‌بینید در همه بلاد اسلامی وارد شده‌اند و روی این کار خیلی سرمایه‌گذاری می‌کنند تا مسلمان‌ها را بی‌هویت کنند امیدوارم شما از آنها باشید که هم استقلال اسلامی و هم هویت دینی داشته باشید و هم در تحصیلات خود در یک حدی متوقف نشوید و به یک حدی قانع نشوید، نگویید به اینجا رسیدم دیگر تمام شد و ممکن است به یک مقامی برسیم، سعی کنید مقامات بالاتر در علم و عمل را به دست آورید.

خودتان را سرمایه و ذخیره اسلام بدانید، واقعاً هم همین‌طور است ما همه امیدواریم شما در آینده دین را نگه دارید، همه از شما انتظار دارند امام زمان علیه السلام هم از شما انتظار دارد خوب درس بخوانید و موقعیت‌های خوب داشته باشید تا در آینده مقاماتی را که کسب می‌کنید اسباب افتخار، عزت و سربلندی مسلمان‌ها در همه دنیا باشید.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

تعلیم و تربیت و جایگاه معلم در اسلام^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعلنا من المتمسكين بولاية أمير المؤمنين عليه السلام والأئمة عليهم السلام
﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ
لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾^۲

عید سعید غدیر را خدمت شما عزیزان تبریک عرض می‌کنم امیدوارم همه در خط ولایت امیرالمؤمنین عليه السلام و در اقتدا به رفتار و سیره امیرالمؤمنین عليه السلام و مکتب ولایت امیرالمؤمنین عليه السلام موفق باشید، و بتوانید در این زمان دیگران را هم در این مکتب وارد کنید و یا اینکه حضورشان را شفاف‌تر کنید مخصوصاً دانش‌آموزانی که تحت تربیت شما قرار دارند.

این کار بسیار بزرگی است، وظیفه بسیار سنگینی به عهده شما گذاشته شده است، اینکه تربیت یک نفر را به عهده انسان بگذارند و انسان را مسئول تربیت او قرار دهند، چه تربیت آموزشی یا پرورشی، علمی یا اخلاقی وظیفه بسیار بزرگی است.

اولاً باید بدانید مقام تعلیم و تربیت مقام بسیار بزرگی است. خداوند متعال

می‌فرماید:

۱. دیدار معلم‌ان و دبیران دبیرستان‌ها و مراکز پیش‌دانشگاهی شاهد منطقه ۴ تهران با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۳۰ آبان ۱۳۸۷.

۲. مائده، ۳. «امروز دین شما را کامل کردم؛ و نعمت خود را بر شما تمام نمودم؛ و اسلام را به‌عنوان آیین (جاودان) شما پسندیدم».

﴿لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ
وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾^۱

پاداش معلّم با خدا است

تربیت علمی و اخلاقی و معلّم بودن از نظر شرافت و فضیلت کار بسیار مهمّی است و شاید در جامعه کاری از این بالاتر نباشد، البته مسئولیتش هم خیلی زیاد است، در مقابل این مقام و موقعیتی که برای معلّم و دبیر هست، مطالب مادی چیزی نیست. اگر معلّم وظیفه خودش را آنطور که باید انجام دهد، اگر دنیا را هم به او بدهند قیمت کار او پرداخت نشده است خداوند جزای معلّم وظیفه‌شناس را خود عطا می‌کند. معلّمی که مواظب است این کودک این نوجوان این دانشجو آن‌گونه که لازم است تربیت شود، هم از نظر علمی اسلام و مسلمان‌ها از علم او استفاده کنند، تا بتواند مردم و جامعه را به خودکفایی برساند و هم از جنبه اخلاقی کسی باشد که در جامعه اسباب زحمت مردم نباشد، نسبت به خودش وظیفه‌شناس باشد، خدا و پیامبر و ائمه طاهرین علیهم‌السلام را بشناسد و راه راست را تشخیص دهد.

اینها مطالبی است که اگر انسان نسبت به یک نفر هم انجام دهد احیای نفس کرده است. حیات واقعی انسان به علم و اخلاق است و الا این حیات مادی که همه حیوانات هم دارند. اینک در قرآن می‌فرماید:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ﴾^۲

این همان هدفی است که باید معلّم و دبیر داشته باشد. حیات انسانی همین است که باید در آموزش و پرورش فراهم شود البته جاهای دیگر هم هست مثل پدر، مادر و محیط.

۱. آل عمران، ۱۶۴. «خداوند بر مؤمنان منت نهاد هنگامی که در میان آنها پیامبری از خودشان برانگیخت که آیات او را بر آنها بخواند و آنها را پاک کند و کتاب و حکمت بیاموزد».

۲. انفال، ۲۴. «ای کسانی که ایمان آورده‌اید دعوت خدا و پیامبر را اجابت کنید هنگامی که شما را به‌سوی چیزی می‌خواند که مایه حیاتتان است».

تعلیم و تربیت و جایگاه معلّم در اسلام.....۲۶۱

در این زمان که همه جا با هم ارتباط پیدا کرده است، انسان از همه اینها متأثر می‌شود و باید کل جامعه هماهنگ با تربیت باشد، ولی مطلبی که مردم روی آن خیلی نظر دارند آموزش و پرورش، مدارس و دبیرستان‌ها است، در این مراکز باید علم و عمل برای جامعه تأمین شود. در اسلام خیلی به این مسأله اهمیت داده شده است.

اگر یک نفر به وسیله تو هدایت شود...

رسول خدا ﷺ به امیرالمؤمنین علیؑ می‌فرماید:

«لَأَنْ يَهْدِيَ اللَّهُ بِكَ رَجُلًا وَاحِدًا خَيْرٌ لَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا»^۱.

گاهی یک نفر کار صد میلیون جمعیت را می‌کند. مردم از حیث افراد علی السویه هستند اما از حیث شخصیت و مقام و معنویت و اراده و تصمیم و فهم و درک با هم فرق می‌کنند. یک وقت شما شخصیتی را می‌سازید که بعداً برای یک مملکت ۶۰ میلیونی اثر وجودی دارد، اینها همان‌هایی هستند که آنها را به مدرسه می‌آورند و در اختیار معلّمین می‌گذارند، این وظیفه خیلی بزرگ است و درعین حال خیلی فضیلت دارد. همه باید تقدیر کنند و قدر معلّم و آموزگار را بدانند.

امیرمؤمنان علیؑ فرمود: «کسی که یک حرف به من یاد دهد مرا بنده خود کرده است».

«مَنْ عَلَّمَنِي حَرْفًا فَقَدْ صَبَّرَنِي عَبْدًا»^۲.

اگر کسی به انسان حرف خوبی، راه خوبی، حدیث خوبی، شعر خوبی آموخته باشد، حق بزرگی بر او پیدا می‌کند.

تأثیر معلّم بر شاگرد

نقش معلّم بسیار کارساز است حتی قیافه‌اش، وقتی شاگرد قیافه معلّم را در مدرسه

۱. مجلسی، بحار الانوار، ج ۱، ص ۱۸۴. «اگر خداوند یک نفر را به وسیله تو هدایت کند برایت بهتر است از دنیا و آنچه در دنیا است».

۲. نراقی، جامع السعادات، ج ۳، ص ۱۱۲؛ در برخی منابع با این عبارت آمده است: «مَنْ تَعَلَّمَتْ مِنْهُ حَرْفًا صَبَّرَتْ لَهُ عَبْدًا». ابن‌ابی‌جمهور احسانی، عوالی اللثالی، ج ۱، ص ۲۹۲.

۲۶۲.....دیدارها و رهنمودها

می بیند در او مؤثر است، وقتی ظاهر الصلاح باشد و به صورت تقوا و پرهیزکاری باشد، شاگرد از همان جا ساخته می شود ولی وقتی ببیند معلم مقید به بعضی جهات نیست در او هم اثر می کند.

این کار بسیار بزرگی است که انسان باید هم مواظب ظاهر خود باشد، هم مواظب باطن خود و هم اهمیت و قداست شغل خود را بداند که مثل شغل های دیگر نیست. اینها کارهای اصولی و اساسی و مبنایی است که اگر درست شود امور دیگر متفرع بر این کارها است.

من از شما تقدیر و تشکر می کنم و همه به شغل شما تکریم و احترام می گذاریم باید معلم پیش همه محترم باشد و قدر او را بدانیم.

هیچ گاه معلمینم را فراموش نمی کنم

من هیچ وقت کسانی را که به من حق تعلیم دارند فراموش نمی کنم، همیشه برای آنها دعا و طلب مغفرت می کنم حتی اگر چنانچه در گذشته تنبیهاتی می شد اگر آنها هم شده است از آنها هیچ گله ای ندارم آن وقت هم نداشتم.

دعای برای معلم در کنار دعا برای پدر و مادر

هیچ وقت نمی شود که برای پدر و مادرم دعا کنم ولی برای معلمانم دعا نکنم. باید مردم احترام معلم را بدانند که اینها چه نقش مهمی در جامعه ایفا می کنند. خود معلمین بدانند که چه کار بزرگی دارند که اگر در این کار کوتاهی و قصور شود به جامعه خیانت می شود.

یک وقت فرد فاسدی تربیت می شود که بعدها برای جامعه مشکلاتی فراهم می کند و یک وقت فرد صالح و شایسته ای تربیت می شود که بعدها به مقامات بزرگی می رسد، البته منظورم درجات علمی است و الا مقامات ظاهری مهم نیست، عمده مقامات علمی است که در علم پیشرفت کنند.

رمز پیشرفت اسلام در گذشته

اینکه اسلام و مسلمانان در قرون اولیه پیشرفت کردند برای این بود که خلوص نیت داشتند و فقط به علم و اخلاق اهمیت می‌دادند نه اینکه دنبال این باشند که مدرکی بگیرند و بعد پستی یا شغلی پیدا کنند، برای این بود که خودشان را به کمال رسانند. مکمل جامعه انسانی معلم است، مربی به کسی می‌گویند که ناقص را کامل کند و کامل را کامل‌تر، انسان باید ببیند این صفت را دارد یا نه. خواه‌رانی که دبیر یا آموزگار هستند در این زمان خیلی مواظب عفت و عصمت اسلامی و اخلاق دینی دانش‌آموزان باشند. دخترانی را که تحت تربیت قرار می‌دهند در حد اكمل تربیت کنند. مسأله این است که هویت اسلامی در این مدارس ساخته شود و محفوظ بماند اقلماً روزی که از مدرسه می‌روند کمتر از آن روزی نباشند که آمده‌اند. امیدوارم همه این جهات رعایت شود، حتی طرز لباس و برخورد معلم در دانش‌آموز مؤثر است. وقتی خانم معلم در مدرسه مواظب چادرش باشد روی شاگردان تأثیر می‌گذارد وقتی دانش‌آموزی را که با چادر به مدرسه آمده است تشویق کنید، دیگر نیازی به تنبیه دیگران نیست.

یک دستور تربیتی

یکی از دستورات تربیتی این است که می‌فرمایند:

«از جُرِّ الْمُسِيءِ بِثَوَابِ الْمُحْسِنِ»^۱.

همین‌که خوب‌ها را تشویق و تقدیر کنید، دیگران متوجه می‌شوند و این راهی است برای ترویج اخلاق حسنه در جامعه.

شما شاید به مسائل تعلیم و تربیت و کتاب‌هایی که در این زمینه نوشته شده بیشتر از بنده آشنا باشید، علمای بزرگ ما کتاب نوشته‌اند مثل کتاب (منیة المرید فی آداب

۱. نهج البلاغه، حکمت ۱۷۷ (ج ۴، ص ۴۲). «گنجهکار را به‌وسیله پاداش دادن به نیکوکار تنبیه کن.»

۲۶۴.....دیدارها و رهنمودها

المفید و المستفید تألیف شهید و کتاب *(آداب المتعلمین)* تألیف خواجه طوسی و کتاب‌های دیگر، البته در تعلیم و تربیت کتاب‌هایی هم نوشته‌اند که خیلی فاسد و منحرف‌کننده است و فرهنگ غربی‌ها را ترویج می‌کند.

در این راهی که دارید طوری حرکت کنید که موجبات رضایت خاطر امام زمان علیه السلام را فراهم کنید. تصور کنید که دانش‌آموزان اولاد امام زمان علیه السلام هستند و حضرت آنها را به شما سپرده‌اند، امیدوارم امام زمان علیه السلام از همه ما راضی و خشنود باشند. از اینکه اظهار لطف کردید و مرا به زیارت خود نائل کردید تشکر می‌کنم، زیارت معلّم خیلی ثواب دارد.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۵۰

اهمیت مسائل تربیتی و وظایف معلمان^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

ما باید هویت اسلامی خودمان را حفظ کنیم و افتخار کنیم که مسلمان هستیم و ولایت محمد و آل محمد علیهم السلام را داریم، افتخار کنیم که حجابمان را نگه داشتیم و چادرمان را حفظ کردیم این مهم است و این را برای خود امتیاز بدانیم و به دیگران فخر داشته باشیم نه اینکه نسبت به آنها احساس ضعف کنیم ما از همه بالاتریم برای اینکه جهات دینی خود را نگه می‌داریم و ثابت قدم در دین می‌مانیم امیدوارم شما که دبیر و معلم و معلمه هستید در این راه موفق باشید در روایت از امام علیه السلام است که:

«فَنَحْنُ الْعُلَمَاءُ وَشِيعَتُنَا الْمُتَعَلِّمُونَ»^۲.

علما ما هستیم؛ یعنی ائمه علیهم السلام هستند و بقیه مردم متعلم و دانش‌آموز مکتب آنها هستند. بنده و شما و هر شیعه‌ای باید در این مکتب درس خوانده باشد و تربیت شده باشد و معارف اهل بیت علیهم السلام را بداند.

شما می‌توانید در این رشته کارهای بزرگی انجام دهید هم خودتان را بسازید که انشاءالله ساخته‌اید و هم دیگران، خصوصاً دانش‌آموزان را که به دست شما می‌سپارند. اینها امانت خدا و پیغمبر صلی الله علیه و آله و امام زمان علیه السلام هستند، باید اینها را تربیت اسلامی کنید. کار تعلیم و تربیت کار بزرگی است، کار انبیاء علیهم السلام است.

۱. دیدار گروهی از فرهنگیان با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۴ دی ۱۳۸۷.
۲. صفار، بصائر الدرجات، ص ۲۸ - ۲۹؛ کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۳۴؛ صدوق، الخصال، ص ۱۲۳؛ طبرسی، اعلام الوری، ج ۱، ص ۵۳۵.

﴿لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ
وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾^۱

شغل انبیا علیهم السلام

تعلیم و تربیت کار انبیا علیهم السلام است و کسانی که خودشان را معلم قرار می‌دهند باید بدانند چه شغل بزرگی برای خود انتخاب کرده‌اند و چه کارهای بزرگی از آنها صادر می‌شود. آنها ماده‌ای در اختیار دارند که ممکن است از آن عنصری پیدا شود مثل رضاخان که این همه جنایت نسبت به اسلام کرد یا عنصری پیدا شود مثل آیت‌الله حائری یزدی قدس سره یا آیت‌الله گلپایگانی قدس سره یا آیت‌الله بروجردی قدس سره یا افراد دیگر. باید اهتمام کنند که ان شاء الله همان افرادی که خدا و رسول خواسته‌اند در مدرسه آنها و مرکز تربیتی آنها ساخته و خارج شوند که وجودشان هم برای اسلام مفید باشد و هم خودشان، به مقامات و کمالات عالیّه نائل شوند.

امیدوارم به نحو احسن این وظایف را انجام دهید این مسأله خیلی اهمیت دارد که امثال شما با این تعهدی که دارید در جامعه باشید.

درحالی که بعضی مطالب در روزنامه‌ها و رادیو و تلویزیون منعکس می‌شود و با وجود این تبلیغات سوء، خیلی مشکل است که انسان خود و اولادش را نگه دارد. باید دانش‌آموزان بتوانند با تربیت صحیح آن تبلیغات سوء را خنثی کنند، این کار خیلی ارزش دارد، یک روزش، یک ساعتش، یک نفر را که اگر انسان بتواند در این راه نگاه بدارد ارزش دارد، همان است که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود:

«لَأَنْ يَهْدِيَ اللَّهُ بِكَ رَجُلًا وَاحِدًا خَيْرٌ لَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا»^۲.

هدایت یک نفر از دنیا و آنچه در دنیا است بهتر است. شغل شما شغل بسیار

۱. آل عمران، ۱۶۴. «خداوند بر مؤمنان منت نهاد، هنگامی که در میان آنها پیامبری از خودشان برانگیخت که آیات

او را بر آنها بخواند و آنها را پاک کند و کتاب و حکمت بیاموزد هرچند پیش از آن در گمراهی آشکاری بودند».

۲. مجلسی، بحار الانوار، ج ۱، ص ۱۸۴.

اهمیت مسائل تربیتی و وظایف معلمان.....۲۶۷

مهمی است، وظایف بسیار بسیار بزرگ و سنگینی است و نزد خداوند هم اجر و ثوابش زیاد است مخصوصاً مسأله حجاب و چادر را باید خیلی اهمیت داد. این هویت اسلامی را باید نگاه داریم و به این مسائل افتخار کنیم که ما هستیم که الحمدلله نگه داشتیم و سر موضع خودمان ایستاده ایم.

امیدوارم خداوند متعال به شما توفیق دهد و خدماتی را که انجام می دهید مورد توجه آقا حضرت ولی عصر علیه السلام قرار دهد.

۵۱

اهتمام به فراهم شدن رضایت خاطر حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف در تحصیل علم^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

السلام عليك يا ابا عبد الله وعلى الأرواح التي حلت بفنائك السلام على

الحسين وعلى علي بن الحسين وعلى أولاد الحسين وعلى أصحاب الحسين

ورحمة الله وبركاته

اربعین حضرت سیدالشهدا علیه السلام و این بزرگ‌ترین مصیبت برای عالم اسلام و اهل بیت علیهم السلام که متضمن برکات و هدایت‌ها برای جامعه بشری مخصوصاً جامعه اسلامی شده است را به همه شما تسلیت عرض می‌کنم. امیدوارم خداوند متعال همه شما را از پیروان راه حضرت سیدالشهدا علیه السلام و از خدمتگزاران شرع و معارف اهل بیت علیهم السلام قرار دهد. تشکر می‌کنم از اظهار لطفی که فرمودید.

شما دانشجویان عزیز در کنار تحصیلاتی که دارید و باید به حد کمال برسانید و اسباب افتخار مسلمان‌ها باشید در کنار آن باید مواظب برنامه‌های عملی و جهاتی که اسباب کمال نفس انسان و کسب فضائل می‌شود باشید. علم و عمل وقتی توأم باشد ثمره‌اش برای خود انسان و اسلام و مردم به صورت کامل فراهم می‌شود. امیدوارم در این جهات موفق باشید.

۱. دیدار دانشجویان دانشگاه امام صادق علیه السلام تهران با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در

اهتمام به فراهم شدن رضایت خاطر حضرت ولی عصر^{علیه السلام} در تحصیل علم.....۲۶۹

امروز جمعه هست و تعلق به حضرت ولی عصر^{علیه السلام} دارد و شاید شما هم عازم تشریف به مسجد جمکران باشید، آن حضرت را فراموش نکنید و اهتمام داشته باشید رضایت خاطر ایشان را در تحصیلاتی که دارید فراهم کنید. برای اینکه در خدمت آن حضرت باشید لازم نیست در حوزه باشید و لباس روحانیت داشته باشید، اهتمام کنید که ایشان از شما راضی و خشنود باشند و کارهایتان اسباب مسرت ایشان باشد.

همه چیز به حساب حضرت ولی عصر^{علیه السلام}

همیشه به یاد داشته باشیم و فراموش نکنیم، درسی که می‌خوانیم یا می‌گوییم همه برای ایشان و به حساب ایشان باشد و خدمتگزار اسلام و آن حضرت باشیم و همیشه در نظر داشته باشیم که عنایات ایشان شامل حال ما باشد، اگر مشمول توجهات حضرت نباشیم خیر و برکت نمی‌بینیم، بسا می‌شود این علوم برای انسان حجاب می‌شود و مانع سیر و عروج و ترقی و کمال انسان می‌شود ولی از آن طرف هرچه بیشتر یاد ایشان را گرامی بداریم و ایشان در خاطره و ذهنمان باشد موجب می‌شود که از همه کارهایمان بهره کامل را ببریم و موفق باشیم، چون برکات به وسیله آن حضرت نازل می‌شود.

«يُمْنُهُ رُزْقَ الْوَرَى وَبُجُودِهِ تَبَّتِ الْأَرْضُ وَالسَّمَاءُ»^۱

باید کاری کنیم که رضایت ایشان فراهم شود ببینیم آن حضرت چگونه راضی هستند. بسیاری از کارهایی که می‌کنیم اسباب ناراحتی و نگرانی ایشان است و من می‌دانم ایشان نگران می‌شوند.

باید هرکسی در حد خودش اگرچه در یک محدوده کوچک، اموری که اسباب نگرانی ایشان است برطرف کند مانند اختلاط زن و مرد که اسلام راضی نیست. این چه تعصبی است که ما داشته باشیم که حتی یک وقتی می‌خواهیم یک سخنگو داشته باشیم

۱. فرازی از دعای عدیله. مجلسی، زاد المعاد، ص ۴۲۲ - ۴۲۴.

بگوییم این سخنگو زن باشد یا مثلاً می‌خواهند دانشکده پلیس برای زن‌ها درست کنند. این دانشکده را برای چه می‌خواهیم؟ اینها در درازمدت تبعات بدی خواهد داشت و شخصیت اسلامی ما را عوض می‌کند. اگر لازم است عده‌ای زن برای مواردی که در ارتباط با زن‌ها می‌باشد داشته باشند، اما اینکه با آن کیفیت و رسمیت، درجه داشته باشند، وضعیت به صورت دیگری می‌شود. این قبیل مسائل زیاد است و اینها اسباب نگرانی حضرت ولی عصر علیه السلام است.

حفظ هویت اسلامی

هرکسی در هر جا که می‌تواند باید حدود اسلامی و هویت اسلامی جامعه را نگه دارد، نگذارد این هویت عوض شود، هرکس می‌تواند باید این نگرانی و غصه را از روی قلب مبارک آقا بردارد.

در جامعه ما، همه، اسلام و ایمان و امام زمان علیه السلام را می‌خواهند و اگر هم یک مطلبی باشد، یک جوانی حرفی بزند، تحت تأثیر مطلبی است که خیلی زودگذر است و فوراً عوض می‌شود و در روحیه جوان‌های ما اثری نخواهد داشت. امیدوارم بتوانید بگویید ما برای اسلام و امام زمان علیه السلام درس می‌خوانیم و زحمت می‌کشیم، برای اینکه عزت اسلام و افتخار اسلام بیشتر شود، بی‌نیازی مسلمانان از کفار بیشتر شود.

باید هویت اسلامی خودمان را چه زن و چه مرد در هر مؤسسه‌ای که هستیم حفظ کنیم. دشمنان اسلام از یک قرن پیش می‌خواستند هویت و شخصیت اسلامی ما را عوض کنند و در یک حدی در بعضی کشورها موفق شدند مثل مملکت خودمان در زمان طاغوت، البته مردم مقاومت کردند و نتوانستند، اما در صورت ظاهر توانستند شخصیت ظاهری را در لباس و کلاه عوض کنند زن‌ها را بی‌حجاب کنند.

امیدوارم اسلام به واسطه شما سرافراز و سربلند باشد و پرچم اسلام بیش از اینها در دنیا در اهتزاز باشد.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۵۲

نقش معلمان متدین و وظیفه‌شناس در تعلیم و تربیت^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

مسأله تعلیم و تربیت و محیط مدرسه بسیار اهمیت دارد و شما معلمان می‌توانید در این جهت اسباب رضایت خاطر امام زمان علیه السلام را فراهم کنید، هر روز که در آنجا خدمت می‌کنید، هر درسی که می‌دهید، هر راهنمایی که می‌کنید، چه نسبت به دخترها و یا پسرهای دانش‌آموز، همه اینها اسباب خوشحالی آن حضرت است. من یقین دارم ایشان به معلمان دعا می‌کنند، معلمینی که وظیفه‌شناس باشند و بخواهند این امانت‌ها را که امانت خدا و پیغمبر اسلام صلی الله علیه و آله و امانت کل جامعه است نگه‌داری کنند. شما اینها را نگه‌داری می‌کنید، دین و علمشان را حفظ می‌کنید، اینها باید به صورتی تربیت شوند که از هر جهت اسباب عزت جامعه شوند و عامل این هدف معلم است. آینده جامعه به نقش معلم بستگی دارد. قدر خودتان را بدانید که شغل شریفی دارید سعی کنید بیشتر از گذشته این وظیفه را به نحو احسن انجام دهید.

معلمان سدّی در برابر رضاخان و محمدرضا

یکی از علل اینکه رضاخان نتوانست آن‌طور که می‌خواست اوضاع را عوض کند همین بود که در مدارس و آموزشگاه‌های ما معلمان متدین زیاد بودند و تحت تأثیر

۱. دیدار جمعی از فرهنگیان با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۲۳ بهمن ۱۳۸۷.

۲۷۲.....دیدارها و رهنمودها

واقع نمی‌شدند، در زمان محمدرضا هم اینها خیلی ایستادگی و مقاومت کردند چه خانم‌های معلّمه و چه آقایان معلّم.

نامه یک دبیر به آیت‌الله بروجردی رحمته‌الله علیه

روزی در خدمت آیت‌الله بروجردی رحمته‌الله علیه بودیم، نامه‌ای از یک دبیر از اراک برای ایشان آمده بود، ایشان خیلی خوشحال و خرسند بودند که ما چنین معلّم‌های متدین و متعهدی داریم. در آن نامه نوشته بود:

در کتاب درسی تاریخ، مسأله فتنه میرزا علی محمد باب را به این تعبیر نوشته‌اند: «از حوادث زمان محمدشاه ظهور سید باب است». من دیدم به جای اینکه او را به عنوان یک فتنه و فساد که می‌خواستند در ایران برپا کنند معرفی کنند، با تعظیم از او یاد کرده‌اند. به اداره کل نگارش، در تهران نامه‌ای نوشته‌ام و آنها جوابی داده‌اند.

بالاخره نتیجه کارش را به خدمت آقا فرستاده بود که کار به اینجا رسیده است، حال شما هرگونه صلاح می‌دانید اقدام فرمایید، و نوشته بود من به شاگردانم گفتم تمام کتاب‌های تاریخ خودشان را آوردند و آنجا را قلم زدیم و نوشتیم فتنه باب.

معلّم اگر بخواهد آگاه باشد دانش‌آموز را تربیت دینی و علمی بدهد باید این‌گونه عمل کند و ما از این افراد بحمدالله بسیار داریم. امیدوارم شما در مقابل حرف‌ها و پیشامدهایی که هست دانش‌آموزان را مصونیت بدهید و آنها را طوری پرورش بدهید که وجودشان برای آینده اسلام نافع باشد.

امیدوارم خدمات شما مورد عنایت شخص حضرت ولی عصر علیه السلام باشد و شما این خدمات را به همین حساب بدانید. لازم نیست که انسان معلّم دروس دینی باشد معلّم ریاضی و جغرافیا هم که باشد، می‌شود دانش‌آموز را به راه خدا هدایت کرد، هم جنبه علمی او را تقویت کرد و هم جنبه دینی او را.

یا لیتنی کنت معکم

معلّم وقتی متدین باشد وضع اخلاقی، دینی و تعهدات مذهبی او در روحیه

نقش معلمان متدین و وظیفه‌شناس در تعلیم و تربیت ۲۷۳

دانش‌آموز اثر می‌گذارد خصوصاً که اینها ذهن پاک و ساده دارند و زود هدایت می‌شوند لذا شما با سیره و اخلاق خود و تعلیم و تربیت به جامعه اسلامی خدمت می‌کنید. من به شما تبریک عرض می‌کنم، به شما التماس دعا دارم و باید بگویم: يَا كَيْتِي كُنْتُ مَعَكُمْ.

امیدوارم خداوند امثال شما را زیاد کند.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۵۳

اهمیت تعلیم و تربیت و لزوم استفاده از فرصت‌ها^۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

از اولیای محترمی که امر تعلیم و تربیت این عزیزان را به عهده گرفته‌اند تقدیر و تشکر می‌کنم، و امیدوارم موفق شوند. این عزیزان را به مقامات بلند علم و عمل و تقوا برسانند.

مسأله تعلیم و تربیت امر بسیار مهمی است، و در اسلام نسبت به آن تأکید بسیاری شده است. خداوند متعال، انبیا و حضرت رسول ﷺ را برای همین امر فرستاده است. خداوند متعال می‌فرماید:

﴿لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ
وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾^۲

تعلیم و تربیت هر دو اهمیت دارد و اگر چنانچه بر اساس صحیح باشد، محصولش بسیار ارزنده و بیشتر از آن است که انسان بتواند تصور کند.

به نظر من فعلاً خدمتی به اسلام بالاتر از این نیست که مدرسه‌ای دانش‌آموزان را خوب تربیت کند اسلام به افراد تربیت‌شده، مسلمان، متعهد و باایمان در این زمان

۱. دیدار دانش‌آموزان آموزشگاه شیخ مفید از رباط کریم با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۵ فروردین ۱۳۸۸.

۲. آل‌عمران، ۱۶۴. «خداوند بر مؤمنان منت نهاد هنگامی که در میان آنها پیامبری از خودشان برانگیخت که آیات او را بر آنها بخواند و آنها را پاک کند و کتاب و حکمت بیاموزد».

اهمیت تعلیم و تربیت و لزوم استفاده از فرصت‌ها ۲۷۵

بسیار احتیاج دارد و برای انسان نعمتی بالاتر از ایمان و تربیت نیست. اگر تربیت انسان خوب نباشد به جایی نمی‌رسد.

خود را کم حساب نکنید

امیدوارم این عزیزان از فرصتی که دارند حداکثر استفاده را بکنند تا از هر کدام برای اسلام خدمات بزرگی صادر شود و مورد توجه آقا امام زمان علیه السلام قرار گیرد و این را بدانید که همه شما می‌توانید شخص بسیار بزرگی بشوید که وجودتان برای اسلام مفید باشد. همه شخصیت‌هایی که در عالم صاحب عظمت و بزرگی شده‌اند، مثل شما و در سن و سال شما بودند ولی چون زحمت کشیدند، تحصیل کردند، معلّم خوب داشتند، گرفتار همنشین بد نشدند، به آن مقامات رسیدند. شما هر کدام می‌توانید شخصیتی باشید که دنیا را تکان بدهید خودتان را کم نگیرید، خیلی بزرگید. من جشن عزیزی را که می‌خواهند در نیمه ماه رمضان وارد به مرحله تکلیف بشوند تبریک عرض می‌کنم. حالا که وارد تکلیف می‌شوند بدانند، مورد خطابات خداوند متعال قرار گرفته‌اند، خداوند به همه توفیق دهد و چشم پدر و مادرهایتان را به وجود شما و به تحصیلات و اخلاق شما روشن کند.

مسأله تعلیم و تربیت بسیار مهم است، اگر مدرسه صحیح عمل کند برای مملکت و جامعه بالاترین و بهترین اساس تعالی و ترقی جامعه است. امیدوارم خداوند همه شما را حفظ کند.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

نیروهای مسلح

حفظ مسائل اسلامی در نیروهای مسلح^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

از خصوصیات لشکر اسلام این است که باید سعی کند در میدان‌هایی که پیش می‌آید غالب و قاهر و پیروز باشد، البته این کار محتاج امثال شما عزیزان است. قوای مسلحه برای مملکت لازم است و اگر اینها نباشد امنیت تأمین نمی‌شود حدود مملکت را کسی حفاظت نمی‌کند، رعب مسلمان‌ها در قلوب کفار وارد نمی‌شود، خیلی برکات و آثار بر وجود سپاه و ارتش هست و همه اینها وقتی متناسب به اسلام و جامعه مسلمین باشند قهراً متناسب به خود آقا امام زمان علیه السلام می‌شوند و باید خودشان را لشکر امام زمان علیه السلام فرض کنند. اگر حضرت الآن ظهور کند شما هم در لشکر حضرت حاضر هستید.

برای یاری دین اسلام و حفاظت از ارزش‌های اسلامی که امروز در معرض خطر قرار گرفته است آمادگی داشته باشید. در مقابل کسانی که می‌خواهند برنامه‌های خلاف شرع را در این مملکت پیاده کنند ملامتی و معصیت و اختلاط زن و مرد و مطالب دیگر را رواج دهند بایستید. بحمدالله در یک حدی قوای مسلحه مثل سپاه و ارتش در این خطی که از اول انقلاب پیش گرفته‌اند بیشتر باقی مانده‌اند و عوض نشده‌اند و حالا هم امیدوارم همان خط را ادامه دهند.

۱. دیدار پاسداران لجستیک نیروی زمینی سپاه از مرکز لجستیک و حفاظت فرودگاه‌های کشور با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱۳ اردیبهشت ۱۳۸۶.

۲۸۰.....دیدارها و رهنمودها

همین که در قم حضور پیدا می‌کنید و مسائل عقیدتی را در اینجا فرا می‌گیرید برای اینکه هویت دینی شما محفوظ بماند و تحت تأثیر تلقینات دیگران قرار نگیرید خیلی مهم است.

امیدوارم شما موفق به انجام وظیفه شوید، هم تعلیمات دینی را فرا بگیرید، هم تعلیمات نظامی را که آنها هم خیلی لازم است.

اگر انسان برای خدا و قوت و عزت اسلام این برنامه‌ها را انجام دهد همه عبادت است هرچه بیشتر برزندگی داشته باشید و قوای مسلحه ما امتیازاتی داشته باشند که دیگران روی آن حساب کنند اهمیت دارد و از عبادات بزرگ است.

البته بعضی مطالب هست که باید در جنبه‌های اسلامی رعایت کنند مثلاً زن‌ها را می‌آورند در رادیو و تلویزیون با اسلحه نشان می‌دهند، اینها لازم نیست، در اسلام به این شکل نبوده است.

در زمان حضرت رسول ﷺ که به نفرات خیلی بیشتر از حالا احتیاج بود چون در آن وقت در جنگ‌ها روی اشخاص حساب می‌شد - الان جنگ‌ها با سلاح‌هایی است که اگر ده میلیون نفر هم در مقابل آن سلاح‌ها باشد نمی‌توانند کاری کنند، اما آن وقت اگر یک نفر هم به سپاه مسلمان‌ها اضافه می‌شد مؤثر بود - ولی با وجود این نمی‌گفتند زن‌ها بیایند اگر لازم بود اول حضرت زهرا علیها السلام را می‌بردند، اسلام دفاع را به دوش مردها گذاشته است و زن‌ها را در امور برتری قرار داده است که کرامتشان مورد تجاوز قرار نگیرد.

بسیار خوشحالم از اینکه شما موفق هستید و در قم احکام الهی را فرا می‌گیرید خط خودتان را خط اسلام، دین و مذهب و خط خدمت به امام زمان علیه السلام قرار دهید، و قدر خودتان را بدانید.

امیدوارم الطاف امام زمان علیه السلام شامل حال همه شما باشد، من هم از شما واقعاً التماس دعا دارم.

اهمیت استقلال نیروهای مسلح^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُورٌ﴾^۲
﴿وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهَبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ
وَعَدُوَّكُمْ﴾^۳

من تشکر و تقدیر می‌کنم از اظهار لطف شما و اینکه بنده را به زیارت خودتان نائل کردید.

این موقعیت‌ها و مواضعی که انسان ملاحظه می‌کند بسیار مایه خوشحالی و اسباب امیدواری است و مایه خوشحالی و مسرت خاطر آقا امام زمان علیه السلام می‌شود، زیرا شما از جنود حضرت هستید و انشاءالله از سربازان حضرت محسوبید، چون این مملکت، مملکت امام زمان علیه السلام است. کسانی که برای حفظ این مملکت و دفاع از حدود و ثغور و مرزهای آن، زمینی، هوایی، دریایی آمادگی داشته باشند تا دشمنان را مأیوس و مخدول کنند، مورد عنایت حضرت ولی عصر علیه السلام هستند.

استقلالی که امروز ارتش و همه نیروهای مسلح دارند، بسیار مایه خوشوقتی است، اینکه وابسته به خارج نیستند از افتخارات بزرگ است و ما باید همه افتخار کنیم که

۱. دیدار جمعی از پرسنل نیروی هوایی با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۲ تیر ۱۳۸۷.
۲. صف، ۴. «خداوند کسانی را دوست می‌دارد که در راه او پیکار می‌کنند گویی بنایی آهنین‌اند».
۳. انفال، ۶۰. «هر نیرویی در قدرت دارید برای مقابله با آنها (دشمنان) آماده سازید و (همچنین) اسب‌های ورزیده تا به وسیله آن دشمن خدا و دشمن خویش را بترسانید».

۲۸۲.....دیدارها و رهنمودها

بحمدالله نیروهای مسلح ما استقلال دارند و به هیچ کجا وابستگی ندارند، شاید بشود گفت در عالم اسلام، تنها نیروی مسلحی که استقلال دارد، نیروهای مسلح جمهوری اسلامی است.

امیدوارم خداوند به شما توفیق دهد تا بیش از این آمادگی دفاع از اسلام داشته باشید، بیش از این اسباب رعب و ترس دشمنان اسلام باشید. قدر خودتان را بدانید، اگر سرباز اسلام باشید همیشه در عبادت و اطاعت خداوند متعال هستید. این لباسی که پوشیده‌اید هر کجا که باشید در عبادتید، چون اسباب عزت اسلام هستید. امیدوارم ارتش و سپاه ما بیش تر از اینها قوت پیدا کند تا در دنیا از همه ارتش‌ها قوی تر، مسلح تر و آماده تر برای دفاع باشد خداوند به همه شما توفیق دهد.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۵۶

ارزش جهاد و شهادت و هدف از تأسیس سپاه پاسداران^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُورٌ﴾^۲

خداوند متعال در قرآن مجید به کسانی که در راه خدا مقاتله می‌کنند، بشارت می‌دهد که آنان محبوب خدا هستند، کسانی که آماده‌اند تا زمانی که دشمن قصد حمله به مراکز اسلامی دارد، با نهایت استحکام و قوت ایمان، برای حفظ دین و مرعوب کردن دشمن جهاد کنند، دشمن را بترسانند تا به فکر حمله و تجاوز به مملکت اسلامی نیفتند، این آمادگی از عبادات بزرگ است. قرآن می‌فرماید:

﴿وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ﴾^۳

این آمادگی موجب می‌شود تا آنها از مسلمانان بترسند و بگویند سپاه آنان آماده دفاع از دین و اسلام است، و با این استقامت و جانفشانی که آنها دارند کسی نمی‌تواند آنان را مغلوب کند.

اینها معتقدند چه غالب شوند یا مغلوب، پیروزند، (همان‌گونه که در قرآن مجید

۱. دیدار پاسداران مرکز آموزشی شهید میثمی با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۲۵ مهر ۱۳۸۷.

۲. صف، ۴. «خداند کسانی را دوست می‌دارد که در راه او بیکار می‌کنند، گویی بنایی آهنین‌اند».

۳. انفال، ۶۰. «هرچه در توان دارید از نیرو و اسب‌های ورزیده برای مقابله با آنها آماده سازید، تا به وسیله آن دشمن خدا و دشمن خویش را بترسانید».

آمده است)، اگر به صورت ظاهر غالب شوند که غالبند و اگر در راه خدا شهید شوند، به فوز رفیع شهادت رسیده‌اند.

کسی که این عقیده را ندارد با کشته شدن همه چیز از دست او می‌رود. فداکاری‌هایی که همیشه در مسلمانان بوده و فوق‌العادگی آنها بر اساس همین عقیده بوده است و به همین جهت مسلمانان همیشه پیشروی کرده‌اند و توانسته‌اند در مقابل قشون دشمن مقاومت کنند.

مجاهدی کم‌نظیر

می‌گویند: در یکی از جنگ‌هایی که مسلمانان با کفار داشتند، پیرمرد محاسن سفیدی را دیدند که دست و پایش قطع شده بود و خون بر محاسنش جاری بود اما مشغول تلاوت این آیه قرآن بود:

﴿وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ
وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا﴾^۱!

اگر انسان چنین عقیده و ایمانی داشته باشد، و دشمن ببیند طرف او چنین اعتقادی دارد، معلوم است که عقب‌نشینی می‌کند.

به‌هرصورت، آمدن عزیزان به قم برای آموزش‌های عقیدتی خیلی اهمیت دارد. برنامه‌های اعتقادی و اخلاقی سلاح حقیقی است، البته باید سلاح‌های ظاهری را هم داشته باشیم و در اختیار مسلمانان باشد. الآن ببینید در جنگ هند و پاکستان، اینکه مسلمانان قدری مقاومت می‌کنند به‌خاطر این است که می‌گویند آنچه شما دارید ما هم داریم، اگر نداشتند نمی‌توانستند بگویند ما هستیم و حرفی بزنند. باید مسلمانان در این

۱. نساء، ۶۹ «کسی که خدا و پیامبر را اطاعت کند، (در روز رستاخیز) هم‌نشین کسانی خواهد بود که خدا نعمت خود را بر آنها تمام کرده، از پیامبران و صدیقان و شهدا و صالحان، و آنها رفیق‌های خوبی هستند».

۲. ابن مبارک، الجهاد، ص ۱۳۳؛ ابن‌ابی‌شبهه کوفی، المصنف، ج ۴، ص ۵۶۸؛ ج ۸، ص ۱۳.

ارزش جهاد و شهادت و هدف از تأسیس سپاه پاسداران..... ۲۸۵

جهات خود را نیرومند کنند ولی آن سلاح دینی و اخلاقی از اینها مهم تر است و وقتی اینها با هم توأم شود موفقیت‌های بزرگ برای انسان فراهم می‌شود.

در گذشته نیروهای نظامی ما با مسائل اسلامی آشنا نبودند حتی اگر از بعضی از آنها سؤال می‌کردی نماز صبح چند رکعت است شاید نمی‌دانستند، لذا هیچ وقت نمی‌توانستند در مقابل دشمنان مقاومت کنند.

امیدوارم همه مسئولین و همه کسانی که در این مملکت مصدر کاری هستند در این فکر باشند که اسلام را عزیز کنند و برای عزت اسلام عمل کنند و احکام اسلام را نگاه دارند.

هدف از تأسیس سپاه پاسداران

از اول که سپاه پاسداران تأسیس شد برای همین بود که اگر روزی خطری پیش آمد و گروهی خواستند وضع سابق را تجدید کنند یا احکام اسلام را تضعیف کنند اینها احکام اسلام را نگه دارند و غیرت اسلامی آنان مانع پیاده شدن نقشه دشمنان شود.

امیدوارم در برنامه آموزش عقیدتی که خیلی مهم است موفق شوید چون وقتی انسان شخصیت معنوی پیدا کند همه چیز دارد حتی اگر یک نفر هم باشد از اسلام دفاع می‌کند، و الا در مواقع خطر نمی‌تواند استقامت داشته باشد.

خداوند همه ما و شما را تأیید کند و موفق بفرماید که در راه رضای امام زمان علیه السلام قدم برداریم.

اهتمام کنید و به خودتان تلقین کنید که ما سرباز امام زمان علیه السلام هستیم و آن وقت اگر می‌خواهید لشکر حضرت باشید ببینید امام زمان علیه السلام از چه کارهایی خوشحال می‌شود.

امیدوارم موفق شوید تا رضای خاطر آن حضرت را تحصیل کنید.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۵۷

اهمیت حفظ امنیت در جامعه^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

عید سعید بزرگ ولادت باسعادت مولای متقیان امیرالمؤمنین علیه السلام را به محضر مقدس حضرت ولی عصر علیه السلام و عموم شیعیان آن بزرگوار و مخصوصاً شما عزیزان از نیروی انتظامی که در این مجمع حضور پیدا کردید تبریک عرض می‌کنم و از خداوند متعال برای همه شما توفیق خدمت به اسلام و امام زمان علیه السلام و حفظ امنیت این مرز و بوم را مسئلت می‌کنم.

شغل شما وظیفه بسیار مهمی است و از نظر شرع بسیار اهمیت دارد و هرچه در راه حفظ امنیت جامعه مسلمانان اهتمام شود اجر و ثوابش بیشتر است. یکی از عبادات بزرگ این است که انسان برای اینکه مردم در امنیت زندگی کنند تلاش کند، چون اگر امنیت نباشد امور دیگر هم به طوری که باید جریان پیدا کند، پیدا نمی‌کند همه چیز متوقف بر امنیت است.

«نِعْمَتَانِ مَجْهُولَتَانِ الصَّحَّةُ وَالْأَمَانُ»^۲.

یک حکومت باید اولین چیزی که در مقاصد خود قرار می‌دهد حفظ امنیت باشد، و از این جهت نیروی انتظامی وظیفه بزرگی را به عهده دارد، هم شرعاً و هم عرفاً این وظیفه مهم است و مردم هم باید از آنها تقدیر کنند و به آنها کمک کنند تا بتوانند وظایفی

۱. دیدار جمعی از پرسنل نیروی انتظامی میثمی با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱ آبان ۱۳۸۷.

۲. «دو نعمت قدرشان ناشناخته است: تندرستی و امنیت».

اهمیت حفظ امنیت در جامعه ۲۸۷

را که در حفظ امنیت مردم و جامعه دارند انجام دهند مخصوصاً وقتی این وظیفه با ایمان و اعتقاد به خدا و پیغمبر و قرآن مجید انجام شود، آثار و برکاتش بسیار زیاد است. ما از اینکه نیروی انتظامی متدین و متعهد و ملتزم می‌باشد خوشحالیم. مردم در خانه‌های خود راحت زندگی می‌کنند ولی اینها آسایش خود را صرف حفظ امنیت مردم می‌کنند، و ما باید تقدیر کنیم.

امیدوارم شما موفق باشید تا وظایف خود را به احسن وجه انجام دهید و آنچنان با خلوص نیت باشد که بتوانید همه را پای امام زمان علیه السلام حساب کنید.

تمام مردمی که شما برای حفظ امنیت آنها تلاش می‌کنید و زحمت می‌کشید شیعیان امام زمان علیه السلام هستند و هرچه امنیت آنها بیشتر باشد، نوامیستان محفوظ‌تر باشد جهات اخلاقی و اجتماعی آنها محفوظ‌تر باشد و مفاسدی که نیروی انتظامی موظف است از آن جلوگیری کند کمتر باشد حضرت خوشحال می‌شوند.

شما خود را لشکر امام زمان علیه السلام بدانید، مردم هم باید با شما همکاری کنند تا یک جامعه خوب و مدینه فاضله اسلامی فراهم کنیم.

البته نمی‌شود گفت نیروی انتظامی موظف است همه این کارها را به تنهایی انجام دهد، بدون همکاری دیگران این مقاصد بزرگ انجام نمی‌شود، ولی در همین حدی که انجام وظیفه می‌کنید و شنیده شده است در حد توانایی وظایفی را انجام داده‌اید جای تشکر دارد. امیدوارم بتوانید برای پاک شدن جامعه از مفاسد و معایبی که امنیت اخلاقی مردم را از بین می‌برد بیشتر تلاش کنید، امنیت تنها امنیت مالی نیست، امنیت اخلاقی از همه بالاتر است و اگر کسانی که به اخلاق مردم دستبرد می‌زنند ممنوع‌العمل نشوند مفاسد بسیاری به وجود می‌آید.

امیدوارم موفق باشید و به صورتی عمل کنید که اسباب رضایت امام زمان علیه السلام و عزت این مملکت و انقلاب باشد و امنیت مردم بیشتر حفظ شود.

هرچه بخواهیم باید اول امنیت باشد و این وظیفه نیروی انتظامی است و وظیفه بسیار مهمی است. از اظهار لطف شما تشکر می‌کنم.

۵۸

ارزش و اهمیت نیروهای مسلح^۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُورٌ﴾^۲

من اولاً از خداوند متعال برای همه شما توفیق مسئلت می‌کنم. امیدوارم در انجام وظایفی که برای شما مقرر شده است در پاسداری از اسلام و احکام دین و جهاتی که انقلاب برای آن برپا شد و متأسفانه بسیاری از آن روزبه‌روز فراموش و متروک می‌شود، آماده باشید و اسباب رعب کفار و دشمنان اسلام و کسانی که به ما نظر بد دارند و می‌خواهند به مملکت خیانت کنند باشید.

یکی از اموری که حضرت رسول ﷺ به آن نصرت داده شدند رعب بود. در روایت است که حضرت رسول ﷺ می‌فرمایند:

«نَصَرْتُ بِالرُّعْبِ»^۳

خداوند رعب لشکر اسلام را در دل کفار انداخته بود و با اینکه چه بسا جمعیت کفار خیلی بیشتر و قوی‌تر بود ولی مرعوب مسلمانان می‌شدند و به همین دلیل فرار می‌کردند و شکست می‌خوردند، البته یک جهت شکست آنان بی‌ایمانی آنها بود.

۱. دیدار پرسنل رسمی سپاه از فرماندهی آماد و پشتیبانی نیروی زمینی با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱۹ آبان ۱۳۸۷.

۲. صف، ۴. «خداوند کسانی را دوست می‌دارد که در راه او پیکار می‌کنند، گویی بنایی آهنین‌اند».

۳. مغربی، دعائم الاسلام، ج ۱، ص ۱۲۰؛ ابن‌شهر آشوب، مناقب آل ابی‌طالب، ج ۱، ص ۱۲۴؛ ج ۳، ص ۵۴؛ حر عاملی، وسائل الشیعه ج ۳، ص ۳۵۰؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۸، ص ۳۸.

ارزش و اهمیت نیروهای مسلح..... ۲۸۹

مقاصدی که آنها برای آن جنگ می‌کردند به صورتی بود که اگر کشته می‌شدند همه آن مقاصد از دستشان می‌رفت ولی مسلمانان چون در راه خداوند متعال جنگ می‌کردند، اگر شهید هم می‌شدند خودشان را شکست‌خورده نمی‌دیدند. قرآن می‌فرماید:

﴿إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ﴾^۱

همه چیز باید در اسلام ذوب شود

امیدوارم شما که برای آموزش مسائل اعتقادی و احکام به قم آمده‌اید موفق شوید زیرا مطلب همین است، هسته مرکزی انقلاب که باید در همه نهادها و ارگان‌ها مورد اهمیت باشد، احکام اسلام و ایمان به خدا است، همه چیز باید در دین ذوب شود. حرف دیگری نیست، هرکس حرف دیگری بزند حرفش باطل است. هر برنامه‌ای که خارج از احکام خدا باشد چه در مورد زن‌ها یا مردها، باطل است. ارتش، سپاه و نیروی انتظامی باید مواظب باشند که همه برنامه‌ها دینی باشد. اختلاط زن و مرد جایز نیست، اگر در سپاه هم باشد جایز نیست.

به هر صورت مسأله سپاه و نیروهای مسلح بسیار اهمیت دارد و امنیت مملکت و حفظ حدود و ثغور اسلام متوقف بر این است که این نیروها قوت داشته باشند، هم قوت اعتقادی و روحی، و هم قوت مادی و جهاتی که امروز در دین مطرح است، ما باید از کفار قوی‌تر و جلوتر باشیم نه اینکه آنها چیزهایی داشته باشند و ما نداشته باشیم.

اگر ما در راه خدا باشیم، خداوند به ما کمک می‌کند و دشمن‌ها هرچه نقشه بکشند بی‌اثر می‌شود، تا زمانی که ما متمسک به اسلام باشیم خداوند نصرتش را از ما دریغ نخواهد کرد.

اینکه شما خود را لشکر اسلام می‌دانید غنیمت بدانید این عنوان و اعتبار بزرگی

۱. نساء، ۱۰۴. «اگر شما درد و رنج می‌بینید آنها نیز همانند شما درد و رنج می‌بینند، ولی شما امیدی از خدا دارید که آنها ندارند.»

۲۹۰.....دیدارها و رهنمودها

است، کسی که خود را لشکر اسلام بداند و لشکر اسلام باشد، همیشه در عبادت است، عبادتی بالاتر از این نیست که انسان همیشه این لباس را برای حفظ امنیت و مرزهای اسلامی پوشیده باشد. این از وظایفی است که بر همه واجب کفایی است. حال که عده‌ای به این وظیفه قیام کرده‌اند، دیگران باید از آنها تشکر و تقدیر کنند. انشاءالله از انصار اسلام و امام زمان علیه السلام باشید و توجهات حضرت شامل حال شما و ما و مسلمانان و شیعیان اهل بیت علیهم السلام باشد.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

اهمیت نیروهای مسلح و ضرورت توجه به جنبه‌های اخلاقی^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

تعلیمات و راهنمایی‌های ائمه علیهم‌السلام باید توشه راه ما باشد، همه محتاج این دستورات هستیم، همه باید از قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام استفاده کنیم و خود را با گفتار و کردار و سیره آنها تطبیق دهیم، جامعه را بسازیم، روحانیت، حوزه‌های علمیه، سپاه و ارتش باید ساخته شوند. ارتش ما باید علوی باشد. همه نیروهای مسلح و دستگاه‌هایی که داریم باید تحت حمایت اسلام قرار گیرند زیرا مقصد این انقلاب همین بود.

اگر چنانچه تا امروز آن‌طوری که لازم است توفیق پیدا نکردیم، امیدواریم در آینده موفق شویم و این شیاطینی که هستند و این نوشته‌هایی که هست، این حرف‌هایی که زده می‌شود، مانع سیر الی الله ما نباشد و ما را متوقف نکند و به صورتی نشود که به مقاصد و مطالبی که ما در این انقلاب داشتیم و باید داشته باشیم نرسیم.

باید اسباب عزت و کرامت مسلمان‌ها و اسلام شویم و صدای اسلام را در عالم بلند کنیم. من از شما تشکر می‌کنم و امیدوارم سپاه و لشکر اسلام باشید.

باید کسانی که در خارج و داخل نقشه‌هایی در سر می‌پرورانند مرعوب شما شوند، مرعوب حضور شما و اینکه شما به دین و ایمان علاقه دارید و می‌خواهید مردها، زن‌ها و جوان‌ها مسلمان باشند، ما به ایمان و اعتقاد شما امیدواریم.

۱. دیدار جمعی از نیروهای مسلح با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۲۰ آبان ۱۳۸۷.

باید قشون خود را مسلح کنیم هم به سلاح‌های مادی و هم معنوی باید بهترین و مجهزترین سلاح‌ها را داشته باشیم. قرآن می‌فرماید:

﴿وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهَبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ﴾^۱

باید به هر صورتی که می‌توانیم دشمنان خدا را به ترس بیاندازیم تا به فکر هجوم به ما نباشند.

شما مسئولیت خاص و افتخار بزرگی دارید، دشمنان هرچه بیشتر از شما ترس داشته باشند، خدا به شما نزدیک‌تر و شما هم به خدا نزدیک‌تر خواهید بود. اگر جنبه‌های اخلاقی نباشد، سلاح مادی هم فایده‌ای ندارد و در هیچ کجا مقاومت و استقامتی نمی‌شود، نه کسی برای دین کاری می‌کند و نه کسی غم‌خوار اسلام می‌شود.

وقتی ما مسلح به سلاح‌های ظاهری و باطنی باشیم، مملکت و جامعه ما از امثال شما بهره می‌برد.

گمان نکنید فقط برای ایران هستید، اگر شما در موضعی که دارید محکم بمانید، برای همه مسلمانان دنیا اهمیت دارد و موجب عزت مسلمان‌ها در همه عالم می‌شوید.

بنابراین قدر خود را بدانید و توجه داشته باشید اینکه شخصی پاسدار اسلام و نگاهبان دین باشد بسیار اهمیت دارد. از شما انتظار می‌رود که در خط دین و سربازی امام زمان علیه السلام باشید و در این خط ثابت بمانید.

﴿إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

۱. انفال، ۶۰ «هر نیرویی در قدرت دارید برای مقابله با آنها «دشمنان» آماده سازید و «همچنین» اسب‌های ورزیده تا به وسیله آن دشمن خدا و دشمن خویش را بترسانید».

اهمیت نیروهای مسلح و ضرورت توجه به جنبه های اخلاقی ۲۹۳

فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدَا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى
بِعَهْدِهِ مِنْ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِيَعِيكُمْ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ^۱

درحقیقت خداوند شما را خریده و در ملک خدا هستید و بهشت هم برای شما است. دوستانتان را متوجه کنید که باید دین را حفظ کرد و احکام خدا را پیاده کرد. نباید زن و مرد با هم اختلاط داشته باشند، باید دستورات قرآن پیاده شود. شهادتی که ما داشتیم، غیر از اینکه برای اسلام فداکاری کردند مطلب دیگری نبود. اسلام بود که مملکت را نجات داد و حفظ کرد.

خداوند شما را توفیق و تأیید کند. من واقعاً از شما در مواقعی که متوجه خدا هستید التماس دعا دارم، بدانید که لشکر خدا و جند الله هستید، حزب خدا هستید.

﴿أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾^۲

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۱. توبه، ۱۱۱. «خداوند از مؤمنان جانها و اموالشان را خریداری کرده، که (در برابرش) بهشت برای آنان باشد، (به این گونه که) در راه خدا پیکار می کنند، می کشند و کشته می شوند، این وعده حقیقی است بر او که در تورات و انجیل و قرآن ذکر فرموده و چه کسی از خدا به عهدش وفادارتر است؟ اکنون بشارت باد بر شما به داد و ستدی که با خدا کرده اید و این است آن پیروزی بزرگ».

۲. مجادله، آیه ۲۲. «بدانید که حزب خدا رستگارانند».

۶۰

ضرورت ثبات قدم در نیروهای مسلح^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

اولاً من خدمت شما این اعیاد شریفه، مخصوصاً عید ولادت باسعادت حضرت بقیه الله عجل الله فرجه، عید نیمه شعبان را تبریک عرض می‌کنم. امیدوارم همه از سپاه و لشکر امام زمان عجل الله فرجه محسوب شوید.

سپاه ما و قوای مسلح ما این افتخار را کسب کردند که خودشان را وابسته به امام زمان عجل الله فرجه قرار دهند و لشکر امام زمان عجل الله فرجه باشند این خیلی افتخار است. شما هرچه بیشتر قوت، قدرت و اقتدار پیدا کنید و آمادگی بیشتری برای دفاع از اسلام و مرزهای کشور اسلامی و شئون اسلام داشته باشید باعث خشنودی و قوت قلب حضرت می‌شود.

شما می‌خواهید در راه رضای امام زمان عجل الله فرجه برای مقاصد حضرت قدم بردارید، و دشمنان حضرت به وسیله شما منکوب و مخدول شوند، اسلام و تشیع و ولایت حضرت ولی عصر عجل الله فرجه عزت پیدا کند و این افتخار است.

امروز برادران سپاه در جریانات و تبلیغات سویی که در همه جا رخنه پیدا می‌کند باید خود را حفظ کنند و به خداوند متعال پناه ببرند. مواظب باشید شبهه‌ها و حرف‌هایی که زده می‌شود و اسباب گمراهی و ضعف روحیه می‌شود، در سپاه رخنه پیدا نکند. اگر شما با ایمان و خلوص و استقامتی که دارید در آن موضعی که باید داشته

۱. دیدار جمعی از افسران ارشد فرماندهی آماد و پشتیبانی نیروی زمینی سپاه پاسداران با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱ دی ۱۳۸۷.

۲۹۵..... ضرورت ثبات قدم در نیروهای مسلح

باشید، ثابت بمانید نقشه‌های دشمنان نقش برآب می‌شود و از بین می‌رود، از این جهت روی شما بسیار حساب می‌شود، دشمنان هم روی سپاه خیلی حساب می‌کنند. خودتان را با دستورات اسلام و اخلاق اسلامی بسازید و همین ارتباط و توسل به وجود امام زمان عجل الله فرجه را خیلی غنیمت بدانید، اسباب عزت اسلام و خوشحالی امام زمان عجل الله فرجه باشید.

هرچه شما بیشتر اقتدار پیدا کنید و در فنون نظامی کامل‌تر باشید برای مقاصد اسلام و مایوس شدن دشمن‌ها از جامعه ما مؤثرتر است. ملاحظه کنید الآن وضعیت جامعه آن‌طور که باید باشد نیست، متأسفانه حجاب زن‌ها نسبت به اوائل کم‌رنگ شده است.

این جوان‌هایی که در راه اسلام خون خود را نثار کردند و راستی در تاریخ کم‌نظیر بود، و شاید اگر امروز بخواهید آن‌گونه مردم را بسیج کنید فراهم نشود، در اثر توجه خدا و امام زمان عجل الله فرجه و تصرف ایشان در قلوب بود که آن عشق و علاقه در پیر و جوان، پیدا شد، و همه برای دفاع از اسلام اظهار آمادگی کردند، و هیچ انگیزه دیگری در میان نبود.

این شهدایی که در راه اسلام داده شد برای این بود که احکام اسلام برگردد، حجاب برگردد، این حکم خدا حکم بسیار بزرگی است اگر حجاب نباشد هویت اسلامی جامعه عوض می‌شود.

یک وقتی خدمت مرحوم امام عرض کردم: اگر این همه شهید داده شده بود فقط برای اینکه همین حکم حجاب برگردد و ثابت بماند ارزش داشت.

امیدوارم این ثبات قدم و این روحیه خوبی که دارید محکم‌تر شود و در راه امام زمان عجل الله فرجه فداکار باقی بمانید و رضای حضرت نصیب همه شود و ما هم در پیشگاه امام زمان عجل الله فرجه روسیاه نشویم.

۶۱

تفاوت ارتش اسلام و ارتش دیگران^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

امروز به نظر می‌رسد نیروهای مسلح ما، سپاه و ارتش و نیروی انتظامی نسبت به نهادهای دیگر در همان خطی که در اول نظام برقرار شد و بنا شد نیروهای مسلح و نیروی انتظامی بر آن خط سیر داشته باشند، در همان سیر باقی مانده‌اند و تعهدات و التزاماتی که داشتند باز هم باقی است.

این مسئله بسیار اهمیت دارد که ما نیروهایی داشته باشیم که به اسلام ملتزم و به قوت ایمان قوی باشند، که این از هر قوتی قوی‌تر است.

امروز می‌بینید در دنیا دولت‌هایی هستند برای اینکه وسائل و تجهیزات مادی دارند به دنیا زور می‌گویند، می‌گویند حرف صحیح حرفی است که ما می‌زنیم حالا اگر تمام دنیا هم حرف حق بزنند می‌گویند، شما بیخود می‌گویید. چرا؟ چون ما زور داریم، این زور وقتی به دست مردم بی‌دین و بی‌ایمان و کسانی که از خدا نمی‌ترسند باشد، مفسد و معایش بسیار زیاد است، هرکجا برسند ظلم می‌کنند، ضعفا را استثمار و استضعاف می‌کنند.

این تنها اسلام است که اگر قوت ظاهری داشته باشد و هر سلاحی در اختیار مسلمانان باشد از آن سوء استفاده نمی‌کند. ما هرچه داشته باشیم برای سعادت انسانیت است و برای اینکه بشر را به کمال برسانیم و به ضعفا و مظلومین کمک کنیم و رفع ظلم کنیم، این نظام و برنامه اسلام است.

۱. دیدار جمعی از پرسنل سپاه پاسداران با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱۱ اسفند

تفاوت ارتش اسلام و ارتش دیگران..... ۲۹۷

ما هرچه در این جهات قوت پیدا کنیم به نفع تمام بشریت است. اگر مسلمان‌ها و قشون اسلام و نظام اسلامی قوت داشته باشند همه مردم دنیا از آن استفاده می‌کنند و به نفع تمام بشر است، به‌خلاف کسانی که دین و ایمان ندارند می‌خواهند با استکبار در دنیا زندگی کنند و مردم را به استضعاف بکشند اینها هرچه قوت پیدا کنند به ضرر بشر است و گرفتاری‌ها بیشتر می‌شود. می‌بینید هرکجا بخواهند و به هر صورتی که بخواهند ظلم و ستم می‌کنند. موقعیتی که نیروهای مسلح ما دارند موقعیت اسلامی، دینی است و باید برای آن ارزش قائل شویم، زیرا جنبه‌های اسلامی و ایمانی را دارند و هم در این مقام هستند تا در فنون نظامی و جهات دنیایی امروز به حد کمال برسند. امیدوارم همه شما لشکر امام زمان عجل الله فرجه باشید. شما خودتان را لشکر حضرت بدانید و برای تحقق مقاصد حضرت ولی عصر عجل الله فرجه عمل کنید و ان شاء الله اگر ظهور ایشان فرا رسد، شما در ردیف یاوران حضرت باشید و در راه حضرت در آن مقامات عرض وجود و عرض قوت و قدرت کنید.

۶۲

اهمیت کار نیروهای مسلح^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

قال الله تعالى:

﴿وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ^۲﴾

من تشکر می‌کنم از حضور شما در این شهر علم و امیدوارم خداوند به شما توفیق دهد وظایفی که به عهده شما گذاشته شده است به نحو احسن انجام دهید و رضایت حضرت ولی عصر^{علیه السلام} را فراهم کنید.

همان‌طوری که در آیه شریفه است اسباب خوف و ترس دشمنان اسلام باشید. حفظ حدود و مرزها و امنیت کشور همه بستگی به این دارد که ما در نیروی نظامی کامل باشیم دشمنان از ما بیمناک باشند و فکر تسلط بر ما در آنها پیدا نشود. اصل و اساس، مسائل عقیدتی است زیرا انسان باید برای رضای خدا تلاش کند، در صدر اسلام هم که لشکر اسلام آن موفقیت‌ها را تحصیل می‌کرد به‌خاطر ایمان و علاقه و عقیده‌ای بود که مسلمانان داشتند.

اگر این دریا نبود دنیا را فتح می‌کردم

عقبه بن نافع وقتی به دریای آتلانتیک رسید، گفت:

۱. دیدار برادران پرسنل رسمی سپاه از فرماندهی پشتیبانی نیروی زمینی با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۳۰ فروردین ۱۳۸۸.

۲. انفال، ۶۰. «هر نیرویی در قدرت دارید برای مقابله با آنها (دشمنان) آماده سازید و (همچنین) اسب‌های ورزیده تا به‌وسیله آن دشمن خدا و دشمن خویش را بترسانید».

«يَا رَبِّ، لَوْلَا هَذَا الْبَحْرُ لَمَصَّيْتُ فِي الْبِلَادِ مُجَاهِدًا فِي سَبِيلِكَ»^۱

خدایا اگر این دریا نبود، من دنیا را فتح می‌کردم.

یک فرمانده چنین قدرت نفسانی و روحی داشت که گویا هیچ مانعی برای گسترش اسلام و غلبه بر کفار نیست، فقط این دریا مانع است که همه‌جا را فتح کند، هر کجا می‌رفتند شکست نمی‌خوردند.

اینها فرشته‌اند یا انسان؟

خاقان چین، وقتی فرار کرد می‌گفت: مسلمان‌ها ملائکه هستند، چون مطلب بسیار مهمی بود که لشکر از مرکز اسلام تا چین رفته باشد، آن‌هم در آن زمان که این وسائل نبود، اگر حادثه‌ای پیش می‌آمد، آنها گرفتار می‌شدند، به قتیبه گفت:

لَقَدْ أَوْقَعْتُ فِي بِلَادِ الْكُفْرِ وَالْحَوَادِثُ بَيْنَ الدَّهْرِ تُقْبَلُ وَتُدْبَرُ.^۲

از مرکز اسلام دور شده‌اید و در سرزمین کفر قرار گرفته‌اید، اوضاع حوادث همیشه

خوب پیش نمی‌رود. جواب داد:

بِتَقِيَّتِي بِنَصْرِ اللَّهِ تَقَدَّمْتُ؛

به اعتمادی که به خدا دارم به اینجا آمده‌ام.

آنها گمان می‌کردند اینها که با این اعتماد آمده‌اند ملائکه هستند، مردم عادی نیستند،

مردم عادی که خود را در این گرفتاری‌ها و مهالک قرار نمی‌دهند.

یکی از مسلمانان خواست غسل کند یک نفر از نیروهای دشمن گفت خوب است

امتحان کنم بینم تیر به آنها اثر می‌کند؟ تیر زد و آن مسلمان افتاد و به شهادت رسید،

فهمید اینها هم انسانند.

قرآن می‌فرماید اگر شما کشته می‌دهید آنها هم کشته داده‌اند ولی فرق شما با آنها

۱. ابن‌اثیر جزری، الکامل فی التاریخ، ج ۴، ص ۱۰۶. «ای پروردگار من اگر این دریا نبود و از عبورم مانع نمی‌شد

به سرزمین‌ها می‌رفتم و در راه تو جهاد و فداکاری می‌کردم.»

۲. «من در بلاد کفر قرار گرفتم و پیش‌آمدها (حوادث) در روزگار گاهی روی می‌آورد و گاهی پشت می‌کند.»

۳۰۰.....دیدارها و رهنمودها

این است که شما برای ثواب و اجر خداوند متعال تلاش می‌کنید، اگر کشته هم شوید ضرر نمی‌کنید اما آنها اگر کشته شوند ضرر حتمی برای آنها است:

﴿إِنْ تَكُونُوا تَأْلُمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلُمُونَ كَمَا تَأْلُمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ﴾^۱

باید سپاه و ارتش و نیروی انتظامی ما در قوت و قدرت از دیگران و کفار بالاتر باشند و دولت و مسئولین در این راه تلاش کنند و تا به این مرحله نرسیم نمی‌توانیم به استقلال لازم برسیم و این کار فعلاً به عهده شما است.

کاری کنید که دشمنان به کلی از فکر شیطانی خود مأیوس و ناامید شوند.

امیدوارم هم در قدرت مادی و هم در قدرت معنوی موفق شوید و به نحو احسن از اسلام و حدود و مرزهای اسلام حفاظت کنید. اینها عبادت است. مزداری عبادت است. در گذشته افراد بسیاری بودند که می‌گفتند ما باید این عبادت را انجام دهیم مثلاً دو سال می‌رفتند به مرز و مرزدار می‌شدند، پولی هم دریافت نمی‌کردند، برای عبادت و ثواب می‌رفتند مثل اعتکاف، فرهنگ اسلام این است و باید فرهنگ همه این‌گونه باشد. امیدوارم خداوند به همه شما توفیق دهد، من تشکر می‌کنم و برای شما دعا می‌کنم و از شما التماس دعا دارم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۱. نساء، ۱۰۴. «اگر شما درد و رنج می‌بینید آنها نیز همانند شما درد و رنج می‌بینند، ولی شما امیدی از خدا دارید که آنها ندارند.»

جایگاه نیروهای مسلح و لزوم تقویت همه‌جانبه قوای نظامی^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

من تشکر می‌کنم از اظهار لطف شما که تشریف آوردید و بنده را به زیارت خود نائل کردید. امیدوارم خداوند به همه توفیق دهد تا تحت توجهات حضرت بقیة الله عجل الله فرجه در وظایف بسیار بزرگی که به آنها محول است بتوانند حداکثر تعهدی را که باید داشته باشند ابراز کنند.

امروز نیروهای مسلح برای اسلام عزت آفرینند. این نیروها هرچه بیشتر عظمت پیدا کنند، باشکوه‌تر باشند و قوت و نیروی آنها بیشتر باشد برای اینکه کفار و دشمنان از ما حساب ببرند مؤثرتر است.

شما باید قدر خود را بدانید اگر انسان موقعیتی داشته باشد حتی اگر یک فرد باشد که دشمن از این فرد حساب ببرد و خیال تجاوز به مرزهای اسلام را در سر نپروراند خیلی مهم است تا چه رسد به اینکه جمعیتی باشد و کل نیروهای مسلح و ارتش و سپاه. در این وضعیتی که ما هستیم اینها متعلق به اسلام و قرآن هستند و در خدمت خود امام زمان عجل الله فرجه هستند و فرمانده اصلی و حقیقی همه آنها و همه ما و همه عالم امام زمان عجل الله فرجه است.

۱. دیدار جمعی از پرسنل رسمی سپاه از فرماندهی آماد و پشتیبانی نیروی زمینی با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۳۰ فروردین ۱۳۸۸.

۳۰۲.....دیدارها و رهنمودها

امیدوارم در مقاصدی که دارید و تحصیلاتی که در قم در مسائل عقیدتی دارید موفق باشید.

البته مسائل معنوی خیلی مؤثر است روح همه چیز، دین و ایمان به خداوند متعال است، اگر دین نباشد انسان هرچه باشد به جایی نرسیده و به مقامی نائل نشده است. امروز اسلام و مملکت ما خیلی به قوای نظامی احتیاج دارد و هرچه این قوا از جهات مختلف قوی تر باشند و بیشتر بتوانند در مقابل دشمنان اسلام عرض وجود کنند و آنها را مأیوس و ناامید کنند افتخار است. شما باید زحمت بکشید که این افتخار را بیشتر کنید.

در صدر اسلام با اینکه مسلمانان جمعیتشان کم بود و جمعیت دشمنان بیشتر بود ولی چون ایمان داشتند و به خدا و ثواب آخرت عقیده داشتند استقامت می کردند و پیشروی می کردند و دشمنان فرار می کردند چون دشمنان چیزی نداشتند، اما مسلمانان معتقد بودند که اگر دشمن را شکست دهند فاتحند و اگر به صورت ظاهر شکست بخورند در واقع شکست نیست و به فوز شهادت نائل شده اند که بالاترین مقام است، لذا کسی که در اسلام جهاد می کند ضرر نمی کند و در همه حال برای او نفع است چه شهید شود یا دشمنان را به قتل برساند.

امیدوارم خداوند به شما و همه مسئولین توفیق دهد تا نیروهای مسلح ما مقتدر شوند، هرچه در این راه ما تلاش کنیم باز هم کم کرده ایم و باید به حساب دین و قرآن بگذاریم.

امیدوارم خداوند به همه شما توفیق دهد. من از همه شما التماس دعا دارم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

جوانان

اهمیت دوران جوانی^۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

در توصیه‌ها و سفارش‌هایی که حضرت رسول ﷺ به اباذر می‌فرماید آمده است که:

«اعْتَمِمْ خَمْسًا قَبْلَ خَمْسٍ: شَبَابَكَ قَبْلَ هَرَمِكَ...»^۲؛

یعنی پنج چیز را پیش از پنج چیز غنیمت بدان، یکی جوانی است.

نعمت جوانی نعمت بسیار بزرگ و ارزنده‌ای است که تا انسان آن را از دست ندهد نمی‌فهمد چه نعمتی بوده و از دست رفته است و لذا می‌فرماید جوانی را پیش از اینکه پیر شوی غنیمت بدان و از آن حداکثر استفاده را ببر.

همه نعمت‌های الهی این‌چنین است که تا در اختیار انسان است ما قدرش را آن‌طور که باید نمی‌دانیم و ملتفت نمی‌شویم. الآن ما محفوف به نعمت‌های خداوند هستیم ولی متوجه آن نعمت‌ها نیستیم، ولی وقتی آن نعمت از انسان گرفته می‌شود متوجه می‌شود که عجب نعمتی و رحمتی بود که از دست رفت.

«النَّعْمَةُ مَجْهُولَةٌ مَا دَامَتْ مَحْصُولَةً، فَإِذَا فُقِدَتْ عُرِفَتْ»^۳.

راجع به جوان در روایت دیگری هست که:

«خَيْرُ أُمَّتِي مَنْ هَدَمَ شَبَابَهُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ وَفَطَمَ نَفْسَهُ عَنِ لَذَاتِ الدُّنْيَا وَتَوَلَّى بِالْآخِرَةِ، إِنَّ جَزَاءَهُ

عَلَى اللَّهِ أَعْلَى مَرَاتِبِ الْجَنَّةِ»^۴.

۱. دیدار گروهی از جوانان با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۵ فروردین ۱۳۸۸.

۲. مجلسی، بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۷۵.

۳. «قدر نعمت ناشناخته است تا چندی که در دسترس هست؛ وقتی از دست رفت قدرش شناخته می‌شود».

۴. ورام بن ابی‌فراس، مجموعه ورام، ج ۲، ص ۱۲۳.

بهترین امت من جوانی است که جوانیش را در اطاعت خدا صرف کند، خودش را در جوانی بسازد، عبادت خدا را انجام دهد، اگر محصل است درس بخواند یاد خدا را فراموش نکند و عاشق آخرت باشد و از لذات دنیا جدایی اختیار کند. بالاترین مراتب بهشت پاداشی است که این جوان از خداوند متعال خواهد گرفت.

داستان زید بن حارثه

در حالات زید بن حارثه بن مالک انصاری آمده است که روزی حضرت رسول ﷺ بعد از نماز صبح جوانی را با چهره زرد و چشمانی خسته دید. از او سؤال کردند:

«كَيْفَ أَصْبَحْتَ؟»؛

«چگونه صبح کردی؟».

گفت: «أَصْبَحْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ مُوقِنًا»؛

«در حال یقین صبح کردم».

فَعَجِبَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مِنْ قَوْلِهِ؛

حضرت تعجب فرمود، چون اگر انسان به مقام یقین رسیده باشد مقام بلند و مهمی است.

فرمودند: «إِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ حَقِيقَةً، فَمَا حَقِيقَةُ يَقِينِكَ؟».

«هر یقینی حقیقتی دارد، حقیقت یقین تو چیست؟».

گفت: كَأَنِّي أَنْظُرُ إِلَى عَرْشِ رَبِّي فَذُوُّ نَصَبٍ لِلْحِسَابِ وَحُشْرَ الْخَلَائِقِ لَذَلِكَ وَأَنَا فِيهِمْ؛ وَكَأَنِّي أَنْظُرُ إِلَى أَهْلِ الْجَنَّةِ يَتَعَمَّوْنَ فِيهَا وَيَتَعَارَفُونَ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَكِينِينَ؛ وَكَأَنِّي أَنْظُرُ إِلَى أَهْلِ النَّارِ فِيهَا مُعَذِّبِينَ يَصْطَرِحُونَ؛ وَكَأَنِّي أَسْمَعُ الْآنَ زَفِيرَ النَّارِ يَدُورُ فِي مَسَامِعِي.

«گویی می بینم که عرش الهی برای حساب خلائق مستقر گردیده، مردم برای محاسبه گردآوری شده اند و من نیز بین آنان هستم، گویی اهل بهشت را می بینم که در آن از نعمت های الهی برخوردارند، یکدیگر را به خوبی می شناسند و بر تخت ها تکیه زده اند، گویی اهل آتش را می بینم که در آن

اهمیت دوران جوانی ۳۰۷

معدّبند و پیوسته فریاد می‌زنند و استغاثه می‌کنند و گویی هم‌اکنون صدای وحشت‌زای زبانه‌های آتش در گوشم صدا می‌کند».

وقتی مطالبش را گفت حضرت فرمود:

«هَذَا عَبْدٌ نَوَّرَ اللَّهُ قَلْبَهُ لِلْإِيمَانِ؛ ثُمَّ قَالَ: الزَّمْ مَا أَنْتَ عَلَيْهِ»؛

«این بنده‌ای است که خدا دلش را به نور ایمان منور گردانیده است». سپس

حضرت فرمود:

«مواظب باش این حالات را حفظ کنی».

«فَقَالَ الشَّابُّ ادْعُ اللَّهَ لِي أَنْ أُرْزَقَ الشَّهَادَةَ مَعَكَ»؛

در پایان از حضرت رسول ﷺ درخواست کرد که از خدا بخواهید شهادت در راه

خودش را در رکاب شما روزی من کند. پیغمبر دعا کردند و در یکی از غزوات دهمین

نفری بود که به شهادت رسید.^۱

۱. برقی، المحاسن، ج ۲، ص ۲۵۰ - ۲۵۱؛ طبرسی، مشکاة الانوار، ص ۴۶؛ مجلسی، بحار الانوار ج ۶۷، ص ۱۵۹.

۶۵

اهمیت تربیت جوانان^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

بنده بسیار خوشحال هستم از زیارت آقایان و از این اهتمامی که شما در امور تربیت جوانان و نوجوانان و مخصوصاً در امر تعلیم قرآن مجید دارید. تعلیم قرآن و احکام شرعیه از واجبات است، خصوصاً جوانهایی که تازه به بلوغ می‌رسند باید مسائل و احکام شرعی که مورد ابتلای آنان است یاد بگیرند. همه برنامه‌های شما الهی است و ان شاء الله مورد رضایت حضرت ولی عصر^{علیه السلام} قرار گیرد. امیدوارم شما که به مسجد جمکران مشرف شده‌اید و ارتباط خود را با حضرت ولی عصر^{علیه السلام} تجدید کردید و عهد و پیمان بستید، در خط ولایت آن حضرت ثابت قدم بمانید. اینکه انسان بتواند عده‌ای را به راه اسلام و اهل بیت^{علیهم السلام} هدایت نماید، و امر اهل بیت^{علیهم السلام} را احیا کند وظیفه بسیار مهمی است، و اجر و ثوابش بسیار زیاد است. شما وظیفه بسیار سنگینی را به عهده گرفته‌اید، همین‌طور آنها که با شما همکاری می‌کنند و وارد کلاس‌های شما می‌شوند.

ممکن است اگر این جلسات نباشد، بعضی از کسانی که در جلسات شما شرکت می‌کنند، در جاهای دیگر حضور پیدا کنند و اسباب انحراف آنها باشد. شما واسطه شده‌اید که آنها را با مبادی عالیّه، خداوند متعال و ائمه^{علیهم السلام} ارتباط دهید. کار بسیار خوبی است و در شأن بزرگان دین است، یعنی کسانی که شأنشان بسیار بالا است

۱. دیدار جمعی از مسئولین جلسات مذهبی جوانان در تهران با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۹ مهر ۱۳۸۸.

اهمیت تربیت جوانان..... ۳۰۹

تبلیغ دین می‌کنند و مردم را تربیت می‌کنند، تربیتی که اسلام و مذهب و ولایت اهل بیت علیهم‌السلام می‌خواهد.

امیدوارم بتوانید جوان‌ها را از این گرفتاری‌هایی که برای آنان پیدا شده حفظ کنید، شما که در تهران هستید شاید بهتر از من بدانید، گرفتاری‌هایی که راجع به موسیقی هست راجع به شطرنج و مسائل دیگر هست، این مسئله مهم است که وارد ملامتی و مناهای نشوند، به قول سعدی:

قیمت خود به مناهای و ملامتی مشکن

گرت ایمان درست است به روز موعود

کار شما بسیار مهم است، هم جنبه سلبی آن و هم جنبه اثباتی آن. جنبه اثباتی این است که اینها را در طریق اهل بیت علیهم‌السلام قرار می‌دهید، تبلیغ و هدایت می‌کنید، احکام و معارف اسلام را برای اینها بیان می‌کنید، پیغمبر و ائمه طاهرین علیهم‌السلام را به آنها معرفی می‌کنید.

جنبه سلبی آن هم این است که آنها را از راه‌های بد و گمراه‌کننده که الآن مقابل بعضی‌ها گذاشته‌اند باز می‌دارید، هر دو مهم است.

خداوند متعال به شما توفیق دهد و آبروی شما را حفظ کند و همه را از یاران حضرت ولی عصر علیه‌السلام قرار دهد و به همه حسن عاقبت دهد و اعمال ما را اسباب مسرت خاطر شریف آن حضرت قرار دهد.

بانوان

لزوم حفظ هویت اسلامی و دینی و موقعیت زن در اسلام^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

بنده این دو عید بزرگ اسلامی عید ولادت حضرت ختمی مرتبت محمد مصطفی ﷺ و عید ولادت حضرت امام به حق ناطق، کشاف حقایق، امام جعفر صادق ﷺ را خدمت همه شما تبریک عرض می‌کنم. امیدوارم همه از برکات اسلام و ایمان به حضرت رسول اکرم ﷺ و ولایت اهل بیت ﷺ در حد کافی و وافیه برخوردار باشید و خداوند متعال همه را در خط ولایت تأیید و توفیق عطا بفرماید. من از این تشکّل‌ها تشکر می‌کنم. اینها خیلی امیدوارکننده و قابل تحسین و تمجید و تقدیر است.

دشمنان، هویت ما را نشانه گرفته‌اند

ما امروز مخصوصاً در جمعیت خواهران مؤمن و مسلمان به این تشکّل‌ها خیلی محتاجیم، چون الآن جوّی ایجاد شده و تبلیغات سوئی می‌کنند، می‌خواهند بعضی از این خواهران یا برادران را به یک اسم‌ها و عنوان‌هایی از خط اصیل اسلام و قرآن مجید منحرف کنند. امروز دشمنان تعهدات مذهبی و هویت اسلامی ما را چه در مرد و چه در زن، نشانه گرفته‌اند و می‌خواهند هویت اسلامی ما را ضعیف کنند یا اگر بتوانند

۱. دیدار اعضای تشکّل‌های محبان المهدی ﷺ، شهید علم‌الهدی و انجمن علمی - هنری دانشگاه آزاد اسلامی شهرکرد با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱۶ فروردین ۱۳۸۸.

اصلاً ما را بی‌هویت کنند. تعهد مردم را نسبت به دستورات و تعلیمات اسلام، حجاب، عفت، عصمت، اصول و مبانی بزرگ الهی و سایر برنامه‌هایی که در اسلام هست کم کنند، مخصوصاً نسبت به خانم‌ها و خواهران.

مطالب و القائنات فریبنده‌ای می‌گویند که بسا به‌ظاهر جالب است ولی در باطن مقاصد بسیار سوئی دارند و می‌خواهند ما را به جهنمی ببرند که اگر ما در آن افتادیم و گرفتار شدیم نجات از آن خیلی مشکل است.

درباره این سیاست دشمنان، حرف بسیار است، البته این مطالب تقریباً از صد سال پیش بوده است، مخصوصاً نسبت به خانم‌ها و اینکه هویت آنان را عوض کنند و هویت‌های غربی و بی‌اعتنا به مبانی اسلام جایگزین آن کنند.

آنها از تعهد زن‌های ما به اسلام بسیار ناراحتند، و تلاش می‌کنند با وسائل مختلف این هویت را از جامعه ما بگیرند، و در این زمینه کتاب‌هایی نوشته‌اند. از زمانی که قاسم امین کتاب «*تحریر المرأة*» را نوشته است تا این زمان که حرکاتی در دنیای اسلام واقع شد، در ایران (در زمان رضاخان) و در ترکیه.

البته بحمدالله زن‌های مسلمان محکم باقی ماندند. الآن می‌بینید در ترکیه چه اوضاعی است. در هر کجای دنیا زن‌های مسلمانی که هویت خود را حفظ کرده‌اند اسباب افتخار مسلمانان هستند.

به‌هرحال این تشکّل‌ها بسیار اهمیت دارد و ارزنده است و امیدوارم ثمرات آن برای اینکه این هویت در مسلمان‌ها و مخصوصاً در خواهران زیاد شود بیشتر از اینها باشد مخصوصاً در میان قشر دانشجو و تحصیل‌کرده.

هنر حقیقی و هنر مبتذل

در مورد همین تشکلی که گفتند به‌عنوان تشکّل هنری، باید توجه داشت هنر اسمی است که مسمایش خیلی عریض و طویل است. الآن در این مملکت و بسیاری از جاهای دیگر تحت اسم هنر خیلی از جوانان را منحرف و وارد در لهو و لعب می‌کنند، همان

لزوم حفظ هویت اسلامی و دینی و موقعیت زن در اسلام..... ۳۱۵

چیزهایی که در اسپانیا ترویج کردند وقتی خواستند مسلمان‌ها را از بین ببرند و عقاید اسلامی آنها را تضعیف و غیرت‌های دینی آنها را سست کنند، البته آنها هنر نیست. اما باید هنرهایی که در اسلام مجاز است شناخته شود و هنرهای حقیقی را ترویج کنند. هنرهایی که برای جامعه مفید و لازم است و باید همه داشته باشند، در این موضوع کتاب‌هایی نوشته شده است.

مطلب دیگر اینکه: اخلاق اسلامی را در بین دانشجویان ترویج کنید و همچنین ارتباط با حضرت ولی عصر علیه السلام را، در زمان غیبت همه باید مواظب ایمان خود باشیم و در امر دین استقامت داشته باشیم، دین خودمان را حفظ کنیم و بدانیم حفظ دین در آخرالزمان و دوره غیبت مشکل می‌شود. در روایت از امام صادق علیه السلام آمده است:

«إِنَّ لِصَاحِبِ هَذَا الْأَمْرِ غَيِّبَةً أَلْتَمَسُكَ فِيهَا بِدِينِهِ كَالْخَارِطِ لِلْقِتَادِ»^۱

یعنی حفظ دین مثل این است که انسان دست خود را به شاخه پر از خار بکشد، یا در روایاتی آمده است مثل کسی که می‌خواهد آتش را در کف دست نگاه دارد. البته وظایف ما در عصر غیبت زیاد است و باید به این وظایف توجه داشته باشیم و مواظب باشیم که امام زمان علیه السلام از ما راضی و خشنود و مسرور باشند. شیعیان آن حضرت، پسرانشان پسر آن حضرت و دخترها دختر حضرت به شمار می‌آیند. اگر اسلام همه‌جا پیاده شود، همه جهات مرتب می‌شود. هرکجا نقصان و کمبودی هست (که خیلی از جاها هست) بدانید در آنجا اسلام پیاده نشده است. هرجا کمالی باشد بدانید اسلام پیاده شده است.

اسلامی که این قدر به زن‌ها اهمیت داده است. در قبل از اسلام در جوامع مختلف، زن‌ها موقعیتی که شایسته باشد نداشتند. بعضی جاها اصلاً بحث در این بود که آیا زن نوع دیگری است غیر از انسان و حیوان؟ و واسطه‌ای است بین انسان و حیوان؟ یا

۱. کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۳۳۵؛ صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ج ۲، ص ۲۴۸. «برای صاحب این امر (امامت و ولایت) غیبی است که در دوران غیبت آن حضرت دین‌دار بودن همانند کندن برگ‌های شاخه قناد پر خار است.»

انسان است؟ آن وقت پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله که آمد زن را در موقعیت شایسته قرار داد، در جنبه انسانیت با مردها برابر قرارداد.

موقعیت زن در قرآن

در قرآن کریم می خوانیم:

﴿إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ
وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ
وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّامِئِينَ وَالصَّامِيَّاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ
وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا
عَظِيمًا﴾^۱

در این ده موردی که کمال بشر به آن است، زن و مرد برابر هستند. همین ده مورد است و چیز دیگری نیست، مثل اینکه عضو مجلس باشد یا عضو فلان شورا باشد، یا وزیر باشد، اینها نیست، برای مرد هم همین طور.

برای زن و مرد آنچه ارزش است و باید برای رسیدن به آن تلاش کند همین ده مطلب است که در این آیه خداوند متعال ذکر فرموده است. در این آیه بدون تفاوت بین زن و مرد می فرماید: خداوند برای اینها مغفرت و آمرزش و اجر بزرگ آماده کرده است، بالاتر از این تصور نمی شود. زن و مرد باید طالب همین فضائل باشند.

البته دستوراتی هست که زن یا مرد چگونه باید عمل کند مثلاً در مورد نماز مغرب و عشاء اگر نامحرمی صدای زن را می شنود باید آهسته بخواند، یا برنامه های دیگر، اما اینها مسائل فرعی است.

۱. احزاب، ۳۵. «مردان و زنان مسلمان، مردان و زنان باایمان، مردان و زنان مطیع فرمان خدا، مردان و زنان راستگو، مردان و زنان صابر و شکیبا، مردان و زنان باخشوع، مردان و زنان انفاق گر، مردان و زنان روزه دار، مردان و زنان پاکدامن، مردان و زنانی که بسیار یاد خدا می کنند، خداوند برای همه آنها مغفرت و پاداش عظیمی فراهم ساخته است.»

موقعیت زن قبل از اسلام

قبل از ظهور اسلام، زن موقعیتی نداشت، در وضعیتی بود که قرآن مجید می‌فرماید:

﴿وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ * يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ أَيُمْسِكُهُ عَلَىٰ هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلْأَسَاءُ مَا يَحْكُمُونَ﴾^۱

وقتی نور اسلام عالم را روشن کرد و وحی بر حضرت رسول ﷺ نازل شد، قرآن

مجید کشتن دختران را از بزرگ‌ترین جنایات بشری معرفی کرد:

﴿وَإِذَا الْمَوْؤُودَةُ سُئِلَتْ * بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ﴾^۲

در اثر تبلیغات قرآن، بانوان در جامعه به مقام خودشان رسیدند، ولی خط باید خط

دین و اسلام باشد و همه باید به اصول و مبانی و احکام اسلام ملتزم باشیم.

امیدوارم جامعه ما مخصوصاً خواهران دانشگاهی ما متوجه کسانی باشند که

دعوت‌های سوء دارند، مطالب و مقاصد دیگری دارند، می‌خواهند ما را از هویت

اسلامی و استقلال دینی خودمان ساقط کنند. وقتی خانمی چادر دارد از همه زن‌ها بالاتر

است و باید افتخار کند.

استاد دانشگاه ایتالیا

در روزنامه‌ای خواندم خانمی در ایتالیا که استاد دانشگاه بوده مسلمان شده است،

بعد از مسلمان شدن برای تدریس با چادر به دانشگاه رفته است (حال یا چادری که در

اینجا متداول است یا عبای عربی) به او گفته بودند این دیگر چیست؟ گفته بود: من

مسلمان شده‌ام و این لباس مسلمانی است، زن مسلمان باید مفاتن بدنش ظاهر نباشد

لذا من به این صورت آمده‌ام و می‌خواهم به این صورت درس بگویم.

۱. نحل، ۵۸ - ۵۹. «هرگاه به یکی از آنها بشارت دهند دختر نصیب تو شده، صورتش سیاه می‌شد و خشمگین

می‌گردید، از قوم و قبیله خود به‌خاطر بشارت بدی که به او داده شده متواری می‌گردد (و نمی‌داند) آیا او را با

قبول ننگ ننگ دارد، یا در خاک پنهانش کند؟».

۲. تکویر، ۸ - ۹. «و در آن هنگام که از دختران زنده‌به‌گور سؤال شود، که به کدامین گناه کشته شدند؟».

۳۱۸.....دیدارها و رهنمودها

این استقلال اسلامی را باید همه حفظ کنیم چه زن و چه مرد. اینک مسلمان و ملتزم به احکام اسلام و با چادر هستید بالاترین افتخار است. ما اولاد اسلام و فرزندان قرآن و امام زمان عجل الله فرجه هستیم. امیدوارم شما موفق و مؤید باشید و این تشکلهای اگر تحت یک برنامه صحیح و کامل انجام شود برای مصونیت جامعه زنهای مسلمان خیلی مهم است و در مقابل تبلیغات دیگران مفید خواهد بود و آنها را خنثی می کند و از بین می برد. خداوند همه شما را از کنیزان مخلص حضرت زهرا علیها السلام قرار دهد، از زنانی باشید که در روایات از آنها تقدیر و تحسین شده است و قرآن مجید هم از آنها تمجید می کند.

۶۷

وظایف بانوان در حفظ سنت‌های اسلام^۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾^۲

اولاً از خداوند متعال برای همه شما توفیق مسئلت می‌کنم و امیدوارم بتوانید در آن ناحیه اسباب سرفرازی شیعیان باشید و با کسب معارف اهل بیت علیهم‌السلام در بین زن‌های پاکستان نمونه باشید.

و ثانیاً برای مرحوم آیت‌الله العظمی آقای گلپایگانی طلب مغفرت می‌کنم که در تأسیس مدرسه‌ای به نام مبارک حضرت زهرا علیها‌السلام اقدام فرمودند و همکاری داشتند امیدوارم همه این خدمات مورد نظر حضرت ولی عصر علیه‌السلام قرار گیرد.

وظایف شیعیان در این زمان بسیار بزرگ است باید در تعهد به دستورات اسلام نمونه باشیم، مخصوصاً خواهرها و خانم‌ها در رعایت حجاب و عفت به صورتی باشند که تعهدشان در بین سایر مسلمان‌ها بیشتر باشد و طوری نباشد که آنها تعهدشان زیادت‌ر باشد، مثلاً اشخاصی که به عربستان می‌روند (حالا نمی‌دانم در پاکستان وضع اهل سنت چگونه است) ببینند آنها به اینکه خودشان را از نامحرم بپوشانند بیشتر مقیدند. شیعه چه زن و چه مرد باید امت نمونه باشد.

۱. دیدار خواهران مدرسه فاطمة الزهراء علیها‌السلام از کویت پاکستان با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۹ اردیبهشت ۱۳۸۸.

۲. نحل، ۹۷. «هرکس عملی صالحی انجام دهد درحالی‌که مؤمن باشد، خواه مرد یا زن، به او حیات پاکیزه می‌بخشیم، و پاداش آنها را به بهترین اعمالی که انجام دادند خواهیم داد».

﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا﴾^۱

(البته تفسیر این آیه در جای خود) اما اجمالاً از این آیه استفاده می‌شود که شیعه باید امت نمونه و امت وسط و اسباب افتخار باشد، مخصوصاً در مثل پاکستان و هندوستان. در هندوستان در برابر کفار که اهتمام دارند سیره خودشان را حفظ کنند و از آن تخطی نکنند یا در پاکستان باید شیعیان نشان دهند که ملتزم به دستورات دینی و سنت‌های اسلامی هستند.

وضعیت به صورتی نباشد که کفار سنت‌های کفرآمیز خود را نگه دارند اما مسلمانان نسبت به سنت‌های اسلامی و توحیدی و افتخارآمیز ضعف داشته باشند و در مقابل کفار خودباختگی نشان دهند.

امیدوارم برنامه‌هایی که آنجا پیاده می‌کنید همه به نفع اسلام و شیعه و اسباب افتخار مسلمان‌ها و شیعیان امیرالمؤمنین علیه السلام باشد.

در آنجا دستورات و تعلیمات و علوم آل محمد صلی الله علیه و آله را فرا بگیرید، به صورتی نباشد که مرد و زن مسلمان عقب‌مانده باشند.

ما باید همه‌جا در مکارم اخلاق و افتخارات از دیگران جلوتر باشیم البته امروز در دنیا به مطالبی افتخار می‌کنند که آنها برای بشریت ننگ است، آنها را نمی‌گویم، باید چیزهایی که حقیقتاً افتخار و فضیلت انسانیت است داشته باشیم و مردها و زن‌هایمان به آن اخلاق و صفات آراسته شوند مخصوصاً در فرا گرفتن و یاد دادن علوم، احکام و مسائل دین. اگر انسان اینها را به یک نفر تعلیم دهد بسیار ارزشمند است. در روایت آمده است.

«كَلِمَةُ الْحِكْمَةِ يَسْمَعُهَا الْمُؤْمِنُ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ»^۲

۱. بقره، ۱۴۳. «بدین‌گونه شما را امتی میانه قرار دادیم تا بر مردم گواه باشید و پیامبر بر شما گواه باشد».

۲. مجلسی، بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۱۷۲. «سخن حکمتی که مؤمن آن را بشنود از عبادت یک‌سال بالاتر است».

وظایف بانوان در حفظ سنت‌های اسلام..... ۳۲۱

حدیث کوتاهی را انسان بشنود، ثوابش از اینکه خدا را یک سال عبادت کند بالاتر است.

در مدرسه شما که به نام حضرت زهرا علیها السلام است باید اخلاق آن حضرت را فرا بگیرید. خطبه حضرت را که در مسجد مدینه قرائت فرمودند بخوانید و حفظ کنید و در معانی آن تأمل کنید. این خطبه پیام‌های مهمی دارد که بسیار بالا و بلند است. این پیام‌ها را بگیریم و به دیگران هم برسانیم.

وقتی حضرت زهرا علیها السلام می‌خواستند این خطبه را در مسجد مدینه قرائت کنند، پرده کشیدند و از پشت پرده این بیانات را ایراد فرمودند، به مناسبت اینکه ضرورت پیدا کرده بود که این حقایق گفته شود و اگر گفته نمی‌شد تا امروز مکتوم می‌ماند و امت اسلام در انحراف قرار می‌گرفت. این خطبه در کتاب *بلاغات النساء*^۱ و کتاب‌های دیگر نقل شده است.^۲ حضرت بالبدیهه بدون اینکه فکر و مطالعه کرده باشند همه معارف دین، الهیات، توحید، نبوت، امامت و فلسفه احکام و همه اسرار تاریخی که در آن هست بیان فرمودند. شما غنیمت بشمارید و این خطبه را حفظ کنید و در معانی آن تأمل کنید.

من از همه شما التماس دعا دارم، از همه کسانی که در این مدرسه خدمت می‌کنند چه خواهرها و چه برادرها تشکر می‌کنم و امیدوارم خدماتشان مورد توجه خود آقا حضرت ولی عصر علیه السلام باشد.

۱. ابن طیفور، بلاغات النساء، ص ۱۲ - ۱۵.

۲. طبری امامی، دلائل الامامه، ص ۱۱۱؛ طبرسی، الاحتجاج، ج ۱، ص ۱۳۱ - ۱۳۲؛ ابن ابی‌الحدید، شرح نهج البلاغه، ج ۱۶، ص ۲۱۱؛ ابن طاووس، الطرائف، ص ۲۶۴؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۲۹، ص ۲۱۶.

۶۸

شخصیت زن در اسلام^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾^۲

اولاً تشکر می‌کنم از شما خواهران محترم و از خداوند متعال مسئلت می‌کنم همه را در مقاصد حسنه‌ای که دارید و ارتباط با وجود مقدس حضرت ولی عصر^{علیه السلام} توفیق عطا فرماید و به وسیله شما موجبات خرسندی حضرت فراهم شود. برای بنده مطالبی فرمودید که من خودم را قابل نمی‌دانم (یار ولایت و این کلمات)، من خدمتی انجام نداده‌ام که بتوانم خودم را با این عناوین بشناسم یا دیگران مرا بشناسند.

البته ولایت اهل بیت^{علیهم السلام} مستمسکی است که همه باید به وسیله آن نجات پیدا کنند. برحسب روایات متواتره و معتبره، ولایت امیرالمؤمنین^{علیه السلام} وسیله نجات است، سنی و شیعه این روایت را نقل کرده‌اند که:

«لَا يَجُوزُ أَحَدٌ الصِّرَاطَ إِلَّا مَنْ كَتَبَ لَهُ عَلِيُّ الْجَوَّازَ»^۳

۱. دیدار جمعی از خواهران طلبه از استان‌های آذربایجان شرقی، غربی، قزوین و همدان با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۲۴ اردیبهشت ۱۳۸۸.
۲. نحل، ۹۷. «هرکس عملی صالحی انجام دهد درحالی که مؤمن باشد، خواه مرد یا زن، به او حیات پاکیزه می‌بخشیم، و پاداش آنها را به بهترین اعمالی که انجام دادند خواهیم داد».
۳. کتب مختلف اهل سنت و شیعه از جمله: خطیب بغدادی، تاریخ بغداد، ج ۱۰، ص ۳۵۵؛ طبری، ذخائر العقبی، ص ۷۱؛ قندوزی، ینابیع الموده، ج ۳، ص ۲۳۰.

شخصیت زن در اسلام..... ۳۲۳

کسی که جواز عبور از صراط از امیرالمؤمنین علیه السلام نداشته باشد، نمی تواند از صراط عبور کند.

یا در روایت دیگر است:

«عُنْوَانُ صَحِيفَةِ الْمُؤْمِنِ حُبُّ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ»^۱.

من به شما این نعمت ولایتی که دارید و از حال و وضع شما دریافت می شود که می خواهید در مسیر ولایت اهل بیت علیهم السلام ثابت قدم بمانید و به لوازم این ادعا ملتزم باشید، تبریک عرض می کنم.

امیدوارم همه موفق باشید، مخصوصاً خواهرانی که سال اولی است که در رشته تحصیل علوم دینی، کسب احکام و معارف آل محمد علیهم السلام وارد شده اند. امیدوارم آن طوری که شایسته است این معارف را کسب کنند.

ضرورت حفظ هویت اسلامی

امروز با این اوضاع و احوالی که هست و تبلیغات سوئی که می شود، ما به خواهرانی که با معارف دین آشنا باشند و در حدی مکتب اهل بیت علیهم السلام را شناخته باشند بسیار نیازمندیم تا بتوانند شخصیت زن مسلمان را که در معرض خطر قرار گرفته حفظ کنند، و نگذارند به تدریج هویت زن مسلمان عوض شود.

این مسأله خیلی مهم است که هم خانم ها و هم مردها سعی کنند شخصیت اسلامی جامعه محفوظ بماند. مطالبی دیده می شود که در مسیر عوض کردن شخصیت اسلامی زن است، می خواهند شخصیت زن را عوض کنند و شخصیت غربی به او بدهند با آن وضعی که می دانید با آن لباس ها و پوشش هایی که انتخاب می کنند، هرکسی برای خود پوششی قرار می دهد و با همان پوشش که در خانه دارد به بیرون می آید.

زن مسلمان باید مانند شما باشد، با لباس متحدالشکل با همین سنتی که ۱۴۰۰ سال

۱. خطیب بغدادی، تاریخ بغداد، ج ۵، ص ۱۷۷؛ قندوزی، ینابیع الموده، ج ۱، ص ۲۷۲؛ ج ۲، ص ۲۳۰، ۴۰۰.

است استقرار پیدا کرده و عفت، نجابت، حیثیت و کرامت زن مسلمان را نگه‌داری می‌کند. کسانی که می‌خواهند این سنت‌ها را به هم بزنند و علیه آن تبلیغات سوء می‌کنند، مقصودشان این است که این سنت از بین برود و جای آن چیز دیگری قرار گیرد. به‌هرحال ما به خواهرانی که متعهد باشند، وظایف اسلامی خودشان را فرا گیرند، و به دیگران هم برسانند احتیاج داریم.

زن در قرآن

آیات قرآن مجید و سفارش‌هایی که اسلام راجع به زن‌ها و کرامت و مقام و درجاتی که برای آنها قائل شده است را ببینید در سوره احزاب می‌خوانیم:

﴿إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ
وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ
وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّابِغِينَ وَالصَّابِغَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ
وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا
عَظِيمًا﴾^۱

در این آیه، قرآن مجید در ده مورد از فضائل و ارزش‌های انسانی که انسان به آن صفات ارزش پیدا می‌کند، مرد و زن را در کنار هم قرار می‌دهد، همه را که ذکر می‌کند. می‌فرماید:

﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾^۲

آنچه مهم است این است که انسان به مغفرت و قرب خداوند متعال نائل شود و این

۱. احزاب، ۳۵. «مردان و زنان مسلمان، مردان و زنان باایمان، مردان و زنان مطیع فرمان خدا، مردان و زنان راستگو، مردان و زنان صابر و شکیبا، مردان و زنان باخشوع، مردان و زنان انفاق‌گر، مردان و زنان روزه‌دار، مردان و زنان پاک‌دامن، مردان و زنانی که بسیار یاد خدا می‌کنند، خداوند برای همه آنها مغفرت و پاداش عظیمی فراهم ساخته است.»

۲. احزاب، ۳۵.

شخصیت زن در اسلام..... ۳۲۵

مطلبی است که هم برای زن و هم برای مرد فراهم است. هرکس بتواند در این راه بیشتر قدم بردارد، چه زن باشد و چه مرد، به درگاه خداوند متعال مقربتر می‌شود. اصولاً خداوند متعال برای زن و مرد روی همین مطلب حساب کرده است، زن‌ها یا مردهایی که در قرآن از آنها انتقاد شده است روی همین جنبه‌های معنوی و اخلاقی است، مثلاً می‌فرماید:

﴿لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾^۱

یعنی صفاتی که ضد ارزش است ممکن است برای زن یا مرد پیش بیاید، از آن طرف صفات ارزشی هم همین‌طور، هرکس عمل صالح انجام دهد، چه زن باشد یا مرد، حیاه طیبه به او می‌دهند.

خداوند متعال برای زن و مرد در محدوده احکام الهی قدر و منزلت قرار داده است. اگر فرهنگ اسلام را بشناسیم و با هر فرهنگی مقایسه کنیم خواهیم دید آنها اصلاً طرف نسبت نیستند که بشود آنها را با اسلام قیاس کرد.

مکتب اسلام مکتبی است که برای مرد و زن، سعادت‌ساز و سعادت‌آفرین است و اگر غیر از این باشد هر دو از بین می‌روند و به هلاکت حقیقی گرفتار می‌شوند. باید فرهنگ اسلام را بشناسیم. اینکه خیال کنند اگر زن در جایی شغلی داشته باشد، وزیر یا وکیل باشد، ارزش پیدا می‌کند، چنین نیست اینها نه برای مرد و نه برای زن در اسلام ارزش نیست، آن چیزی که ارزش است رضای خداوند متعال و کسب درجات معنوی و مقامات انسانی است.

اسلام زن را از ابتدال حفظ کرد. کرامت و شخصیتی که اسلام به زن داده است در هیچ مکتبی نیست.

۱. احزاب، ۷۳. «تا خداوند مردان و زنان منافق و مردان و زنان مشرک را عذاب کند، و خداوند رحمت خود را بر مردان و زنان باایمان بفرستد».

امیدوارم بتوانید در راه کسب تعلیمات و دستورات دین و اهل بیت علیهم السلام موفق باشید. اینکه ما می‌گوییم شیعه‌ علی بن ابی‌طالب علیه السلام هستیم عنوان بسیار مهم و بالایی است که اگر انسان به این عناوین حتی در مرتبه اول آن هم برسد به مقامات بلندی رسیده است.

حجاب، جهاد بانوان

ان شاء الله در خط حضرت فاطمه علیها السلام حجاب و عفتی که آن حضرت داشته‌اند حفظ کنید، اینها باید در جامعه ما حفظ شود و زن‌های متعهد بدانند که جهاد همین است. الآن برای خانم‌ها همین چادر جهاد است، مردها این جهاد را ندارند این ثواب را ندارند ولی خانم‌ها که با عفت و حجاب بیرون می‌آیند در عبادت و اطاعت خداوند متعال و در مسیر التزام به شعائر اسلام هستند اینها جهاد فی سبیل الله است.

الآن رادیو و تلویزیون، اقصی نقاط مملکت را تحت تبلیغات خودش دارد، بسا می‌شود که این تبلیغات منحرف‌کننده است. در این شرایط وظیفه شما و وظیفه همه بسیار بزرگ است. عمده این است که ما هویت اسلامی خود را حفظ کنیم. ما مسلمانیم و افتخار می‌کنیم که کنیز حضرت زهرا علیها السلام باشیم، افتخار می‌کنیم چادر داشته باشیم، کسانی که این حجاب را دارند پیش خداوند متعال محترم و مقدس هستند.

ما به چادر و عفت و دین و ولایت ائمه طاهرین علیهم السلام افتخار می‌کنیم، به ارزش‌هایی که خداوند متعال به ما تعلیم داده است افتخار می‌کنیم.

ما باید بدانیم که اگر اسلام نیامده بود زن به این مراحل نمی‌رسید که در قرآن به آن صورت از او تقدیر شود. زن در جزیره العرب زنده به‌گور می‌شد، حتی برخی در جاهلیت شش یا هشت دختر خود را زنده به‌گور کردند.^۱ امیدوارم بتوانید ارزش‌ها را نگه دارید، و مخصوصاً آیاتی که راجع به زن‌ها است حفظ کنید:

۱. طبرانی، المعجم الكبير، ج ۱۸، ص ۳۳۷؛ نووی، المجموع، ج ۱۹، ص ۱۸۷؛ افغانی، حضارة الاسلام، ص ۲۲.

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ﴾^۱

﴿يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ﴾^۲

فرهنگ اسلام باید با تمام ابعادش شناخته شود. امیدوارم در این راه موفق شوید، و وسیله‌ای باشید تا در این دوره آخرالزمان که دوره سختی است هویت خواهران مسلمان ما را شما حفظ کنید.

۱. احزاب، ۵۹ «ای پیامبر به همسران و دخترانت و زنان مؤمنان بگو پوشش‌های بلند خود را بر خویش فرو افکنند».

۲. احزاب، ۳۲ «به‌گونه‌ای هوس‌انگیز سخن نگویند که بیمار دلان در شما طمع کنند».

وظایف زنان در مورد حجاب و عفت^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزُوحِكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذِينَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾^۲.

اولاً ایام مبارکه عید سعید غدیر را خدمت شما تبریک عرض می‌کنم و امیدوارم همه در خط ولایت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام ثابت قدم بمانیم و در تأسی به رفتار و سیره و روش آن حضرت موفق باشیم و بدانیم خیر و سعادت انسان در همین است که انسان راه آن حضرت را گرفته باشد و تأسی به آن حضرت داشته باشد و احکام و دستورات اسلام را رعایت کند.

امروز که برنامه‌های منحرف‌کننده و اختلاط زن و مرد پیش می‌آید باید در مقابل، چنین خواهش‌هایی باشند که متمسک به دین و حجاب و تعلیمات اسلام باشند. امیدوارم که این روش شما و راهنمایی‌های شما در سایر خانم‌ها مؤثر باشد.

چگونگی ارتباط زن و مرد را قرآن مشخص کرده است. قرآن می‌گوید:

﴿وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ

۱. دیدار دارالعلم سیده‌النساء علیها السلام اصفهان و دانش‌آموزان مدرسه راهنمایی دخترانه عصمت گلپایگان با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۲۴ خرداد ۱۳۸۸.

۲. احزاب، ۵۹. «ای پیامبر به همسران و دخترانت و زنان مؤمنان بگو: روسری‌های بلند خود را بر خویش فرو افکنند، این کار برای اینکه [آنها به عقیف بودن] شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند بهتر است و خداوند همواره غفور و رحیم است».

لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ^۱.

اگرچه آیه راجع به زن‌های حضرت رسول ﷺ است اما در این جهت فرق نمی‌کند که می‌فرماید:

ذَلِكَمُ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ^۲.

وضع ارتباط زن و مرد باید به صورتی باشد که دل زن و مرد از وسوسه‌های شیطانی پاک تر بماند، این همان معنایی است که از حضرت زهرا ع روایت شده است.^۳

البته باید امر به معروف و نهی از منکر به صورتی نباشد که دیگران در مقابل انسان موضع گیری کنند و مزاحمت‌ها و معارضه‌ها ایجاد شود، بلکه همان‌طور که قرآن می‌فرماید:

فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا^۴.

همین حضور شما در جامعه با این حجاب حجت است و بسیاری را متنبه می‌کند.

امیدوارم این برنامه‌ها گسترش پیدا کند.

البته به صورتی باشد که اشخاصی که خوش ندارند جامعه و مخصوصاً زن‌ها بر اساس تربیت‌های اسلامی حرکت داشته باشند بهانه پیدا نکنند. اشخاصی که می‌خواهند کرامت و مقام زن را از بین ببرند و همان وضعیت غرب و غرب‌گرایی‌ها را رواج دهند آنها به این مطالبی که در اسلام به آن کمال اهمیت داده می‌شود اعتنا نمی‌کنند و جزء فرهنگشان نیست. چیزهایی که در بین ما و محیط اسلام کمال قباحت دارد پیش آنها ممکن است خیلی خوب باشد.

امیدوارم برنامه‌های شما آثار خوبی برای جامعه داشته باشد. مواظب باشید با متانت

و تدبیر، تعلیمات اسلام را احیا کنید.

۱. احزاب، ۵۳. «هنگامی که چیزی از وسائل زندگی را از آنها می‌خواهید از پشت پرده بخواهید، این کار برای پاکی دل‌های شما و آنها را بهتر است».

۲. احزاب، ۵۳.

۳. طبرسی، مکارم الاخلاق، ص ۲۳۳؛ متقی هندی، کنز العمال، ج ۱۶، ص ۶۰۲؛ حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۶۷، ح ۲۵۰۵۴، ص ۲۳۲، ح ۲۵۵۱۰؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۵۴.

۴. طه، ۴۴. «با نرمی با او سخن بگوئید».

۳۳۰.....دیدارها و رهنمودها

از صد سال پیش دشمنان می خواستند با حجاب معارضه کنند. مصطفی کمال پاشا به یک شکل، امان الله خان در افغانستان و رضاخان در ایران به شکل دیگر. امروز تبلیغات سوء بسیار است، امیدوارم بتوانید حجاب حقیقی اسلام را از این غربت بیرون آورید.

زنان آخرالزمان در پیشگویی امیرمؤمنان علیه السلام

در کتاب *من لا یحضره الفقیه*، اصبع بن نباته از امیرالمؤمنین علیه السلام روایت می کند:
«بَطَّهْرُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ وَأَقْبِرَابِ السَّاعَةِ وَهُوَ شَرُّ الْأَزْمِنَةِ نِسْوَةٌ كَاشِفَاتُ عَارِيَاتٍ، مُتَبَرِّجَاتٌ مِنَ الدِّينِ، دَاخِلَاتٌ فِي الْفِتَنِ، مَائِلَاتٌ إِلَى الشَّهَوَاتِ، مُسْرِعَاتٌ إِلَى اللَّذَاتِ، مُسْتَحِلَاتٌ لِلْمَحْرَمَاتِ، فِي جَهَنَّمَ خَالِدَاتٌ»^۱.

امیدوارم بتوانید زن های مسلمان را از سقوط در این مهالک و منجلاب ها حفظ کنید. الآن که می آمدم در راه عکس این زن هایی که خودشان را نامزد می کنند و به در و دیوار می زنند بود، گفتم باید روضه اینها را بخوانیم.

حضرت سیدالشهدا علیه السلام می فرماید:

«أَلَا تَرَوْنَ أَنَّ الْحَقَّ لَا يُعْمَلُ بِهِ وَأَنَّ الْبَاطِلَ لَا يُتَنَاهَى عَنْهُ»^۲.

کسانی که می خواهند چادر را از بین ببرند، این کار آنها مقدمه است برای برنامه های دیگر، چادر باید حفظ شود، علاوه بر اینکه با چادر مفاتن بدن حفظ می شود، وقتی چادر نباشد هرکسی برای خود لباسی درست می کند.

۱. صدوق، من لا یحضره الفقیه، کتاب النکاح، باب المذموم من اخلاق النساء وصفاتهن، ح ۴۳۷۴. «در آخرالزمان نزدیک به قیامت زنانی ظاهر شوند بی حجابان، برهنگان، خودآراستگان برای غیر شوهران، رهاکردگان آیین، داخل شدگان در آشوبها، مائلان به شهوات، شتاب کنندگان به سوی لذات و خوش گذرانی ها، حلال شمارندگان محرمات الهی، و واردشوندگان در دوزخ».

۲. طبری، تاریخ، ج ۴، ص ۳۰۵؛ طبری، ذخائر العقبی، ص ۱۴۹ - ۱۵۰؛ زرنندی، نظم در السمطین، ص ۲۱۶؛ معتمدالدوله، قمقام زخار، ص ۳۵۳ - ۳۵۴. «آیا نمی بینید که به حق عمل و از باطل پرهیز نمی شود».

هویّت اسلامی

حیات حقیقی انسان و تأکید بر حفظ هویت اسلامی^۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

من اولاً تشکر می‌کنم از اظهار لطف شما و امیدوارم همه شما موفق شوید تا در ظل توجّهات خود آقا ولی عصر (عجل) به مقامات بلند علمی و عملی نائل گردید و خداوند متعال شما را به مقاصد حسنه‌ای که دارید نائل فرماید و از کسانی باشید که بتوانید در این زمان مصدر خدماتی به اسلام و مسلمین و ترویج دین و امر به معروف و نهی از منکر باشید، از جوان‌هایی باشید که:

﴿إِنَّهُمْ فِتْنَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى﴾^۲

خداوند متعال دل شما را بر ایمان، استوار و ثابت قرار دهد و در این دوره غیبت و امتحاناتی که مخصوصاً برای جوانان عزیز پیش آمده است بتوانید خودتان را حفظ کنید و از خطراتی که هست خودتان را نگاه دارید.

البته این خطرات همیشه بوده، شیطان و نفس اماره و غرائز همیشه بوده، تا انسان اینها را کنترل نکند و بر اینها مسلط نشود، حیات حقیقی و معنوی انسان تهدید می‌شود. حیات حقیقی این است که انسان بتواند غرائز خودش را در مسیر صحیح قرار دهد. قرآن می‌فرماید:

۱. دیدار بسیج مسجد قمر بنی‌هاشم منطقه ۷ تهران با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در ۱۶ فروردین ۱۳۸۸.

۲. کهف، ۱۳. «آنها جوانانی بودند که به پروردگارشان ایمان آوردند و ما بر هدایتشان افزودیم».

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ﴾^۱

انبیا آمده اند تا به مردم حیات حقیقی دهند، این حیات ظاهری و جسمانی را حیوانات هم دارند، البته همین حیات هم از نعمت‌های بزرگ خداوند متعال است ولی این حیات مهم نیست.

انسان در شرایطی است که یا گرفتار هلاکت ابدی می‌شود و سقوط می‌کند و از حیوانات هم پست‌تر می‌شود.

﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ﴾^۲

انسان وقتی آن راه را انتخاب می‌کند، تا آنجا پیش می‌رود که از حیوانات هم پست‌تر می‌شود، خشم و شهوت بر او مسلط می‌شود.

و یا از این طرف اگر در مسیر انبیا و هدایت الهی و قرآن مجید قرار گیرد و هوای نفس بر او مسلط نباشد به مراحل بلند و ارجمندی می‌رسد که به خداوند متعال نزدیک می‌شود تا آنجا که رسول خدا ﷺ می‌فرماید:

«مَا تَحَبَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتُهُ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَيَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالتَّائِفَةِ حَتَّىٰ أُحِبَّهُ. فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ وَلِسَانَهُ الَّذِي يَنْطِقُ بِهِ وَيَدَهُ الَّتِي يَبْتَاطِشُ بِهَا وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا؛ إِذَا دَعَا نِي أُجِبْتُهُ وَإِذَا سَأَلَنِي أُعْطِيْتُهُ»^۳

۱. انفال، ۲۴. «ای کسانی که ایمان آورده‌اید دعوت خدا و پیامبر را اجابت کنید هنگامی که شما را به‌سوی چیزی می‌خواند که مایه حیاتتان است».

۲. اعراف، ۱۷۹. «گروه بسیاری از جن و انس را برای دوزخ آفریدیم، آنها دل‌هایی دارند که با آن (اندیشه نمی‌کنند و) نمی‌فهمند و چشمانی دارند که با آن نمی‌بینند و گوش‌هایی دارند که با آن نمی‌شنوند، آنها همچون چهارپایانند بلکه گمراه‌تر».

۳. برقی، المحاسن، ج ۱، ص ۲۹۱؛ کلینی، الکافی، ج ۲، ص ۳۵۲؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۶۷، ص ۲۲. «بنده من خود را بیش من محبوب نمی‌کند به چیزی که پسندیده‌تر از انجام واجبات باشد. همانا بنده با انجام مستحبات به من تقرب می‌جوید تا جایی که او را دوست می‌دارم و وقتی او را دوست بدارم گوش او می‌شوم که با آن بشنود و چشم او می‌شوم که با آن ببیند و زبانش می‌شوم که با آن سخن بگوید و دستش می‌شوم که با آن حمله کند و پایش می‌شوم که با آن راه رود وقتی مرا بخواند او را جواب دهم و وقتی از من بخواهد به او عطا می‌کنم».

حیات حقیقی انسان و تأکید بر حفظ هویت اسلامی..... ۳۳۵

به هر صورت همیشه مسأله امتحان هست، جوان‌ها، سالمندان، علماء، طلاب، دانشجویان، اساتید، بازاری‌ها، همه اشخاص و مقامات باید امتحان بدهند دنیا دار امتحان است. قرآن می‌فرماید:

﴿الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَقُورُ﴾^۱

این امتحانات برای این است که معلوم شود چه کسانی از این امتحانات خوب بیرون می‌آیند و می‌توانند خودشان را حفظ کنند و به مقاماتی که برای انسان است نائل شوند.

«الصُّورَةُ الْإِنْسَانِيَّةُ هِيَ أَكْبَرُ حُجَجِ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ وَهِيَ الْكِتَابُ الَّذِي كَتَبَهُ بِيَدِهِ وَهِيَ الْهَيْكَلُ الَّذِي بَنَاهُ بِحِكْمَتِهِ وَهِيَ مَجْمُوعُ صُورِ الْعَالَمِينَ وَهِيَ الْمُخْتَصَرُ مِنَ الْعُلُومِ فِي اللَّوْحِ الْمَحْفُوظِ»^۲

مقاماتی که برای انسان پیش‌بینی شده بسیار است البته جوان‌ها در این زمان بیشتر هدف قرار دارند تا از وجود آنها سوء استفاده کنند و آنها را منحرف کنند. جوان‌های مذهبی باید با معارف اهل بیت علیهم‌السلام و قرآن آشنایی پیدا کنند.

﴿إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّذِي هِيَ أَقْوَمُ﴾^۳

جوانان باید تحت تأثیر تبلیغات سوء و این روزنامه‌ها و تلویزیون و مطالبی که بسیاری از آنها فسادانگیز است، قرار نگیرند البته حرف حسابی هم، در همه‌جا هست، هر کتابی را هم که می‌گویند از کتب ضلالت است حرف حسابی هم دارد. جوان‌ها باید مواظب باشند و خودشان را نگه دارند. ثواب استقامت و عبادت جوان در امر دین و مجاهده او با هواها و هلاکت‌هایی که هست بسیار زیاد است.

۱. ملک، ۲. «خداوند مرگ و زندگی را آفریده تا شما را بیازماید که کدام‌یک، بهتر عمل می‌کنید».

۲. نراقی، جامع السعادات، ج ۱، ص ۱۸۰. «صورت انسانی بزرگ‌ترین دلیل خدا بر خلق و آفریده‌هایش هست و کتابی است که خداوند با دست خودش نوشته است آن را و آن ساختار و هیكلی است که خدا با حکمت خود آن را ساخته است و آن تمامی صورت‌های عالم را در بردارد و آن مختصر علمی است که در لوح محفوظ است. در تفسیر صافی این‌گونه نقل شده است: «الصُّورَةُ الْإِنْسَانِيَّةُ هِيَ أَكْبَرُ حُجَجِ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ وَهِيَ الْكِتَابُ الَّذِي كَتَبَهُ بِيَدِهِ». فیض کاشانی، تفسیر الصافی، ج ۱، ص ۹۲.

۳. اسراء، ۹. «این قرآن به راهی که استوارترین راه‌ها است هدایت می‌کند».

تأثیر موسیقی کمتر از مواد مخدر نیست

امروز اگر جوانان گرفتار این هلاکت‌ها شوند دیگر نجات پیدا نمی‌کنند، انواع هلاکت‌ها هست، یکی اعتیاد است و بعضی مطالب دیگر که خیلی بدتر است، همین موسیقی که تأثیرش کمتر از اعتیاد به مواد مخدر نیست.

جوان‌ها باید خودشان را حفظ کنند و خودشان را به خداوند متعال بسپارند، کاری کنند که قلب مبارک امام زمان علیه السلام را از خود خشنود و خوشحال کنند. امیدوارم شما از همان جوان‌هایی باشید که اگر حضرت ظهور کردند بتوانید در زمره یاوران ایشان باشید. در هر محیطی که هستید، مؤمن و در امر دین با استقامت باشید و هویت دینی خود را نگه دارید، بگویید من مسلمانم و به اسلام افتخار می‌کنم، حرف‌های دیگر و مزخرفاتی که می‌گویند افتخار نیست. افتخار هویت اسلامی و مذهبی و ولایت امیرالمؤمنین علیه السلام و امام زمان علیه السلام است. دنیا به هرچه می‌خواهد افتخار کند اگر تمام دنیا هم از راه حق منحرف شوند و ما یک نفر هم باشیم، تحت تأثیر تبلیغات دنیا قرار نمی‌گیریم و در مقابل دنیا استقامت می‌کنیم، دین و سنت‌های اسلامی را حفظ می‌کنیم. این اختلاط زن و مرد خلاف هویت اسلامی است، این شوراها که درست کرده‌اند، زن‌ها می‌روند صبح تا غروب با مردها می‌نشینند اسلامی نیست، باید مواظب باشیم.

رأی می‌دهید که او برود آنجا! اینکه نمی‌شود، روز قیامت سؤال می‌کنند که شما با اسلام چه کردید؟ اینکه نمی‌شود زن و مرد اختلاط داشته باشند با هم بنشینند، حرف بزنند، چه اصراری دارند که چادر را بردارند؟ اینها برای این است که وقتی چادر را برداشتند مطالب بعدی آسان می‌شود. باید همه مواظب باشند، آنها را راه ندهند.

در مجالس رسمی در حضور اشخاص محترم بی‌چادر می‌آیند. ۱۴۰۰ سال است که مسلمان‌های دنیا احکام اسلام را قبول کرده‌اند، جزء جان و روحشان شده است حالا شما گمان می‌کنید بنای کوچکی را خراب می‌کنید؟

از اینکه اینجا تشریف آورده‌اید تشکر می‌کنم. خدا شما را حفظ کند و از یاران امام زمان علیه السلام قرار دهد، دنیا و آخرت شما را معمور کند و به مقاصد عالی‌ای که دارید برساند.

۷۱

اهمیت پزشکی و ضرورت رعایت اخلاق اسلامی و حفظ حجاب^۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

من تشکر می‌کنم از اظهار لطف شما و امیدوارم خداوند متعال زحماتی را که متحمل شدید برای زیارت حضرت معصومه علیها السلام و مسجد جمکران، قبول فرماید و ارتباط شما با اهل بیت علیهم السلام و خصوصاً با حضرت ولی عصر علیه السلام برقرار باشد، امیدوارم بتوانید خودتان را طوری بسازید که هم سعادت شخصی خود را تأمین کرده باشید و هم بتوانید خدمتگزار جامعه باشید و با ملاحظه تمام دستورات و برنامه‌های اسلام نمونه باشید.

اصل مطلب این است که انسان کارهایی را که انجام می‌دهد و راهی را که می‌رود راه خدا باشد و منتهی به رضای خداوند متعال شود، بالاخره انسان در این دنیا عمرش تمام می‌شود و این زندگی را به یک چیزی می‌فروشد گاه می‌شود که به یک بهای اندکی می‌فروشد و آخر کار هیچ چیز دستش را نگرفته است و با خسارت کامل از دنیا می‌رود، گاهی هم خودش را به یک معانی و حقایقی فروخته است و بعد می‌فهمد که خیلی بیشتر از آنچه تصور می‌کرد، سود برده است.

حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام می‌فرمایند:

۱. دیدار دانشجویان دختر دانشگاه علوم پزشکی قزوین با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در

تاریخ ۱۶ فروردین سال ۱۳۸۸.

«أَلَا حُرٌّ يَدْعُ هَذِهِ الْمَاظَةَ لِأَهْلِهَا إِنَّهُ لَيْسَ لَأَنْفُسِكُمْ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةُ فَلَا تَبِعُوهَا إِلَّا بِهَا»^۱.

یعنی برای عمر شما و زندگی شما و این نعمت‌هایی که خدا به شما داده است ثمنی غیر از بهشت نیست، به هرچه بفروشید مغبون شده‌اید مگر اینکه به خدا بفروشید، به بهشت خدا بفروشید.

خود را به خدا بفروشیم

انسان‌ها در زندگی، هر کدام خود را به یک چیزی می‌فروشند، چقدر خوب است اگر خودمان را به خدا بفروشیم.

﴿إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ﴾^۲.

خداوند متعال خریدار همه است، وقتی خداوند خودش را خریدار معرفی می‌کند ما باید از آن استقبال کنیم و خودمان را به خدا بفروشیم تا سعادت دنیا و آخرتمان فراهم شود.

امیدوارم شما بتوانید همیشه در خط اسلام حرکت کنید مخصوصاً در این زمان که برای بانوان الگوهای غربی معرفی می‌کنند تا آنها را از شخصیت اسلامی خود خارج کنند درحالی‌که انحطاط اخلاقی در آنجا خیلی بدتر از آن چیزی است که ما بتوانیم تصور کنیم و حتما شنیده‌اید که چه مفاسدی در آنجا هست و اصولاً آنها تمدن اخلاقی و مدنیت اخلاقی ندارند اگرچه به‌حسب ظاهر مقامی پیدا می‌کنند، ولی اکثر زن‌ها در وضعیت بسیار بدی هستند هم از نظر اقتصادی هم از نظر رسوایی‌های فوق‌العاده.

اگر ما هدایت‌های الهی را قبول داشته باشیم و به آن عمل کنیم هم دنیای ما آباد می‌شود، هم آخرتمان و هم حیثیت و عفت و شرافت زن‌ها محفوظ می‌ماند.

من خیلی خوشحالم از اینکه شما دانشجوی هستید، درس می‌خوانید و توجه به

۱. نهج البلاغه، حکمت ۴۵۶ (ج ۴، ص ۱۰۵). «آیا آزادمردی نیست که این دنیا را به اهلش واگذارد؟ برای جان‌های شما بهایی نیست جز بهشت، پس بفروشید مگر به آن».

۲. توبه، ۱۱۱. «خداوند از مؤمنان جان‌ها و اموالشان را خریداری می‌کند که (در برابرش) بهشت برای آنان باشد».

اهمیت پزشکی و ضرورت رعایت اخلاق اسلامی و حفظ حجاب..... ۳۳۹

مطالب دینی دارید و می‌خواهید در آینده برای مسلمانان دنیا و زنان دیگر الگو باشید، که می‌شود بین علم و دین جمع کرد و اینها با هم منافات ندارد.

ممکن است هم، به دستورات دینی التزام داشته باشیم و هم در مسائل علمی و اموری که اسباب ترقی است موفق شویم.

بعضی از این برنامه‌ها اسباب ترقی نیست اسباب تنزل است مثلاً الآن زن‌ها را می‌برند فلان‌جا تا با شطرنج‌بازها مسابقه بدهند. اینها از نظر اسلام و از نظر عقل صحیح نیست و غیر از فساد اثری ندارد و اسباب زحمت و گرفتاری می‌شود، خود آنها هم عاقبت بدبخت می‌شوند، گرفتاری‌هایی برایشان پیدا می‌شود، ولی مطالبی که حقیقت و واقعیت دارد در اسلام محفوظ است، اجرش هم محفوظ است، هم زن‌ها می‌توانند در آن رشته‌ها وارد شوند و هم مردها، البته در آن حدودی که هست.

هرچه اختلاط زن با مرد کمتر باشد بهتر است. در مجامعی که زن و مرد با هم اختلاط دارند، مفسد بیشتر از این است که ما بتوانیم تصور کنیم، بسیاری از مفسد و معایب را آنها اصلاً عیب نمی‌دانند و به این جهت زندگی و دنیایشان از بین می‌رود و آرامش خاطر ندارند، اضطراب دارند در آنجا از انسانیت خبری نیست. از آرامش قلب خبری نیست، فقط ظواهر است ولی در اسلام و در بین مسلمان‌ها اطمینان و آرامش روحی و امید به آینده هست.

امیدوارم شما در این امتحانی که قرار گرفته‌اید بتوانید هم خودتان را بسازید و هم دیگران را به راه اسلام هدایت کنید تا در این دام‌ها گرفتار نشوید.

امیدوارم هرچه بیشتر بتوانید در تحصیل کمالات علمی موفق باشید و بهتر و بیشتر بتوانید به مسلمان‌ها خدمت کنید و برای جامعه اسباب منفعت باشید.

امیدوارم خداوند همه شما را توفیق دهد و از آفات حفظ کند خداوند همه ما را از آفات و خطراتی که همیشه هست حفظ کند.

پزشکی خدمت است

راه شما راه محترمی است، پزشکی خدمت است، از صدر اسلام تا به حال در این رشته زن‌های بسیاری بودند حتی در زمان خود پیغمبر اکرم ﷺ البته در آن حدودی که آن وقت‌ها بود و آن مقداری که مردم از پزشکی و طبابت اطلاع داشتند.

رشته پزشکی در اسلام خیلی ترقی کرد و اطبا و پزشک‌های بسیار بزرگ و نامدار پیدا شدند و همیشه در این رشته بوده‌اند. من یادم هست در شهر ما بعضی خانم‌ها بودند کسالت‌هایی که ما پیدا می‌کردیم مادرمان به آنها مراجعه می‌کرد و آنها معالجه می‌کردند و داروهایی می‌دادند که از طبیب‌های آن وقت یا بهتر بود یا کمتر نبود.

امیدوارم خداوند متعال به شما توفیق بدهد ارتباطتان با حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه را نگاه دارید و قصدتان را هم خالص کنید برای همین مقاصدی که عرض کردم، برای این مقاصد درس بخوانید. ان شاء الله اسلام و مسلمین از وجود شما بهره‌های بزرگ ببرند.

سؤال از محضر حضرت آیت الله العظمی صافی: از کامل‌ترین نصایح که

مخصوص گروه پزشکان باشد بیان فرمایید.

کار شما کار بسیار مقدسی است و از کارهایی است که واجب کفایی است، یعنی باید افرادی باشند که خودشان را برای این کار آماده کنند و اگر چنانچه، همه ترک کنند مثل این است که همه در معصیت و مخالفت خداوند متعال باشند. کار شما اطاعت خداوند متعال است و کار مقدسی است و خدمت به بندگان خدا و احیای نفوس است. کار شما کار بسیار محترم و مقدسی است، عبادت است، پرستاری مریض عبادت بزرگی است.

البته این پرستاری درعین حال، که شغل بسیار مقدسی است ولی شغل بسیار مشکل و سختی هم هست، دشواری‌هایش زیاد است و هرچه هم دشواریش بیشتر باشد ثوابش بیشتر است. حوصله و صبر می‌خواهد، آنجا باید افرادی باشند. که خود را ساخته باشند، در مقابل بد اخلاقی‌های مریض صبر داشته باشند این مریض‌هایی که به

اهمیت پزشکی و ضرورت رعایت اخلاق اسلامی و حفظ حجاب.....۳۴۱

دکتر مراجعه می‌کنند حوصله ندارند، اعصابشان خرد شده، دکتر باید با اینها برخورد خوبی داشته باشد. خیلی از اینها با همان برخورد خوب دکتر حالشان خوب می‌شود. این برخورد در معالجه آنها مؤثر است. شغل، شغل بسیار بالایی است و لیکن باید ملاحظه این دقایق و ریزه‌کاری‌ها را هم کرد.

بالاترین عبادت

در این رشته مسأله اخلاق اسلامی اهمیت دارد. انسان باید اخلاق اسلامی را رعایت کند و صبر و شکیبایی و علاقه به کار و اهتمام به خدمت داشته باشد و تلاش کند مریض معالجه شود یا اگر معالجه نشد ناراحت نباشد، آرامش داشته باشد. ثواب این عبادت را نمی‌توان گفت. در روایت است که:

«وَمَا عِبَدَ اللَّهُ بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ اللَّهُ مِنْ إِدْخَالِ السُّرُورِ عَلَى الْمُؤْمِنِ»^۱.

کارهای شما همه اسباب خوشحالی بندگان خدا می‌شود.

یک حدیث برای پزشک معالج در لندن

من وقتی برای معالجه رفته بودم لندن در موقع بازگشت به دکتر معالجم گفتم من به شما دعا می‌کنم ان شاء الله مسلمان شوی، روایتی هم برای او نوشتم، ترجمه انگلیسی روایت را هم برایش نوشتند، گفتم این حدیث را به شما اهدا می‌کنم. پیغمبر ما می‌فرماید:

«الْخَلْقُ كُلُّهُمْ عِيَالُ اللَّهِ، وَأَحَبُّهُمْ إِلَيَّ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ أَنْفَعُهُمْ لِعِيَالِهِ»^۲.

این حدیث را به او دادم و او خیلی این جمله برایش مهم بود و گفت آن را نگه می‌دارم. منفعت رساندن به بندگان خدا از اصول اساسی اسلام است.

۱. کلینی، الکافی، ج ۲، ص ۱۸۸؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۲۸۸. «عبادتی از این محبوب‌تر در پیشگاه خداوند متعال نیست که انسان برادر مؤمنش را شاد کند».

۲. حمیری قمی، قرب الاسناد، ص ۱۲۰؛ ابن‌ابی‌جمهور احسانی، عوالی اللئالی، ج ۱، ص ۱۰۱؛ حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۱۶، ص ۳۴۴ - ۳۴۵. «بنندگان خدا همه عیال خدا هستند و محبوب‌ترین آنها نزد خداوند متعال کسی است که نفعش به عیال خدا بیشتر باشد».

۳۴۲.....دیدارها و رهنمودها

سؤال: چادر سر کردن در محیطی که خانم‌ها همه با مانتو هستند اشکال دارد؟
جواب: از روز اول، رضاخان، مصطفی کمال پاشا و اروپایی‌ها می‌خواستند چادر را از سر زن‌ها بردارند چون وقتی که چادر نباشد، لباس‌های دیگر را می‌شود دست‌کاری کرد اما این لباسی است که تعلیمات اسلامی آن را به این کیفیت فراهم کرده است و موجب می‌شود که مفاتن بدن ظاهر نباشد.
البته نمی‌توانیم بگوییم که آن پوشش هم اگر جلب توجه نکند و اسباب فتنه نباشد جایز نیست ما خیلی به آن انتقاد نداریم اما از کسانی که چادر دارند خیلی تعریف و تمجید داریم و عقیده‌ام این است که زن‌ها باید چادر را داشته باشند و به آن افتخار کنند و در این جهت برای خود امتیاز قائل باشند.

اخراج استاد دانشگاه به خاطر حجاب

در ترکیه که با حجاب و اسلام خیلی مبارزه می‌کنند در روزنامه نوشته بودند یکی از خانم‌ها را که استاد دانشگاه بود به خاطر داشتن حجاب اخراج کرده بودند، وقتی حکم اخراج خودش را دیده بود در اعتراض به این حکم گفته بود من در آمریکا در چندین دانشگاه درس می‌گفتم و با همین پوشش رفت‌وآمد می‌کردم، حالا چطور در اینجا به من می‌گویند باید پوشش اسلامی نداشته باشی؟
ملل دیگر اسلامی که در اروپا هستند کاملاً متعهدند هم زن‌ها و هم مردها، هیچ‌کس هم به آنها نمی‌گوید چرا این‌طور هستید، خیلی هم اهل درس و پیشرفت‌های علمی هستند، در همان‌جا استادند و مقامات بالایی دارند.
ما باید به لباس و هویت اسلامی خودمان افتخار کنیم، شما نگاه کنید الان زن‌های هندی که به جایی می‌روند با همان لباسی که دارند می‌روند البته به آن صورت حجاب اسلامی نیست.

محلات لندن یا بمبئی

در لندن محله‌ای است که انسان وقتی به آنجا می‌رود خیال می‌کند که به بمبئی رفته

اهمیت پزشکی و ضرورت رعایت اخلاق اسلامی و حفظ حجاب..... ۳۴۳

است ولی ایرانی‌ها که به آنجا می‌روند عوض می‌شوند. هم زن‌ها هم مردهای خانواده ما در آنجا با چادر بودند و همه‌جا می‌رفتیم و احترام بیشتری می‌کردند چرا ما هویت و شخصیت خودمان را حفظ نکنیم، ما به این چادر افتخار می‌کنیم.

چادر شما مقدس‌تر از عبای من

بعضی از خانم‌ها آمده بودند عبای بنده را ببوسند من گفتم چادر شما از عبای من خیلی مقدس‌تر است چون شما با آن جهاد می‌کنید، شما با چادر حریم حجاب را حفظ می‌کنید، دیگران حریم حجاب را شکستند، از یک سنگر عقب‌نشینی کردند و ممکن است بیشتر از این عقب‌نشینی کنند ولی شما چادر را نگه دارید.

سؤال: پوشیدن چادر در میان زن‌های مانتویی لباس شهرت نیست؟

جواب: نخیر، اصلاً لباس شهرت نیست.

خداوند متعال شما را در دنیا و آخرت سعادت‌مند قرار بدهد و به مقاصد مشروع‌ه‌ای که دارید نایل بفرماید. خداوند متعال همه افرادی را که متعهد هستند توفیق وافر عطا بفرماید و همه را مخصوصاً مشمول دعای حضرت ولی عصر علیه السلام قرار بدهد. شما بدانید اشخاصی که متعهد هستند حتماً مورد نظر حضرت ولی عصر علیه السلام هستند، بنده که کسی نیستم حضرت برای آنها دعا می‌کند.

اگر تاریخ مسلمان‌ها را بخوانید آن وقت می‌دانید که چه مردها و چه زن‌ها در چه شرایطی استقامت داشته‌اند.

سفر هند

بنده خودم در سفری که رفته بودم به هند در بنارس بودیم، در آنجا شهری است که اکثریت بت‌پرستند یک دانشکده بزرگی دارد که وسطش بتخانه است (حالا رسوایی‌های آنجا را بخواهم عرض کنم نمی‌شود)، اما در آنجا یک مدرسه‌ای از طلاب علوم دینی بود، مردمان بزرگواری بودند؛ هم علمایشان، هم طلابشان. واقعاً من تعجب می‌کردم. حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام می‌فرمایند:

«لَا تَسْتَوْحِشُوا فِي طَرِيقِ الْهُدَى لِقَلَّةِ أَهْلِهِ، فَإِنَّ النَّاسَ اجْتَمَعُوا عَلَى مَائِدَةٍ شَبَعُهَا
قَصِيرٌ وَجُوعُهَا طَوِيلٌ»^۱.

امیدوارم موفق باشید و بدانید که قلب شما تحت تصرف عالم غیب مخصوصاً
حضرت ولی عصر^{علیه السلام} است که این گونه توجه دارید و اقبال به دین و عبادت دارید،
این حالات خود را قدر بدانید.

۱. نهج البلاغه، خطبه ۲۰۱ (ج ۲، ص ۱۸۱). «در راه خدا از کمی همراه نترسید زیرا مردم بر سر سفره‌ای نشسته‌اند
که سیری آن کوتاه و گرسنگی آن طولانی است».

مسائل سیاسی

استقامت در دین تنها راه مقابله با توحش استعمارگران مدعی تمدن^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

امروز دشمنان می‌خواهند جوان‌ها، هم دخترها و هم پسرها را از هویت اسلامی جدا کنند و این هویت را ضعیف کنند، می‌خواهند جامعه را عوض کنند، در تمام دنیا دشمنان اسلام دست‌به‌کار شده‌اند تا فرهنگ خودشان - را فرهنگ منحنی را که می‌بینید چه آثاری دارد - بر مسلمان‌ها تحمیل کنند.

همه تمدن عراق را ویران کردند

همه چیز مملکتی مثل عراق را از بین بردند، تمام تمدنش را خراب کردند و به یغما بردند و معلوم نبود حرفشان چیست و امروز خودشان در این مطلب مانده‌اند که کارهای خود را توجیه کنند.

شما از همه وحشی‌ترید

چرا این همه مردم را به کشتن دادید؟ چرا همه شهرهای آباد را خراب کردید؟ شما می‌گویید متمدن هستید، شما از همه وحشی‌ترید، این توحش است نه تمدن.

۱. دیدار دانش‌آموزان مدرسه نمونه دولتی شهید رجایی شهرستان کرج با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۸ اردیبهشت ۱۳۸۶.

آنها چون زور و قدرت دارند می‌خواهند چنین فرهنگی را با مفسد و معایب دیگری که در جنبه‌های اخلاقی دارد به مسلمانان تحمیل کنند و ما را از آن امتیازات و جنبه‌های انسانی و فضائل ملکوتی که داریم جدا کنند.

الآن در تمام دنیا این فرهنگ را ترویج می‌کنند. در گذشته تا این اواخر، با تبلیغات و پول و تطمیع و ایادی خود این کار را می‌کردند ولی امروز که می‌بینند از این راه نمی‌شود، با زور وارد شدند و می‌گویند همین است که ما می‌گوییم و غیر از این هم نیست. در چنین شرایطی باید مسلمانان مخصوصاً جوانان، بسیار مواظب خود باشند که دین خود را نگه‌داری کنند و غرور اسلامی را در خود تقویت کنند و بدانند کفار هرچه باشند در مقابل مسلمانان چیزی نیستند.

مثل مسلمانان صدر اسلام باشید که می‌آمدند مثلاً در کاخ کسری یا در روم، و آنها را کسی حساب نمی‌کردند، چون می‌گفتند ما مسلمانیم ما موحد و خداپرست هستیم و به این اخلاق حمیده و صفات ملکوتی معتقدیم و می‌خواهیم آدم باشیم و آدمیت را در دنیا ترویج کنیم.

در چنین شرایطی وظیفه همه بزرگ است. جوان و غیر جوان، روحانی و غیر روحانی باید خودشان را حفظ کنند و در مقابل این تطمیعاتی که می‌شود این پیشنهاداتی که می‌شود ضعف نشان ندهند و استقامت کنند، همان‌گونه که قرآن می‌فرماید:

﴿وَأَسْتَقِمَّ كَمَا أَمَرْتُ﴾^۱؛

﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا﴾^۲.

استقامت در دین خیلی مهم است. بدانید که اسلام و امام زمان علیه السلام از همه ما انتظار

دارد. حضرت رسول صلی الله علیه و آله در روایتی می‌فرماید:

۱. شوری، ۱۵. «و آن‌چنان که مأمور شده‌ای استقامت نما».

۲. فصلت، ۳۰؛ احقاف، ۱۳. «کسانی که گفتند پروردگار ما خداوند یگانه است و استقامت کردند».

استقامت در دین تنها راه مقابله با توحش استعمارگران مدعی تمدن..... ۳۴۹

«قَالَ اللَّهُ عَزَّ اسْمُهُ: إِنَّ أُمَّتَكَ فِي الْأَرْضِ كَالشَّامَةِ الْبَيْضَاءِ فِي النَّوْرِ الْأَسْوَدِ هُمْ
الْقَادِرُونَ وَهُمْ الْقَاهِرُونَ يَسْتَعْدِمُونَ وَلَا يُسْتَعْدَمُونَ»^۱

مثل امت من در بین سایر مسلمانان (بنا بر یک تفسیر این روایت) در درخشندگی و برجستگی مثل موی سفیدی است که در یک گاو سیاهی باشد، این مو چقدر درخشش و تابش دارد، و همه می بینند، مسلمان باید این گونه باشد.
«يَسْتَعْدِمُونَ وَلَا يُسْتَعْدَمُونَ»، امت من باید امام دیگر را استخدام کنند، البته نه به آن معنا که منظور حضرت این باشد که مسلمانان استعمارگر باشند و استضعاف کنند، بلکه قدرت و قوتی داشته باشند که نسبت به امت های دیگر از موقعیت بالاتری برخوردار باشند.
«وَلَا يُسْتَعْدَمُونَ» اما خدمتگزار نمی شوند، مستخدم دیگران نمی شوند.
مواظب باشید در برنامه ها و فرق باطله یا صوفیه که همه گمراهی است شرکت نکنید و تحت نظر علمایی که آنها را به استقامت سلیقه می شناسید حرکت کنید و از آنها سؤال کنید.

خداوند همه شما را از یاوران دین و امام زمان عجل الله فرجه قرار دهد.

۱. طبرسی، الاحتجاج، ج ۱، ص ۳۳۰؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۴۳.

ضرورت پایبندی به اصول اسلام^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

بنده تشکر می‌کنم از اظهار لطفی که فرمودید و اینجا تشریف آوردید. خدماتی که شما برای تعظیم شعائر و حفظ مسائل اسلامی و اهمیت نماز جمعه انجام می‌دهید قابل تقدیر است و در پیشگاه خداوند متعال اجر بسیاری دارد.

سعی و تلاش هرکس که در این زمان به اسلام خدمت کند، و از دین و مرزهای اسلامی و حدود و ثغور فکری و اعتقادی مردم دفاع کند مشکور است. هرکسی در حد خودش موظف است اوضاع و جریانات و خطرات را درک کند و در مقام دفاع از خطراتی باشد که برای اسلام و جامعه مسلمانان و انقلاب پیش می‌آید.

مطالبی که شما می‌فرمایید، من بیشتر از آنچه شما می‌فرمایید حس می‌کنم، اما نمی‌دانم چه بگویم؟ خیلی گله دارم، خیلی زیاد، از همه، البته از یک عده نباید توقع داشت که در مقابل اسلام موضع‌گیری نکنند، موضع‌گیری می‌کنند و از اول هم این مسائل بوده است. وقتی مشروطه برقرار شد به همین کیفیت بود، حالا هم همین‌طور است، در آینده هم همین‌طور خواهد بود اما از کسانی که توقع داریم چرا؟ الآن نمی‌خواهم این مطلب را بررسی کنم، اینها پیش من بررسی شده است و علل آن را هم می‌دانم، مربوط به امروز نیست بلکه اقلاباً به دو قرن قبل از این بر می‌گردد.

آنچه ما می‌گوییم و می‌خواهیم این است که اسلام باشد، یعنی اسلام اصل باشد. ما

۱. دیدار اعضای ستاد نماز جمعه تهران با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۲۴ مهر ۱۳۸۶.

۳۵۱..... ضرورت پایبندی به اصول اسلام

هر چیزی که برگشت آن به اسلام باشد قبول داریم و الا هر حاکمیتی به اسلام برنگردد قبول نداریم.

حالا نمی دانم چه بگویم، مطلب زیاد است، اگر جلسه خصوصی بود می گفتم.... وقتی در خبرگان بودیم بحث تشکیل شوراها مطرح شد، مطالب و نکته‌های حساسی بود که گفتم و اگر آنها نبود اصلاً جریان‌های دیگری پیش می آمد. من گفتم بگویند شوراها را اسلامی، بعضی‌ها مخالفت می کردند، چون تحت تأثیر دیگران بودند.

کلمه ملی جامع‌تر است یا اسلامی؟

من به دو نفر از آنها گفتم، ما و شما مسلمان هستیم، آیا این کلمه «ملی» جامع‌تر است یا «اسلامی»؟

اگر می گویند اسلام جامع‌تر است پس باید کلمه «اسلامی» باشد و اگر می گویند «ملی» جامع‌تر است پس معلوم می شود شما اسلام و قرآن را ناقص می دانید. ما چرا الفاظ و کلمات دیگر را بیاوریم؟

سه سال پیش به یکی از بزرگان نوشتیم که شما یک روزی باید در مقابل این انحرافات بایستید بهتر است که از الآن بایستید.

هرکسی باید وظیفه خود را انجام دهد، در هر شرایطی باید دین را حفظ کرد، بدون اینکه انسان خط و خطوطی داشته باشد.

هرکسی باید وظیفه خود را انجام دهد و بدون اینکه خط و خطوطی داشته باشد در مقابل این بی دین‌ها در هر شرایطی دین را حفظ کند.

همین حجاب امروز در حال از بین رفتن است.

روزی با مرحوم امام صحبت حجاب بود، خدا می داند به ایشان عرض کردم: تمام این شهدایی که ما دادیم اگر فقط برای همین بود که حجاب برگردد، چادر بر سر زنان برگردد، ارزش داشت.

۳۵۲.....دیدارها و رهنمودها

حالا اگر این حجاب از بین برود چه می‌شود؟ این روزها غصه می‌خوردم که مبادا خون این جوان‌هایی که به شهادت رسیدند هدر برود. اینها مسائلی است که می‌خواهم برای آن گریه کنم و از بعضی‌ها گله دارم، به آن صورت که باید عمل می‌کردیم تا به اینجا رسیدیم. امروز باید هرکسی وظیفه خودش را انجام دهد. شما دلسوز دین هستید، مسلمان و متدین و آگاه هستید همه باید از دین دفاع کنند حتی اگر یک نفر باشد. من نمی‌دانم چه بگویم؟ خدا می‌داند سرم درد می‌گیرد، مطلب خیلی زیاد است.

اسپانیا را چگونه تغییر دادند؟

اینکه فرمودید اسرائیل به ما حمله می‌کند، نه، آنها نمی‌آیند اگر اسرائیل به ما حمله کند مردم منسجم‌تر می‌شوند. آنها می‌بینند همین وضعیتی که پیش آمده بهتر و مؤثرتر است، همه جوان‌ها را فاسد می‌کنند، همه دخترها را فاسد می‌کنند. اسپانیا را چگونه تغییر دادند؟ مردم را فاسد الاخلاق کردند، فحشا و منکرات را رواج دادند. اینها به ما حمله نمی‌کنند اگر آمریکا حمله کند دوباره مردم می‌آیند و در مقابل آنها می‌ایستند. آنها اگر بیایند حتی اگر به حسب ظاهر ما را شکست بدهند ما شکست نخورده‌ایم، اما اگر فکر ما را عوض کردند شکست خورده‌ایم.

محکم بایستید و بگویید ما مسلمانیم.

والله به خود امام در یک موضوعی عرض کردم، بعضی از مطالبی که عنوان می‌شود مخالفین هم می‌دانند که این مطالب جزء اسلام است و اگر ما عقب‌نشینی کنیم می‌گویند از راه خودشان عقب نشستند.

ما بر سر حرف خود ایستادگی نکردیم

در ساختمان شورای نگهبان در کنار پله‌ها مجسمه شیر بود وقتی اول انقلاب آنجا را

۳۵۳..... ضرورت پایبندی به اصول اسلام

گرفتند، کله شیر را شکسته بودند، حالا یک روحانی می‌رود در بهارستان مجسمه مدرس را افتتاح می‌کند، ما سر حرفمان نایستادیم، روی حرفی که روز اول زدیم نایستادیم، و الا اسلام پیشرفت می‌کند، هیچ مشکلی نیست که در اسلام راه حل نداشته باشد.

حرمت امام‌زاده را حفظ نکردند

کسانی متولی این امام‌زاده شدند که به آن صورت که باید حرمت آن را حفظ کنند، حفظ نکردند، زنی را آوردند و به‌عنوان شهردار معرفی کردند، هیچ‌کس حرفی نزد؟ شما حرفی نزدید؟ اگر همان‌جا در مقابل این کارها ایستاده بودید، کار به اینجا نمی‌کشید. قاسم امین که کتاب «*تحریر المرأة*» را نوشته بود یا مصطفی کمال پاشا، یا امیر امان الله خان یا رضاخان همین را می‌خواستند، چیز دیگری که نبود.

البته خدا دینش را حفظ می‌کند، درعین حال نباید مأیوس بود، هرکسی که طرف‌دار حق است غالب و هرکسی که طرف‌دار باطل است مغلوب است. حتماً اینها مغلوب می‌شوند، ان‌شاءالله شما غالب می‌شوید.

من به سهم خودم مواضعی که باید داشته باشم دارم و حتی در نوشته‌ها و استفتائات، مردم را متوجه می‌کنم و آگاهی می‌دهم، من در حدی که بتوانم وظیفه خود را انجام می‌دهم.

ارزش انفاق در اسلام^۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾^۲

بنده اولاً تشکر می‌کنم از برادران محترمی که اینجا حضور پیدا کرده و بنده را به زیارت خود نائل کردند، امیدوارم از برکات این برنامه‌هایی که انجام می‌دهند همه بهره‌مند باشند، ایام خجسته عید سعید غدیر را به شما تبریک عرض می‌کنم. کار بزرگی که شما به عهده گرفته‌اید بسیار بسیار بااهمیت است. این برنامه‌ها از جنبه‌های مختلف برای جامعه مؤثر است، از جنبه اجتماعی، اقتصادی، اخلاقی، سیاسی. یک جامعه اگر فاقد این برنامه‌ها باشد بسیار کمبود و نقصان دارد و باید گفت جامعه‌ای است که حرکت به پیش ندارد. این وضعیتی که الآن فراهم شده و توفیقاتی که برای شما هست برای همه اسباب خوشحالی است، این کارها هرچه بیشتر گسترش پیدا کند زندگی را برای کسانی که اهل وجدان هستند لذت‌بخش‌تر می‌کند و اگر در جامعه‌ای رسیدگی به حال محرومین، فقرا و ضعفا متروک باشد، زندگی برای اشخاصی که با وجدان هستند همیشه تلخ می‌شود، چون همیشه به یاد کسانی می‌افتند که گرفتارند، مریضند، غذا ندارند. خداوند متعال می‌فرماید:

۱. دیدار پرسنل کمیته امداد امام خمینی رضی الله عنه استان قم با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱۸ مهر ۱۳۸۷.

۲. بقره، ۲۶۱. «کسانی که اموال خود را در راه خدا انفاق می‌کنند همانند بذری هستند که هفت خوشه برویاند که در هر خوشه یک‌صد دانه باشد و خداوند آن را برای هرکس بخواهد چند برابر می‌کند و خداوند گشایش‌گر دانا است.»

﴿أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ * وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ * وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ * فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ * وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ * فَكُرِّبْنَا * أَوْ إِطْعَمْنَا فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ * يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ * أَوْ مَسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ﴾^۱.

بر مسأله انفاق فی سبیل الله عناوین مختلفی منطبق است که هر کدامش در اسلام مورد تشویق و ترغیب است. یکی قضای حاجت است، این کارها همه قضای حاجت مؤمن است، حتی در بعضی روایات است که قضای حاجت مؤمن معادل ده حج ثواب دارد^۲ و یا مثل اینکه صد هزار درهم و دینار خرج کرده باشد بلکه بالاتر. در بعضی روایات است که قضای حاجت مؤمن از هزار حج مقبول ثوابش بیشتر است.^۳

در اسلام مسأله رسیدگی به حال ضعفاء و تلاش در قضای حوائج مردم و رفع گرفتاری و فقر از جامعه از امور اساسی و بنیادی است که به آن ترغیب شده و هرکس هرچه دارد باید به کسی که ندارد بدهد، زیرا همه از جامعه استفاده می کنند، استفاده های مختلف، چون هر انسانی نمی تواند همه حوائج خودش را برآورده کند، یک نفر نمی تواند هم آهنگر باشد، هم بنا، هم نجار، هم طبیب و داروساز.

جامعه متملن یعنی جامعه ای که در آن هرکسی شغل و حرفه مناسبی داشته باشد و با همدیگر زندگی کنند.

هرکس در مقابل آنچه از جامعه می گیرد به جامعه بدهکار می شود و باید به جامعه

۱. بلد، ۸ - ۱۶. «آیا برای انسان دو چشم و یک زبان و دو لب قرار ندادیم؟ و او را به خیر و شر هدایت نمودیم؟ ولی او از آن گردنه مهم بالا نرفت، و تو نمی دانی آن گردنه چیست؟ آزاد کردن برده، یا اطعام کردن در روز گرسنگی، یتیمی از خویشان را یا مستمندی به خاک افتاده را».

۲. عن الصادق عليه السلام: «لَقَضَاءُ حَاجَةِ امْرِئٍ مُؤْمِنٍ أَفْضَلُ مِنْ حِجَّةٍ وَحِجَّةٍ وَحِجَّةٍ، حَتَّىٰ عَدَّ عَشْرَ حَجَجٍ». صدوق، الامالی، ص ۵۸۲؛ حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۱۳، ص ۳۰۵؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۲۸۵.

۳. عن الصادق عليه السلام: «قَضَاءُ حَاجَةِ الْمُؤْمِنِ أَفْضَلُ مِنْ أَلْفِ حِجَّةٍ مُنْقَبِلَةً بِمَنَاسِكِهَا». صدوق، الامالی، ص ۳۰۸؛ فتال نیشابوری، روضة الواعظین، ص ۲۹۲؛ حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۱۶، ص ۳۸۴ ۳۶۵؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۱، ص ۲۸۵.

۳۵۶.....دیدارها و رهنمودها

رسیدگی کند، هرکس در جامعه اسلامی توانایی و امکاناتی داشته باشد که دیگران ندارند باید آنان را با خود سهیم کند. ممکن است یکی از معانی ﴿وَيَلِّمُ الْمُطَفِّفِينَ﴾^۱ همین باشد. در روایت آمده است:

«إِنَّ مِنْ أَشَدِّ مَا فَرَضَ اللَّهُ عَلَى خَلْقِهِ إِصْصَافَكَ النَّاسَ عَنْ نَفْسِكَ، وَمُؤَاسَاةَكَ أَخَاكَ الْمُسْلِمَ فِي مَالِكَ، وَذِكْرُ اللَّهِ كَثِيرًا»^۲.

همیشه به یاد خدا باشید، خدا را فراموش نکنید. بدانید خداوند همیشه مراقب شما است و خداوند شما را می بیند و خدمات شما در منظر خداوند متعال است. کسانی که به آنها خدمت می کنید بندگان خدا هستند و خداوند به بندگان خیلی لطف و رحم دارد و هرکس به بندگان رحم کند مثل این است که به خداوند متعال خدمتی انجام داده است.

از تو قرض خواستم به من قرض ندادی!؟

در روایات است روز قیامت بنده ای را می آورند و به او خطاب می شود:

«عَبْدِي اسْتَقْرَضْتِكَ فَلَمْ تَقْرَضْنِي...».

خداوند می فرماید: «بنده من، من از تو قرض خواستم به من قرض ندادی؟ از تو کمک خواستم به من کمک نکردی؟».

عرض می کند: خدایا تو که غنی بالذات هستی، از من قرض خواستی؟

می فرماید: «آن بنده من از تو قرض خواست، داشتی و به او ندادی؛ آن بنده من از تو کمک خواست، تو کمک نکردی؛ آن بنده من حاجتی داشت، می توانستی حاجتش را برآورده کنی، ولی نکردی».

۱. مطففین، ۱. «وای بر کم فروشان».

۲. طوسی، الامالی، ص ۶۶۵، مجلس ۳۵؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۶۹، ص ۴۰۵. «شدیدترین و سخت ترین کارها سه کار است: حق مردم را از خویشان دادن، مواسات با برادر دینی و زیاد به یاد خدا بودن».

شیعیان امام زمان علیه السلام

اینها شیعیان ائمه علیهم السلام و شیعیان امام زمان علیه السلام هستند. ما نمی توانیم درک کنیم که امام زمان علیه السلام چقدر شیعیانش را دوست می دارد، چقدر به فقرا و ضعفای آنها علاقمند است، چقدر خوشحال و مسرور می شود که کسی به فکر اینها باشد و زندگی اینها را مراقبت کند.

اگر شما فرزندی داشته باشید که گرفتار باشد و زندگی مختل شده باشد و کسی به او کمک کند و زندگی او را مرتب کند، برای او خانه بخرد چقدر خوشحال می شوید و تشکر می کنید؟ امام زمان علیه السلام بیش از این خوشحال می شود.

به یاد داشته باشید که اینها شیعیان و اولاد امام زمان علیه السلام هستند، این کار بزرگی است، قدر خود را بدانید، در این موضوعات مطلب زیاد است، هم شعر هست، هم نثر و هم حکایت هایی از اشخاصی که اهل احسان بودند.

قداست این کار را حفظ کنید، مواظب جنبه های شرعی کار باشید. جوری نشود که در جایی لغزشی حتی از یک نفر دیده شود، مثل این حرف هایی که در رادیو و تلویزیون هست، مانند موسیقی یا اختلاط های همگانی.

باید کارها به صورتی باشد که اسلامی باشد و مورد خدشه نباشد. هرچه قداست این کار حفظ شود، برای بقای کار شما مؤثرتر است. این شغل بزرگی است، باید قداست آن حفظ شود. سعی کنید اعتماد مردم را بیشتر جلب کنید و این جلب اعتماد به این است که مراقب جنبه های شرعی باشید.

خداوند به همه شما توفیق دهد و توجهات امام زمان علیه السلام را نصیب حال ما و شما و همه شیعیان بفرماید.

۷۵

نقش روحانیت در دفاع از دین و نظام اسلامی و ضرورت مبارزه با بدعت‌ها در همه ابعاد^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

ولادت حضرت صدیقه کبری سیده نساء العالمین علیها السلام را تبریک عرض می‌کنم و از اظهار لطفی که فرمودید و تشریف فرما شدید تشکر می‌کنم و از خداوند متعال برای همه طلب توفیق و تأیید می‌کنم.

امیدوارم در سنگرهای مختلفی که در دفاع از دین و حدود و ثغور اسلام و مرزهای فکری و عقیدتی مردم دارید موفق باشید، آنچه باقی مانده و خواهد ماند از برکت وجود مبلغین و مروجین و ائمه جماعات است که در اطراف و اکناف عالم مردم را نگه می‌دارند و وظایف خودشان را عمل می‌کنند.

روحانیت حافظ دیانت مردم

اگر تبلیغاتی که می‌شود، منابری که می‌روند و مجالسی که به عهده آقایان هست نبود، اسلام به آن صورت که باید و شاید در اختیار مردم قرار نمی‌گرفت، لذا موقعیتی که آقایان دارند بسیار مهم است و انتظار حضرت ولی عصر علیه السلام از روحانیت و از همه بسیار زیاد است. در همه اعصار و ادوار روحانیت دیانت مردم را حفظ کرده است و در

۱. دیدار جمعی از ائمه جماعات غرب تهران جهت کسب تکلیف در مورد اهانت به امام زمان علیه السلام با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱۸ آبان ۱۳۸۷.

نقش روحانیت در دفاع از دین و نظام اسلامی..... ۳۵۹

مقابل بدعت‌های مختلفی که در تاریخ در هر زمانی آشکار شده ایستاده است و آنها را دفع کرده است، الآن هم همین‌طور است، در آینده هم همین‌طور خواهد بود.

این هجوم‌هایی که می‌فرمایید یکی و دو تا و چند تا نیست. اگر بخواهم در این جهت وارد شوم و بگویم همه‌جا را می‌گیرد، بی تفاوتی‌هایی که هست، مطالبی که راجع به زن‌ها است مگر اهانت به شرع و احکام نمی‌شود؟

شما فرمودید این آقایان در انقلاب زحمت کشیدند، خون دل خوردند، در تحصن دانشگاه شرکت کردند، آن‌همه حبس و اهانت‌ها را تحمل کردند. اینها باید در تمام ابعاد و همه‌جا مواظب باشند، نباید سنگرها را یکی یکی از دست بدهیم.

در روایت است که:

«إِذَا ظَهَرَتِ الْبِدْعُ فِي أُمَّتِي، فَلْيُظْهِرِ الْعَالِمُ عِلْمَهُ، فَمَنْ لَمْ يَفْعَلْ، فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ».^۱

شورای عالی موسیقی، آیا این توهین نیست؟!

در روزنامه‌ها می‌نویسند (شورای عالی موسیقی) آیا این توهین نیست؟ در همین جریان هم، کسی که مظلوم شد امام زمان عجل الله فرجه بود.

بیایم خط مستقیم دین و صراط مستقیم اسلام و قرآن و اهل بیت علیهم السلام را بگیریم، ببینیم آنها چه گفتند؟

باید برای همه احکام متأثر و متأسف باشیم.

من ناراحت شدم و نمی‌توانم حرف بزنم.

من به وجود علمایی که در تهران هستند، امیدوارم.

برای معالجه به تهران رفته بودم وقتی از مجالسی که در ایام فاطمیه برگزار بود مطلع شدم به بعضی از آقایان گفتم: همین اسلامی که الآن در تهران هست به برکت همین مجالس و مؤمنین است که در آنجا هستند.

۱. کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۵۴ «زمانی که بدعت‌ها در امت من آشکار شوند بر عهده عالم است که علم خویش را آشکار کند وگرنه لعنت خداوند بر او خواهد بود».

۳۶۰.....دیدارها و رهنمودها

اگر آنها اعتمادشان از ما و جمهوری اسلامی سلب شود چه باید کرد؟
اگر این مؤمنین هم نباشند با این وضعیت چه می‌شود کرد؟
با این وضعیت روزنامه‌ها! روزنامه‌ها همه، این‌گونه مطالب را می‌نویسند.
همه ما می‌خواهیم که این انقلاب بر سر پا باقی بماند، حاکمیت اسلام باشد،
می‌دانیم که اگر به این انقلاب ضربه بخورد چه مفاسدی هست، باید از این انقلاب
نگهداری کرد ولی باید کاری کرد که مردم پشت سر ما نگویند اینها چطورند؟ آن اعمال
و رفتارشان، آن خانه‌هایشان.

این همه زحماتی که برای انقلاب کشیده شد و شهادتی که ما در راه اسلام دادیم
برای چه بود؟

الآن هم باید حاکمیت اسلام در این مملکت مستقر شود و همه یک‌زبان بگوییم که
ما همین را می‌خواهیم، هرکجا هم احکام اسلام خدشه‌دار می‌شود همه باشیم.
همین حضور شما که اینجا تشریف آوردید مرتبه‌ای بزرگ از امر به معروف و
نهی از منکر است و ان شاء الله اسباب وقوع رعب در دشمنان خواهد شد.

نگهداری انقلاب دشوارتر از انقلاب کردن

این زحمات و مرارت‌هایی که همه کشیدند، علما، مراجع، همه برای این بود که
اسلام برقرار شود و الحمدلله چنین انقلابی برپا شد. انقلاب را نگه داشتن از انقلاب
کردن مشکل‌تر و دشوارتر است. باید انقلاب را استمرار دهیم عقب‌نشینی نکنیم.

خداوند متعال همه شما و همه علمای تهران و همه بلاد را تأیید کند. شما هستید
که باید اسلام را نگه بدارید ما که این لباس را پوشیدیم به این معنا است که ما خودمان
را مدافع اسلام می‌دانیم.

امیدواریم در این لباسی که می‌پوشیم و در این حرفی که می‌زنیم صادق باشیم و به
حرفی که می‌زنیم عمل کنیم.

نقش روحانیت در دفاع از دین و نظام اسلامی..... ۳۶۱

امیدوارم بیشتر از اینها مردم را آگاه کنید که باید تسلیم احکام خدا باشند، زن‌ها، مردها، جوان‌ها، هر کسی می‌خواهد برای خودش راهی برود، این که نمی‌شود، قرآن می‌فرماید:

﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾^۱

اصل دین تسلیم است، امیدواریم خداوند متعال این انقلاب و نظام اسلامی را برقرار بدارد و از هرگونه حوادث و آفات و افکار بد و اغراض بد حفظ کند. الآن در دنیا همه با اسلام طرفند، همه‌جا دشمنان اسلام علیه اسلام کار می‌کنند.

همه اینها از اسلام می‌ترسند، می‌ترسند که اسلام در خاورمیانه پیدا شود و چیزی برای آنها باقی نماند و در اینجا هم که اسلام حکومت می‌کند می‌خواهند اسلام را تضعیف کنند.

عمده همین است که فقط روی اسلام و امام زمان علیه السلام حساب کنید.

خداوند همه شما را تأیید کند.

من تشکر می‌کنم و از خداوند متعال می‌خواهم شما را مشمول عنایات حضرت ولی

عصر علیه السلام قرار بدهد و کمک آن حضرت را نصیب شما بفرماید.

۱. نساء، ۶۵. «قسم به پروردگارت، آنها ایمان نمی‌آورند مگر اینکه در اختلافات تو را حکم قرار دهند و آنوقت در دل و باطن خودشان از حکم و داوری تو احساس ناراحتی نکنند و تسلیم باشند».

۷۶

اهمیت آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و ارزش شغل پرستاری^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

اولاً از همه تشکر می‌کنم و برای همه از خداوند متعال توفیق مسئلت می‌کنم. امیدوارم در این مقاصد حسنه‌ای که دارید موفق باشید و بتوانید رضای امام زمان علیه السلام را فراهم کنید. در مورد اهمیت موضوع آموزش فنی و حرفه‌ای و فوایدی که دارد باید عرض کنم این کار از ضروریات است و لازم است جامعه ما در جنبه‌های فنی و حرفه‌ای، آموزش کامل و صحیح ببیند، آن هم آموزشی مطابق روز و همراه با ابتکار، با توجه به پیشرفتی که دنیا در این فنون دارد، اقلماً ما هم با این پیشرفت‌ها حرکت کنیم اضافه بر اینکه سزاوار است که مسلمانان جلوتر هم باشند، یعنی ما باید ابتکار و خلاقیت داشته باشیم تا دیگران از ما پیروی کنند. آنها ببینند که ما در مواردی پیشرفت کرده‌ایم و کارهای بزرگی انجام داده‌ایم.

ضرورت برنامه‌ریزی در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای

عمده مطلب این است که این فنون و حرفه‌هایی که آموزش داده می‌شود مورد حاجت جامعه باشد یعنی به صورتی نباشد که وقتی شخصی در آن حرفه متخصص شد بیکار باشد و مصرف نداشته باشد.

۱. دیدار مسئولان آموزش فنی و حرفه‌ای و گروهی از پرستاران نمونه استان قم با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۶ آذر ۱۳۸۷.

اهمیت آموزش های فنی و حرفه ای و ارزش شغل پرستاری..... ۳۶۳

یکی از دلایل اینکه الان در این مملکت بیکاری هست این است که خیلی از دانشگاه هایی که ما داریم وقتی جوان های ما از آنجا فارغ التحصیل می شوند و به جامعه وارد می شوند، تخصص آنها مصرف و مورد ندارد و اگر هم باشد بیش از مورد نیاز جامعه است. اینها منظم نیست لذا باید این فنون و حرفه ها در حد احتیاج و برای رفع احتیاج و پیشرفت و ترقی جامعه باشد.

اهمیت سرمایه گذاری در بخش آموزش عملی

مسئله آموزش عملی خیلی اهمیت دارد. الان در خارج از کشور بیشتر روی آموزش عملی اهتمام دارند، این فنون و حرفه ها را بیشتر، اشخاصی که در جنبه های عملی آموزش می بینند ترقی می دهند و پیشرفت ها مدیون زحمات و کار آنها است. باید در این مسئله خیلی بیشتر سرمایه گذاری شود و دقت شود که محصول آموزش ها برای ترقی مادی و معنوی مملکت مفید باشد و این کار محتاج برنامه ریزی های دقیق و صحیح توسط افراد مجرب، آزموده و مطلع است. امیدوارم جامعه ما در این امور به موفقیت هایی نائل شوند و به جایی برسد که این قدر نیازمند بیگانگان نباشد، آنها محتاج ما باشند. مسلمان باید به فکر مادیات و مقام نباشد، در این فکر باشد که عزت اسلام و جامعه مسلمانان را بیشتر کنید و هرچه می شود از دیگران بی نیازتر شوید، اینها مرهون مسئله آموزش فنی و حرفه ای است.

عزت اسلام مرهون زحمات دانشمندان مسلمان

آن طور که می فرمایید موفقیت هایی هم فراهم شده، امیدوارم بیشتر هم بشود، شرکت آقایان در المپیاد هم مرهون زحمات و برنامه ریزی های تحصیلی و آموزشی در همین رشته ها است هرچه موفقیت بیشتری پیدا کنند اسباب سرفرازی مسلمانان و افتخار است، هرچه افراد ما، دانشمندان، مبتکر و مخترع باشند، مایه عزت اسلام و مسلمین می شود. پیغمبر ﷺ می فرماید:

«قَالَ اللَّهُ عَزَّ اسْمُهُ: إِنَّ أُمَّتَكَ فِي الْأَرْضِ كَالشَّامَةِ الْبَيْضَاءِ فِي الثَّوْرِ الْأَسْوَدِ، هُمْ الْقَادِرُونَ وَهُمْ الْقَاهِرُونَ، يَسْتَعْدِمُونَ وَلَا يُسْتَعْدَمُونَ»^۱.

امت مسلمان باید به دیگران پیامزد نه اینکه محتاج آموزش دیگران باشد در صدر اسلام بر اساس فکر و نیت خالصی که مسلمانها داشتند در علم و دانش در دنیا معروف و مشهور شدند.

حفظ هویت اسلامی در سفر به کشورهای دیگر

در مسافرت‌هایی که آقایان می‌کنند مواظب هویت اسلامی خودشان باشند به صورتی که معلوم باشد اینها مسلمانند و متعلق به اسلام و مسلمین هستند و هویت اسلامی خودشان را عرضه کنند؛ این کار هم برای عزت اسلام مؤثر است و هم برای تبلیغ اسلام.

مسلمان شدن گروهی از مردم کره

وقتی در کره جنگ شد و منجر شد به تقسیم کره به کره جنوبی و شمالی، بنا شد از طرف جامعه بین‌المللی نیروی نظامی حائل اعزام کنند تا جنگ را در آنجا متوقف کنند. از دولت‌های مختلفی نیرو فرستاده بودند از جمله از کشور ترکیه، همین ترکیه‌ای که امروز نسبت به اسلام حالت معارضا دارد در آن وقت در یکی از مجلات خواندم که جمع زیادی از مردم کره مسلمان شده بودند، عکس آنها را هم در حال نماز انداخته بودند علت مسلمان شدن آنها این بود که عده‌ای از سربازهای ترکیه در آنجا مواظب نماز خود بودند و عبادت می‌کردند، به همین دلیل عده‌ای از مردم کره مسلمان شده بودند تا الآن هم مسلمانند. سربازان ترکیه در آنجا مسلمانی خودشان را حفظ کرده بودند.

در سفر به کشورهای دیگر اول باید هویت اسلامی خودمان را حفظ کنیم، افتخار بزرگ ما همین است که ما مسلمان و تابع قرآن و امت حضرت محمد ﷺ هستیم.

۱. طبرسی، الاحتجاج، ج ۱، ص ۳۳۰؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۴۳.

اهمیت شغل پرستاری

اما راجع به مسأله پرستاری که زحمت کشیدند و اظهار لطف کردند و تشریف آوردند باید عرض کنم در اسلام به این مسأله خیلی اهمیت داده شده است و عناوین مختلفی بر آن منطبق می شود که هر کدام مورد تشویق و ترغیب و ثواب است. اگر مسلمان ها متوجه باشند پرستاری چقدر ثواب دارد، همه داوطلب می شوند که ما هم مثلاً یک سال یا یک ماه پرستار باشیم. اگر مسلمان ها بفهمند این چه خدمت بزرگی است و چه ثواب هایی دارد و چقدر اسباب تقرب به خداوند متعال می شود باید بر سر انجام این خدمت نزاع باشد که چه کسی پرستار باشد و همه داوطلب باشند. واقعاً من خودم خجلم که این کار را انجام نداده ام.

پرستار افتخاری

الآن مثلاً در حرم حضرت معصومه علیها السلام یا حرم های دیگر به صورت افتخاری ثبت نام می کنند که خدمتگزار حرم باشند، مسأله پرستاری هم همین طور است. اگر در میان ما فرهنگ اسلام حاکم باشد آن وقت معلوم می شود که این کارها در چه مرتبه ای است، پرستاری چقدر ثواب دارد و پرستاری چقدر باید محترم باشد، چه شغل بزرگی است، کسی که این قدر فداکاری داشته باشد این همه صبر و حوصله داشته باشد. پرستاری مریض خیلی سخت است، مشکلاتی دارد. انسان اگر بخواهد از بیمار خودش ده روز، بیست روز، پرستاری کند خسته می شود، آن وقت عده ای این کار را شغل خودشان قرار داده اند. این کار محتاج صبر و فداکاری است. باید در مقابل بیمارانی که قهراً صبرشان کم می شود، تحمل کنند و به آنها مهربانی کنند. اگر واقعاً ما معتقد به عبادت خدا و ثواب خدا باشیم و این خدمات را به حساب خدا قرار بدهیم، تمام زندگی و وقت اینها در عبادت صرف می شود. خوشا به حال کسانی که این توفیق را دارند و می توانند به این بیمارانی که دستشان

۳۶۶.....دیدارها و رهنمودها

از همه جا کوتاه است خصوصاً بیمارانی که کسی را ندارند، کسی به عیادتشان نمی‌آید، مهربانی کنند، به صورتشان تبسم کنند، همه اینها عبادت است.

ما مسلمان‌ها باید بیشتر از همه ملت‌ها به پرستارها احترام بگذاریم، تقدیر کنیم، این وظیفه‌ای است که همه باید انجام دهند.

امروز پرستارها این وظیفه را انجام می‌دهند، اگر آنها انجام ندهند من باید بروم، شما هم باید بروید؛ برای اینکه مریض محتاج پرستار است و اگر نباشد تلف می‌شود.

پرستار وظیفه‌ای را انجام می‌دهد که تکلیف از همه ساقط می‌شود، باید همه از اینها تشکر کنیم و اظهار امتنان داشته باشیم که اینها این کار بزرگ را در جامعه انجام می‌دهند، این شغل مقدس است، برای اینکه مشاغل مختلف است، بعضی از شغل‌ها برای امور دنیا و مادیات است، کسانی که این شغل را دارند باید خودشان را بشناسند و بدانند که این کاری که انجام می‌دهند یک کار معمولی و مثل شغل‌های دیگر نیست اگرچه زحمت زیادی دارد ولی در مقابل، اجر و ثواب دارد.

مردم جامعه ما باید مسائلی که اسلام به آن خیلی اهمیت داده بشناسند، بدانند که این دین چه دین جامع الاطرافی است، دینی است که همه جهات را در نظر دارد ولی ما آن‌گونه که باید نه قدر دین خودمان را می‌دانیم و نه احکام خدا را رعایت می‌کنیم.

اولاد امام زمان علیه السلام را پرستاری می‌کنید

امیدوارم خداوند به همه شما توفیق بدهد تا رضای امام زمان علیه السلام را جلب کنید اینها همه بیمار امام زمانند، مثل این است که دختر امام زمان را پرستاری می‌کنید، اینها همه اولاد امام زمانند، اولاد روحانی پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله هستند.

خداوند همه شما را موفق کند تا در راه عزت اسلام و خدمت به جامعه کارهای بزرگی از شما صادر شود.

ارزش شغل پرستاری^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

اولاً ولادت باسعادت حضرت زینب علیها السلام را که اسوه صبر و مقاومت و فضائلی بود که برای انسان‌های خیلی کامل هم، فراهم نمی‌شود تبریک عرض می‌کنم. شغلی که شما دارید پیش خداوند متعال بسیار بسیار ارزنده است و از نظر قرآن کریم و روایات، اجر و ثواب و فضیلت آن بسیار بسیار زیاد است. بنده نمی‌توانم شرح و توضیح بدهم که این خدمتی که شما انجام می‌دهید چه ثواب‌هایی دارد و موجب چه تقرب‌هایی برای انسان نسبت به درگاه خداوند متعال می‌شود. اینکه فرمودید بیمارستان به این بیت تعلق دارد البته مرحوم آیت‌الله گلپایگانی مؤسس این اساس بودند و علاقه داشتند که این بیمارستان به نحو احسن همیشه در خدمت مردم و روحانیت و ضعفا باشد ولی مسأله این است که بیمارستان به خود آقا حضرت ولی عصر علیه السلام ارتباط دارد. مرحوم آیت‌الله العظمی گلپایگانی هم افتخار نسبت به ایشان را دارند. بنده و شما (البته بنده که نمی‌توانم چنین ادعایی بکنم) ولی همه شما که در این بیمارستان خدمت می‌کنید این مسأله را مدنظر داشته باشید که اینها ارتباط با مقام ولایت عظمای حضرت صاحب الزمان علیه السلام دارد. مقامی در عالم ایجاد و امکان، بالاتر از این نیست، اگر انسان با این مقام ارتباط داشته باشد، هرچه هم کم باشد بالاترین افتخار است. همه زحماتی که ما می‌کشیم، همه خدماتی که ما می‌کنیم. هرچه

۱. دیدار جمعی از پرستاران بیمارستان آیت‌الله گلپایگانی علیه السلام در ایام میلاد حضرت زینب کبری علیها السلام با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۳۱ خرداد ۱۳۸۹.

می‌گوییم، انفاق می‌کنیم، می‌نویسیم، همه برای این است که در آن درگاه پذیرفته شود. این بیمارستان این عنوان و ربط را دارد. شما خواهرها و برادرها، شما عزیزانی که در آنجا خدمت می‌کنید این ربط را دارید و در واقع در خانه‌ی امام زمان علیه السلام مأمور خدمت به بندگان و شیعیان امام زمان علیه السلام هستید. اینها که می‌آیند همه شیعیان حضرتند و حضرت هم به آنها علاقه دارد و شما در این ارتباط نسبت به آنها خدمت می‌کنید.

شغل پرستاری از شغل‌های مقدس است، چون شغل‌ها مختلف است، بعضی شغل‌ها است که امور دنیوی مردم با آنها مرتب می‌شود، درآمد دنیایی‌شان هم خیلی زیاد است ولی نمی‌شود گفت آن قداست خاص را دارد ولی این مشاغل قداست و معنویت دارد. پرستاری شغلی است که اگر مردم بدانند چقدر ثواب دارد همه داوطلب می‌شدند که ثبت‌نام کنند همان‌طور که مردم می‌روند در مسجد اعتکاف می‌کنند. این شغلی است که هرکسی باید بگوید به من هم افتخار بدهید که دو یا سه ماه یا یک سال در این بیمارستان پرستاری کنم.

شرمندهام که این افتخار برایم حاصل نشده

من واقعاً شرمنده هستم که برای ما این افتخار حاصل نشده که یک روز، دو روز، یک ماه، افتخار پرستاری و این عبادت بزرگ را داشته باشیم. خیلی این عبادت مهم است مسأله طبابت هم همین‌طور است.

پزشک و پرستار و امثال اینها باید در برخورد با بیمارانی که حوصله آنها تمام شده، بیماری‌شان طولانی شده، صبر کنند، با اینها با بشاشت وجه و تبسم و ملاحظت برخورد کنند، هرچه بیماران بدخلق یا تنگ خلق شده باشند اینها با گشاده‌روی برخورد کنند، اینها همه عبادت است و البته کار همه‌کس هم نیست.

داستانی از آیت‌الله بروجردی علیه السلام

مرحوم آیت‌الله بروجردی از پزشکی در بروجرد تعریف می‌کردند و می‌فرمودند مرد خدمتگزار و وظیفه‌شناسی بود. روزی اتفاقی افتاد که من صبح مثلاً ساعت هشت لازم بود

ارزش شغل پرستاری ۳۶۹

به جایی بروم، وقتی رفتم دیدم این پزشک مشغول عیادت مریض است، بعد از ظهر که مراجعت کردم، برخورد کردم به آن پزشک دیدم هنوز مشغول انجام وظیفه است، من طوری تحت تأثیر قرار گرفتم که گفتم: خدایا اگر اینها بندگان تو هستند ما چه بگوییم.

محل قرب پروردگار

آیا توجه دارید وقتی در این بیمارستان هستید کجایید؟ اگر واقعاً انسان بدانند آنجا کجا است، انسان وقتی در بیمارستان است چقدر به خدا نزدیک می‌شود. اگر می‌خواهی جایی را پیدا کنی که به خدا نزدیک باشی برو در بیمارستان و آنجا خدمت کن، پرستار باش، پزشک باش، هرچه خلوص نیت انسان بیشتر باشد ثوابش بیشتر و قداست شغل او زیادتر می‌شود. امیدوارم همه در راه این شغل مقدسی که اختیار کرده‌اید به موفقیت‌های بزرگ نائل شوید و این بیمارستان اسباب آبرومندی اسلام، تشیع و روحانیت باشد، نمونه باشد، مردم وقتی می‌خواهند ببینند تمام کارها مذهبی و اسلامی است اینجا را ببینند از هر جهت، هم از جهت پرستاری و هم از جهت دیگر حتی حجاب که اسباب افتخار است، اینها موهون فداکاری و خدمتی است که شما در آنجا انجام می‌دهید.

امیدوارم همه این وظیفه را در زیر سایه خود آقا حضرت ولی عصر علیه السلام به نحو احسن انجام دهید.

اگر بگوییم: **يَا لَيْتِي كُنْتُ مَعَكُمْ**؛ کاش من هم با شما بودم، جا دارد، واقعاً جا دارد که بگوییم: کاش من هم آنجا بودم و در آن خدمت‌ها با شما شریک بودم، خیلی مهم است یک روزش، یک ساعتش.

امیدوارم همه رضایت امام زمان علیه السلام را فراهم کنید.

خداوند متعال روح مرحوم آیت‌الله گلپایگانی را با ارواح مقدس ائمه طاهرين علیهم السلام محشور فرماید، ایشان هم در آن زمان خیلی زحمت کشیدند و اهتمام داشتند، در آن زمان که مشکلات زیاد بود ایشان تحمل کردند تا الآن الحمدلله به این وضعیت رسیده است. امیدوارم بهتر از اینها باشد.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۷۸

ارزش شغل پرستاری و اهمیت تعاون در جامعه^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

امیدوارم خدماتی که شما می‌کنید به قصد رضای خدا و با خلوص نیت مورد توجه آقا حضرت ولی عصر^{علیه السلام} قرار گیرد و مشمول دعای حضرت باشید.

شغلی که شما دارید و وظیفه‌ای که انجام می‌دهید در اسلام بسیار اهمیت دارد، خدمت به مریض و پرستاری از مریض و مراعات مریض در روایات خیلی مورد تأکید قرار گرفته است. عناوین مختلفی بر کار شما منطبق می‌شود و همه آنها در اسلام اهمیت دارد و انگیزه‌ای می‌شود برای اینکه انسان در قبول این خدمت پیش قدم شود.

واقعاً انسان آرزو می‌کند که یک شبانه‌روز مثل شما در این مراکز، از بیماران پرستاری کند. کار مشکل و دشواری است، خیلی تحمل، صبر و حوصله می‌خواهد کسانی که این کارها را انجام می‌دهند باید صبر و حوصله داشته باشند و متوجه پاداش الهی باشند تا با میل و رغبت این خدمت را انجام دهند. اگر کار آنها صدها برابر این هم باشد در مقابل ثواب‌هایی که خداوند متعال به آنها عنایت می‌فرماید و ارزش معنوی آن چیزی نیست، حتی اگر انسان موفق شود فقط از یک مریض پرستاری کند بسا اسباب نجات انسان می‌شود. در اسلام خدماتی خیلی کمتر از اینها اسباب بهشت می‌شود تا چه رسد چنین خدماتی که این همه مشکلات و دشواری‌ها دارد.

۱. دیدار گروهی از پرستاران با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۳۱ خرداد ۱۳۸۹.

ارزش شغل پرستاری و اهمیت تعاون در جامعه..... ۳۷۱

انسان وقتی پرستار است و با مریض روبرو می‌شود، همان لبخند و تبسمی که به او می‌زند حسنات بسیاری در نامه عمل او نوشته می‌شود.

بعضی مریض‌ها صبرشان تمام می‌شود کسی که می‌خواهد از چنین مریضی پرستاری کند باید خیلی صبر و حوصله داشته باشد، بسیاری از مردم حتی حاضر نیستند عزیزان خودشان را تحمل کنند، حال اگر افرادی با مریض برخورد خوب داشته باشند و نسبت به او مهربانی کنند پاداش بزرگی دارند. در روایت می‌فرماید:

«بَسْمُ الرَّجُلِ فِي وَجْهِ أَخِيهِ حَسَنَةٌ»^۱

حال اگر این برادر مؤمن مریض باشد، گرفتار و مبتلا باشد چقدر ثواب دارد. در روایت دیگری می‌فرماید:

«مَا عَبْدَ اللَّهِ بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِنَ إِدْخَالِ السُّرُورِ عَلَى الْمُؤْمِنِ»^۲

اسلام چنین تعلیماتی دارد می‌خواهد جامعه‌ای بسازد که در آن هرکسی ضعیف‌تر است، بیشتر مورد عنایت باشد و مردم بیشتر به او برسند نه اینکه هرکس ضعیف‌تر شد حالش بدتر شود و کسی به او اعتنا نکند و به فکرش نباشد. جامعه اسلامی جامعه‌ای است که افرادی مثل شما مشغول خدمت باشند.

به شما تبریک عرض می‌کنم به خاطر این توفیقات و شغلی که دارید.

امیدوارم همه جهات مخصوصاً جهات دینی و اخلاقی را رعایت کنید. گاهی می‌شود انسان مریض‌ها را هدایت و راهنمایی می‌کند و به طرف خداوند متعال جلب می‌کند، کار شما کاری است جامع الاطراف.

کسی که پرستار یا پزشک است یا دیگر پرسنل بیمارستان، مؤسسات و سازمان‌ها

۱. کلینی، الکافی، ج ۲، ص ۱۸۸؛ حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۱۶، ص ۳۴۹؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۲۸۸.
«تبسم انسان به صورت برادر مؤمنش حسنه است».

۲. کلینی، الکافی ج ۲، ص ۱۸۸؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۲۸۸. «عبادتی از این محبوب‌تر در پیشگاه خداوند متعال نیست که انسان برادر مؤمنش را شاد کند».

۳۷۲.....دیدارها و رهنمودها

مجموعه‌ای است که مورد توجه آقا امام زمان علیه السلام هستند، یعنی هرچه بیشتر و بهتر و خوب‌تر عمل کنند قلب امام زمان علیه السلام خوشحال‌تر می‌شود.

اگر در جامعه این خدمات نباشد و مریض‌ها گرفتار باشند و کسی به آنها رسیدگی نکند، آن جامعه بدترین جامعه است.

جامعه باید بر اساس تعاون در بقا باشد و اگر بر اساس تنازع در بقا باشد، جامعه از بین می‌رود.

تنازع در بقاء همین است که همه می‌خواهند در کارهای دنیا و رسیدن به مقاصد دنیا از دیگری جلوتر باشند و با هم دعوا دارند.

تعاون در بقاء این است که همه به هم کمک می‌کنند. اگر کسی افتاد دیگران او را بلند می‌کنند اگر فقیر باشد دیگران او را نجات می‌دهند.

﴿تَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ﴾^۱

این کارها بسیار ثواب دارد و روایاتی که در این باب هست بسیار است حتی عیادت مریض ثواب دارد.

کسی که عیادت مریض می‌کند مثل این است که به بهشت نزدیک شده و وارد بهشت می‌شود تا چه رسد به اینکه پرستاری از مریض کند، دوا و غذایش را به موقع بدهد هر کدام از این کارها از عبادات بزرگ محسوب می‌شود.

سابقه مسلمانان در تأسیس بیمارستان

سابقه مسلمانان در تأسیس بیمارستان از همه ملل دنیا بیشتر است. بیمارستان‌هایی که مسلمانان در قرون بسیار گذشته ساخته‌اند فراوان بوده است. هر جا مسلمانان بودند بیمارستان و داروخانه می‌ساختند به عناوین مختلف مسلمانان به بیماران خدمت می‌کردند، مسلمانان در این امور پیش‌قدم بودند حالا هم باید به همین صورت باشد. اینها بر اساس الهام از دستورات قرآن مجید و احادیث ائمه طاهرين علیهم السلام است.

۱. مائده، ۲. «در راه نیکوکاری و پرهیزکاری با یکدیگر همکاری کنید، و در راه گناه و تعلی همکاری ننمایید».

ارزش شغل پرستاری و اهمیت تعاون در جامعه..... ۳۷۳

من تشکر می‌کنم از آقایان و خانم‌ها، امیدوارم خداوند به شما توفیق دهد.
من از شما واقعاً التماس دعا دارم. مواقعی که به انجام وظیفه مشغول هستید، مواقع خوبی است که دعاها در آن زمان مستجاب می‌شود.
در مواقعی که انسان از مریضی پرستاری می‌کند اگر دعا کند دعایش دعای خاصی است و خدا جواب می‌دهد، یا الله بگویند خداوند جواب می‌دهد، در آن مواقع از شما التماس دعا دارم.

خداوند به همه شما توفیق دهد و همه را مورد نظر حضرت ولی عصر علیه السلام قرار دهد.
خداوند به شما توفیق دهد تا وظایف دینی خود را انجام دهید، در انجام واجبات و ترک محرمات موفق باشید، مخصوصاً خانم‌ها، چادر عفت و حیایی که دارند بسیار ارزش دارد.

بعضی می‌خواهند اینها را در بیمارستان‌ها از بین ببرند، مواظب باشید، بیمارستان باید اسلامی باشد. همه‌جا باید اسلامی باشد.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

اهمیت کشاورزی و عمران و نقش آن در خودکفایی و آبادانی جامعه^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

اولاً خدمت همه شما عزیزان خیر مقدم عرض می‌کنم و برای همه توفیق و تأیید از خداوند متعال مسئلت می‌کنم و امیدوارم در اهدافی که بیان کردید موفق باشید و بتوانید این خدمات را به نحو احسن انجام دهید، که اگر کار شما خوب انجام شود و ما در این رشته‌ها پیشرفت لازم را داشته باشیم اسباب سربلندی مملکت و بی‌نیازی جامعه از دیگران می‌شود مخصوصاً اینکه این کارها از روی خلوص نیت انجام شود، اینها عبادت بسیار بزرگی است.

خودکفایی، اساس تمدن جامعه

کشاورزان عزیز که زحمات تولیدی را با آن‌همه مشقت و مرارت انجام می‌دهند در عبادتند و کار آنها از عبادات مهم است. این عبادتی است که نتیجه آن عزت اسلام و مسلمین است مخصوصاً خودکفایی مسلمانان که اساس تمدن هر جامعه است و نقش آن در آبادانی کشور مهم است. یکی از کارهایی که اسلام به آن اهمیت داده است، عمران بلاد و آباد کردن زمین‌های خدا است.

۱. دیدار مسئولین جهاد کشاورزی استان قم با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۶ آذر ۱۳۸۷.

اهمیت کشاورزی و عمران و نقش آن در خودکفایی و آبادانی جامعه..... ۳۷۵

اینها نعمت‌های خدا است و باید از آن استفاده کرد و نباید هدر برود و این مطلب بستگی به رشد جامعه دارد، که چقدر بتواند از نعمت‌های خداوند متعال استفاده و بهره برد. بسیاری هستند که این نعمت‌ها را دارند ولی نمی‌توانند از آن استفاده کنند. امروز در دنیا راه‌های کشاورزی تغییر کرده است و باید کشاورزی ما هم به کیفیت‌ها و اسلوب‌های پیشرفته باشد.

امیدوارم برنامه‌ها به صورتی باشد تا مردمی که در روستا زندگی می‌کنند به شهرها مهاجرت نکنند، جاذبه‌هایی ایجاد شود.

مسأله مهم حسن نیت و دلسوزی و عشق و علاقه اشخاصی است که مشغول به انجام کار هستند، کارها را خوب انجام دهند و مخصوصاً به ضعفا و کسانی که بیشتر زحمت می‌کشند رسیدگی کنند، حقوق آنها را محفوظ دارند و امتیازاتی که باید داشته باشند حفظ شود. در روایت آمده است:

«الْكَادُّ عَلَى عِيَالِهِ كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ».^۱

در روایت دیگر فرموده‌اند:

«هَذِهِ يَدٌ يُجِبُّهَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ».^۲

کار بسیار بزرگی است، کسانی هم که این مسئولیت را دارند مسئولیتشان قداست و اهمیت دارد.

باید بدانیم که همه یک وظیفه را انجام می‌دهیم و آن عزت و سربلندی اسلام و مسلمین است، همه باید متوجه باشند هرکسی همان‌طور که از اجتماع استفاده می‌کند باید وجودش برای اجتماع نافع باشد، باید آن چیزی که از جامعه می‌گیرد به جامعه بدهد و الا اهل کم‌فروشی می‌شود. قرآن می‌فرماید:

۱. کلینی، الکافی، ج ۵، ص ۸۸، باب من کد علی عیاله، ح ۱؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۳۲۴. «کسی که برای زن و بچه‌اش زحمت می‌کشد مثل این است که در راه خدا جهاد می‌کند».

۲. مغنیه، التفسیر المبین، ص ۴۸۶. «این دست (کارگر، کشاورز و زحمت‌کش) را خدا و پیامبر دوست می‌دارد».

﴿وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ﴾^۱

کسانی که از اجتماع می گیرند ولی نفعی به اجتماع نمی رسانند می شود گفت مصداق همین آیه هستند.

﴿الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ* وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ﴾^۲

کسانی که از مردم زیاد می گیرند ولی به مردم کم منفعت می رسانند مدیون دیگران هستند چون همه از همدیگر استفاده می کنند. کشاورزان زحمت می کشند و آنچه به عهده دارند به مردم می دهند. جامعه و دولت هم باید طلب آنها را بپردازند. همه باید دین خود را به همدیگر ادا کنند.

امیدوارم خداوند به کسانی که در مقام خدمت و عزت و سربلندی مسلمانان هستند توفیق دهد و زحماتشان مورد توجه حضرت ولی عصر^{علیه السلام} قرار گیرد. ایشان هم وقتی ببینند جامعه آباد است و مردم محتاج نیستند، کشاورز خوب کار می کند و کسانی که باید به آنها رسیدگی کنند، به خوبی می رسند خوشحال و مسرور می شوند.

۱. مطففین، ۱. «وای بر کم فروشان».

۲. مطففین، ۲ - ۳. «آنان که وقتی برای خود پیمان می کنند، حق خود را به طور کامل می گیرند، اما هنگامی که می خواهند برای دیگران پیمان یا وزن کنند، کم می گذارند».

۸۰

نقش بازار در حمایت از اسلام^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

ولادت باسعادت حضرت امام حسن عسکری علیه السلام را به پیشگاه بزرگ ولی عصر علیه السلام حضرت مولانا المهدی ارواحنا و ارواح العالمین له الفداء و همچنین به همه دوستان و علاقه‌مندان ولایت و اهل بیت علیهم السلام و شما عزیزانی که در این جلسه شرکت فرمودید و بنده را به زیارت خودتان نائل فرمودید تبریک و تهنیت عرض می‌کنم.

امیدوارم به برکت این اعیاد و ولایت اهل بیت علیهم السلام و توسل به مقام اقدس حضرت ولی عصر علیه السلام مشکلاتی که هست به احسن وجه حل شود و امور آن‌طور که باید در مسیر شرع و اسلام و رضایت حضرت ولی عصر علیه السلام باشد قرار گیرد.

اصناف و بازار و تشکلاتی که از قدیم در بازار بوده است از صد سال پیش از این، همیشه متعهد به امور دینی و اسلامی بوده‌اند. غیرت اسلامی آنها و اطاعتشان از دستورات و فرمایشات علما موجب حفظ و حراست از احکام دین و اسلامیت جامعه و هویت اسلامی مردم بوده است.

همکاری و هماهنگی بین روحانیت و اصناف همیشه بوده است البته روحانیت تعلق به قشر خاصی ندارد با همه اقشار ارتباط دارد و از همه تقاضا دارد که در مسیر دین باشند و اسلامیت را در جامعه تقویت کنند و انصافاً در همه اقشار کسانی هستند که در امر دین پایبندند.

۱. دیدار جامعه انجمن‌های اسلامی اصناف و بازار سراسر کشور با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۴ دی ۱۳۸۷.

۳۷۸.....دیدارها و رهنمودها

مسألهٔ اسلام و تشیع در این مملکت از بین رفتنی نیست و هرچه دشمنان قدرت داشته باشند و هرچه از خارج پشتیبانی شوند موفق نخواهند شد، دین در این مملکت همانند شجرهٔ طیبه‌ای است که تا عصر ظهور حضرت ولیّ عصر علیه السلام و تا روز قیامت برقرار است.

۸۱

مقام شهید در اسلام و ضرورت حفظ و حراست از دستاوردهای خون شهدا^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿وَلَا تَقُولُوا الْمَنُّ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ﴾^۲

عید سعید غدیر را خدمت همه شما تبریک عرض می‌کنم و از این خدمات و زحماتی که انجام شده تشکر می‌کنم، به کسانی که در این خدمات شرکت دارند و در کسب این همه ثواب و اجر، یعنی خدمت به خانواده شهدا موفق هستند تبریک عرض می‌کنم. امیدوارم زحمات شما مورد توجه صاحب همه این برنامه‌ها یعنی وجود مقدس حضرت ولی عصر علیه السلام باشد.

مقام شهید در اسلام و در پیشگاه خدای متعال بسیار باعظمت است تا جایی که از آیه معلوم می‌شود که می‌فرماید:

﴿وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا﴾^۳

۱. دیدار پرسنل بنیاد شهید با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۸ دی ۱۳۸۷.

۲. بقره، ۱۵۴. «و به آنها که در راه خدا کشته می‌شوند مرده نگویید؛ بلکه آنها زنده‌اند ولی شما نمی‌فهمید».

۳. نساء، ۶۹. «کسی که خدا و پیامبر را اطاعت کند (در روز رستاخیز) هم‌نشین کسانی خواهد بود که خدا نعمت خود را بر آنها تمام کرده از پیامبران و صدیقان و شهدا و صالحان و آنها رفیق‌های خوبی هستند».

این آیه شریفه شهدا را در ردیف کسانی قرار می‌دهد که مورد انعام خداوند متعال قرار گرفته‌اند، یعنی در ردیف انبیا، صدیقین و صلحا.

کاش یکی از شهدا بودم

همه چیز نصیب هرکس نمی‌شود. الآن که تعداد شهدای استان قم را فرمودید که ۵۳۹۴ شهید من واقعاً پیش خود گفتم کاش من نود و پنج می‌بودم. این مقام مقام بسیار بسیار بزرگی است و یگانه دلیل بر خلوص نیت و ایمان همین است که انسان آماده شود و در راه خدا جانش را فدا کند.

اگر فداکاری شهدا نبود خیلی مهالک برای این مملکت و اسلام پیش می‌آمد و راستی شهدا در آن مقطع زمانی یک رستاخیزی در دنیا برپا کردند که کم‌نظیر بود و نمی‌شود گفت. به صورتی از اسلام و دیانت و اهل بیت علیهم‌السلام و احکام قرآن حمایت کردند که نمی‌شود تصور کرد که چگونه بود و خداوند چه شوق و اشتیاقی در اینها ایجاد کرد جز اینکه دل‌های اینها در تصرف خداوند متعال قرار گرفته بود و اینها به این کیفیت با کمال اشتیاق به استقبال شهادت رفتند و البته به درجات عالی نائل شدند که نمی‌شود تصور کنیم و همیشه هم این فرصت‌ها پیش نمی‌آید، اینها افرادی بودند که خدا می‌خواست به فیض شهادت برسند.

همان‌طوری که حضرت زینب علیها‌السلام فرمود (البته شهدا کربلا در رأسند و اینها متأسی به آنها بودند) آنجا حضرت می‌فرماید:

«هُؤُلَاءِ قَوْمٌ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْقَتْلَ فَبَرَزُوا إِلَىٰ مَضَاجِعِهِمْ»^۱

گویا اینها هم همین‌طور بودند مردمانی بودند که خداوند شهادت را برای اینها مقرر کرده بود، برای دیگران نبود و الا آنها هم شهید می‌شدند.

۱. مجلسی، بحار الانوار، ج ۴۵، ص ۱۱۵-۱۱۶. «اینها گروهی هستند که خدا کشته شدن (شهادت) را برای آنها نوشته و حتمی کرده بود. این است آنها به‌سوی خوابگاه‌ها و قبرهای خود بیرون رفتند.»

مقام شهید در اسلام ۳۸۱

این افتخاری است برای خودشان و خانواده‌هایشان و اولادشان که در راه خدا و حفظ دین و دفاع از اسلام و قرآن و احکام قرآن شهید داده باشند. این افتخار بزرگی است و اسباب سربلندی دنیا و آخرت است. قرآن می‌فرماید:

﴿إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدًّا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾^۱

این فوز عظیم و رستگاری بزرگ نصیب اینها شده چه افتخاری از این بالاتر و با عظمت‌تر.

حفظ دستاورد خون مقدس شهدا

تنها مطلبی که هست این است که ما آن چیزی که آنها در راهش و برایش شهید شدند و خون خودشان را در راه آن بذل کردند نگه داریم جوری نشود که خون آنها - العیاذ بالله - به هدر برود و آنها فردای قیامت به ما احتجاج کنند که ما خونمان را در راه دین دادیم و اسلام را حفظ کردیم، ما می‌خواستیم دین و احکام اسلام را زنده نگه داریم، حجاب زن‌ها را نگه داریم.

آنها می‌خواستند این اوضاع و معاصی که الآن پیدا شده است نباشد. تمام آنها با اخلاص و ایمان به میدان جهاد رفتند و همه می‌خواستند احکام اسلام زنده شود، مردم دوباره به اسلام گرایش پیدا کنند. حال اگر ما مواظبت نکنیم، ببینیم گناه می‌شود، موسیقی پیدا می‌شود، این همه جایزه به رفاصی‌ها می‌دهند. این مسئولیت ما را خیلی سنگین می‌کند. باید روز قیامت جوابگو باشیم.

اینها فقط برای خدا رفتند اگر به هر صورت دیگر می‌خواستند اینها را بسیج کنند که

۱. توبه، ۱۱۱. «خداوند از مؤمنان جان‌ها و اموالشان را خریداری می‌کند که (در برابرش) بهشت برای آنان باشد (به این گونه) که در راه خدا پیکار می‌کنند، می‌کشند و کشته می‌شوند، این وعده حقی است بر او که در تورات و انجیل و قرآن ذکر فرموده و چه کسی از خدا به عهدش وفادارتر است. اکنون بشارت باد بر شما به داد و ستدی که با خدا کردید و این پیروزی بزرگی است.»

۳۸۲.....دیدارها و رهنمودها

بروند برای جنگ و جانفشانی در راه مملکت، امکان نداشت. در راه اسلام و قرآن و دین بود که آمدند و این گونه جانفشانی کردند و این وظیفه ما را خیلی مشکل و سنگین می‌کند. اگر یک نفر هم شهید شده بود ما در مقابل آن یک نفر مسئول بودیم تا چه رسد به اینکه استان قم این مقدار شهید داده باشد.

همه در برابر شهدا مسئولیم

کسانی که شهید شدند برای حفظ دین و اسلام فداکاری کردند و ما در مقابل آنها مسئولیم، این مسئولین در مقابل آنها مسئولند، هر کدامشان کوتاه بیایند هر کدام که عقب‌نشینی کنند و مواضعی که باید نگه دارند یکی یکی از دست بدهند مسئولند، امروز به یک صورت فردا به صورت دیگر. روزی صبح می‌کنیم درحالی که تمام مقاصد آنها خدای نخواستہ از بین رفته یا کم‌رنگ شده است.

اگر شعارهای اسلامی از دست برود همه مسئولیم. روز قیامت نمی‌توانیم جواب بدهیم. می‌گویند چطور آنها تا سر حد شهادت جلو آمدند، شما در مقابل از بین رفتن احکام اسلام نفس نکشیدید؟

وقتی می‌بینید ارزش‌ها ضعیف می‌شود و از بین می‌رود بایستید، موضعتان را حفظ کنید. مسئولیت ما و شما و کسانی که می‌توانند کاری انجام دهند در این زمان به واسطه فداکاری شهدا زیاد است ما اهداف شهدا را باید مقدس بدانیم، همیشه این پیامدها نمی‌شود، همیشه چنین حرکتی برای مردم پیش نمی‌آید که یک‌مرتبه همه برای اسلام این گونه جانفشانی کنند.

امیدوارم خداوند متعال خانواده‌های معظم شهدا را در حفظ و حراست خود و تحت توجهات شخص مقدس حضرت ولی عصر علیه السلام قرار دهد و در دنیا و آخرت به مقاصد خودشان برساند.

فرزندان شهدا که در دانشگاه و جاهای دیگر هستند باید بدانند با شهادت پدرشان چه افتخاری نصیبشان شده است و این افتخار را حفظ کنند.

همه قدردان شهدا

این خدماتی که نسبت به خانواده‌های شهدا انجام می‌شود سزاوار است بیشتر شود و همه مردم خدمت کنند و احترام و تجلیل کنند. باید همه قدردان شهدا باشیم و خانواده‌های آنها در جامعه ما محترم و معظّم باشند. امیدوارم خداوند همه را موفق بدارد و همه مردم این مملکت را هدایت کند که راه و خط مستقیم اسلام و ائمه طاهرین علیهم‌السلام را نگه دارند.

ما افتخار می‌کنیم که مسلمانیم و شیعه امیرالمؤمنین علیه‌السلام هستیم زن‌ها باید، افتخار کنند که حجاب و چادر و عفت و عصمت دارند. ما به دین و هویت خودمان افتخار می‌کنیم و افتخار دیگری نیست. افتخار حقیقی و واقعی همین است که ما به قرآن و اهل‌بیت علیهم‌السلام انتساب داشته باشیم، همان چیزی که شهدا برای آن و در راه آن به فوز شهادت نائل شدند.

۸۲

دفاع از مقدسات اسلام در مقابل هجوم منحرفین^۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«اللَّهُمَّ إِنَّا نَشْكُو إِلَيْكَ فَقَدْ نَبَّيْنَا وَغَيَّبْنَا إِمَامِنَا وَكَثَّرْنَا عَدُوَّنَا وَقَلَّ عَدِدُنَا وَشَدَّ

الْفِتْنِ بِنَا وَتَظَاهَرَ الزَّمَانُ عَلَيْنَا»^۲.

این مصائبی را که پیش می‌آید و متأسفانه منحصر به همین مسائلی که اخیراً واقع شده نیست و صدماتی که به احکام اسلام و هویت اسلامی جامعه ما وارد می‌شود، این مصیبات را به حضرت ولی عصر علیه السلام تسلیت عرض می‌کنم. و ثانیاً از شما و همه مردم متدین این مملکت که در این ایام ابراز احساسات کردند و علاقه‌مندی خودشان را به احکام اسلام نشان دادند تشکر می‌کنم و امیدوارم همه مورد توجه حضرت ولی عصر علیه السلام باشید.

البته از مردم مسلمان، غیر از این هم انتظار نمی‌رود، مردم باید در این مواقع متأسف و نگران باشند و اظهار ناراحتی کنند، این وظیفه هر مسلمانی است.

امیرالمؤمنین علیه السلام می‌فرماید:

۱. دیدار جمعی از مؤمنین با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱۳ بهمن ۱۳۸۷.
۲. فرازی از دعای افتتاح. طوسی، مصباح المتعجد، ج ۲، ص ۵۸۱؛ ابن طاووس، اقبال الاعمال، ج ۱، ص ۱۴۳.
«خدا یا ما از نداشتن پیامبران و غایب شدن امامان، و زیاد بودن دشمنانمان و کم بودن شمار و عددمان و سخت بودن فتنه‌ها و آشوب‌ها بر ما و ناسازگار بودن زمانه با ما به تو شکایت می‌کنیم.»

«وَمِنْهُمْ تَارِكٌ لِتَارِكِ الْكُفْرِ لِلسَّانِ بِلسَانِهِ وَقَلْبِهِ وَيَدِهِ فذلِكَ مِيتُ الْأَحْيَاءِ»^۱.

علامت حیات انسان همین است که وقتی هجومی به مرزهای اسلام و دین و مذهب می شود در مقابل دفاع کنند و در این برنامه هم بحمدالله مسلمانها حرکت کردند و این جریان را محکوم کردند البته محکوم است.

﴿إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا أَفَمَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِي آمِنًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾^۲.

تهدید آمیزترین آیه قرآن

این آیه از آیاتی است که نقل می کنند از حضرت ولی عصر علیه السلام سؤال شد کدام یک از این آیات قرآن مجید تهدیدآمیزتر است؟ فرمودند: این آیه.

کسانی که می خواهند به آیات خداوند متعال تعرض کنند، خدشه کنند، شبهه ایجاد کنند، دستورات اسلام را سبک کنند و به هم بزنند بر خداوند مخفی نمی ماند. هر کاری می خواهید بکنید، خداوند به کارهایی که انجام می دهید بصیر و بینا است. البته این طور نیست که این مسائل یک مرتبه ایجاد شود، وقتی کسانی که در هر موقعیتی هستند وظیفه ای را که دارند انجام نمی دهند، امر به معروف و نهی از منکر نمی کنند، چنین می شود. همه باید در مقام امر به معروف و نهی از منکر و ترویج و نصرت دین باشیم و مراقب توطئه هایی که علیه دین و هویت اسلامی ما است باشیم. مملکت، مملکت اسلام و امام زمان علیه السلام است. هزار و چهار صد سال است این مملکت در زیر سایه قرآن احکام مقدس اسلام برقرار بوده است، این احکام باید حفظ شود، زنها باید حجاب و عفت داشته باشند همین طور مردها و جوانها.

۱. نهج البلاغه، حکمت ۳۷۴ (ج ۴، ص ۸۹). «گروهی نه با زبان و نه با قلب و نه با دست با منکرات مبارزه نمی کنند، اینها مردگان زنده نمایند».

۲. فصلت، ۴۰. «کسانی که آیات ما را تحریف می کنند بر ما پوشیده نخواهد بود. آیا کسی که در آتش افکنده می شود بهتر است یا کسی که در نهایت امن و امان در قیامت به عرصه محشر می آید؟ او به آنچه انجام می دهد بینا است».

این روزنامه‌ها، جراید، رادیو، تلویزیون، می‌بینید چه وضعیتی است؟ اینها مطالبی است که خودرو بیرون نمی‌آید. این فسادهایی که پیش می‌آید به هم ارتباط دارد و روی همین اوضاع پیش می‌آید. آن رادیو و تلویزیون، آن وضعیت آزادی موسیقی و خانه موسیقی و مسائلی که هست وقتی اینها آزاد باشد یا من تشویق و ترغیب کنم، آن وقت نتایجش همین مطالب است که ملاحظه می‌کنید. باید همه‌جا آگاه باشیم، اگر همه‌جا آگاه می‌بودیم، کار به اینجا نمی‌رسید، و این هتاک‌ها و جسارت‌ها و جرئت‌ها را کسی به خودش نمی‌دید.

فقیه را چه گناه؟

من تشکر می‌کنم، هم از شما که زحمت کشیدید اینجا تشریف آوردید و هم از همه مردمی که در مملکت اظهار علاقه و احساسات کردند. باید همه ما در مقام یاری دین و احکام خداوند باشیم.

فقیه احکام خدا را بیان می‌کند آنها که با روحانیت طرف می‌شوند در واقع می‌خواهند با احکام طرف شوند، امیدوارم آنها به مقاصدشان نرسند که البته نمی‌رسند.

﴿يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُنِيرُهُمْ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾^۱

البته آنها وقتی ببینند مردم این‌گونه در صحنه حاضرند و این مطالب را محکوم می‌کنند، در جای خود می‌نشینند ولی مطلب این است که ما باید همه‌جا آگاه باشیم و مواظب باشیم دین خدا را در همه‌جا نگه بداریم و نگذاریم هویت و شخصیت اسلامی این مملکت خدشه‌دار شود.

افتخار ما فقط به اسلام و قرآن و محمد و آل محمد عليهم السلام و ولایت امام زمان عجل الله فرجه است چیز دیگری نیست، غیر از اسلام و غیر از اینکه ما مسلمان و اولاد اسلام و فرزندان قرآن هستیم مطلبی نیست.

۱. صف، ۸ «آنان می‌خواهند نور خدا را با دهان خود خاموش سازند، ولی خدا نور خود را کامل می‌کند، هرچند کافران خوش نداشته باشند.»

دفاع از مقدسات اسلام در مقابل هجوم منحرفین ۳۸۷

اگر می‌خواهند به جاهای دیگر منتسب کنند برای این است که این هویت را ضعیف کنند. ما به این هویت افتخار می‌کنیم و مردم مسلمان برای حفظ و حراست از اصول و فروع دین در مواردی که لازم است حضور پیدا می‌کنند و من تشکر می‌کنم از شما و از همه کسانی که در این جریانات اظهار حیات می‌کنند و نشان می‌دهند ما زنده‌ایم. خداوند به شما توفیق دهد و قلب مبارک امام زمان علیه السلام را از همه ما و شما راضی و خشنود کند که مطلب اول و آخر همین است که ایشان از ما راضی باشند. خدا نکند که ایشان از ما رنجش خاطری پیدا کنند که آن مصیبتی است که با هیچ وسیله‌ای جبران نمی‌شود.

۸۳

اهمیت ازدواج در اسلام و وظایف زن و شوهر^۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

یکی از بناهای مهمی که در اسلام تأسیس شده، بنای ازدواج است. هم قرآن کریم به آن ترغیب فرموده است و هم احادیث و اخبار در فضائل مردها و خانم‌هایی که ازدواج کرده باشند وارد شده، حتی فضیلت و ثواب عباداتشان بیشتر می‌شود.

آثار و برکات ازدواج

برکات و منافع ازدواج از جهات متعدد قابل شماره نیست. در روایت است که:

«مَنْ تَزَوَّجَ فَقَدْ أَحْرَزَ نِصْفَ دِينِهِ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ فِي النِّصْفِ الْبَاقِي»^۲.

و در روایتی است که:

«مَنْ تَزَوَّجَ فَقَدْ أَحْرَزَ ثُلُثًا دِينَهُ فَعَلَيْهِ بِالثُّلُثِ الْبَاقِي»^۳.

۱. سخنان حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی پس از اجرای عقد ازدواج دو زوج جوان در محضر ایشان در تاریخ ۳۱ خرداد ۱۳۸۹.

۲. طوسی، الامالی، ص ۵۱۸؛ طبرسی، مکارم الاخلاق، ص ۱۹۶؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۱۰۰، ص ۲۱۹. «هرکس

ازدواج کند نصف دینش محرز شده است. پس باید تقوای الهی را در نصف دیگر پیش بگیرد».

۳. اشاره به روایت پیامبر ﷺ «مَا مِنْ شَابٍّ تَزَوَّجَ فِي حِدَاثَةِ سِنِّهِ إِلَّا عَجَّ شَيْطَانُهُ يَا وَيْلَهُ يَا وَيْلَهُ عَصَمَ مِنِّي ثُلُثِي دِينِهِ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ الْعَبْدُ فِي الثُّلُثِ الْبَاقِي». مجلسی، بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۲۲۱. «هر جوانی که در اول جوانیش ازدواج

کند شیطانش فریاد می‌زند وای، ای وای، این جوان دو سوم دینش را از خطر من نگه داشت این بنده در مورد یک سوم دیگر دینش باید از خدا بترسد و خود را پاک نگه دارد.»

اهمیت ازدواج در اسلام و وظایف زن و شوهر ۳۸۹

ازدواج در حفظ دین بسیار اهمیت دارد و جوان‌ها باید متوجه باشند که حتماً ازدواج کنند. در شرع مقدس تأکید شده است که هرچه زودتر دخترها را تزویج دهید، این ثواب بیشتری دارد و به وظایفی که باید عمل کنند بیشتر عمل می‌کنند، حتی در روایتی آمده است که اگر چنانچه کسی برای خواستگاری آمد و شما دینش را پسندیدید ولی با وجود این از تزویج خودداری کنید، موجب فساد و فتنه بزرگی می‌شود.^۱

سنت همه پیامبران بر این بوده است. پیغمبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ می‌فرماید:

«النَّكَاحُ سُنَّتِي، فَمَنْ رَغِبَ عَن سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي».^۲

آثار و برکات ازدواج زیاد است، حتی برای وسعت رزق. ظاهراً در روایت است که اگر چنانچه وسعت رزق ندارید و در تنگی رزق به سر می‌برید، همسر انتخاب کنید.^۳ همان‌گونه که قرآن می‌فرماید:

﴿إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُعْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ﴾.^۴

خداوند متعال به واسطه ازدواج بین زن و شوهر الفت قرار می‌دهد.

در قرآن کریم می‌فرماید:

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً﴾.^۵

با همین عقدی که خوانده می‌شود یک‌مرتبه وضعی بین این دو نفر از نظر مودت، نزدیکی، همفکری در منافع ایجاد می‌شود.

۱. کلینی، الکافی، ج ۵، ص ۳۴۷؛ طوسی، تهذیب الاحکام، ج ۷، ص ۳۹۴ - ۳۹۶؛ حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۷۶ - ۷۸.

۲. مجلسی، بحار الانوار، ج ۱۰۰، ص ۲۲۰.

۳. قال رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «رُؤُجُوا أَيَامَكُمْ فَإِنَّ اللَّهَ يُحْسِنُ لَهُمْ فِي أَخْلَاقِهِمْ وَيُوسِّعُ لَهُمْ فِي أَرْزَاقِهِمْ...» راوندی، النوادر، ص ۱۷۸؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۲۲۲.

۴. نور، ۳۲. «اگر فقیر و تنگ‌دست باشند خداوند از فضل خود آنان را بی‌نیاز می‌سازد».

۵. روم، ۲۱. «از نشانه‌های خدا این است که از جنس خودتان همسرانی برای شما آفرید تا در کنار آنها آرامش بیابید و در میان شما مودت و رحمت آفرید».

حقوق و وظایف زن و مرد نسبت به همدیگر

البته شرایط و آداب و حقوقی را که خداوند متعال مقرر کرده است باید رعایت کرد، هم حقوقی که مرد بر زن دارد و هم حقوقی که زن بر مرد دارد، و همه اینها برای سعادت خانواده مفید و مؤثر است.

پیغمبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ می فرماید:

«تَنَاقَحُوا تَنَاسَلُوا فَإِنِّي أَبَاهِي بِكُمْ الْأُمَّم»^۱.

هرچه امت پیغمبر زیادتر شود، روز قیامت برای آن حضرت اسباب مباحات است. در ازدواج آن قدر عناوین مختلف است که اگر انسان قصد آنها را داشته باشد ثوابهای گوناگونی به او می دهند و کمتر کار خیری است که این قدر عناوین متعدد داشته باشد و همه موجب رضا و تقرب به خداوند متعال باشد. البته شرایطی که خدا قرار داده باید رعایت کنند. قرآن می فرماید:

﴿هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ﴾^۲؛

«زن ها لباس شما و شما لباس آنها هستید».

یعنی باید عیوب یکدیگر را بپوشانند، با همدیگر همکاری داشته باشند.

۱. قطب راوندی، الخرائج و الجرائح، ج ۲، ص ۹۲۰؛ ابن ابی جمهور احسائی، عوالی اللئالی، ج ۱، ص ۲۵۹. «ازدواج

کنید تا نسلتان زیاد شود و ادامه یابد. به یقین من با وجود شما به امتها مباحات و افتخار می کنم».

۲. بقره، ۱۸۷.

۸۴

اهمیت ازدواج در اسلام^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

ازدواج، آیه الهی

قال الله تعالى:

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ
بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾^۲

قال رسول الله ﷺ:

«مَنْ تَزَوَّجَ فَقَدْ أَحْرَزَ نَصْفَ دِينِهِ، فَلْيَتَّقِ اللَّهَ فِي النِّصْفِ الْبَاقِي»^۳.

در اسلام، مسأله تزویج بسیار مورد تشویق و ترغیب قرار گرفته است و در مقابل آنهایی که در این امر کوتاهی کرده باشند، مورد مذمت واقع شده‌اند حتی در مقابل ثواب زیادی که برای عبادات کسانی که ازدواج کرده‌اند قرار داده شده، عبادت‌های افراد ازدواج نکرده کم‌ثواب شمرده شده است.

نقش ازدواج در تمدن بشری

همه اینها برای این است که نقش ازدواج و زوجیت در نظام تمدن بشری خیلی مهم

۱. دیدار تعدادی از زوج‌های جوان با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۳۰ تیرماه ۱۳۹۵.
۲. روم، ۲۱. «و از نشانه‌های خدا این است که از جنس خودتان همسرانی برای شما آفرید تا در کنار آنان آرامش یابید و در میانتان مودت و رحمت قرار داد. در این نشانه‌هایی است برای گروهی که تفکر می‌کنند».
۳. طوسی، الامالی، ص ۵۱۸؛ طبرسی، مکارم الاخلاق، ص ۱۹۶؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۱۰۰، ص ۲۱۹. «هرکس ازدواج کند نصف دینش محرز شده است. پس باید تقوای الهی را در نصف دیگر پیش بگیرد».

است، یعنی صرف نظر از اینکه بقای نسل به ازدواج است، اگر قرار باشد که تمدن درست و صحیح باشد و در مسیر پیشرفت سیر کند باید به این مسأله اهمیت داده شود. اگر تمدن بخواهد در مسیر کمال و ترقی سیر کند باید مسأله ازدواج آن هم بر اساس معیارهایی که در اسلام معین شده و قرآن مجید بر آن تأکید کرده است باشد. آیات شریفه قرآن راجع به رابطه زن و شوهر می‌فرماید:

﴿هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ﴾؛^۱

یعنی نمی‌توان عبارتی از این بهتر آورد که وفاق و یگانگی بین زوجین را بیان کند. مردم از لباس جهت پوشاندن عیوب استفاده می‌کنند. در اینجا هم قرآن کریم زن و مرد را به لباس تشبیه کرده است، یعنی اینکه این دو چنان با هم مرتبط و یگانه می‌شوند که تقایص هر کدام به واسطه دیگری پوشانده می‌شود.

ازدواج، عبادتی مهم

اصلاً ازدواج از عبادات مهمه به شمار می‌رود و به همین سبب در گذشته روابط زن و مرد خیلی قداست داشت. کار زن در خانه و دوره حمل و ارتضاع، همه دارای ثواب‌هایی است که برای هیچکدام از عبادات ننوشته‌اند، مثلاً نسبت به محبت به دختران در منزل روایتی داریم که اگر تحفه‌ای به منزل برید اول به دخترها بدهید و برای همین کار به ظاهر کوچک ثواب آزاد کردن یک بنده مؤمن از اولاد حضرت اسماعیل را قرار داده است.

پیامبر اکرم ﷺ می‌فرماید:

«مَنْ دَخَلَ السُّوقَ فَاشْتَرَى تُحْفَةً فَحَمَلَهَا إِلَى عِيَالِهِ كَانَ كَحَامِلِ صَدَقَةٍ إِلَى قَوْمٍ مَحَاوِيجَ وَيُسِيداً بِالْإِنْتَابِ قَبْلَ الذُّكُورِ فَإِنَّ مَنْ فَرَّحَ ابْنَةً فَكَأَنَّمَا أَعْتَقَ رَقَبَةً مِنْ وُلْدِ

۱. بقره، ۱۸۷. «زن‌ها برای شما (مردان) لباس و شما (مردان) برای زن‌ها لباس هستید».

إِسْمَاعِيلَ (مُؤْمِنَةً فِي سَبِيلِ اللَّهِ)»^۱.

حرف‌هایی که الآن هست همه از غرب آمده است. بین زن و مرد هر دو برای خدا باید اتحاد و پیوند باشد. باید ازدواج‌ها بر اساس همین قرار بگیرد که به صورت یک کار شرعی و پرتواب که مورد قبول خداوند متعال است و خداوند به آن امر کرده است که:

﴿وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَى مِنْكُمْ﴾^۲؛

انجام بگیرد.

اگر این‌طور شد یگانگی به وجود می‌آید و زندگی شیرین می‌شود. سابق این‌طور بود که حتی وقتی شرایط اقتصادی سخت بود، زوجین همه این سختی‌ها را تحمل می‌کردند و این تحمل هم برایشان زحمت نداشت بلکه لذت‌بخش بود.

در هر حال به مسأله ازدواج باید با نظر قداست نگاه کرد. مسأله ازدواج مانند این است که وقتی برای اعتکاف به مسجد می‌رویم و چند روز آنجا عبادت می‌کنیم از اول تا آخرش در حال عبادتیم. این مسأله هم، این‌طور است، یعنی ازدواج از شروع آن تا پایان زندگی همه‌اش برای انسان ثواب می‌نویسند و عبادت شمرده می‌شود و در مقابل کسانی که همسر نداشته باشند؛ چه زن چه مرد، از تمام این ثواب‌ها محروم‌اند.

الآن این همه جوان؛ چه پسر و چه دختر که بی‌همسرند حتی برخی تا چهل و چند سالگی ازدواج نکرده‌اند، همه به‌خاطر این است که فرهنگ ما، فرهنگ اسلامی نیست و گرایش ما به غرب بسیار زیاد است.

شما آیات قرآن و روایاتی که ثواب‌ها و حسنات طرفین را ذکر کرده‌اند ببینید، به‌طور مثال داریم که فرمودند:

۱. صدوق، الامالی، ص ۶۷۲-۶۷۳؛ همو، ثواب الاعمال، ص ۲۰۱؛ فتال نیشابوری، روضة الواعظین، ص ۴۲۹؛ بروجردی، جامع احادیث الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۶۸. «هرکس وارد بازار شد و تحفه‌ای خرید سپس آن را برای خانواده‌اش برد مانند کسی است که برای یک گروه محتاج صدقه برده است و باید اول به دخترش آن چیز را بدهد. همانا هرکس دخترش را مسرور سازد مانند آن است که بنده مؤمنی از اولاد حضرت اسماعیل را در راه خدا آزاد کرده باشد».

۲. نور، ۳۲. «مردان و زنان بی‌همسر خود را همسر دهید».

«الْكَادُّ عَلَى عِيَالِهِ كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ»^۱.

زنی هم که در خانه برای تربیت اولاد و فرزندان خوب و صالح تلاش می‌کند همیشه در حال عبادت است. اینکه می‌گفتند و برخی الآن می‌گویند که اولاد کمتر، زندگی بهتر، اشتباه است. این‌طور نیست؛ اگر فرزندان باشند که در آینده شیعه خوبی برای امام زمان عجل الله تعالی فرجه باشند همه عبادت است.

برخی از خصوصیات رفتاری والدین معظّمه

اما اینکه نسبت به زندگی والدین حقیر پرسیدید باید بگویم زندگانی اقتصادی ما خیلی ساده بود و مشکلی نداشت و این هم به واسطه همان توافق و یگانگی بین آنها بود. والده ما هم اهل سواد و فضل بودند و در برنامه‌های عبادتی، مثل همین ماه مبارک رمضان یک شب نمی‌شد که ایشان دعای ابوحمزه را در سحر نخواند یا دعای افتتاح را در شب ماه مبارک نخواند آن‌هم با گریه و سوز مثال‌زدنی.

یک **زاد المعاد** آقای والد داشتند و یکی هم والده که از بس هنگام خواندن دعا گریه کرده بود با اینکه با دستمال اشک‌هایش را می‌گرفت باز هم حاشیه **زاد المعاد** پر بود از اثر اشک‌های ایشان.

در مورد قرآن کریم هم در ماه رمضان هر سه روز یک بار، قرآن را ختم می‌کرد و در غیر آن هم یادم نیست ولی احتمال زیاد به همین صورت بود.

در زندگی هم هیچ وقت از هم گله‌ای نداشتند. با تمام مشکلات اقتصادی و کمبود امکاناتی که بود زندگی آنها در کمال لذت و ابتهاج بود. والدهام می‌گفت: یک روزی سفره را که انداخته بودم وقتی بچه‌ها آمدند و سر سفره نشستند که در سفره غذای کمی بود. به بچه‌ها گفتم که خیال می‌کنم سر سفره‌ای نشسته‌اید که همه چیز در آن هست،

۱. کلینی، الکافی، ج ۵، ص ۸۸، باب من کد علی عیاله، ح ۱؛ مجلسی، بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۳۲۴. «کسی که برای زن و بچه‌اش زحمت می‌کشد مثل این است که در راه خدا جهاد می‌کند».

ولی فهمیدم که پدر از این حرف ناراحت شد و اشک در چشمانش جمع شد. خجالت کشیدم و همیشه می‌گفت پشیمانم که این قدر هم اسباب ناراحتی پدرتان را فراهم کردم. والدین حقیر در تربیت فرزند هم کاملاً مواظب بودند؛ هم والد اهتمام داشتند و هم والده‌مان. اصلاً اخلاقشان خودش تربیت بود. وقتی پدر و مادری متخلّق به اخلاق اسلامی باشند اولاد خوب تربیت می‌شوند. قرآن می‌فرماید:

﴿الْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرِجُ نَبَاتَهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ﴾^۱

یعنی شهر پاک، جامعه پاک و خانواده پاک، محصولش پاک است.

ما کوچک که بودیم مثلاً ده ساله، هیچ‌گاه به ما نمی‌گفتند که شما ضعیفید روزه نگیرید. خود والدهام ماه رجب و شعبان را روزه می‌گرفتند و در سایر ایام هم تا جایی که می‌توانستند روزه می‌گرفتند. به ما می‌گفت اگر روزه بگیرید برای شما شب تخم‌مرغ نیمرو می‌کنم و ما را تشویق می‌کرد که روزه بگیریم. در همان زمان، اول ماه شعبان و نیمه ماه و آخر ماه را روزه می‌گرفتیم؛ ماه رجب هم همین‌طور بود. خیلی حالات معنوی خوبی داشتند. اشعاری را والده ما همیشه می‌خواند که بسیار آموزنده بود:

خرمانتوان خورد از این خار که کشتیم

دیبا نتوان بافت از این پشم که رشتیم

بر اوج معاصی خط عذری نکشیدیم

پهلوی کبائر حسناتی ننوشتیم

ما کشته نسیم و بس آخ که برآید

از ما به قیامت که چرا نفس نکشتیم

۱. اعراف، ۵۸ «شهر پاک ثمره‌اش به اذن خداوند پاک است».

افسوس برین عمر گرانمایه که بگذشت

ما از سر تقصیر و خطا در نگذشتیم

یا شعر جالبی هست که همیشه ایشان می خواندند:

گفتی که تو را عذاب خواهم فرمود من در عجبم که در کجا خواهد بود
آنجا که تویی عذاب آنجا نبود آنجا که تو نیستی کجا خواهد بود؟

این طور مطالب معرفتی را به ما یاد دادند. خدا ان شاء الله رحمتشان کند.
به هر حال هر کدام همسر دارید بر استحکام و مودت و محبت بیفزایید. همدیگر را
درک کنید و بدانید که نهاد خانواده، نهادی الهی و روحانی است.
آنهایی هم که ازدواج نکرده اند باید حتماً در مقام ازدواج باشند. فرهنگی که الآن
متأسفانه حاکم است که باید مثلاً در فلان تالار با تشریفات زیاد باشد همه خلاف است
و باید کنار گذاشته شود. ازدواج ها باید خیلی ساده برگزار شود. ان شاء الله خداوند بر
توفیقات همه شما بیفزاید و پیوند و یگانگی را بین همه خانواده ها برقرار نماید.

مسائل قضایی

اهمیت قضا در اسلام و وظایف قضات^۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ﴾^۲.

مسأله عدالت و دادگستری از اهم مسائل است که هم در قرآن مجید و هم در روایات و سیره ائمه معصومین علیهم السلام مخصوصاً شخص مقدس حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام به آن اهمیت بسیار بالایی داده شده است، در هیچ مکتبی نسبت به امر عدالت و دادگستری و صحت قضا و داوری بین مردم به قدری که در دین مقدس اسلام اهتمام داده شده و راهکارهایی که به قضات داده شده در هیچ دینی نیست. اگر کسی توجه اسلام را به این مسأله که از اهم مسائل حیاتی جامعه بشر است با مکتب‌های دیگر مقایسه کند متوجه می‌شود قواعد و قوانینی در اسلام هست که هرچه بشر فکر کند و بخواهد بالاتر از آن را بیاورد ممکن نیست مثلاً همین قاعده مشهور و معروف که:

«الْبَيِّنَةُ عَلَى الْمُدْعِي وَالْيَمِينُ عَلَى مَنْ أَنْكَرَ»^۳ این قانون، بسیار بزرگ و مهم است.

قضای اسلام الهی است، مثل قوانینی نیست که امروز می‌گویند و فردا عوض می‌کنند، دوباره پس فردا می‌گویند و هر روز مطلبی است. ۱۴۰۰ سال است در تمام

۱. دیدار جمعی از کارآموزان قوه قضاییه با حضرت آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله‌العالی در تاریخ ۱۴ بهمن ۱۳۸۷.

۲. ص، ۲۶. «ای داوود ما تو را خلیفه (و نماینده خود) در زمین قرار دادیم، پس در میان مردم به حق داوری کن».

۳. «شاهد آوردن بر عهده مدعی و قسم خوردن بر عهده منکر است.»

۴۰۰.....دیدارها و رهنمودها

عالم اسلام همین قضای اسلامی امور یک میلیارد مردم را منظم کرده است چه شیعه و چه سنی.

من وقتی ابتدای امر بود به آقایان عرض کردم اگر می‌خواهید عدالت پیاده شود بیاید از اول، مطلب را بر اساس اسلام پیاده کنید نه اینکه چیزهایی که بوده است جرح و تعدیل کنید، بلکه بیاید از اول وارد شوید و نظاماتی را که اسلام در قضا و شئونات مختلفش دارد پیاده کنید. این مطالب مکرر بحث می‌شد و بنده نظراتی را که داشتم عرض می‌کردم.

اگر بخواهیم دادگستری اسلامی داشته باشیم باید از اول اساسش را بر اساس تعلیمات و نظامات اسلام قرار دهیم، آن وقت هرچه جلو برویم، پیشرفت می‌کنیم و دادگستری اسلامی‌تر می‌شود و عدالت گسترده‌تر می‌شود و اگر غیر از این باشد چیز دیگری می‌شود که نمی‌توان به آن اعتماد کرد.

اعتبار قضا حتی در خلافت خلفای جور

به هر صورت اسلام به مسأله قضا اهمیت خاصی داده است و در تاریخ اسلام حتی در دوره‌هایی که خلفای جور بوده‌اند مسأله قضا شأن خاصی داشته است که برای آن خیلی اعتبار قائل بودند و اهمیت می‌دادند که قاضی مستقل باشد و بتواند رأی خود را بدهد و از هیچ‌کس ملاحظه نداشته باشد.

محاكمه حاکم شهر

داستانی نقل می‌کنند که یکی از برادرزاده‌ها یا برادر خلیفه، حاکم کوفه بود. علیه حاکم ادعایی شده بود قاضی او را احضار می‌کند ولی او نمی‌آید بار دوم احضار می‌کند نمی‌آید، (در آن زمان کاخ و تشکیلات به این صورت نبود، خیلی ساده عمل می‌کردند) قاضی قلم و دواتش را بر می‌دارد و بیرون می‌رود و می‌گوید خداحافظ ما رفتیم، در این شهر نمی‌شود قضاوت کرد. مطلب به صورتی منعکس می‌شود و حاکم می‌ترسد و

اهمیت قضا در اسلام و وظایف قضات ۴۰۱

به قاضی پیام می دهد که: من هرکجا شما بگویید به دادگاه می آیم تا مرا محاکمه کنید، مجبور می شود برای اینکه قاضی شهر را ترک نکند خود را تسلیم دادگاه نماید. قضاتی بودند مستقل و در کار خود استقلال داشتند و حاضر نبودند به غیر از آنچه به نظرشان رسیده حکم کنند، همه این مطالب در اسلام هست.

قضات بغداد و اندلس

کتاب های مخصوصی راجع به قضاوت نوشته اند، قضاتی که در بغداد یا اندلس بودند، اگرچه از خط صحیح ولایت دور بودند ولی مع ذلک مردمانی بودند که در علم قضا و فنون قضا خیلی زحمت کشیده بودند. الآن هم اسم اینها و کتاب هایشان برای کسانی که می خواهند در این موضوع تحقیقاتی داشته باشند حتی برای اروپاییان ارزشمند است و استفاده می کنند.

به هرصورت هرچه روی این مسأله سرمایه گذاری شود که ما برسیم به قضای اسلامی، فوز عظیم و رستگاری بزرگی است.

قاضی که می خواهد رأی بدهد باید بداند چه می کند، باید رأی صددرصد پیش خودش به صورتی باشد که اگر فردای قیامت در مورد آن از او سؤال کنند بتواند جواب بدهد. الآن بعضی حرف ها را مطرح می کنند که انسان متأثر می شود.

ممکن است شورای نگهبان هم اشتباه کند

ایامی که بنده در شورای نگهبان بودم مشهود مشرف شده بودم قضات آمده بودند ملاقات بنده به آنها گفتم این جور نیست که شما بتوانید بگویید چون شورای نگهبان این را گفته است صددرصد همین است ممکن است شورای نگهبان هم اشتباه کند، اگر بفهمید شورای نگهبان در موردی اشتباه کرده است شما مسئولید.

نمی توانید حکم بدهید، باید بر اساس درک و بینش و بصیرت درست باشد.

اگر ما در اینجا موفق شویم در همه جا موفق خواهیم بود اگر بتوانیم یک دادگستری

۴۰۲.....دیدارها و رهنمودها

اسلامی صحیح برپا کنیم همه، اعتماد پیدا می‌کنند و به اینکه به حق خود خواهند رسید، امیدوار می‌شوند و همه امور دیگر اصلاح می‌شود.

اقتصاد ما و همه چیز، مرهون این است که دادگستری بر اساس درستی، امانت و عدالت قاضی باشد و مقدم بر همه علم و بصیرت قاضی و اینکه صددرصد جهات و اطراف حکمی را که می‌خواهد بدهد بداند تا حقی را به کسی بدهد و نفر دیگری را از آن محروم کند.

باید دست قاضی در هنگام نوشتن حکم بلرزد

در نهادهای دیگر این‌گونه مسئولیت‌ها نیست، کار آنها آسان است، مثلاً در اداره پست نامه را می‌آورند، می‌دهند و می‌روند، اما این کار، کار بسیار بسیار بزرگی است و خیلی اهمیت دارد و خیلی آمادگی می‌خواهد، باید انسان خیلی درس بخواند علم پیدا کند، امانت، دیانت، تقوا و پرهیزکاری می‌خواهد تا وقتی که می‌خواهد حکمی را بنویسد یا بگوید دستش بلرزد که می‌خواهم چه بگویم و چه بنویسم؟ نوامیس مردم، اموال مردم، حقوق جامعه، همه دست اینها سپرده شده است، درحقیقت اینها امین مردم قرار داده شده‌اند.

این حرف‌هایی که امروز بعضی از اشخاص می‌زنند و احکامی را زیر سؤال می‌برند باید به آنها گفت:

﴿وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ * ... فَأُولَئِكَ هُمُ
الظَّالِمُونَ﴾^۱

حکمی که داده می‌شود باید بما انزل الله باشد و کسانی که ایراد و اشکال می‌کنند بسا اعتقاداتشان را محکم نکرده‌اند و الا اگر کسی معتقد به دین حنیف باشد و مزایای دین مقدس اسلام را شناخته باشد برایش اشکالی پیدا نمی‌شود و تسلیم می‌شود. قاضی

۱. مائده، ۴۴ - ۴۵. «و آنها که به احکامی که خدا نازل کرده حکم نمی‌کنند، کافرند؛... آنان ستمگرند».

اهمیت قضا در اسلام و وظایف قضات ۴۰۳

هر حکمی بکند روی چشمش می‌گذارد. وقتی حکم خدا و اسلام و قرآن و احادیث اهل‌بیت علیهم‌السلام باشد چه چیزی از آن بالاتر است؟

امیدوارم در این جهت بتوانیم قدم‌هایی برداریم و به جایی برسیم، حالا باید بگوییم به آنجایی که باید برسیم نرسیده‌ایم، نه اینکه بگوییم کسی تقصیر کرده است، ولی مشکلات این کار زیاد است زحمت و تلاش بسیاری می‌خواهد تا ان‌شاءالله به هر مقداری که بتوانیم به این قضای اسلامی نزدیک شویم و آن را پیاده کنیم. حال که در این راه وارد شده‌اید بدانید کار آسانی نیست کار بزرگی است که اگر کسی بتواند آن را خوب پیاده کند و درست انجام دهد خیلی مهم است هر دو جهتش اهمیت دارد.

مسئولیت بزرگ است اما انجامش پیش خداوند خیلی اجر و ثواب دارد و این‌جور قضات را خداوند متعال دوست می‌دارد، اینها اسلام را نگه می‌دارند، حدود خدا را حفظ می‌کنند. مقاصدی که ما داریم در سایه قضای صحیح و قضات متدین و عالم و آگاه فراهم می‌شود همه مسئولیم هرکسی در کار خودش مسئول است، خداوند از همه می‌پرسد. امیدوارم همه، موقعی که مورد سؤال قرار می‌گیریم جواب شافی و کامل داشته باشیم.

فہرستہا

فهرست آیات

- ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ ١٠٢ .
- ﴿إِلَّا إِنْ حِزَّبَ اللَّهُ هُمْ الْمُفْلِحُونَ﴾ ٢٩٣ .
- ﴿الَّذِينَ إِذَا كُنْتُمْ أَعْلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ* وَإِذَا كَانُوا هُمْ أَوْزَارًا يَخْسِرُونَ﴾ ٣٧٦ .
- ﴿الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيُبْلُوَكُمْ أَتَيْكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ﴾ ٣٣٥ .
- ﴿الَّذِينَ يَدْعُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾ ٢٠٣ .
- ﴿الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ﴾ ١٠٥ .
- ﴿الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ﴾ ١٢٥ .
- ﴿أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ* وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ* وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ* فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ* وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ* فَكُرْبَةٌ أَوْ إِطْعَامٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ* يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ* أَوْ مَسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ﴾ ٣٥٥ .
- ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ ٢٥٩ .
- ﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ﴾ ١٢٥ .
- ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ ٢٤٣ و ٣٤٨ .
- ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَحْفَظُونَ عَلَيْنَا أَفَمَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِي آمِنًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ ٣٨٥ .
- ﴿إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ﴾ ١٥٣ .
- ﴿إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدَا عَلَيْهِمْ حَقًّا فِي النَّوَرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا

- بِيعِبِكُمْ النَّبِيَّ بَايَعْتُمْ بِهِوَذَلِكَ هُوَ الْقَوْرُ الْعَظِيمُ ﴿..... ٢٩٢ و ٣٣٨ و ٣٨١
- ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ
- يَعْظُمُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾ ٤٢.
- ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ﴾ ٦٨ و ٢٨١ و ٢٨٣ و ٢٨٨
- ﴿إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّابِغِينَ وَالصَّابِغَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ
- أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾ ٣٧ و ٤٨ و ٩٢ و ٣١٦ و ٣٢٤
- ﴿إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ﴾ ٢٨٩ و ٣٠٠
- ﴿إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾ ٨٣.
- ﴿إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ﴾ ٤١ و ٣٣٥
- ﴿إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُعْطِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ﴾ ٣٨٩.
- ﴿إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ﴾ ٢٥١.
- ﴿إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَرِزْنَاهُمْ هَدَىٰ﴾ ٣٣٣.
- ﴿إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ ٨٠.
- ﴿إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ
- فَاْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ ٧٢.
- ﴿أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ﴾ ٤٢.
- ﴿أُولَٰئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ ١٣٤.
- ﴿تَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ﴾ ٣٧٢.
- ﴿تِلْكَ الدَّارُ الْأَخْرَىٰ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾ .
- ٤٤ و ٨٩.

- ﴿ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ﴾ ٤٢.
- ﴿ذَلِكَ وَمَن يُعْظِمِ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى الْقُلُوبِ﴾ ٧٧ و ٧٩ و ١١٧.
- ﴿رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ﴾ ١٥٢.
- ﴿رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى﴾ ٢٤٧.
- ﴿فَاتُوا سُورَةَ مِثْلِهِ﴾ ٧٤.
- ﴿فَاتُوا بِعَشْرِ سُورٍ مِثْلِهِ﴾ ٧٤.
- ﴿فَاقْتَمِرَ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ﴾ ٢٣٥.
- ﴿فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا﴾ ٣٢٩.
- ﴿فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ﴾ ٤٥.
- ﴿فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ ٦٦.
- ﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ ١٦٢ و ٣٦١.
- ﴿فَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ * وَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ﴾ ١٤٩.
- ﴿فَوَرَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنطِقُونَ﴾ ٩٤.
- ﴿قَالَ يَا أَبَتِ أَفَعَلِ مَا تَأْمُرُ مَرُّ سِتِّجِدِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ﴾ ١٦٢.
- ﴿قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ ٧١.
- ﴿كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ * إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ * فِي جَنَّاتٍ يَتَسَاءَلُونَ * عَنِ الْمُجْرِمِينَ * مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ * قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ﴾ ١٤٧ و ١٤٨ و ١٤٩ و ١٥٢.
- ﴿كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ ٢٤٥.
- ﴿لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَٰئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ

جَنَاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٧٠﴾

﴿لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾ ٢٦٠ و ٢٧٦ و ٢٨٥

﴿لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ ٣٢٥

﴿لَئِنْ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا﴾ ٣٦

﴿لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ﴾ ٢٤٩

﴿مِثْلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمِثْلِ حَبَّةِ خَبثَةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾ ٣٥٤

﴿مَنْ عَمِلْ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّه حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ ٤٢ و ٥٣ و ٥٥ و ١٠٣ و ١٥٦ و ٣٣١ و ٣٣٤

﴿هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ﴾ ٣٩٠

﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ﴾ ١١٣ و ١٣٧

﴿هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾ ٢٢٧

﴿وَإِذَا الْمَوْؤُودَةُ سُئِلَتْ * بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ﴾ ٣١٧

﴿وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِالْأُنْثَى ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ * يَتَوَارَى مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ أَيُمْسِكُهُ عَلَى هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ ٣١٧

﴿وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسَأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ﴾ ٣٨ و ٤٣ و ٤٨ و ٥٥ و ٧٤ و ٩٢ و ١٥٦ و ٣٤٠

﴿وَ أَنْ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ

- ﴿وَصَاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ ١٢٢ و ٦٥ .
- ﴿وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَى مِنْكُمْ﴾ ٣٩٣ .
- ﴿وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ﴾ ١٥٠ .
- ﴿وَاسْتَقِمَّ كَمَا أُمِرْتُ﴾ ١٦٣ و ٣٤٨ .
- ﴿وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا﴾ ١٠٩ .
- ﴿وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ﴾ ٢٨١ و ٢٨٣ و ٢٩٢ و ٢٩٨ .
- ﴿وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرِجُ نَبَاتَهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ الَّذِي خَبَثَ لَإِخْرَجُ إِلَّا نَكِدًا كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ﴾ ٢٤١ .
- ﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا﴾ ١٧١ و ٢١٨ .
- ﴿وَالْعَصْرُ﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ ٢٠١ .
- ﴿وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا﴾ ٢١١ .
- ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا﴾ ١٣٥ .
- ﴿وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا﴾ ٢٢٥ .
- ﴿وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ﴾ ٢٢٥ .
- ﴿وَقُلْ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ﴾ ١١٧ و ١٩٠ .
- ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَى بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا﴾ ١٧٩ .
- ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا﴾ ٣٢٠ .
- ﴿وَلَا تَقُولُوا الْمَنُّ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْواتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِن لَّا تَشْعُرُونَ﴾ ٣٧٩ .
- ﴿وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ﴾ ٢١١ .

- ﴿وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾. ٢٤٥.
- ﴿وَلَقَدْ أَهَلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيَوْمِنَا كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ * ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ﴾. ٢٤٩.
- ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْعَافِلُونَ﴾. ٢٤٧ و ٣٣٤
- ﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزُّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ بَرِئُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ * إِنَّ فِي هَذَا بَلَاغًا لِقَوْمٍ عَابِدِينَ﴾. ٩٨ و ١١٢ و ١١٩ و ١٣٦
- ﴿وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصَدِيَةً﴾. ٢١٤
- ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾. ٣٨٩ و ٣٩١
- ﴿وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا﴾. ٢٨٤ و ٣٧٩
- ﴿وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ﴾.
- ١٣٦ و ١٣١
- ﴿وَيُرِيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾. ٢٢٥
- ﴿وَيَلْ لِمُطَفِّفِينَ﴾. ١٩٨ و ٣٥٦ و ٣٧٦
- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ﴾. ٨٤
- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مِمَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾.
- ١٢٢ و ١٥٩
- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾. ١٤٨
- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ﴾. ١٦٠ و ٢٦٠ و ٣٣٤

- ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ ﴾ . . . ۱۰۰ و ۱۲۷
- ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اقْوُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاطٌ ﴾ . . . ۲۳۳
- ﴿ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزُوجِكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبٍ ذَلِكَ أَذْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴾ . . . ۳۸ و ۴۰ و ۴۷ و ۳۲۷ و ۳۲۸
- ﴿ يَا بَنِيَّ إِنِّي آرَىٰ فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَىٰ ﴾ . . . ۱۶۲
- ﴿ يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ ﴾ . . . ۳۹۹
- ﴿ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴾ . . . ۵۷
- ﴿ يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَحْضَعْنَ بِالْقَوْلِ ﴾ . . . ۳۲۷
- ﴿ يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُنِيرُ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴾ . . . ۳۸۶
- ﴿ يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ ﴾ . . . ۱۱۶

فهرست روایات

- «أَلَا تَرَوْنَ أَنَّ الْحَقَّ لَا يُعْمَلُ بِهِ وَأَنَّ الْبَاطِلَ لَا يُتَنَاهَى عَنْهُ»..... ٣٣٠
- «أَدَّبُوا أَوْلَادَكُمْ عَلَى ثَلَاثِ خِصَالٍ: حُبِّ نَبِيِّكُمْ وَحُبِّ أَهْلِ بَيْتِهِ وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ» ٤٤
- «إِذَا ظَهَرَتِ الْبِدْعُ فِي أُمَّتِي، فَلْيُظْهِرِ الْعَالَمُ عِلْمَهُ، فَمَنْ لَمْ يَفْعَلْ، فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ»..... ٣٥٩
- «ازْجُرِ الْمُسِيءَ بِثَوَابِ الْمُحْسِنِ»..... ٢٦٣
- «اسْتَعْنُوا عَنِ النَّاسِ وَلَوْ بِشَوْصِ السَّوَالِكِ»..... ١٢٣ و ٨٨
- «اغْتَنِمْ خَمْسًا قَبْلَ خَمْسٍ: شَبَابَكَ قَبْلَ هَرَمِكَ...»..... ٣٠٥
- «أَفْضَلُ أَعْمَالِ أُمَّتِي إِتِظَارُ الْفَرَجِ»..... ٩٩
- «أَفْضَلُ جِهَادِ أُمَّتِي إِتِظَارُ الْفَرَجِ»..... ٩٩
- «إِقْرَأْ وَارْقُ»؛ ٤١
- «أَلَا حُرٌّ يَدْعُ هَذِهِ اللَّمَاطَةَ لِأَهْلِهَا إِنَّهُ لَيْسَ لِأَنْفُسِكُمْ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةَ فَلَا تَبِيعُوهَا إِلَّا بِهَا»..... ٣٣٨
- «الصَّلَاةُ عَمُودُ الدِّينِ إِنْ قِيلَتْ قَبْلَ مَا سِوَاهَا وَإِنْ رُدَّتْ رُدَّتْ مَا سِوَاهَا»..... ١٥٢
- «الصُّورَةُ الْإِنْسَانِيَّةُ هِيَ أَكْبَرُ حُجَجِ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ وَهِيَ الْكِتَابُ الَّذِي كَتَبَهُ بِيَدِهِ وَهِيَ الْهَيْكَلُ الَّذِي بَنَاهُ بِحِكْمَتِهِ وَهِيَ مَجْمُوعُ صُورِ الْعَالَمِينَ وَهِيَ الْمُخْتَصَرُ مِنَ الْعُلُومِ فِي اللَّوْحِ الْمَحْفُوظِ»..... ٣٣٥
- «الْعَجَبُ مِمَّنْ هَلَكَ كَيْفَ هَلَكَ مَعَ سَعَةِ رَحْمَةِ اللَّهِ»..... ١١١
- «الْعِلْمُ مِنَ الصَّغَرِ كَالنَّقْشِ فِي الْحَجَرِ»..... ٢٣٢
- «الْكَادُ عَلَى عِيَالِهِ كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ»..... ٣٧٥
- «الْكَمَالُ كُلُّ الْكَمَالِ التَّفَقُّهُ فِي الدِّينِ وَالصَّبْرُ عَلَى النَّاتِيَةِ وَتَقْدِيرُ الْمَعِيشَةِ»..... ٢٤٦
- «اللَّهُمَّ إِنَّا نَشْكُو إِلَيْكَ فَقَدْ بَيْنَا وَغَيْبَةَ إِمَامِنَا وَكَثْرَةَ عَدُوِّنَا وَقِلَّةَ عَدَدِنَا وَشِدَّةَ الْفِتَنِ بِنَا وَتَظَاهَرَ الزَّمَانَ عَلَيْنَا»..... ٣٨٤

- «اللَّهُمَّ كُنْ لَوْلِيكَ الْحُجَّةَ بْنَ الْحَسَنِ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ وَفِي كُلِّ سَاعَةٍ وَلِيًّا وَحَافِظًا وَقَائِدًا وَنَاصِرًا
وَدَلِيلًا وَعَيْنًا حَتَّى تُسْكِنَهُ أَرْضَكَ طَوْعًا وَتُمَتِّعَهُ فِيهَا طَوِيلًا» ٩٨ و ١٣٧ و ٢٣٤
«اللَّهُمَّ بَلِّغْهُ مِنَّا تَحِيَّةً وَسَلَامًا» ٩٨ و ١٣٧ و ٢٣٤
«الْمُتَمَسِّكُ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ بِدِينِهِ كَالْقَابِضِ عَلَيَّ الْجُمْرَةَ» ١٠٩
«الْمَهْدِيُّ رَجُلٌ مِنْ عِزَّتِي» ١٣٢
«الْمَهْدِيُّ مِنْ وُلْدِكَ» ١٣٣
«الْمَهْدِيُّ مِنْ وُلْدِي» ١٣٣
«الْمَهْدِيُّ مِنَّا أَهْلَ الْبَيْتِ» ١٣٢
«النَّبِيُّونَ ثُمَّ الْأَمَانَةُ فَالْأَمَانَةُ» ١٧٢
«الْعَمَّةُ مَجْهُولَةٌ مَا دَامَتْ مَحْصُولَةٌ، فَإِذَا فُقدَتْ عُرِفَتْ» ٣٠٥
«التَّكَاحُ سُنَّتِي فَمَنْ رَغِبَ عَن سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي» ٣٨٩
«إِلَهِي لَمْ أُعْصِكَ حِينَ عَصَيْتُكَ وَأَنَا بِرُبُوبِيَّتِكَ جَاهِدٌ... لَكِنْ خَطِيئَةٌ عَرَضَتْ وَسَوَّلَتْ لِي نَفْسِي
وَعَلْبَنِي هَوَايَ وَأَعَانَتْنِي عَلَيْهَا شِقْوَتِي وَعَزَّتْنِي سِتْرُكَ الْمُرْحَى عَلَيَّ» ١٦٠
«إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى جَعَلَ لِأَخِي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ فَضَائِلَ لَا تُحْصَى كَثْرَةً» ٦٤
«إِنَّ أَهْلَ زَمَانِ غَيْبِهِ وَالْقَائِلِينَ بِإِمَامَتِهِ وَالْمُنْتَظِرِينَ لِظُهُورِهِ أَفْضَلُ مِنْ أَهْلِ كُلِّ زَمَانٍ» ١٠٢
«إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ هُمُ الَّذِينَ نَظَرُوا إِلَى بَاطِنِ الدُّنْيَا إِذَا نَظَرَ النَّاسُ إِلَى ظَاهِرِهَا» ٢٠٤
«إِنَّ سَعْدًا لَعِيُورٌ، وَأَنَا أَعْيُرُ مِنْهُ» ٧٠
«إِنَّ فِي كُلِّ خَلْفٍ مِنْ أُمَّتِي عُدُولًا مِنْ أَهْلِ بَيْتِي يَنْفِي عَن هَذَا الدِّينِ تَحْرِيفَ الْعَالِينَ وَائْتِحَالَ
الْمُبْطِلِينَ وَتَأْوِيلَ الْجَاهِلِينَ» ١٦٨
«إِنَّ لِصَاحِبِ هَذَا الْأَمْرِ غَيْبَةً الْمُتَمَسِّكُ فِيهَا بِدِينِهِ كَالْحَارِطِ لِلْقِتَادِ» ١٠٨ و ١٢٠ و ٣١٥
«إِنَّ مِنْ أَشَدِّ مَا فَرَضَ اللَّهُ عَلَيَّ خَلْقَهُ إِنْصَافُكَ النَّاسَ عَن نَفْسِكَ، وَمُوَاسَاةُكَ أَخَاكَ الْمُسْلِمَ فِي
مَالِكَ، وَذِكْرُ اللَّهِ كَثِيرًا» ٣٥٦
«إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ» ١٦١ و ٢٣٩

فهرست روایات..... ۴۱۷

- «إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ كِتَابَ اللَّهِ وَعِترَتِي أَهْلَ بَيْتِي مَا إِن تَمَسَّكُمْ بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا أَبَدًا» ۱۰۱..
- «إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ كِتَابَ اللَّهِ وَعِترَتِي مَا إِن تَمَسَّكُمْ بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا أَبَدًا» ۳۴ و ۵۴ و ۸۶
- «أَوْتَقَى عُرَى الْإِيمَانِ الْحُبُّ فِي اللَّهِ وَالْبُغْضُ فِي اللَّهِ» ۷۰
- «أَوْلِيكَ الَّذِينَ وَصَّاهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ وَقَالَ: ﴿الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ﴾؛ ثُمَّ قَالَ تَعَالَى: ﴿أَوْلِيكَ﴾
- حزبُ اللهِ إِلَّا إِنْ حَزَبَ اللهُهُمْ الْمُفْلِحُونَ» ۱۳۴
- «أَوْلِيكَ الْمُخْلِصُونَ حَقًّا وَشِيعَتُنَا صِدْقًا وَالدُّعَاةُ إِلَى دِينِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ سِرًّا وَجَهْرًا» ۶۳
- «إِي وَالَّذِي بَعْتَنِي بِالْبُؤُورَةِ إِنَّهُمْ يَسْتَضِيئُونَ بِبُورِهِ وَيَنْتَفِعُونَ بِوَلِيَّتِهِ فِي غَيْبَتِهِ كَانْتِفَاعِ النَّاسِ بِالشَّمْسِ إِنْ سَتَرَهَا سَحَابٌ» ۱۰۰
- «يُمْنُهُ رِزْقُ الْوَرَى وَبُجُودِهِ ثَبَتِ الْأَرْضُ وَالسَّمَاءُ» ۱۲۰ و ۱۲۴ و ۲۶۹
- «تَبَسُّمُ الرَّجُلِ فِي وَجْهِ أَخِيهِ حَسَنَةٌ» ۳۷۱
- «تَخَلَّقُوا بِأَخْلَاقِ اللَّهِ» ۱۹۴ و ۲۱۳ و ۲۲۶ و ۲۴۷
- «تَفَكَّرْ سَاعَةً خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ» ۲۰۳
- «تَفَكَّرْ سَاعَةً خَيْرٌ مِنْ قِيَامِ لَيْلَةٍ» ۲۰۳
- «تَنَاكَحُوا تَنَاسَلُوا فَإِنِّي أَبَاهِي بِكُمْ الْأُمَّمُ» ۳۹۰
- «جَعَلَكَ اللَّهُ مِنَ الْمُصَلِّينَ» ۱۵۰ و ۱۵۲
- «حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسِبُوا وَزِنُوا قَبْلَ أَنْ تُوزَنُوا وَتَجَهَّزُوا لِلْعُرْضِ الْأَكْبَرِ» ۲۰۱
- «خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ» ۵۴ و ۷۵
- «ذَلِكَ الَّذِي يَغِيبُ عَنْ شِيعَتِهِ وَأَوْلِيَائِهِ غَيْبَةٌ لَا يَبُتُّ فِيهَا عَلَى الْقَوْلِ بِإِمَامَتِهِ إِلَّا مَنْ امْتَحَنَ اللَّهُ قَلْبَهُ بِالْإِيمَانِ» ۱۶۳
- «رُبَّ تَالِ الْقُرْآنِ وَالْقُرْآنُ يُلْعَنُهُ» ۴۴ و ۵۴
- «رَجُلٌ رَاوِيَةٌ لِحَدِيثِكُمْ يَبُتُّ ذَلِكَ إِلَى النَّاسِ وَيُشَدِّدُهُ فِي قُلُوبِ شِيعَتِكُمْ وَلَعَلَّ عَابِدًا مِنْ شِيعَتِكُمْ لَيْسَتْ لَهُ هَذِهِ الرَّوَايَةُ أَيُّهُمَا أَفْضَلُ؟ قَالَ: الرَّوَايَةُ لِحَدِيثِنَا يَبُتُّ فِي النَّاسِ وَيُشَدِّدُهُ فِي قُلُوبِ شِيعَتِنَا أَفْضَلُ مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ» ۱۹۲

- «شَرَفًا وَعُرْبًا، فَلَا تَجِدَانِ عِلْمًا صَحِيحًا إِلَّا شَيْئًا خَرَجَ مِنْ عِنْدِنَا أَهْلَ الْبَيْتِ»..... ٢١٦
- «طُوبَى لِلصَّابِرِينَ فِي غَيْبَتِهِ طُوبَى لِمُتَّقِينَ عَلَى مَحَبَّتِهِمْ»..... ١٣٣
- «عَبْدِي اسْتَقْرَضْتُكَ فَلَمْ تَقْرِضْنِي»..... ٣٥٦
- «عِظْنِي وَأَوْجِزْ»..... ٢٠٤
- «عُنْوَانُ صَحِيفَةِ الْمُؤْمِنِ حُبُّ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ»..... ٦٨ و ٣٢٣
- «فَطَرَهُمْ جَمِيعًا عَلَى التَّوْحِيدِ»..... ٢٣٥
- «فِكْرَةُ سَاعَةِ خَيْرٍ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ»..... ٢٠٣
- «فَنَحْنُ الْعُلَمَاءُ وَشِيعَتُنَا الْمُتَعَلِّمُونَ»..... ٢٦٥
- «قَالَ اللَّهُ عَزَّ اسْمُهُ: إِنَّ أُمَّتَكَ فِي الْأَرْضِ كَالشَّامَةِ الْبَيْضَاءِ فِي الثَّوْرِ الْأَسْوَدِ هُمْ الْقَادِرُونَ وَهُمْ الْقَاهِرُونَ يَسْتَخِدِمُونَ وَلَا يُسْتَخْدَمُونَ»..... ٣٦٤ و ٣٤٩
- «قَدْ وُلِدَ وَلِيُّ اللَّهِ وَحُجَّتُهُ عَلَى عِبَادِهِ وَخَلِيفَتِي مِنْ بَعْدِي مَخْتُونًا لَيْلَةَ النَّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ سَنَةِ خَمْسٍ وَخَمْسِينَ وَمِائَتَيْنِ عِنْدَ طُلُوعِ الْفَجْرِ وَكَانَ أَوَّلُ مَنْ غَسَلَهُ رِضْوَانُ خَازِنِ الْجَنَّةِ مَعَ جَمْعٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ بِمَاءِ الْكَوْثَرِ وَالسَّلْسِيلِ ثُمَّ غَسَلَتْهُ عَمَّتِي الْحَكِيمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الرِّضَا عليه السلام»..... ٩٥
- «كُلُّ مَوْلُودٍ يُوَلَّدُ عَلَى الْفِطْرَةِ حَتَّى يَكُونَ أَبَوَاهُ هُمَا اللَّذَانِ يَهُودَانِهِ وَيُنَصِّرَانِهِ وَيُمَجِّسَانِهِ»..... ٢٣٤
- «كَلِمَةُ الْحِكْمَةِ يَسْمَعُهَا الْمُؤْمِنُ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ»..... ٢٢٦ و ٣٢٠
- «كَيْفَ أَصْبَحْتَ؟ فَعَجِبَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وآله مِنْ قَوْلِهِ وَكَأَنِّي أَنْظُرُ إِلَى أَهْلِ الْجَنَّةِ يَتَّبِعُونَ فِيهَا وَيَتَعَارَفُونَ عَلَى الْأَرَاكِلِ مُتَكِينِينَ؛ وَكَأَنِّي أَنْظُرُ إِلَى أَهْلِ النَّارِ فِيهَا مُعَذِّبِينَ يَصْطَرِخُونَ؛ وَكَأَنِّي أَسْمَعُ الْآنَ زَفِيرَ النَّارِ يَدُورُ فِي مَسَامِعِي. «هَذَا عَبْدٌ تَوَرَّ اللَّهُ قَلْبُهُ لِلْإِيمَانِ؛ ثُمَّ قَالَ الرِّمَّ مَا أَتَتْ عَلَيْهِ. فَقَالَ الشَّابُّ ادْعُ اللَّهَ لِي أَنْ أُرْزَقَ الشَّهَادَةَ مَعَكَ»..... ٣٠٦ و ٣٠٧
- «لَا تَسْتَوْحِشُوا فِي طَرِيقِ الْهُدَى لِقَلَّةِ أَهْلِهِ فَإِنَّ النَّاسَ اجْتَمَعُوا عَلَى مَائِدَةٍ شَبَعَهَا قَصِيرٌ وَجُوعَهَا طَوِيلٌ»..... ٣٤٤
- «لَا يَجُوزُ أَحَدُ الصِّرَاطِ إِلَّا مَنْ كَتَبَ لَهُ عَلِيُّ الْحَوَازِ»..... ٣٢٢
- «لَأَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَمْ يَجْعَلْهُ لِرِمَانٍ دُونَ زَمَانٍ وَلَا لِنَاسٍ دُونَ نَاسٍ فَهُوَ فِي كُلِّ زَمَانٍ جَدِيدٌ وَعِنْدَ كُلِّ قَوْمٍ غَضٌّ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ»..... ٣٥

فهرست روایات ۴۱۹

- «لأن يهدي الله بك رجلاً واحداً خير لك من الدنيا وما فيها» ۱۷۱ و ۲۶۱ و ۲۶۶
- «لعن الله المتشبهات بالرجال من النساء ولعن الله المتشبهين من الرجال بالنساء» ۴۸
- «لو يعلم الناس ما في طلب العلم لطلبوه ولو بسفك المهرج وخوض اللجج» ۱۸۴
- «ليس منا من لم يحاسب نفسه في كل يوم فإن عمل حسناً استزاد الله منه وإن عمل سيئاً استغفر الله منه وتاب إليه» ۱۵۹ و ۲۰۱
- «ما تحبب إلي عبيدي بشيء أحب إلي مما افترضته عليه وإنه ليتقرب إلي بالثافلة حتى أحبه. فإذا أحببته كنت سمعه الذي يسمع به وبصره الذي يبصر به ولسانه الذي ينطق به ويده التي يبطش بها ورجله التي يمشي بها؛ إذا دعاني أجبتُهُ وإذا سألتني أعطيتُهُ» ۳۳۴
- «ما رأيتُ أصدق من فاطمة إلا أيتها» ۷۳
- «ما من شيء تراه عينك إلا وفيه موعظة» ۲۰۴
- «ما هذه الغميرة في حقي» ۷۸
- «مثل أهل بيتي فيكم مثل سفينة نوح من ركب فيها نجا ومن تخلف عنها غرق» ۱۱۰
- «من أخلص لله أربعين صباحاً ظهرت ينابيع الحكمة من قلبه على لسانه» ۱۷۱
- «من تزوج فقد أحرز ثلثاً دينه فعليه بالثلث الباقي» ۳۸۸
- «من تزوج فقد أحرز نصف دينه فليبق الله في النصف الباقي» ۳۸۸ و ۳۹۱
- «من دخل السوق فاشتري ثحفة فحملها إلى عياله كان كحامل صدقة إلى قوم محايج وتينداً بالإناث قبل الذكور فإن من فرح ابنة فكأنما أعتق رقبة من ولد إسماعيل (مؤمنة في سبيل الله)» ۳۹۲
- «من علمني حرفاً فقد صيرني عبداً» ۲۶۱
- «من فاكه امرأة لا يملكها حيس بكل كلمة كلمها في الدنيا ألف عام؛» ۵۶
- «من مات و لم يعرف إمام زمانه مات ميتة جاهلية» ۹۹ و ۱۳۲
- «من نصب نفسه للناس إماماً فليبدأ بتعليم نفسه قبل تعليم غيره وليكن تأديبه بسيرته قبل تأديبه بلسانه» ۱۷۰

- ٢٨٨..... «نَصَرْتُ بِالرُّعْبِ»
- ٢٨٦..... «نِعْمَتَانِ مَجْهُوَلَتَانِ الصَّحَّةُ وَالْأَمَانُ»
- ٣٧٥..... «هَذِهِ يَدٌ يُحِبُّهَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ»
- ٦٩..... «هَلِ الْإِيمَانُ إِلَّا الْحُبُّ وَالْبُغْضُ»
- ٦٩..... «هَلِ الْإِيمَانُ إِلَّا الْحُبُّ»
- ٣٨٠..... «هُؤُلَاءِ قَوْمٌ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْقَتْلَ فَبَرَزُوا إِلَىٰ مَضَاجِعِهِمْ»
- ١٨٦..... «وَشَاعَ فِي الْأَعْلَامِ ذُو الْإِضَافَةِ»
- «وَمَا أَعْمَالُ الْبِرِّ كُلُّهَا وَ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ عِنْدَ الْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ وَالتَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ إِلَّا كَتَفَتَهُ فِي بَحْرِ لُحِّي» ١٦٣ و ٢٥٠
- «وَمَا عُبِدَ اللَّهُ بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ مِنْ إِذْخَالِ السُّرُورِ عَلَى الْمُؤْمِنِ»..... ٣٧١ و ٣٤١
- «وَمِنْهُمْ تَارِكٌ لِإِنْكَارِ الْمُنْكَرِ بِلِسَانِهِ وَقَلْبِهِ وَيَدِهِ فَذَلِكَ مَيِّتُ الْأَحْيَاءِ»..... ٢٥٠ و ٣٨٥
- «يَا أَبَا ذَرٍّ الْجُلُوسُ سَاعَةً عِنْدَ مُذَاكِرَةِ الْعِلْمِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنْ قِيَامِ أَلْفِ لَيْلَةٍ يُصَلِّي فِي كُلِّ لَيْلَةٍ أَلْفَ رُكْعَةٍ وَالْجُلُوسُ سَاعَةً عِنْدَ مُذَاكِرَةِ الْعِلْمِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنْ أَلْفِ غَزْوَةٍ وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ كُلِّهِ. قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مُذَاكِرَةُ الْعِلْمِ خَيْرٌ مِنْ قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ كُلِّهِ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ: يَا أَبَا ذَرٍّ الْجُلُوسُ سَاعَةً عِنْدَ مُذَاكِرَةِ الْعِلْمِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ اثْنَا عَشَرَ أَلْفَ مَرَّةٍ عَلَيْكُمْ بِمُذَاكِرَةِ الْعِلْمِ فَإِنَّ بِالْعِلْمِ تَعْرِفُونَ الْحَلَالَ مِنَ الْحَرَامِ يَا أَبَا ذَرٍّ وَالْجُلُوسُ سَاعَةً عِنْدَ مُذَاكِرَةِ الْعِلْمِ خَيْرٌ لَكَ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةِ صِيَامٍ نَهَارُهَا وَقِيَامُ لَيْلِهَا»..... ١٨٥
- «يُسْتَدَلُّ عَلَىٰ إِذْبَارِ الدُّوَلِ بِأَرْبَعِ تَضْيِيعِ الْأُصُولِ وَالتَّمَسُّكِ بِالْفُرُوعِ وَتَقْدِيمِ الْأَرَادِلِ وَتَأْخُرِ الْأَفَاضِلِ»..... ٨٧
- «يَظْهَرُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ وَاقْتِرَابِ السَّاعَةِ وَهُوَ شَرُّ الْأَزْمِنَةِ نِسْوَةٌ كَاشِفَاتُ عَارِيَّاتٍ مُتَبَرِّجَاتٍ مِنَ الدِّينِ دَاخِلَاتٍ فِي الْفِتَنِ مَائِلَاتٍ إِلَى الشَّهَوَاتِ مُسْرِعَاتٍ إِلَى اللَّذَاتِ مُسْتَحْلِلَاتٍ لِلْمَحْرَمَاتِ فِي جَهَنَّمَ خَالِدَاتٍ»..... ١٢٩ و ٣٣٠
- «يَمَلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا بَعْدَ مَا مُلِئَتْ ظُلْمًا وَجَوْرًا»..... ١٠٣

فهرست روایات..... ۴۲۱

«يَمَلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ ظُلْمًا وَجَوْرًا»..... ۱۱۳ و ۱۱۴
«يَمَلَأُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بِهِ الْأَرْضَ نُورًا بَعْدَ ظُلْمِهَا وَعَدْلًا بَعْدَ جَوْرِهَا وَعِلْمًا بَعْدَ جَهْلِهَا»
..... ۱۰۴ و ۱۱۴
«إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ عَلِمَ أَنَّهُ يَكُونُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ أَقْوَامٌ مُتَعَمِّقُونَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ
وَ الْآيَاتِ مِنْ سُورَةِ الْحَدِيدِ...» ۷۴
فَقَالَ: تَكْفِينِي هَذِهِ. ۱۴۹
كَيْفَ تَتَفَكَّرُ؟ قَالَ يَمُرُّ بِالْخَرْبَةِ أَوْ بِالدَّارِ فَيَقُولُ أَيْنَ سَاكِنُوكَ أَيْنَ بَانُوكَ مَا لَكَ لَا تَتَكَلَّمِينَ؟ ۲۰۴.
اللَّهُمَّ عَجِّلْ فَرَجَهُ وَسَهِّلْ مَخْرَجَهُ وَارْزُقْنَا لِقَائَهُ وَاجْعَلْنَا مِنْ أَنْصَارِهِ وَحِزْبِهِ وَجُنْدِهِ وَشِيعَتِهِ اللَّهُمَّ إِنَّا
نُرْعَبُ إِلَيْكَ فِي ذُوْلَةِ كَرِيْمَةٍ نُعِزُّ بِهَا الْإِسْلَامَ وَأَهْلَهُ وَتُدِلُّ بِهَا النَّفَاقَ وَأَهْلَهُ. ۱۰۴
يَا رَسُولَ اللَّهِ عَرَفْنَا اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَمَنْ أَوْلُو الْأَمْرِ الَّذِينَ قَرَنَ اللَّهُ طَاعَتَهُمْ بِطَاعَتِكَ؟ «فَقَالَ ﷺ:
هُمُ خُلَفَائِي يَا جَابِرُ وَأَنْمَةُ الْمُسْلِمِينَ بَعْدِي أَوْلُهُمْ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ ثُمَّ الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ ثُمَّ عَلِيُّ
بْنُ الْحُسَيْنِ ثُمَّ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ الْمَعْرُوفُ فِي التَّوْرَةِ بِالْبَاقِرِ وَ سُنْدْرُكُهُ يَا جَابِرُ فَإِذَا لَقِيْتَهُ فَأَقْرِئْهُ مِنِّي
السَّلَامَ ثُمَّ الصَّادِقُ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ ثُمَّ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ ثُمَّ عَلِيُّ بْنُ مُوسَى ثُمَّ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ ثُمَّ عَلِيُّ
بْنُ مُحَمَّدٍ ثُمَّ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ ثُمَّ سَمِيُّ وَكَيْبِيُّ حُجَّةُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَبَقِيَّتُهُ فِي عِبَادِهِ ابْنُ الْحَسَنِ بْنِ
عَلِيٍّ ذَاكَ الَّذِي يَفْتَحُ اللَّهُ تَعَالَى عَلَى يَدَيْهِ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَعَارِبَهَا ذَاكَ الَّذِي يَغِيبُ عَنْ شِيعَتِهِ
وَأَوْلِيَانِهِ غَيْبَةً لَا يَثْبُتُ عَلَى الْقَوْلِ بِإِمَامَتِهِ إِلَّا مَنْ امْتَحَنَ اللَّهَ قَلْبَهُ لِلْإِيمَانِ...»..... ۱۲۷

فهرست منابع

۱. قرآن کریم.
۲. نهج البلاغه، الامام علی بن ابی طالب علیه السلام، الشریف الرضی، تحقیق و شرح محمد عبده، بیروت، دار المعرفة، ۱۴۱۲ق.
۳. الاحتجاج، طبرسی، احمد بن علی (م. ۵۶۰ق.)، النجف الاشرف، دار النعمان، ۱۳۸۶ق.
۴. الاخوان، ابن ابی الدنيا، عبدالله بن محمد (م. ۲۸۱ق.)، دار الاعتصام.
۵. الاستذکار، ابن عبدالبر، یوسف بن عبدالله قرطبی (م. ۴۶۳ق.)، بیروت، دار الکتب العلمیة، ۲۰۰۰م.
۶. اسنى المطالب فی مناقب الامام علی علیه السلام، جزری، شمس الدین محمد بن محمد (۸۸۳ق.)، تهران، انتشارات نقش جهان.
۷. اعلام الدین فی صفات المؤمنین، دیلمی، حسن بن محمد (م. ۸۴۱ق.)، قم، مؤسسة آل البيت علیهم السلام لاحیاء التراث، ۱۴۰۸ق.
۸. اعلام الوری باعلام الهدی، طبرسی، فضل بن حسن (م. ۵۴۸ق.)، قم، مؤسسة آل البيت علیهم السلام لاحیاء التراث، ۱۴۱۷ق.
۹. اقبال الاعمال، ابن طاووس، سیدعلی بن موسی (م. ۶۶۴ق.)، تهران، دار الکتب الاسلامیة، ۱۴۰۹ق.
۱۰. امالی، سید مرتضی، علی بن حسین (م. ۲۳۶ق.)، قم، کتابخانه مرعشی نجفی، ۱۴۰۳ق.
۱۱. الامالی، صدوق، محمد بن علی (م. ۳۸۱ق.)، قم، مؤسسة البعثة، ۱۴۱۷ق.
۱۲. الامالی، طوسی، محمد بن حسن (م. ۴۶۰ق.)، قم، دار الثقافة، ۱۴۱۴ق.

٤٢٤.....دیدارها و رهنمودها

١٣. امام علی عليه السلام صدای عدالت انسانی، جرداق، جرج، ترجمه سیدهادی خسروشاهی، تهران، انتشارات فراهانی، ١٣٨٦ق.
١٤. الامامة و التبصرة من الحیره، ابن بابویه، علی بن حسین (م.٣٢٩ق.)، قم، مدرسه امام مهدی عليه السلام، ١٤٠٤ق.
١٥. امان الامة من الضلال و الاختلاف، صافی گلپایگانی، لطف الله، قم، المطبعة العلمية، ١٣٩٧ق.
١٦. بحار الانوار، مجلسی، محمد باقر (م.١١١١ق.)، بیروت، دار احیاء التراث العربی، ١٤٠٣ق.
١٧. البرهان فی تفسیر القرآن، بحرانی، سیدهاشم بن سلیمان (م.١١٠٧ق.)، قم، مؤسسة البعثة، ١٣٧٤ش.
١٨. بشارة المصطفى عليه السلام لشيعة المرتضى عليه السلام، طبری، محمد بن ابی القاسم (م.٥٢٥ق.)، قم، نشر اسلامي، ١٤٢٠ق.
١٩. بصائر الدرجات فی فضائل آل محمد عليه السلام، صفار، محمد بن حسن (م.٢٩٠ق.)، تهران، مؤسسة الاعلمی، ١٤٠٤ق.
٢٠. بلاغات النساء، ابن طیفور، احمد بن ابی طاهر (م.٢٨٠ق.)، قم، مكتبة بصيرتي.
٢١. البلد الامين و الدرع الحصين، کفعمی، ابراهيم بن علی (م.٩٠٥ق.)، بیروت، مؤسسة الاعلمی، ١٤١٨ق.
٢٢. البهجة المرضية (شرح السيوطي على الفية بن مالك)، سيوطي، جلال الدين (م.٩١١ق.)، قم، مؤسسه مطبوعاتي اسماعيليان.
٢٣. تاريخ الامم و الملوك، طبری، محمد بن جرير (م.٣١٠ق.)، بیروت، مؤسسة الاعلمی، ١٤٠٣ق.
٢٤. تاريخ بغداد، خطيب بغدادی، احمد بن علی (م.٤٦٣ق.)، بیروت، دار الكتب العلمية، ١٤١٧ق.

فهرست منابع ۴۲۵

۲۵. تاریخ مدینة دمشق، ابن عساکر، علی بن حسن (م. ۵۷۱ق.)، بیروت، دار الفکر، ۱۴۱۵ق.
۲۶. تأویل الآیات الظاهرة فی فضائل العترة الطاهرة، حسینی استرآبادی، سیدشرف‌الدین علی (م. ۹۶۵ق.)، قم، نشر اسلامی، ۱۴۰۹ق.
۲۷. تحف العقول عن آل الرسول ﷺ، ابن شعبه حرانی، حسن بن علی (م. قرن ۴)، قم، نشر اسلامی، ۱۴۰۴ق.
۲۸. التحفة السنية، جزائری، عبدالله بن نورالدین (م. ۱۱۷۳ق.)، تهران.
۲۹. تفسیر الصافی، فیض کاشانی، محسن بن مرتضی (م. ۱۰۹۱ق.)، تهران، انتشارات صدر، ۱۴۱۵ق.
۳۰. تفسیر فرات الکوفی، فرات کوفی، فرات بن ابراهیم (م. ۳۰۷ق.)، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۴۱۰ق.
۳۱. تفسیر نور الثقلین، حویزی، عبدعلی بن جمعه (م. ۱۱۱۲ق.)، قم، انتشارات اسماعیلیان، ۱۴۱۲ق.
۳۲. التمهید، ابن عبدالبر، یوسف بن عبدالله قرطبی (م. ۴۶۳ق.)، مغرب، وزارة الاوقاف و الشؤون الاسلامیة، ۱۳۸۷ق.
۳۳. التوحید، صدوق، محمد بن علی (م. ۳۸۱ق.)، قم، نشر اسلامی، ۱۳۹۸ق.
۳۴. تهذیب الاحکام، طوسی، محمد بن حسن (م. ۴۶۰ق.)، تهران، دار الکتب الاسلامیة، ۱۳۶۴ش.
۳۵. ثواب الاعمال و عقاب الاعمال، محمد بن علی (م. ۳۸۱ق.)، قم، الشریف الرضی، ۱۳۶۸ق.
۳۶. جامع احادیث الشیعه، بروجردی، سیدحسین (م. ۱۳۸۰ق.)، قم، المطبعة العلمیة، ۱۳۹۹ق.
۳۷. جامع الاخبار، سبزواری، محمد بن محمد (م. ۶۷۹ق.)، النجف الاشرف، المطبعة الحیدریه.

٤٢٦.....ديدارها ورهنمودها

٣٨. **جامع السعادات**، نراقي، محمد مهدي (م. ١٢٠٩ق.)، النجف الاشرف، دار النعمان.
٣٩. **الجامع الصغير في احاديث البشير النذير**، سيوطي، جلال الدين (م. ٩١١ق.)، بيروت، دار الفكر، ١٤٠١ق.
٤٠. **الجامع لاحكام القرآن (تفسير قرطبي)**، محمد بن احمد (م. ٦٧١ق.)، تهران، انتشارات ناصر خسرو، ١٣٦٤ش.
٤١. **الجواهر السننية في الاحاديث القدسية**، حر عاملي، محمد بن حسن (م. ١١٠٤ق.)، قم، مكتبة المفيد، ١٣٨٤ق.
٤٢. **الجهاد**، ابن مبارك، عبدالله (م. ١٨١ق.)، جدة، دار المطبوعات الحديثة، ١٤٠٣ق.
٤٣. **حضارة الاسلام (مجلة)**، افغاني، محمد سعيد، دمشق، س ٢٣، ش ٢.
٤٤. **الخراج و الجرائح**، قطب راوندي، سعيد بن هبة الله (م. ٥٧٣ق.)، قم، مؤسسة الامام المهدي عليه السلام، ١٤٠٩ق.
٤٥. **الخصال**، صدوق، محمد بن علي (م. ٣٨١ق.)، قم، نشر اسلامي، ١٤٠٣ق.
٤٦. **خلاصة الاقوال في معرفة الرجال**، علامه حلي، حسن بن يوسف (م. ٧٢٦ق.)، قم، مؤسسة نشر الفقاهة، ١٤١٧ق.
٤٧. **الدر المنثور في التفسير بالمأثور**، سيوطي، جلال الدين (م. ٩١١ق.)، قم، كتابخانه مرعشي نجفي، ١٤٠٤ق.
٤٨. **دعائم الاسلام**، مغربي، قاضي نعمان بن محمد تميمي (م. ٣٦٣ق.)، القاهرة، دار المعارف، ١٣٨٣ق.
٤٩. **دلائل الامامة**، طبري امامي، محمد بن جرير (م. قرن ٥)، قم، مؤسسة البعثة، ١٤١٢ق.
٥٠. **ديوان امام امير المؤمنين عليه السلام**، گردآوري حسين بن معين الدين ميبدي (م. ٩١١ق.)، قم، دار نداء الاسلام، ١٤١١ق.
٥١. **ذخائر العقبى في مناقب ذوى القربى**، طبري، احمد بن عبدالله (م. ٦٩٤ق.)، القاهرة، مكتبة القدسي، ١٣٥٦ق.

فهرست منابع..... ٤٢٧

٥٢. الرسائل (الكلامية)، جاحظ، عمرو بن بحر (م.٢٥٥ق.)، بيروت، دار و مكتبة الهلال، ٢٠٠٢م.
٥٣. الرسائل العشر، طوسي، محمد بن حسن (م.٤٦٠ق.)، قم، نشر اسلامي.
٥٤. الرعاية في علم الدراية، شهيد ثاني، زين الدين بن علي عاملي (م.٩٦٥ق.)، قم، كتابخانه مرعشي نجفي، ١٤٠٨ق.
٥٥. روضة الواعظين و بصيرة المتعظين، فتال نيشابوري، محمد بن حسن (م.٥٠٨ق.)، قم، الشريف الرضي، ١٣٧٥ش.
٥٦. زاد المعاد، مجلسي، محمدباقر (م. ١١١١ق.)، بيروت، مؤسسة الاعلمي، ١٤٢٣ق.
٥٧. زبدة التفاسير، كاشاني، فتح الله بن شكر الله (م.٩٨٨ق.)، قم، مؤسسة المعارف الاسلامية، ١٤٢٢ق.
٥٨. سفينة البحار و مدينة الحكم و الآثار، محدث قمي، عباس (م.١٣٥٩ق.)، تهران، دار الاسوة، ١٤١٦ق.
٥٩. سمو المعنى في سمو الذات (او اشعة من حياة الحسين عليه السلام)، علايلي، عبدالله، مصر، مطبعة عيسى الباب الحلبي و شركاه، ١٣٥٨ق.
٦٠. السنن الكبرى، بيهقي، احمد بن حسين (م. ٤٥٨ق.)، بيروت، دار الفكر، ١٤١٦ق.
٦١. شرح نهج البلاغه، ابن ابي الحديد، عزالدين (م.٦٥٦ق.)، دار احياء الكتب العربية، ١٣٧٨ق.
٦٢. شواهد التنزيل، حاكم حسانى، عبيدالله بن عبدالله (م.٥٠٦ق.)، بيروت، دار الفكر، ١٤١٦ق.
٦٢. صحيح البخارى، بخارى، محمد بن اسماعيل (م.٢٥٦ق.)، بيروت، دار الفكر، ١٤٠١ق.
٦٤. الطرائف في معرفة مذاهب الطوائف، ابن طاووس، سيدعلى بن موسى (م.٦٦٤ق.)، قم، مطبعة النخيام، ١٣٩٩ق.

٤٢٨.....دیدارها و رهنمودها

٦٥. عمدة عيون صحاح الاخبار فى مناقب امام الابرار، ابن بطريق، يحيى بن حسن (م.٦٠٠ق.)، قم، نشر اسلامى، ١٤٠٧ق.
٦٦. عوالى اللئالى العزيزية فى الاحاديث الدينيه، ابن ابى جمهور احسائى، محمد بن على (م.٨٨٠ق.)، قم، مطبعة سيدالشهداء، ١٤٠٣ق.
٦٧. عيون اخبار الرضا عليه السلام، صدوق، محمد بن على (م.٣٨١ق.)، بيروت، مؤسسة الاعلمى، ١٤٠٤ق.
٦٨. عيون الحكم و المواعظ، لى و اسطى، على بن محمد (م. ٦ قرن)، قم، دار الحديث، ١٣٧٦ق.
٦٩. الغدير فى الكتاب و السنة و الادب، امينى، عبدالحسين (م.١٣٩٢ق.)، بيروت، دار الكتاب العربى، ١٣٩٧ق.
٧٠. غرر الحكم و درر الكلم، آمدى، عبدالواحد بن محمد (م.٥١٠ق.)، قم، دفتر تبليغات اسلامى، ١٣٦٦ش.
٧١. الغيبه، طوسى، محمد بن حسن (م.٤٦٠ق.)، قم، مؤسسة المعارف الاسلاميه، ١٤١١ق.
٧٢. الغيبه، نعمانى، محمد بن ابراهيم (م. ٣٦٠ق.)، قم، انتشارات انوارالهدى، ١٤٢٢ق.
٧٣. قرب الاسناد، حميرى قمى، عبدالله بن جعفر (م.٣٠٠ق.)، قم، مؤسسة آل البيت عليهم السلام لاحياء التراث، ١٤١٣ق.
٧٤. فمقام زخار و صمصام بتار (در احوالات حضرت مولى الكونين ابى عبدالله الحسين عليه السلام)، معتمدالدوله، فرهادميرزا (م.١٣٠٥ق.)، تهران، كتابفروشى اسلاميه، ١٣٧٧ق.
٧٥. الكافى، كلينى، محمد بن يعقوب (م.٣٢٩ق.)، تهران، دار الكتب الاسلاميه، ١٣٦٣ش.
٧٦. الكامل فى التاريخ، ابن اثير جزرى، على بن محمد (م.٦٣٠ق.)، بيروت، دار صادر، ١٣٨٦ق.
٧٧. كتاب التفسير، عياشى، محمد بن مسعود (م.٣٢٠ق.)، نصر بن محمد (م.٣٧٥ق.)، بيروت، دار الفكر.

فهرست منابع..... ٤٢٩

٧٨. *كشف الغمة في معرفة الائمة* عليه السلام، اربلي، علي بن عيسى (م.٦٩٣ق.)، بيروت، دار الاضواء، ١٤٠٥ق.
٧٩. *كفاية الاثر في النص على الائمة الاثني عشر* عليه السلام، خزاز قمي، علي بن محمد (م.٤٠٠ق.)، قم، انتشارات بيدار، ١٤٠١ق.
٨٠. *كمال الدين و تمام النعمة*، صدوق، محمد بن علي (م.٣٨١ق.)، قم، نشر اسلامي، ١٤٠٥ق.
٨١. *كنز الفوائد*، كراچكي، محمد بن علي (م.٣٨١ق.)، قم، نشر اسلامي، ١٤٠٣ق.
٨٢. *كنز العمال في سنن الاقوال و الافعال*، متقي هندي، علي (م.٩٧٥ق.)، بيروت، مؤسسة الرسالة، ١٤٠٩ق.
٨٣. *الكنى و الالقاب*، محدث قمي، عباس (م.١٣٥٩ق.)، تهران، مكتبة الصدر.
٨٤. *لسان الميزان*، ابن حجر عسقلاني، احمد بن علي (م.٨٥٢ق.)، بيروت، مؤسسة الاعلمي، ١٣٩٠ق.
٨٥. *مجمع البيان في تفسير القرآن*، طبرسي، فضل بن حسن (م.٥٤٨ق.)، تهران، انتشارات ناصر خسرو، ١٣٧٢ش.
٨٦. *مجمع الزوائد و منبع الفوائد*، هيثمي، علي بن ابي بكر (م.٨٠٧ق.)، بيروت، دار الكتب العلمية، ١٤٠٨ق.
٨٧. *المجموع*، نووي، محيي الدين بن شرف (م.٦٧٦ق.)، دار الفكر.
٨٨. *مجموعه ورام (تنبيه الخواطر و نزهة النواظر)*، ورام بن ابي فراس، مسعود بن عيسى (م.٦٠٥ق.)، قم، مكتبة الفقيه، ١٤١٠ق.
٨٩. *المحاسن*، برقي، احمد بن محمد (م.٢٧٤ق.)، تهران، دار الكتب الاسلامية، ١٣٧٠ش.
٩٠. *مختصر اثبات الرجعة*، ابن شاذان نيشابوري، فضل بن شاذان ازدي (م.٢٦٠ق.)، تراثنا، قم، مؤسسة آل البيت عليه السلام لاحياء التراث.
٩١. *المزار الكبير*، مشهدي، محمد بن جعفر (م.٦١٠ق.)، قم، نشر اسلامي، ١٤١٩ق.

٤٣٠.....ديدارها ورهنمودها

٩٢. *مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل*، محدث نوری، میرزا حسین (م. ٣٢٠ق.)، بیروت، مؤسسة آل البيت عليه السلام لاحياء التراث، ١٤٠٨ق.

٩٣. *المستدرک علی الصحیحین*، حاکم نیشابوری، محمد بن عبدالله (م. ٤٠٥ق.)، بیروت، دار المعرفه.

٩٤. *مسند ابی یعلی الموصلی*، ابویعلی موصلی اسماعیل بن محمد (م. ٣٠٧ق.)، دمشق، دار المأمون للتراث.

٩٥. *مسند احمد بن حنبل*، احمد بن حنبل (م. ٢٤١ق.)، بیروت، دار صادر.

٩٦. *مشکاة الانوار فی غرر الاخبار*، طبرسی، علی بن حسن (م. قرن ٧)، دار الحديث، ١٤١٨ق.

٩٧. *مصباح المتهجد*، طوسی، محمد بن حسن (م. ٤٦٠ق.)، بیروت، مؤسسة فقه الشيعة، ١٤١١ق.

٩٨. *المصنف فی الاحادیث و الآثار*، ابن ابی شیبہ کوفی، عبدالله بن محمد (م. ٢٣٥ق.)، بیروت، دار الفكر، ١٤٠٩ق.

٩٩. *معالم الدین و ملاذ المجتهدین*، عاملی، حسن بن زین الدین (م. ١٠١١ق.)، قم، نشر اسلامي.

١٠٠. *المعجم الاوسط*، طبرانی، سلیمان بن احمد (م. ٣٦٠ق.)، دار الحرمین، ١٤١٥ق.

١٠١. *المعجم الكبير*، طبرانی، سلیمان بن احمد (م. ٣٦٠ق.)، بیروت، دار احیاء التراث العربی، ١٤٠٤ق.

١٠٢. *المعجم المفهرس لالفاظ القرآن الکریم*، عبدالباقي، محمد فؤاد، قم، دفتر نشر نوید اسلامي، ١٣٨٤ش.

١٠٣. *معجم رجال الحديث و تفصیل طبقات الرواة*، خوئی، سیدابوالقاسم موسوی (م. ١٤١٣ق.)، ١٤١٣ق.

١٠٤. *المتنوع*، صدوق، محمد بن علی (م. ٣٨١ق.)، قم، مؤسسه امام هادی عليه السلام، ١٤١٥ق.

فهرست منابع.....۴۳۱

۱۰۵. مکارم الاخلاق، طبرسی، حسن بن فضل (م.۵۵۴ق.)، الشریف الرضی، ۱۳۹۲ق.
۱۰۶. من لا یحضره الفقیه، صدوق، محمد بن علی (م.۳۸۱ق.)، قم، نشر اسلامی، ۱۴۰۴ق.
۱۰۷. مناقب آل ابی طالب، ابن شهر آشوب، محمد بن علی (م. ۵۸۸ق.)، النجف الاشرف، المكتبة الحیدریة، ۱۳۷۶ق.
۱۰۸. مناقب علی بن ابی طالب علیه السلام، ابن مغزلی، علی بن محمد (م.۴۸۳ق.)، قم، انتشارات سبط النبی علیه السلام، ۱۴۲۶ق.
۱۰۹. المناقب، خوارزمی، موفق بن احمد (م.۵۶۸ق.)، قم، نشر اسلامی، ۱۴۱۱ق.
۱۱۰. منتخب الاثر فی الامام الثانی عشر علیه السلام، صافی گلپایگانی، لطف الله، قم، دفتر تنظیم و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله العالی، ۱۴۳۰ق.
۱۱۱. نصاب الهدی والدين الى من كان مسلماً فصار بابياً (نصیحت به فریب خوردگان باب و بهاء)، بلاغی، محمد جواد، ترجمه سید علی علامه فانی اصفهانی، قم، چاپخانه اسلام، ۱۴۰۵ق.
۱۱۲. نظم درر السمطين فی فضائل المصطفى و المرتضى و البتول و السبطین علیهم السلام، زرنودی، محمد بن یوسف (م.۷۵۰ق.)، اصفهان، مكتبة الامام امیرالمؤمنین علیه السلام، ۱۳۷۷ق.
۱۱۳. النوادر، راوندی، سید فضل الله بن علی (م.۵۷۱ق.)، قم، دار الحدیث، ۱۳۷۷ش.
۱۱۴. الوافی، فیض کاشانی، محسن بن مرتضی (م.۱۰۹۱ق.)، اصفهان، کتابخانه امام امیرالمؤمنین علیه السلام، ۱۴۰۶ق.
۱۱۵. وسائل الشیعة، حر عاملی، محمد بن حسن (م.۱۱۰۴ق.)، قم، مؤسسة آل البيت علیهم السلام لاحیاء التراث، ۱۴۰۳ق.
۱۱۶. ینابیع المودة لدوی القری، قندوزی، سلیمان بن ابراهیم (م.۱۲۹۴ق.)، دار الاسوة، ۱۴۱۶ق.

